

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอน
แบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร

เขต 2

วิทยานิพนธ์

ของ

ฉัตรพิมล เนติวัชรเวช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

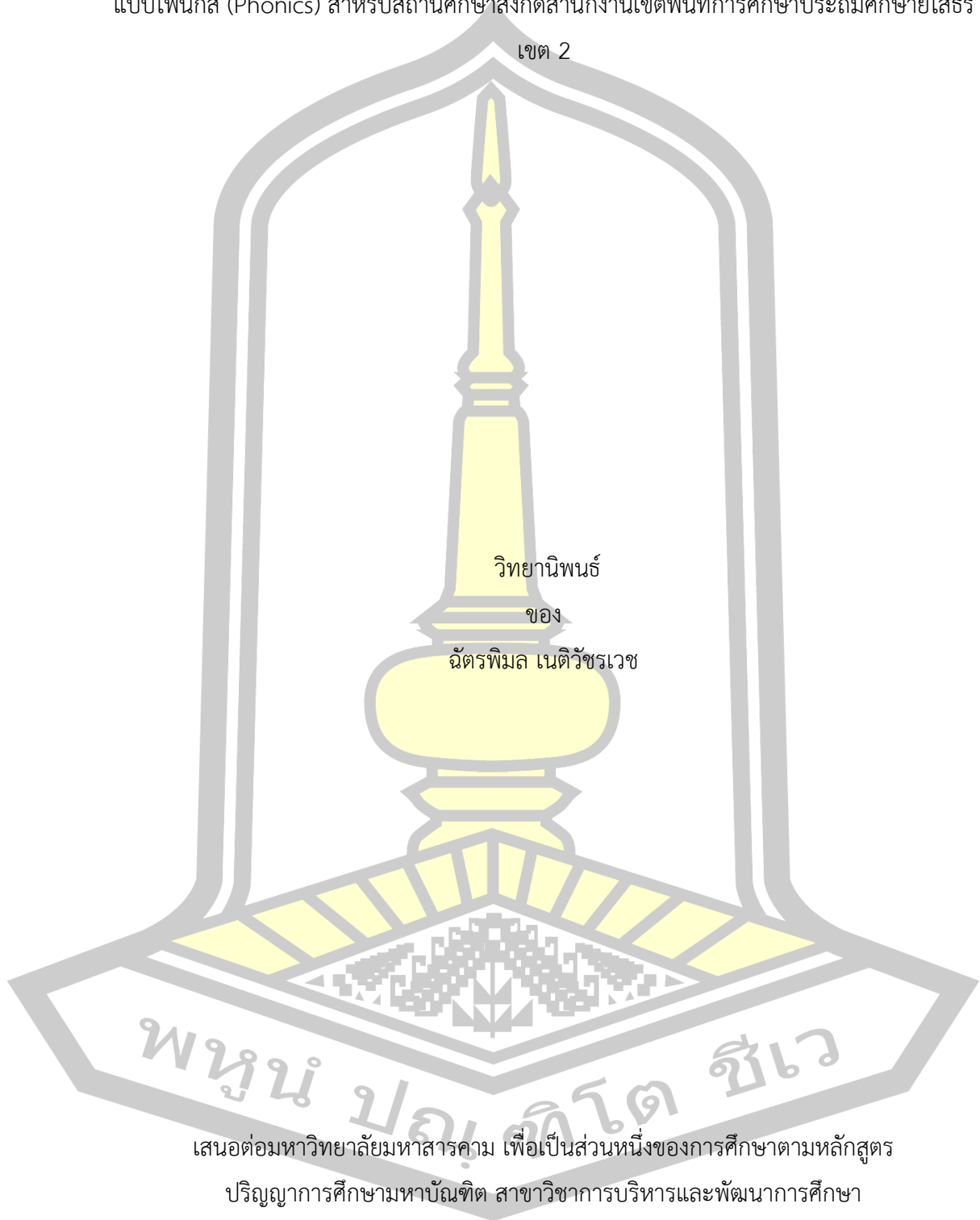
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอน
แบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร

เขต 2

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

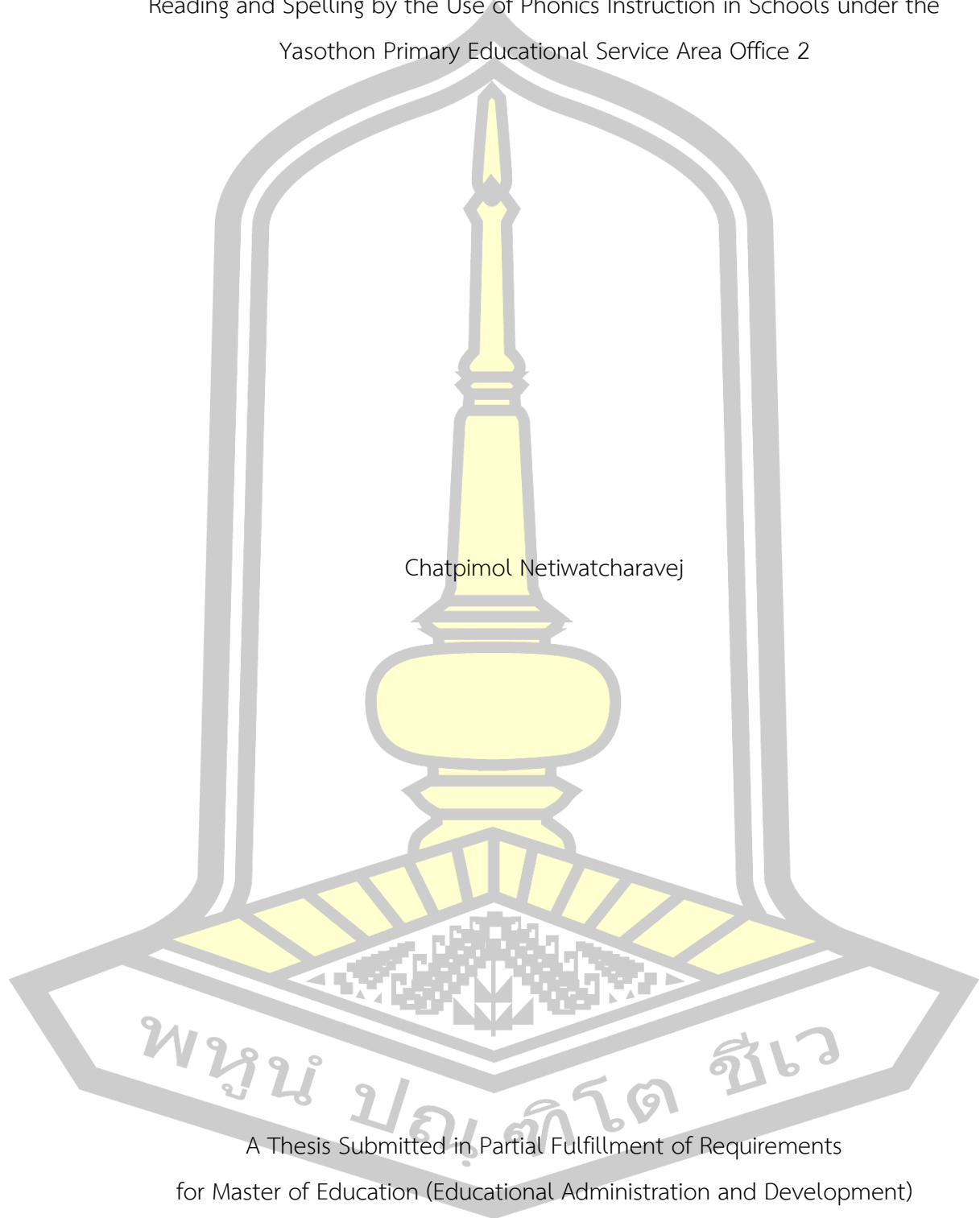
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of English Teacher Training Program towards Teaching Basic
Reading and Spelling by the Use of Phonics Instruction in Schools under the
Yasothon Primary Educational Service Area Office 2

Chatpimol Netiwatcharavej

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

June 2020

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวฉัตรพิมล เนติวัชร
เวช แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี)

.....กรรมการ

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทศิริสิริ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. อำนาจ ชนวงค์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทศิริสิริ)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2		
ผู้วิจัย	ฉัตรพิมล เนติวัชรเวช		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 และ 2) พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะดังนี้ ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จำนวน 192 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้โรงเรียนเป็นเกณฑ์ ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ได้ศึกษาโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ จำนวน 3 แห่ง และตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 พบว่ามีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) และมีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลความก้าวหน้าการ

อ่านและสะกดคำก่อนและหลังการเรียนรู้โฟนิกส์ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการเตรียมความพร้อม

2. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการและความสำคัญ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินงาน 5) สื่อและกิจกรรม และ 6) การประเมินผลโปรแกรม โดยเนื้อหาของโปรแกรมประกอบด้วย 5 Module ได้แก่ Module 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ Module 2 การเตรียมความพร้อม Module 3 การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง Module 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง และ Module 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมระยะเวลาการเสริมสร้างทั้งหมด 135 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$)

คำสำคัญ : การพัฒนาโปรแกรม, โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ, วิธีการสอนแบบโฟนิกส์

TITLE	The Development of English Teacher Training Program towards Teaching Basic Reading and Spelling by the Use of Phonics Instruction in Schools under the Yasothon Primary Educational Service Area Office 2		
AUTHOR	Chatpimol Netiwatcharavej		
ADVISORS	Assistant Professor Karn Ruangmontri , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2020

ABSTRACT

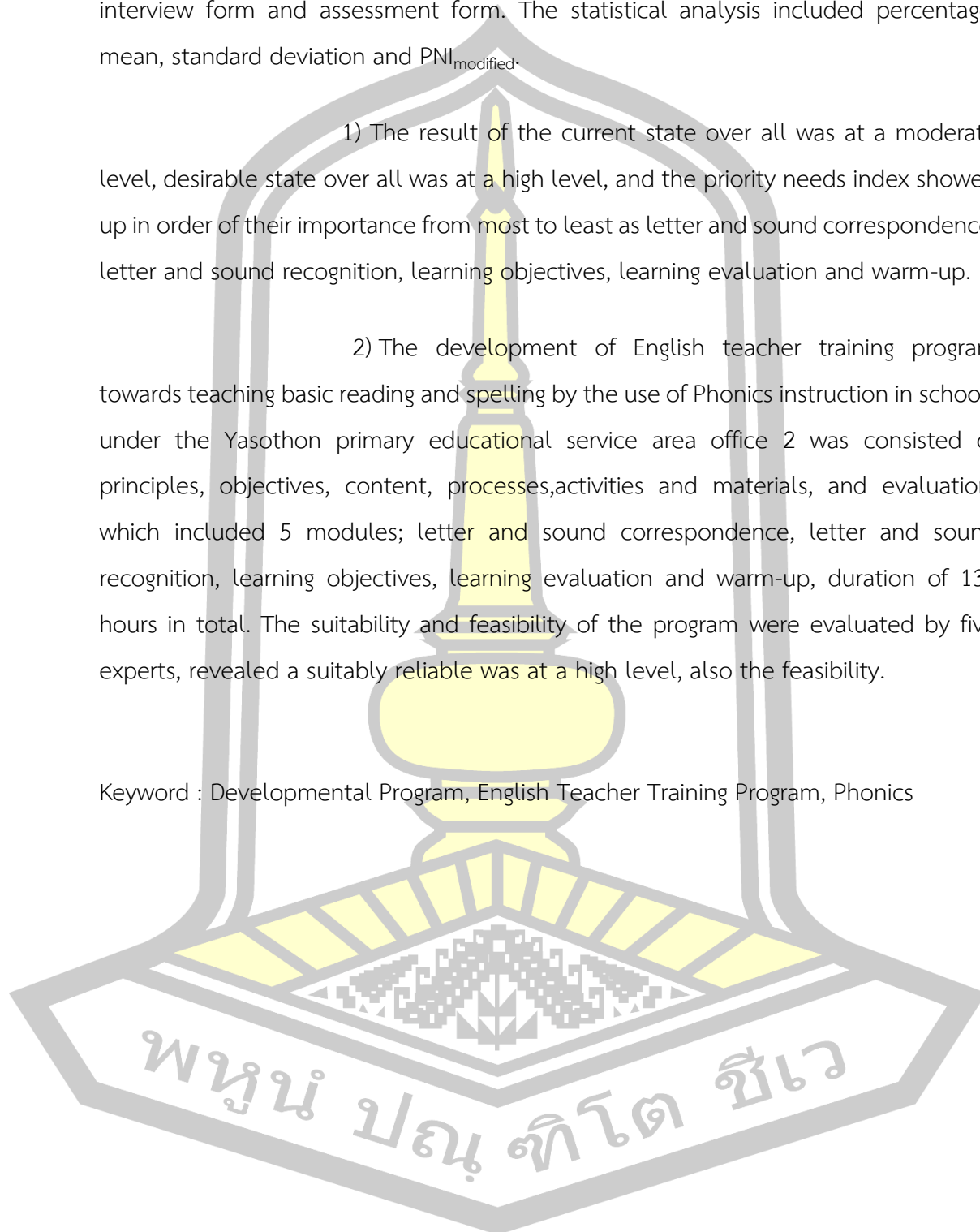
This study aimed to study on the two main following purposes 1) to explore the current state, desirable state, and needs assessment towards the competencies of teaching basic reading and spelling by the Use of Phonics Instruction of schools under the Yasothon primary educational service area office 2 and 2) to develop a program of English Teacher Training towards teaching basic reading and spelling by the Use of Phonics Instruction of schools under the Yasothon primary educational service area office 2. The study was divided into 2 phases, firstly, to study the current state, desirable state, and needs assessment towards the competencies of teaching basic reading and spelling by the Use of Phonics Instruction of schools under the Yasothon primary educational service area office 2. The data were collected from the sample group of 192 English teachers of schools under the Yasothon primary educational service area office 2, randomly sampling by a method of school-sized classifying and stratified random sampling and the instruments used was a questionnaire. Secondly, to develop a program of English Teacher Training towards teaching basic reading and spelling by the Use of Phonics Instruction of schools under the Yasothon primary educational service area office 2. The data were collected from 3 best-practice schools in the use of Phonics instruction and investigated the suitability

and feasibility of the program by five experts. The instruments used required an interview form and assessment form. The statistical analysis included percentage, mean, standard deviation and PNI_{modified}.

1) The result of the current state over all was at a moderate level, desirable state over all was at a high level, and the priority needs index showed up in order of their importance from most to least as letter and sound correspondence, letter and sound recognition, learning objectives, learning evaluation and warm-up.

2) The development of English teacher training program towards teaching basic reading and spelling by the use of Phonics instruction in schools under the Yasothon primary educational service area office 2 was consisted of principles, objectives, content, processes, activities and materials, and evaluation, which included 5 modules; letter and sound correspondence, letter and sound recognition, learning objectives, learning evaluation and warm-up, duration of 135 hours in total. The suitability and feasibility of the program were evaluated by five experts, revealed a suitably reliable was at a high level, also the feasibility.

Keyword : Developmental Program, English Teacher Training Program, Phonics

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.กาญจน์เรืองมนตรีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ดร. สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ รองศาสตราจารย์ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ และคณะกรรมการสอบที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่าน ที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนขัดเกลาให้ความรู้ จนผู้วิจัยเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนและการดำเนินชีวิตในปัจจุบันนี้

ขอขอบพระคุณคณะผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและโปรแกรม และคณะผู้เชี่ยวชาญผู้ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณกำลังใจที่ดีจากครอบครัวและผู้สนับสนุนท่านอื่น ๆ คุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องกตัญญูทดแทนเวทิตาต่อบิดามารดาครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการทำงานและการดำเนินชีวิต เพื่อประโยชน์ของตนเองและประเทศชาติสืบต่อไป

ฉัตรพิมล เนติวัชรเวช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามของการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	12
การจัดการเรียนรู้.....	13
วิธีการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์ (Phonics).....	17
การพัฒนาสมรรถนะ.....	45
การพัฒนาโปรแกรม.....	61
การประเมินความต้องการจำเป็น.....	71
การสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	77

บริบทและสภาพปัจจุบันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2.....	82
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	92
งานวิจัยในประเทศ.....	92
งานวิจัยต่างประเทศ.....	103
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	108
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ วิธีการ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2	110
ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2.....	116
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	125
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	125
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	125
ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2.....	125
ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2.....	141
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	164
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	164
สรุปผล	164
อภิปรายผล.....	166
ข้อเสนอแนะ	168

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 วิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้	15
ตาราง 2 สังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้	16
ตาราง 3 สรุปลักษณะหลักของการสอนโดยวิธีการแบบโฟนิกส์แต่ละประเภทที่เป็นที่นิยม	23
ตาราง 4 วิเคราะห์องค์ประกอบการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	28
ตาราง 5 สังเคราะห์องค์ประกอบที่นำมาผนวกรวมการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์	29
ตาราง 6 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โฟนิกส์	31
ตาราง 7 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ขั้นตอนตัวบ่งชี้การเตรียมความพร้อม (Warm-up)	34
ตาราง 8 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Recognition)	36
ตาราง 9 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้การเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Correspondence)	40
ตาราง 10 วิเคราะห์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation)	44
ตาราง 11 วิเคราะห์แนวทางและวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครู	59
ตาราง 12 การวิเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม	63
ตาราง 13 การวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาโปรแกรม	68
ตาราง 14 ข้อมูลพื้นที่ให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2	83
ตาราง 15 แสดงคะแนนผลการทดสอบระดับชาติระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2558 - 2561 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2	90
ตาราง 16 แสดงคะแนนผลการทดสอบระดับชาติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2558 - 2561 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2	91
ตาราง 17 ข้อมูลจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	111

ตาราง 18 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	126
ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 องค์ประกอบ	127
ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้.....	128
ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ด้านการเตรียมความพร้อม	129
ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง	130
ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ด้านการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง	131
ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	132
ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวม 5 องค์ประกอบ	134
ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	135

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการเตรียมความพร้อม.....	137
ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง.....	138
ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง	139
ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	140
ตาราง 31 แสดงการสังเคราะห์ความถี่แนวทางการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) 5 องค์ประกอบ	149
ตาราง 32 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผลการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ร่างโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2.....	161
ตาราง 33 คุณภาพเครื่องมือการประเมินเพื่อตรวจสอบองค์ประกอบและตัวบ่งชี้โดยผู้เชี่ยวชาญ ..	197
ตาราง 34 คุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	199

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้และวิธีการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟ นิิกส์.....	16
ภาพประกอบ 3 ความแตกต่างและความเชื่อมโยงของ Phonological awareness Phonemic awareness และ Phonics	19
ภาพประกอบ 4 ความสำคัญของการออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิิกส์ต่อพัฒนาการการ เรียนรู้ทางภาษา	20
ภาพประกอบ 5 ความสำคัญของการออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิิกส์ต่อทักษะทางภาษา ด้านอื่น ๆ	21
ภาพประกอบ 6 หลักการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิิกส์.....	27
ภาพประกอบ 7 แสดงโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model).....	46
ภาพประกอบ 8 Iceberg Model ของสมรรถนะ	48
ภาพประกอบ 9 สมรรถนะเป็นส่วนประกอบที่เกิดขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ เจตคติ.....	49
ภาพประกอบ 10 การกำหนดสมรรถนะ.....	51
ภาพประกอบ 11 Performance Management System.....	52
ภาพประกอบ 12 ระยะของการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวังโปรแกรมเสริมสร้าง สมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2	109

พจนานุกรม ปณ จิต โด ชโว

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 หมวด 16 มาตรา 257 (จ) ได้กำหนดให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาโดยระบุไว้ในหมวด 1 บททั่วไปความมุ่งหมายของหลักการ มาตรา 9 (4) ว่าให้มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและได้กำหนดหลักการดำเนินการ ไว้ในหมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และมาตรา 52 ว่าให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการผลิตพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่มีหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียม บุคลากรใหม่ และพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์แห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว" ซึ่งเป้าหมายที่ 3 คือเป้าหมายด้านคุณภาพการศึกษา (Quality) เพื่อยกระดับคุณภาพทางด้านวิชาการของประเทศ ดังนั้นทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาการศึกษาจึงได้มุ่งมั่นในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับความสามารถและศักยภาพ เพราะสมรรถนะของครูและกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นกลไกการพัฒนาผู้เรียนในฐานะทรัพยากรบุคคลที่สำคัญที่สุดของประเทศ ความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศและความสามารถในการแข่งขันของคนในชาติจึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประเทศต่าง ๆ ใช้ในการพิจารณาตัดสินใจการเข้ามาลงทุน อันสะท้อนถึงต้นทุนทางเศรษฐกิจของประเทศที่จะได้หรือสูญเสียในอนาคต

จากรายงานสภากรรมการการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2559/2560 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาซึ่งชี้ให้เห็นว่านอกจากการเร่งพัฒนาด้านขีดความสามารถในการแข่งขันแล้ว ประเทศไทยยังต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย ซึ่งความรู้และทักษะที่สำคัญของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ก็ภาษาอังกฤษ ถึงแม้จะมีแนวทางการพัฒนาความรู้และทักษะ

ภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยอย่างมากมายและใช้เวลาอย่างยาวนาน แต่อย่างไรความสามารถทางภาษาอังกฤษ (English Proficiency) ของผู้เรียนไทยยังอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง ตามที่ได้ปรากฏจากผลการจัดอันดับความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษประจำปี 2559 ไทยอยู่ในอันดับที่ 53 และปี พ.ศ. 2560 อยู่ในลำดับที่ 64 ของโลกจากคนจำนวน 1.3 ล้านคนหรือจาก 88 ประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก (Non-native Speaking Country) (EF Education First, 2018) และแม้ว่าจะมีการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาอย่างหลายครั้ง แต่ระดับทักษะทางภาษาอังกฤษของคนไทยก็ยังไม่ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ หากจะมองย้อนกลับไปในปี พ.ศ. 2549 กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มแนวคิดและนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งระบบอย่างเข้มข้นและจริงจัง โดยมุ่งเน้นที่พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language) โดยเสนอให้ใช้แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยมุ่งที่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ. 2549 - 2553) แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยด้านการเรียนรู้ทางภาษาทั้งในประเทศและนอกประเทศหลายเรื่องก็แสดงผลของการศึกษาให้แสดงให้เห็นว่ากรมมุ่งเน้นสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยขาดกระบวนการและทักษะการเรียนรู้พื้นฐานทางภาษาเป็นเหตุให้การศึกษาภาษาอังกฤษในประเทศไทยต้องประสบกับอุปสรรคปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหาด้านการฟัง เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถรับรู้คำศัพท์ (Awareness) อย่างชัดเจน ปัญหาด้านการพูด เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจน เช่น คำศัพท์พื้นฐานอย่างคำว่า Lady และ Ready ซึ่งไปสู่การสื่อสารที่สับสนได้ ปัญหาด้านการอ่าน เมื่อผู้เรียนไม่สามารถสะกดคำได้และไม่สามารถท่องจำรูปคำศัพท์ได้ จึงไม่สามารถอ่านคำศัพท์ได้ และเมื่อขาดทักษะที่สำคัญด้านการอ่านก็ส่งผลต่อปัญหาด้านการเขียนเช่นกัน ทำให้ต้องยอมรับว่าความพยายามในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาไม่สำเร็จดังที่คาดหวังไว้ ส่วนหนึ่งก็ “การหลงทาง” ในการวางทิศทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (อินทิรา ศรีประสิทธิ์, 2552)

กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจากล่างขึ้นบน (Bottom-Up Approach) คือเริ่มจากวางพื้นฐานให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะสะกดและอ่านคำก่อนผ่านการวางพื้นฐานการถอดรหัสเสียง (Jennifer, 2018) ตามมาด้วยการต่อยอดการสอนคำศัพท์และไวยากรณ์ และสอนเน้นความหมายและความเข้าใจ ไม่ว่าจะเป็นบทสนทนาหรือบทอ่าน (National Institution for Literacy, 2012) ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยก็ใช้หลักการเช่นเดียวกัน โดยเครื่องมือที่ช่วยในการอ่านและสะกดคำนี้ก็คือ “แบบฝึกอ่าน-เขียนแจกลูกสะกดคำ” แล้วจึงตามด้วยการสอนหลักภาษา แต่ทิศทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกลับ “สวนทาง” กัน เนื่องจากการมุ่งการสื่อสารเป็นหลักส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนจำคำศัพท์ทั้งคำโดยไม่ใช้กระบวนการสะกดหรือเน้นให้ผู้เรียนจำประโยคสำเร็จรูปเพื่อจะได้ทำไปสื่อสารได้ทันที ซึ่งเป็นลักษณะการสอนจากบนลงล่าง

(Bottom-Down Approach) หากเปรียบเทียบกับ การสร้างบ้าน การให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ทั้งคำ โดยไม่ผ่านวิธีการสะกดคำเปรียบเสมือนการสร้างบ้านโดยเริ่มด้วยการมุงหลังคาบนโครงที่ไม่แข็งแรง ก่อน แต่ตัวบ้านกลับไม่มีฐานราก ต่อมา คาน และเสาเข็มที่เป็นรากฐานที่พอจะทำให้บ้านแข็งแรง (อินทิรา ศรีประสิทธิ์, 2552) ปรากฏหลักฐานก็คือยังมีผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่ยังติดอยู่ในกับดักขั้นแรกของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นั่นก็คือยังไม่สามารถสะกดและอ่านคำศัพท์ออกมาได้ และพบได้ อย่างเป็นทั่วไปในโรงเรียนเขตนอกเมือง ซึ่งเมื่อผู้เรียนไม่สามารถอ่านและสะกดคำศัพท์ได้ก็ไม่สามารถจำ คำศัพท์ได้ ก็เริ่มเบื่อหน่ายกับการเรียนและไม่สามารถพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ขั้นต่อไปได้ จึงเป็นเหตุผล สำคัญให้วิธีการแบบโฟนิกส์ (Phonics) ได้ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรการสอนให้ผู้เรียนสามารถในการรู้ หนังสือ (Literacy) ทั้งในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาหลัก (English as a mother language country) เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศแคนาดา และประเทศ สิงคโปร์ เป็นต้น หรือแม้แต่ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศอย่างเช่น ประเทศ นอร์เวย์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ และรัฐอิสระฮ่องกงก็ได้บรรจุวิธีการแบบโฟนิกส์ หลักสูตรแกนกลางการสอนภาษาอังกฤษของแต่ละประเทศ (คณิศร งามเกียรติขจร, 2560) เนื่องจากหากผู้เรียนสามารถอ่านได้ก็จะนำไปสู่การอ่านคล่อง และการอ่านเข้าใจในที่สุด ด้วยเหตุผล ดังกล่าวนี้นำให้รัฐบาลของแต่ละประเทศที่กล่าวมาเห็นว่าวิธีโฟนิกส์จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะถูก นำมาเป็นแนวทางในการสอนอ่านขั้นเริ่มต้นสำหรับนักเรียนโดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษา ตอนต้นซึ่งเป็นวัยเริ่มเรียนรู้ที่ควรได้รับการปลูกฝังและการสอนออกเสียงที่ถูกต้องและลำดับตามหลัก สัทศาสตร์ (McGraw-Hill, 2010)

ที่ผ่านมา มีผลการศึกษาในประเทศจำนวนไม่น้อยที่พิสูจน์ให้เห็นถึงความสำคัญของการวาง พื้นฐานฐานการอ่านและสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการแบบโฟนิกส์ (Phonics) ให้แก่ผู้เรียน ตั้งแต่ช่วงเริ่มเรียนภาษา ดังเช่นผลการศึกษาของอินทิรา ศรีประสิทธิ์ (2552) ที่ระบุว่าระบบวิธีสอน ภาษาอังกฤษขั้นเริ่มต้นที่มีประสิทธิภาพและได้ผลมากที่สุดจะต้องประกอบด้วย การปูพื้นฐานทาง ภาษา 3 ประการ คือ 1. การฝึกให้รู้จักหน่วยเสียงทุกเสียงของภาษาอังกฤษ (Phonemic Awareness) หรือการฟัง 2. การฝึกโฟนิกส์ (Phonics) เพื่อเชื่อมโยงตัวอักษรกับหน่วยเสียงหรือการ ฝึกอ่านออกเสียงอย่างเป็นระบบ 3. การฝึกทักษะภาษาอังกฤษด้วยวิธีการของการสอนอ่านเป็นคำ (Whole Word Method) หรือแบบองค์รวม (Whole Language) และหากจะเชื่อมโยงกับงานวิจัย ทางด้านประสาทวิทยา (Neuroscience research) หลักสูตรถอดรหัสเสียงภาษาอังกฤษ (PA & Phonics) เส้นใยสมองจะได้รับการกระตุ้นและถูกจัดระเบียบใหม่ (Rewiring) และจะสามารถพูดหรือ อ่านเก่งอย่างชัดถ้อยชัดคำ สอดคล้องกับ นฤมล สุปินโน (2557) และ สาเกต ทองเที่ยง (2557) ซึ่ง พบว่าความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้น ความสามารถในการ จดจำคำศัพท์ ซึ่งเป็นผลมาจากการนำวิธีการสอนอ่านและสะกดคำแบบโฟนิกส์มาใช้ อีกทั้ง

ระดับเจตคติต่อการอ่านคำศัพท์ของนักเรียนก็เพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้ สาเกต ทองเที่ยง (2557) ชลลดา กั้วหา (2558) และ กุลธิดา กู้เกียรติกาญจน์ (2561) ได้นำวิธีการโฟนิกส์ไปพัฒนานักเรียนด้านการออกเสียง ผลการศึกษาก็พบว่านักเรียนสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้ชัดเจนและถูกต้องมากขึ้นทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองต่อการอ่านและออกเสียงภาษาอังกฤษมากและความต้องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้นด้วย

จากเหตุผลสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และในปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ยังไม่เคยมีแนวทางหรือโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์มาก่อน ผู้ศึกษาจึงต้องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 เพื่อนำไปพัฒนาครูให้มีสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการโฟนิกส์และเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่การแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนดังที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้ โดยผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับทั้งผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้เพื่อวางรากฐานทางภาษาที่สำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสถานภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

2. ได้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 องค์ประกอบการพัฒนาครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

1.2 วิธีพัฒนาครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

1.3 องค์ประกอบของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

2. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

เพื่อให้สอดคล้องกับคำถามการวิจัยและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

2.1 ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 227 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 192 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้จากตารางสำเร็จรูป Krejcie และ Morgan โดยวิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเกณฑ์การแบ่งชั้น

2.1.3 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดซึ่งตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ตอนและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

2.2.1 ตอนที่ 1 ศึกษา Best Practices ในการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม จำนวน 3 โรงเรียนละ 2 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2.2 ตอนที่ 2 ตรวจสอบยืนยัน/ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2.3 ประเมินร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยวิธีการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบของโปรแกรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ھرรษา สุขกาล (2543) ; พิมพิภา จันทไทย (2558) ; Kanaya and McMillan (2005) แล้วนำมาสังเคราะห์จนได้องค์ประกอบของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จำนวน 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1 หลักการและความสำคัญ
- 1.2 วัตถุประสงค์
- 1.3 เนื้อหา
- 1.4 สื่อและกิจกรรม
- 1.5 วิธีดำเนินงาน
- 1.6 การประเมินผลโปรแกรม

2. วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของสถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2550) ; สมชาติ กิจยรรยง และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2551) ; พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ (2559) ; Sparks and Loucks-Horsley (1989) ; Everard and Morris (1990) ; Lunenburg and Ornstein (1996) ; แล้วนำมาสังเคราะห์จนได้วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จำนวน 4 วิธี ดังนี้

- 2.1 การศึกษด้วยตนเอง
- 2.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ
- 2.3 กระบวนการพี่เลี้ยง

3. ขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2551) ; ธนนันต์ ตี๋ยง (2556) ; Knowles (1982) ; อ้างอิงมาจาก ไพรรณ ดอนกระสินธ์ (2561) ; Bar and Keating (1990) ; Houle (1996) ; Caffarella (2002) ; Carolyn, Barratt, and et. al. (2009) แล้วนำมาสังเคราะห์จนได้ขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ จำนวน 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 การศึกษา เอกสาร ตำราแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะครู

3.3 การพัฒนาโปรแกรม

3.4 การประเมินโปรแกรม

4. การจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2 ส่วน คือ การจัดการเรียนรู้ของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) ;อุไร ปุมะณี (2551) ; สำลี รักสุทธี (2550) และการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ของ เรมิกา ภูลาตี (2558) ; Macnair (2006) ; Lewis and Ellis (2006) ; National Institute for Literacy (2011) แล้วนำมาสังเคราะห์จนได้สมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ได้สมรรถนะหลักและสมรรถนะย่อยดังนี้ ดังนี้

4.1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

4.2 การเตรียมความพร้อม (Warm up)

4.3 การสร้างความตระหนักในการได้ยิน รับรู้ และแยกแยะหน่วยเสียง (Letter and Sound Recognition)

4.4 การให้ความรู้ที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยเสียงและตัวอักษร (Letter and Sound Correspondence)

4.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5. บริบทการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

กรอบแนวคิดและทฤษฎีข้างต้นนำมาใช้สำหรับยกร่างเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 แสดงดังภาพประกอบดังนี้

พูน ปณ จิต ชเว

1. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ชุดกิจกรรมในการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสธร เขต 2 ที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบขั้นตอน ประกอบไปด้วย หลักการและความสำคัญ วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินงาน สื่อและกิจกรรม และการประเมินผลโปรแกรม

2. สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียน การสอนของครูผู้สอนในการนำหลักสูตร วิชา หรือกลุ่มประสบการณ์มาสร้างการเรียนรู้อย่างเป็น ขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มี ประสบการณ์ ส่งผลต่อพัฒนาการ ความรู้ และความเข้าใจของผู้เรียน

3. การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) หมายถึง กระบวนการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้สามารถอ่านและสะกดคำอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยกระบวนการ ถอดรหัสทางภาษาแบบโฟนิกส์ หมายถึง กระบวนการนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องการให้ เกิดแก่ผู้เรียนมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอน และการวัดและประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของ หลักสูตรและบริบทของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบและ 27 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

3.1 การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Objectives) คือ การกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ ผู้เรียนมีหรือบรรลุซึ่งมีทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยจุดประสงค์การเรียนรู้ก็คือข้อความหรือ จุดประสงค์ที่กำหนดเกี่ยวข้องกับลักษณะ/คุณสมบัติด้านการเรียนรู้และความสามารถที่ครูต้องการให้ เกิดขึ้นกับนักเรียน หลังจากที่ได้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว

3.2 การเตรียมความพร้อม (warm-up) คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อเกริ่น นำหรือสร้างความตระรู้ (Awareness) ก่อนนำผู้เรียนเข้าสู่เนื้อหาใหม่ที่ผู้สอนต้องการนำเสนอ กิจกรรมที่ใช้ในขั้นตอนนี้อาจจะเป็นเพลง เกม นิทาน การสนทนา หรือการเคลื่อนไหวทางร่างกาย ต่าง ๆ

3.3 การจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Recognition) คือการวาง พื้นฐานการรับรู้ด้านอักษร (Graphemes) และหน่วยเสียงของอักษร (Phonemes) และจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพิ่มให้ผู้เรียนสามารถจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงเฉพาะของตัวอักษรต่าง ๆ

3.4 การเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Correspondence) คือ การจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะได้นำเสนอการถอดรหัสหน่วยเสียงของอักษร ประสาน และเชื่อมความสัมพันธ์การทำงานร่วมกันของอักษรและหน่วยเสียงในคำ

3.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation) คือ กระบวนการที่จะให้ได้มาซึ่ง ตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนพฤติกรรมหรือคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องการวัด อย่างมีกฎเกณฑ์ เมื่อวัดแล้วจึงใช้การประเมินผลมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาค่าหรือระดับของ สิ่งที่วัด

4. วิธีเสริมสร้างสมรรถนะจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง วิธีส่งเสริมความสามารถครูผู้สอน ภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ซึ่งประกอบด้วย 3 แนวทาง คือ การศึกษาด้วยตนเอง การอบรมเชิงปฏิบัติการ และกระบวนการที่เลี้ยง

5. ครู หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนภาษาอังกฤษ
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 หมายถึง หน่วยงานทางการ
ศึกษาภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่กำกับ
ดูแล ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและ
ขยายโอกาส ซึ่งมีเขตพื้นที่ให้บริการ 5 อำเภอในจังหวัดสระบุรีคือ อำเภอเมืองนทา รวม 10 ตำบล
อำเภอกุดชุม รวม 9 ตำบล อำเภอป่าต้ว รวม 5 ตำบล อำเภอทรายมูล รวม 5 ตำบล และอำเภอไทย
เจริญ รวม 5 ตำบล

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเนื้อหาตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้
 - 1.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้
 - 1.2 องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้
 - 2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้
2. วิธีการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์ (Phonics)
 - 2.1 ความเป็นมาของวิธีการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์
 - 2.2 ความหมายของการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์
 - 2.3 ความสำคัญของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ด้านการอ่านและการสะกดคำ
 - 2.4 หลักการของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ด้านการอ่านและการสะกดคำ
 - 2.5 ขั้นตอนของการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์
 - 2.6 ประเภทของการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์
3. การพัฒนาสมรรถนะ
 - 3.1 ความเป็นมาของสมรรถนะ
 - 3.2 ความหมายของสมรรถนะ
 - 3.3 องค์ประกอบของสมรรถนะ
 - 3.4 ประเภทของสมรรถนะ
 - 3.5 การประเมินสมรรถนะ
 - 3.6 วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครู
 - 3.7 หลักการเสริมสร้างสมรรถนะครู
4. การพัฒนาโปรแกรม
 - 4.1 ความหมายของโปรแกรม
 - 4.2 องค์ประกอบของโปรแกรม
 - 4.3 การพัฒนาโปรแกรม

4.4 การประเมินโปรแกรม

5. การประเมินความต้องการจำเป็นโดยวิธี Priority Need Index แบบปรับปรุง
6. การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
7. การสนทนากลุ่ม (Focus Group)
8. บริบทและสภาพปัจจุบันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การจัดการเรียนรู้

การศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ และ ขั้นตอนเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียน ตามหัวข้อดังนี้

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ คือ การนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอน ตลอดเวลาภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอน และการวัดและประเมินผลสำหรับเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพผู้เรียน ในด้านวัสดุอุปกรณ์ และตรงกับชีวิตในท้องถิ่น ซึ่ง กล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนการจัดการเรียนรู้ ก็คือการเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า หรือ คิดบันทึกการสอนตามปกติตนเอง กล่าวคือ การเตรียมการสอนหรือการวางแผนการสอนของครู นั่นเอง (สำลี รักสุทธี, 2550)

2. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาได้สรุปองค์ประกอบ การจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) ได้สรุปองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้จะดำเนินไปด้วยดี โดยคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ ขั้นตอนของการจัดการ การเรียนรู้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการสอน ขั้นดำเนินการสอน และขั้นประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นเตรียมการสอน การเตรียมการสอนเป็นการวางแผนการสอนก่อนการเข้าสอนสิ่งที่ควรพิจารณา มี ดังนี้

1.1 การเตรียมการสอน ต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของรายวิชาเพื่อครูผู้สอนจะได้ทราบว่ากำลังจะสอนอะไร รวมทั้งการเป็นแนวทางในการเลือกและกำหนดเนื้อหาวิชาและการจัด กิจกรรมเนื้อหาให้ต่อเนื่องกันได้

1.2 ควรพิจารณาพื้นฐานของผู้เรียนว่ามีพื้นฐานความรู้เดิมเป็นอย่างไร อาจใช้วิธีการสอบถามเพื่อจะได้เตรียมเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน

1.3 การกำหนดเนื้อหา เป็นการเตรียมเนื้อหาให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย มีความกว้างขวางสมบูรณ์ถูกต้องกับลักษณะงาน

1.4 การกำหนดเวลาให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการสอน ซึ่งการปฏิบัติจะใช้เวลาในการฝึกอย่างไร ใช้ระยะเวลาสั้นหรือยาวจะต่อเนื่องกันอย่างไร

1.5 การกำหนดวัสดุที่ใช้ในการฝึกและอุปกรณ์การสอนโดยการเลือกให้เหมาะสม กับเนื้อหาวิชา และการฝึกในวิชานั้น

2. ขั้นตอนการดำเนินการ เป็นการดำเนินการระหว่างสอน เป็นกระบวนการต่อเนื่องกัน ข้อควรพิจารณามีดังนี้

2.1 ชั่วโมงแรกเป็นชั่วโมงสำคัญ เพราะถ้าเริ่มต้นด้วยดีก็จะเป็นโอกาสดีในชั่วโมงถัดไป ชั่วโมงแรกเป็นการแนะนำตัวเองทำความรู้จักกับผู้เรียนและนำรายวิชาชี้แจงรายละเอียดของรายวิชา พร้อมทั้งการอธิบายถึงวิชาที่เรียน วิธีการเรียน การจัดกิจกรรม การวัดผล โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนในการให้ข้อคิดและเสนอแนะ

2.2 ชั่วโมงต่อ ๆ ไป การเริ่มสอนในแต่ละชั่วโมงควรทบทวนการสอนที่ผ่านมาเพื่อจะได้เป็นการฟื้นความจำและความต่อเนื่องของบทเรียนอย่างเหมาะสม เปิดโอกาส ให้ซักถามระหว่างชั่วโมง รวมทั้งการสรุปบทเรียนและการทดสอบความเข้าใจในสิ่งที่เรียน

3. ขั้นตอนประเมินผล เป็นขั้นสุดท้ายของการสอนว่าได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ ครูจะประเมินผลการเรียนการสอนที่เสร็จสิ้นลงไปแล้วว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยกำหนดการผ่านเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

อุไร ปุเมณี (2551) ได้อธิบายองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการสอน หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์ การเรียนรู้เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับผู้เรียนวางแผน การจัดการเรียนรู้ให้มีความเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน

2. ด้านออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยที่เน้นผู้เรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญซึ่งประกอบด้วย การเอาใจใส่นักเรียน การปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้แสดงออก ตลอดจนการแสวงหาวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

3. ด้านการสื่อการเรียนรู้ หมายถึง การจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอน ตามที่หลักสูตรกำหนดการใช้สื่อที่ตรงกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ของ นักเรียนตลอดจนการนำสื่อที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ประโยชน์ทางการเรียนรู้

4. ด้านการประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด การปรับปรุงและการสร้างเครื่องมือวัดผล ตลอดจน การนำผลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคและการวัดการ ประเมินผลตามสภาพจริง

สำลี รักสุทธี (2550) ได้สรุปองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า องค์ประกอบที่ สำคัญของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มี 3 ส่วนประกอบหลัก ได้แก่

1. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective) คือ สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน
2. การเรียนการสอน (Learning Process) คือ กระบวนการที่จะทำให้เกิดบรรลุ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้
3. การวัดผลและประเมินผล (Evaluation) คือ สิ่งที่ต้องการตรวจสอบผู้เรียน ว่าเกิดการเรียนรู้และมีพฤติกรรม หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยเพียงใดองค์ประกอบหลักสำคัญในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว เรียกโดยย่อว่า “OLE” ที่เชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องกันเป็นกระบวนการ จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นตัวตั้งหรือเป็นตัวเริ่มต้น การเรียนการสอนเป็นตัวกลางนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

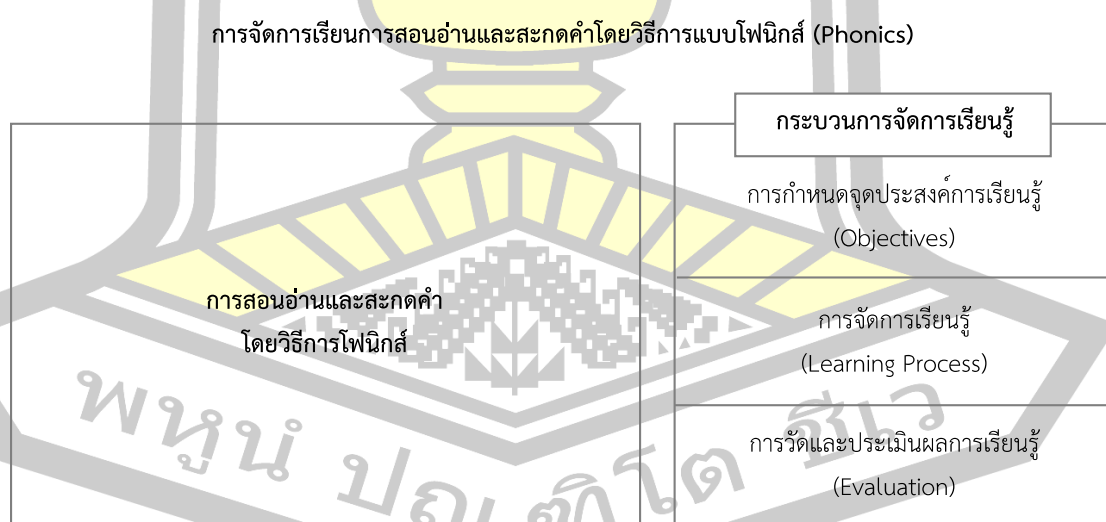
ตาราง 1 วิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้	ปรีชาพร วงศ์นุตร โรจน์ (2548)	อุไร ปุเมณี (2551)	สำลี รักสุทธี (2550)	ความถี่
1. การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้			/	1
2. การออกแบบการจัดการเรียนรู้		/	/	2
3. การเตรียมการสอน	/	/	/	3
4. การดำเนินการจัดการเรียนการสอน	/		/	2
5. สื่อการเรียนรู้		/		1
6. การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน	/	/	/	3

ตาราง 2 สาระสำคัญขององค์ประกอบจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบจัดการเรียนรู้ 3 องค์ประกอบ	องค์ประกอบที่นำมาผนวกรวม
1. การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Objectives)	1. การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2. การออกแบบการจัดการเรียนรู้
2. การจัดการเรียนการสอน (Learning)	3. การเตรียมการสอน 4. การดำเนินการจัดการเรียนการสอน 5. สื่อการเรียนรู้
3. การวัดผลและประเมินผล (Evaluation)	6. การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน

จากตารางสรุปองค์ประกอบจัดการเรียนรู้ข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบจัดการเรียนรู้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 2 ประกอบไปด้วย 1) การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนการสอน และ 3) การวัดผลและประเมินผล แล้วไปรวมกับองค์ประกอบของวิธีการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์ (Phonics) ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบจัดการเรียนรู้และวิธีการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์

วิธีการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์ (Phonics)

การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาความหมาย แนวคิด หลักการ ความสำคัญ วิธีการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ แบบโฟนิกส์ ตามหัวข้อดังนี้

1. ความเป็นมาของวิธีการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์

วิธีการสอนเพื่อการอ่านออกเขียนได้แบบโฟนิกส์ถูกนำมาใช้ในฐานะเครื่องมือเพื่อ พัฒนาการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำเป็นครั้งแรกโดย John Hart ในปี 1570 Martin (2014) และได้มีการพัฒนามาตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 เนื่องจากความซับซ้อนของตัวภาษา จึงเป็นเหตุให้มีการ พิมพ์หนังสือเกี่ยวกับโฟนิกส์ขึ้นมาเป็นจำนวนมากเพื่อช่วยในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ยกตัวอย่างเช่น McGuffey's Eclectic First Reader for Young Children ซึ่งถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายในช่วงศตวรรษที่ 19 เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาถูกล่าเป็นเมืองอาณานิคมของประเทศ อังกฤษในขณะนั้นและปรากฏชัดเจนในช่วงปี 1920 โรงเรียนต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาได้หันมานิยม วิธีการสอน “Look and Say” ซึ่งเป็นแนวคิดของ Scott Foresman โดยได้ถูกนำไปตีพิมพ์ใน หนังสือ “Dick and Jane” เพื่อใช้สำหรับการอ่านสะกดคำและเขียนคำอย่างง่ายที่ไม่ซับซ้อน การสอนแบบ Look and Say นี้เป็นวิธีการสอนอ่านคำที่เน้นการจดจำคำที่ใช้บ่อยเป็นคำ ๆ ไปตามที่กำหนดให้ (Memorization of sign words) และในศตวรรษที่ 20 วิธีการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยโฟนิกส์ก็ถูกนำมาใช้สอนเพื่อการอ่านออกและเขียนได้ของทุกประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษใน ฐานะภาษาราชการ

อย่างไรก็ตามต่อมาในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 นั้น ผู้เรียนสหรัฐอเมริการ้อยละ 25 ในยุคนั้นสามารถอ่านและเขียนในระดับง่าย ๆ และจากการทดสอบด้วยระบบการวัดคะแนนมาตรฐานแบบใหม่พบว่านักเรียนที่เรียนในระดับเกรดแปด (Eighth-grade) มีระดับเปอร์เซ็นต์ความสามารถในการอ่านเทียบเท่ากับนักเรียนที่เรียนในระดับเกรดสาม (Third-grade) หลังจากนั้นความนิยมในวิธีการแบบ “Look-and-say” จึงค่อย ๆ เสื่อมความนิยมลง ต่อมาในปีค.ศ. 1955 วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ กลับมาได้รับความนิยมอีกครั้งแต่มีการปรับปรุงวิธีการสอนให้เข้มข้นขึ้น โดยการใช้การสอนที่เป็นระบบแบบแผนมากขึ้น (Systematic Phonics Instruction or Teacher Direct) จากนักการสอน การอ่านจนกลายเป็นธุรกิจ เกิดสถาบันอบรมผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก โรงเรียนมากมายจ้างครูและผู้ช่วยเพื่อมาช่วยสอนเสริมการอ่าน แต่ในปี ค.ศ.1986 ได้มีผู้ริเริ่มนำวิธีการสอนโฟนิกส์แบบใหม่เข้ามาเรียกว่า "การสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language)" และเป็นที่นิยมโดยนักภาษาศาสตร์ได้สนับสนุนแนวคิดและวิธีการสอนรูปแบบนี้อย่างมากมาย ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากความอึดอัดและเบื่อหน่ายกับการสอนแบบพูดตามแบบซ้ำ ๆ บางคนก็กล่าวว่าการสอน

แบบโฟนิกส์เป็นเพียงการฟื้นฟูการสอนแบบ “Look-and-say” อย่างไรก็ตามยังคงมีครูรุ่นเก่าและสถาบันการอบรมครูหลายแห่งที่ยอมรับการสอนแบบโฟนิกส์หลักสูตรเดิมอยู่ แม้ว่าครูรุ่นใหม่จะสนใจ เห็นด้วย และสนับสนุนการสอนภาษาแบบองค์รวม แต่หนังสือเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ก็เริ่มหายากขึ้น เป็นเหตุให้ครูรุ่นใหม่ไม่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบโฟนิกส์

ไม่นานหลังจากนั้น ปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการอ่านก็เริ่มกลับมาเป็นที่ถกเถียงอีกครั้ง อีกครั้ง ในประเทศสหรัฐอเมริกาการอ่านกลายเป็นประเด็นสำคัญในวงกว้าง โดยเฉพาะวงการการศึกษา รวมถึงวงการเมืองและศาสนา เนื่องจากความผิดหวังที่เด็ก ๆ ไม่มีพัฒนาด้านทักษะทางภาษาต่าง ๆ เพียงพอ ผู้ปกครองต่างเห็นว่าทักษะการสะกดคำด้อยลงอย่างมาก โดยเห็นได้ชัดจากการทดสอบข้อสอบมาตรฐานของรัฐ เป็นเหตุให้รัฐบาลในสมัยประธานาธิบดีจอร์จ บุช ได้หันกลับมาใช้การสอนแบบเก่าคือการสอนแบบโฟนิกส์ อีกนั้นยังให้มีการจัดตั้งกรรมการอ่านแห่งชาติ (National Reading Panel) เป็นเหตุให้ประชานอเมริกันทั้งภาครัฐและเอกชนหันกลับมาให้ความสำคัญกับโฟนิกส์เพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อธุรกิจการขายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับโฟนิกส์เป็นที่นิยม โรงเรียนต่าง ๆ ปฏิบัติตามนโยบายการสอนโฟนิกส์เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนอเมริกันเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในรัฐแคลิฟอร์เนียจึงส่งผลให้ต้องมาต้องปีการสอนโฟนิกส์ในโรงเรียนตามรัฐต่าง ๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา

2. ความหมายของการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์

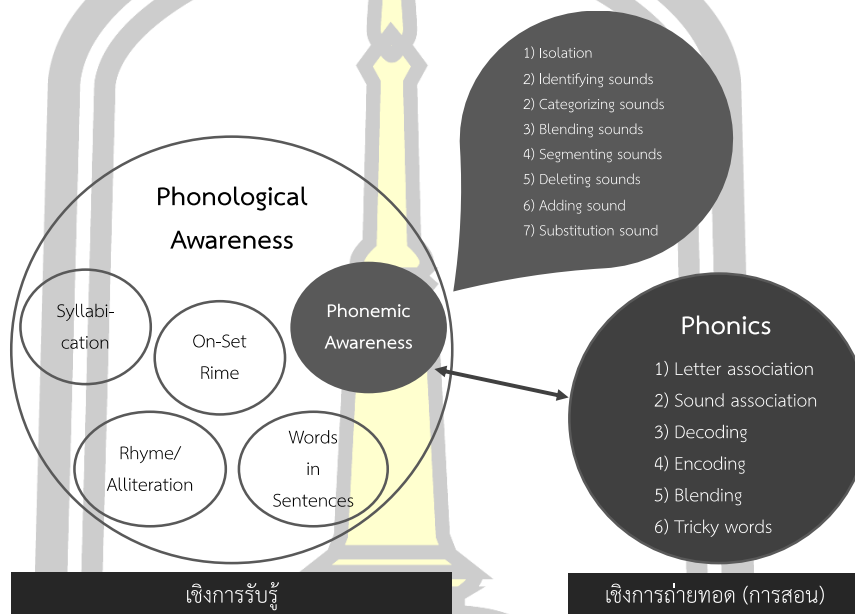
มีนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ความหมายของโฟนิกส์ไว้ดังนี้

เรมิกา กุลาคี (2558) ได้ให้ความหมายของโฟนิกส์ไว้ว่า การสอนแบบโฟนิกส์คือวิธีการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องของเสียงที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับตัวอักษรและสามารถใช้การถอดรหัสเสียงมาใช้เพื่อช่วยในการพัฒนาการออกเสียงได้อย่างถูกต้อง

Johnston and Watson (2015) ได้ให้ความหมายของโฟนิกส์ไว้ว่า โฟนิกส์เป็นวิธีการสอนอ่านที่นำคำทั้งหมดมาจัดทำเป็นวิธีการสอน โดยให้เด็กได้เรียนรู้คุ้นเคยกับคำและการสะกดเพื่อจะได้รู้จักคำสามารถอ่านสะกดและเขียนคำตามเสียงอักษรได้ การสอนโฟนิกส์เป็นการเริ่มต้นเรียนรู้เสียงของตัวอักษรและรูปตัวอักษร

Sally and David (2007) ได้ให้ความหมายของโฟนิกส์ไว้ว่า โฟนิกส์เป็นวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านผ่านการเรียนรู้เสียงของแต่ละตัวอักษรของภาษาอังกฤษและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในแบบการเทียบอักษร โฟนิกส์ยังมีข้อจำกัดอยู่บ้างเนื่องจากบางตัวเสียงที่อ่านไม่ตรงกับรูปแบบการสะกดไปทั้งหมดเนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน จึงทำให้มีหลายคำที่ออกเสียงเป็นไปตามช่วงของวัฒนธรรมในเวลานั้น ดังนั้นผู้เรียนจึงควรเรียนรู้ควบคู่กับคำศัพท์ที่พบเห็นบ่อย ๆ (Sight Word) เพื่อการอ่านคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบโฟนิกส์เป็นวิธีการสอนที่เน้นการฝึกอ่านและสะกดคำ โดยเรียนรู้เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของเสียงและรูปตัวอักษรจากวิธีการถอดรหัสอย่างเป็นระบบ ดังนั้น วิธีการสอนแบบโฟนิกส์จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนอ่านและเขียนสะกดอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งไม่ได้เน้น เพียงแค่การจำรูปคำศัพท์ (Whole Language) อย่างเดียว

ปรับปรุงจาก : www.linkslearning.k12.wa.us

ภาพประกอบ 3 ความแตกต่างและความเชื่อมโยงของ Phonological awareness Phonemic awareness และ Phonics

3. ความสำคัญของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ด้านการอ่านและการสะกดคำ

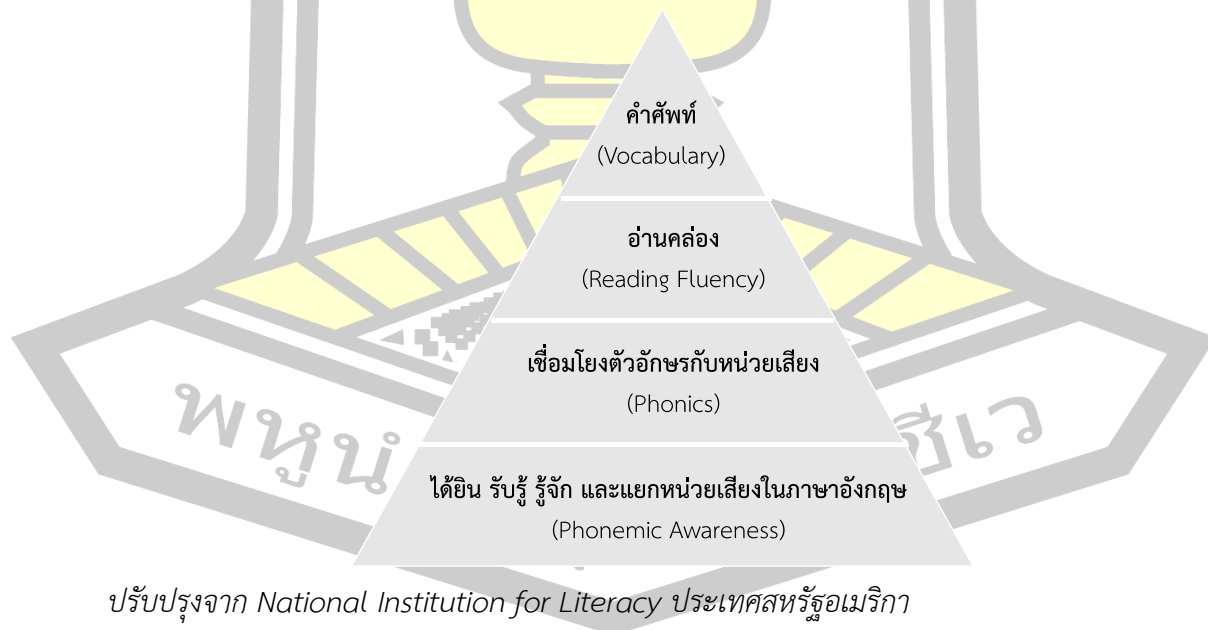
ได้นักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานสำคัญได้ให้ความสำคัญของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ด้านการอ่านและการสะกดคำไว้ดังนี้

เรมิก้า กุลาตี (2558) ได้ให้ความสำคัญของโฟนิกส์ในด้านการอ่านและสะกดคำไว้ว่า การสอนแบบโฟนิกส์เป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถอ่านคำศัพท์นั้น ๆ ได้ ซึ่งหากไม่มีการสอนแบบโฟนิกส์ ผู้เรียนก็จะไม่สามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการสอนแบบโฟนิกส์ทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงของพยัญชนะและสระ จนผสมกันเป็นคำศัพท์ได้ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำคำศัพท์สองคำที่ทราบความหมายอยู่แล้วจากการพูดคุยแต่อ่านออก ได้ด้วยการสอนแบบโฟนิกส์มาผสมกันจนกลายเป็นคำศัพท์ใหม่ขึ้นมาได้

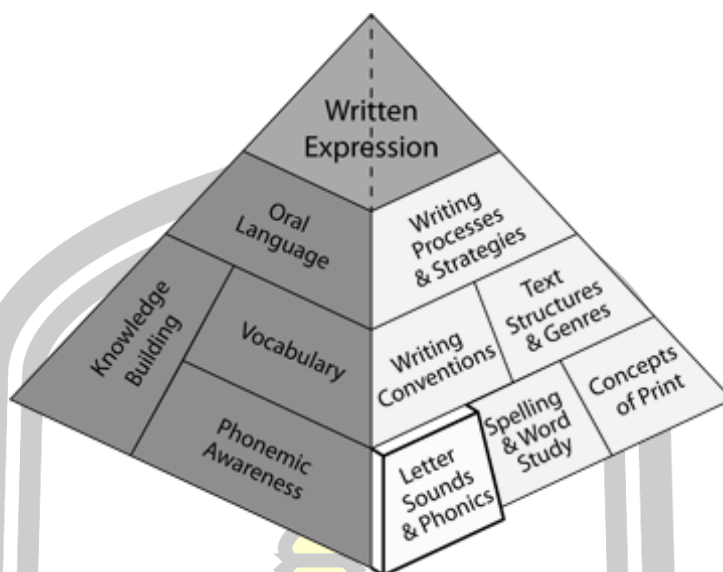
Johnston and Watson (2015) ได้ให้ความสำคัญของโฟนิกส์ในการอ่านและสะกดคำไว้ว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีระบบการจัดเรียงตัวอักษรจากการถอดรหัสเสียง จึงสามารถสะกดคำได้อย่างเป็นระบบและมีความแม่นยำสูง ดังนั้นการสอนโดยวิธีการแบบโฟนิกส์จะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจเสียงของตัวอักษรนั้น ๆ และนำเสียงนั้นมาสะกดเป็นคำอีกทีหนึ่ง

Jennifer (2018) ได้ให้ความสำคัญของโฟนิกส์ไว้ว่า โฟนิกส์คือหนึ่งในสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยโฟนิกส์ถือเป็นพื้นฐานขั้นแรกของการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์หรือการทำความเข้าใจหลักการทางภาษาด้านการประกอบเสียงจนกลายเป็นพยางค์ กล่าวคือเมื่อผู้เรียนสามารถอ่านคำศัพท์ได้และทราบความหมายก็จะกลายเป็นคลังคำศัพท์ในการอ่านเป็นประโยคและเนื้อเรื่องที่ยาวขึ้นต่อไป นอกจากนี้วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ยังส่งผลต่อการออกเสียงที่ถูกต้องอีกด้วย

สรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบโฟนิกส์สามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านและสะกดคำได้ อันเป็นผลมาจากการทราบตัวอักษรและการรับรู้หน่วยเสียง (Phonics Awareness) ทำให้ผู้เรียนสามารถถอดรหัสและแยกหน่วยเสียงในคำได้ การรับรู้ทางหน่วยเสียงและวิธีการแบบนิกส์จึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนอย่างมากเนื่องจากเป็นพื้นฐานของการอ่านเพื่อความเพราะไม่ใช่เพียงแค่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรแล้วอ่านและสะกดได้เท่านั้น แต่ผู้เรียนจะได้เข้าใจไปถึงหลักการออกเสียงที่ชัดเจนและถูกต้องอีกด้วย

ภาพประกอบ 4 ความสำคัญของการออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์ต่อพัฒนาการการเรียนรู้ทางภาษา

ที่มา : www.oise.utoronto.ca/balancedliteracydiet/Letter-Sounds_Phonics

ภาพประกอบ 5 ความสำคัญของการออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์ต่อทักษะทางภาษา
ด้านอื่น ๆ

5. ประเภทของการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์

รูปแบบของการสอนโฟนิกส์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านและสะกดคำได้มีอยู่หลายประเภท เนื่องจากการสอนแบบโฟนิกส์มีการใช้มาอย่างยาวนานเป็นเวลาหลายศตวรรษ ดังนั้นจึงทำให้เกิดวิวัฒนาการการปรับเปลี่ยนเพื่อนำไปแก้ปัญหาหรือสอนในลักษณะที่แตกต่างกันตามแต่ละบริบทนั้น ๆ โดยแต่ละแนวทางการสอนโฟนิกส์ที่มีระบบแบบแผนถือว่าเป็นแนวทางการสอนโฟนิกส์ที่เป็นที่ยอมรับมากที่สุดและมีงานวิจัยสนับสนุนเป็นจำนวนมาก รวมถึงเป็นแนวทางการสอนที่ประเทศต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการบรรจุเข้าไปในหลักสูตรแกนกลางของหลายประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักและโฟนิกส์ผ่านการสะกด (Phonics through Spelling) โดยได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานสำคัญได้กล่าวถึงประเภทของการสอนโดยวิธีการแบบโฟนิกส์แต่ละประเภทไว้ดังนี้

ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์ (2552) ได้กล่าวถึงโฟนิกส์แบบอิงตัวอักษร (Alphabetic Phonics) ไว้ว่า แนวการสอนโฟนิกส์แบบนี้ได้ดัดแปลงมาจากวิธีการสอนอ่านของออตัน – กิลลิงแฮมที่ใช้ระบบประสาทสัมผัสหลายด้านเข้าร่วมโดยอิงตัวอักษรใช้ระบบประสาทสัมผัสคือการรับรู้ทางสายตา การรับรู้ทางการได้ยิน และการรับรู้ทางการเคลื่อนไหวเพื่อสร้างกิจกรรมในการสอนอ่านมีวิธีการสะกดคำที่เป็นไปตามความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษร ดังนั้นผู้เรียนจะสามารถอ่านคำ

ต่าง ๆ ได้ถ้าได้เรียนรู้กฎต่าง ๆ ของความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษร ดังนั้นวิธีการสอนแบบนี้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทราบความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษรในภาษาอังกฤษ

คณิงรัตน์ งามเกียรติขจร (2560) ได้กล่าวถึงโฟนิกส์แบบสะกด (Phonics through Spelling) ไว้ว่า แนวการสอนโฟนิกส์นี้เป็นวิธีการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเขียน ตัวอักษรและสะกดคำตามเสียงที่ได้ยิน (Dictation) แต่เบื้องต้นผู้เรียนจะต้องได้รับการสอนให้รู้จัก เสียงของตัวอักษรแต่ละตัวก่อน ยกตัวอย่างคือ ครูผู้สอนนำเสนอตัวอักษร 6-8 ตัวอักษร ให้กับผู้เรียน จากนั้นครูผู้สอนออกเสียงคำซึ่งมีตัวอักษรเหล่านั้นเป็นตัวสะกด แล้วให้ผู้เรียนบอกหรือเขียนคำที่ได้ยินว่าประกอบด้วยตัวอักษรใดบ้าง เริ่มด้วยคำศัพท์ที่มี 3 ตัวอักษรก่อน จากนั้นจึงค่อย ๆ เพิ่มระดับ ความยากขึ้น แต่มักพบปัญหาเรื่องการแยกแยะสระเสียงสั้นและสระเสียงยาว ตลอดจนสระเสียงยาว เป็นเสียงที่เกิดจากการผสมสระเสียงสั้นสองเสียง (Vowel Teams) มีการสะกดที่แตกต่างกันได้หลาย รูปแบบ

National Reading Panel (2000) ได้กล่าวถึงโฟนิกส์แบบเปรียบเทียบ (Analogy Phonics) ไว้ว่า แนวการสอนโฟนิกส์แบบนี้เน้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงบางส่วน ของคำศัพท์ที่เคยได้เรียนก่อนหน้า ผู้เรียนต้องสามารถระบุหรือเขียนคำใหม่ขึ้นได้ ดังนั้นวิธีการ สอนโฟนิกส์แบบเปรียบเทียบนี้ไม่เคร่งเรื่องการสอนกฎเกณฑ์ต่างเกี่ยวกับระบบเสียง (Phoneme Awareness) แต่เน้นการปรับและเชื่อมโยงจากเสียงพ้องของคำเดิมที่ผู้เรียนมีอยู่ (Word Family)

Schumm (2006) ได้กล่าวถึงโฟนิกส์แบบวิเคราะห์เสียง (Analytic Phonics) ไว้ว่า แนวการสอนโฟนิกส์แบบนี้จะทำการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเห็นในรูปคำศัพท์ทั้งคำก่อน แล้วจึงค่อยเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษรที่เห็นในคำ จากนั้นถอดรหัสคำ (Decoding) โดยการจำแนกเสียงที่ประกอบอยู่ในคำออกมา แล้วจึงใช้ความคล้ายคลึงของเสียงที่ จำแนกได้นั้นเชื่อมโยงไปอ่านคำศัพท์คำใหม่ที่มีโครงสร้างของเสียงในคำคล้ายกัน (Family words) ดังนั้นโฟนิกส์แบบวิเคราะห์เสียงจึงเป็นแนวทางการสอนการถอดรหัสเสียงจากหน่วยใหญ่ไปหาหน่วย ย่อย (Whole-to-part approach) วิธีการสอนโฟนิกส์แบบสังเคราะห์นี้นิยมใช้อย่างแพร่หลายใน ประเทศประเทศสกอตแลนด์

Rose (2007) ได้กล่าวถึงโฟนิกส์แบบสังเคราะห์ (Synthetic Phonics) ไว้ว่า แนวการสอนโฟนิกส์แบบนี้มีลักษณะมุ่งเน้นที่การผสมเสียง (Blended Phonics) ซึ่งเป็นวิธีการสอน ให้ผู้เรียนผสมเสียงจากตัวอักษรในคำแล้วอ่าน ทั้งนี้ก่อนที่ผู้เรียนจะสามารถผสมเสียงได้นั้นจะต้องมี การสอนให้รู้จักเสียงของตัวอักษรแต่ละตัว ทั้งเสียงพยัญชนะเดี่ยว เสียงสระเดี่ยว เสียงพยัญชนะผสม และเสียงสระผสมต่าง ๆ อย่างเป็นลำดับขั้นตอนตามความยากง่าย วิธีการสอนโฟนิกส์แบบนี้ช่วยทำ ให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและรูปอักษรได้ จากนั้นผสมเสียง (Blending) และแยกเสียง (Decoding) ของตัวอักษรต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในคำ ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียน

สามารถอ่านและสะกดคำได้ได้อย่างถูกต้อง แต่ในบางครั้งในการสอนโฟนิกส์แบบสังเคราะห์แก่ผู้เรียนที่มีอายุน้อยจะทำการสอนให้ผสมคำที่ไม่มีมีความหมายร่วมด้วย ทั้งนี้เนื่องจากคลังคำศัพท์ของผู้เรียนนั้นยังมีน้อยมาก วิธีการสอนโฟนิกส์แบบสังเคราะห์นี้นิยมใช้อย่างแพร่หลายในประเทศประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา

Carson and Bayetto (2018) ได้กล่าวถึงโฟนิกส์แบบเสียงคล้องจอง (Onset-Rhyme Phonics) ไว้ว่า แนวการสอนโฟนิกส์แบบนี้เป็นวิธีการสอนที่สอนให้ผู้เรียนเรียนรู้เสียงพยัญชนะเริ่มต้นก่อน (Onset) แล้วจึงตามด้วยเสียงส่วนท้ายที่เหลือในคำเป็นคำพยางค์เดียว (Rhyme) แล้วจึงค่อยใช้เสียงพ้องจากเสียงส่วนท้ายไปผสมกับเสียงพยัญชนะเริ่มต้นเสียงใหม่เพื่อให้เกิดคำใหม่ ๆ

สรุปได้ว่า ประเภทของการสอนแบบโฟนิกส์ทุกประเภทมุ่งเน้นพื้นฐานความเข้าใจของตัวอักษรและเสียง แต่อย่างไรก็ตามการสอนให้ผู้เรียนสามารถอ่านและสะกดคำได้โดยวิธีการแบบโฟนิกส์สามารถแยกออกใน 2 ลักษณะคือ 1. ลักษณะการสอนแบบนิรนัย (Deductive Method) กล่าวคือ ผู้เรียนจะเรียนโดยขั้นตอนแบบบนลงล่าง (Top-Down approach) คือเรียนโดยเห็นคำก่อนจึงค่อยนำคำนั้นมาวิเคราะห์เสียงโดยการถอดรหัส (Decoding) และ 2. ลักษณะการสอนแบบอุปนัย (Inductive Method) กล่าวคือ ผู้เรียนจะเรียนโดยขั้นตอนแบบล่างขึ้นบน (Bottom-Up approach) คือเริ่มด้วยการเรียนรู้ตัวอักษรและเสียงของตัวอักษรนั้น ๆ ก่อน แล้วจึงค่อยเรียนรู้การสร้างคำ (Encoding) โดยสามารถแบ่งตามแต่ละลักษณะได้ดังนี้

ตาราง 3 สรุปลักษณะหลักของการสอนโดยวิธีการแบบโฟนิกส์แต่ละประเภที่เป็นที่นิยม

ลักษณะหลัก	ประเภทของโฟนิกส์
สอนตัวอักษรและเสียงก่อน สะกดคำทีหลัง	โฟนิกส์แบบอิงตัวอักษร (Alphabetic Phonics)
	โฟนิกส์แบบสังเคราะห์ (Synthetic Phonics)
	โฟนิกส์แบบสะกด (Phonics through Spelling)
	โฟนิกส์แบบเสียงคล้องจอง (Onset-Rhyme Phonics)
สอนคำก่อน แยกตัวอักษรและเสียงที หลัง	โฟนิกส์แบบวิเคราะห์เสียง (Analytic Phonics)
	โฟนิกส์แบบเปรียบเทียบ (Analogy Phonics)

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิิกส์ในลักษณะที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับระบบเสียงก่อนแล้วจึงค่อยนำมาประกอบเป็นคำที่หลังได้รับการนิยามมากกว่า

6. ขั้นตอนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์แบบโฟนิิกส์

ได้นักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาได้ระบุขั้นตอนของโฟนิิกส์ไว้ดังนี้

Lewis and Ellis (2006) ได้ระบุหลักการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิิกส์ไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม (Warm-up) ก่อนการเรียนรู้สะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิิกส์ควรเริ่มด้วยกิจกรรมเกี่ยวกับอักษร เช่น ร้องเพลงอักษร เกมทายชื่ออักษร หรือ เกมทายอักษรก่อนหลัง เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การทบทวน (Revision) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอักษรที่ผู้เรียนมีมาก่อนหน้า (Background knowledge)

ขั้นที่ 3 เสียงใหม่ (New sounds) ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ว่าแต่ละตัวอักษรที่ผู้เรียนทราบขั้นนี้มีเสียงเฉพาะตัวมันเอง เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถจดจำเสียงของแต่ละตัวอักษรได้

ขั้นที่ 4 การสร้างคำ (Word making) ผู้เรียนจะได้เรียนรู้การจัดเรียงคำตามเสียงที่ได้ยินให้อยู่ในตำแหน่งพยัญชนะต้น สระ และตัวสะกดได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 การประสมคำ (Word formation)

ขั้นที่ 6 การรวบรวม (Consolidation) เป็นขั้นตอนที่ตรวจสอบการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียนว่ามีคามเข้าใจเกี่ยวกับโฟนิิกส์ที่ได้เรียนไปถูกต้องมากน้อยเพียงใด

Johnston and Watson (2015) ได้ระบุหลักการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิิกส์ไว้ ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างความตระหนักในหน่วยเสียง (Phoneme Awareness) ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้เกี่ยวกับรูปอักษร (Grapheme Awareness) และหน่วยเสียงของตัวอักษร (Phoneme Awareness) เป็นการวางพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การแต่ละหน่วยเสียงของอักษรมาประสมเป็นคำและการถอดหน่วยเสียงในคำ

ขั้นที่ 2 การสอนโฟนิิกส์ (Phonics) โดยเน้นการประสมหน่วยเสียงและ (Blending phonemes into words) และการฝึกถอดรหัสหรือแยกหน่วยเสียงในคำ (Segmenting words into phonemes) โดยอาศัยพื้นฐานความเข้าใจจากขั้นที่ 1

ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนาการอ่าน การระบุตำแหน่งของอักษรในคำจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านและสะกดคำได้ โดยมีขั้นตอนคือ Pre-alphabetic Partial alphabetic Full alphabetic และ Consolidated alphabetic

Sue (2007) ได้ระบุหลักการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การจดจำด้านอักษร (Letter Recognition) โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับใบงาน ฝึกปฏิบัติ บัตรคำศัพท์ เกม หรือหนังสือเล่มใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับรูปอักษรในภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ 2 การฝึกเขียนอักษร (Letter Formation) โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติร่วมกับพหุประสาทสัมผัส (multi-sensory) ที่หลากหลาย

ขั้นที่ 3 การรวมอักษร (Blending) โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนรับรู้เสียงของแต่ละอักษร

ขั้นที่ 4 การระบุหน่วยเสียงในคำ (Identifying sounds in words) National Institution for Literacy (2012) ได้ระบุหลักการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์ไว้ 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm up) หรือ Ear-training เป็นขั้นตอนการฝึกฟังเสียงต่าง ๆ รอบตัว ตัวอย่างเช่น เสียงจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว เสียงจากเครื่องดนตรี หรือเสียงที่ผู้เรียนสามารถทำให้เกิดขึ้นได้

ขั้นตอนที่ 2 สร้างความตระหนักในการได้ยิน รับรู้ และแยกแยะหน่วยเสียง (Letter and Sound Recognition) ผู้เรียนจะได้เรียนการจำแนกหน่วยเสียงของพยัญชนะและสระผ่านการใช้แผนภูมิขนาดใหญ่ที่ผู้เรียนมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 ให้ความรู้ที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยเสียงและตัวอักษร (Letter and Sound Correspondence) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะได้ฝึกการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ โดยการออกเสียงนั้นจะเน้นที่การออกเสียงตัวอักษรแต่ละตัวเป็นลำดับแรก ตามด้วยการอธิบายการกำเนิดของเสียงแต่ละเสียง พร้อมทั้งแสดงรูปภาพประกอบและออกเสียงให้ผู้เรียนฟังเป็นตัวอย่าง หลังจากนั้นให้ผู้เรียนออกเสียงตาม และฝึกออกเสียงนั้น ๆ ด้วยตนเองจนสามารถออกเสียงพยัญชนะแต่ละตัวได้อย่างถูกต้อง ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะคอยช่วยเหลือผู้เรียนที่ไม่สามารถออกเสียงได้หรือมีปัญหาในการออกเสียงอย่างใกล้ชิด

ขั้นตอนที่ 4 สอนการผสมเสียงสระและพยัญชนะ (Word Formation) เป็นกระบวนการที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรในการผสมหน่วยเสียงเป็นคำศัพท์ พร้อมกันนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ทั้งหมดไปด้วยจากรูปภาพประกอบคำศัพท์ ผู้สอนจะใช้

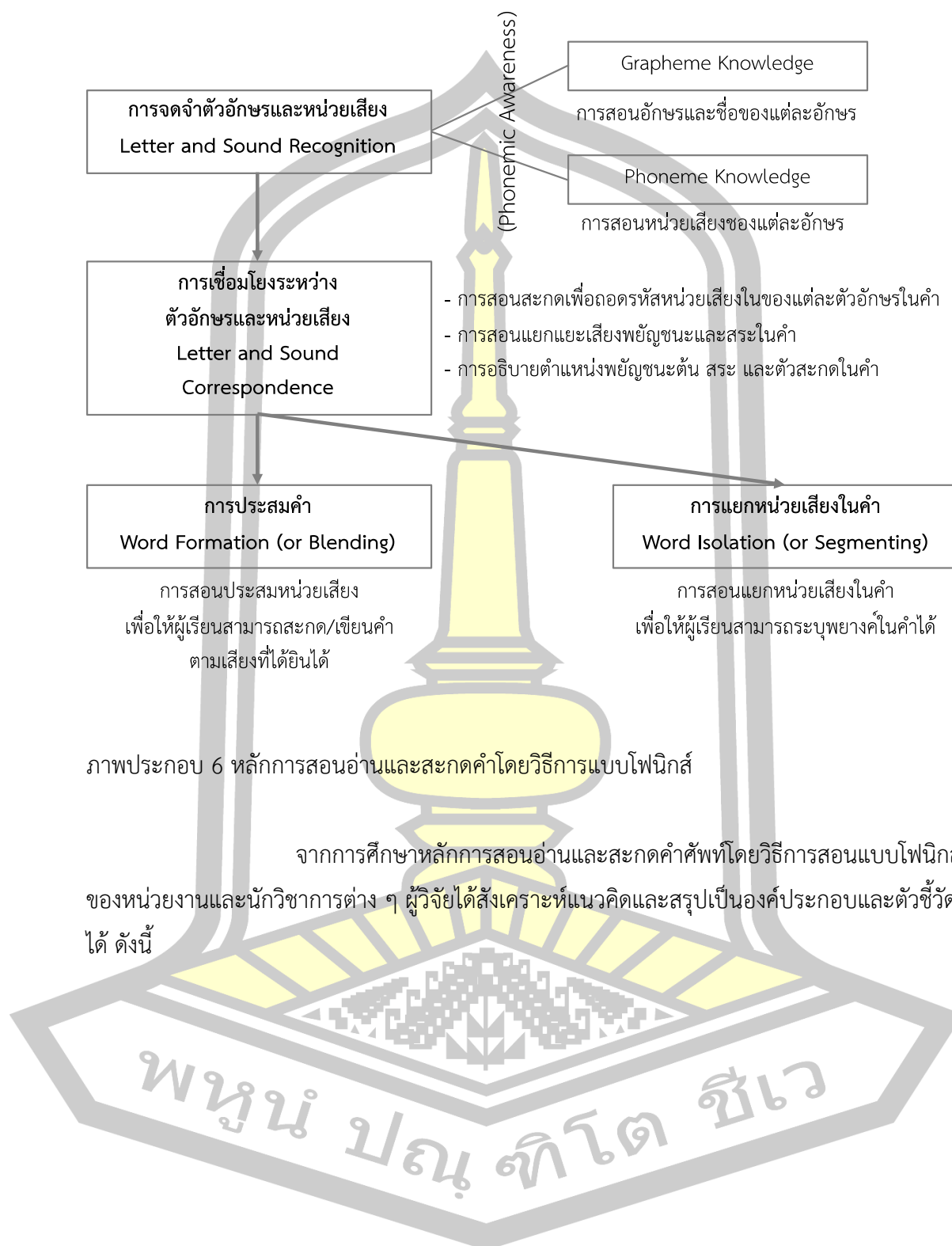
วิธีการสอนแบบ Web-Phonogram เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะของคำศัพท์ที่มีเสียงสระและตัวสะกดเหมือนกันแต่พยัญชนะต้นแตกต่างกัน และคำที่ออกเสียงคล้อยจองกัน ซึ่งสามารถช่วยในการพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับเสียงและสัญลักษณ์ของเสียง นอกจากนั้นในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้ร่วมทำกิจกรรมทางภาษาและเรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรมากยิ่งขึ้น เช่น การทำแบบฝึกหัดออกเสียงและฝึกออกเสียงคำต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 5 สอนความหมายของคำศัพท์ (Definition of Words) โดยการใช้รูปภาพจากบัตรคำ (Flashcards) หรือจากหนังสือเล่มใหญ่เป็นสื่อเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 6 ชี้นำไปใช้หรือขั้นแสดงออกทางภาษา (Presentation) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะได้นำความรู้เกี่ยวกับทักษะที่เรียนไปใช้ฝึกฝนด้วยตนเองด้านการอ่านออกเสียงและความเข้าใจใน การอ่านภาษาอังกฤษจากกิจกรรมการอ่านที่ใช้หนังสือเล่มใหญ่เป็นสื่อ หากผู้เรียนสามารถออกเสียงอ่านออกเสียงและมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้นแล้วทักษะเหล่านี้ก็จะช่วยให้ความสามารถ ในการสะกดคำและการเขียนของผู้เรียนเพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วย

สรุปได้ว่า หลักการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์คือกระบวนการถอดรหัสทางภาษาซึ่งมีการสอนโดยหลักอยู่ 4 ขั้นตอนคือ 1) การจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงของแต่ละตัวอักษร เป็นการทบทวนความรู้พื้นฐานด้านอักษร (Grapheme Knowledge) และวางพื้นฐานหน่วยเสียงของอักษร (Phoneme Knowledge) ให้แก่ผู้เรียน ตามด้วยขั้นที่ 2) การเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง ขั้นตอนนี้เน้นให้ผู้เรียนได้ถอดรหัส (สะกด) หน่วยเสียงของแต่ละตัวอักษรในคำ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้การแยกแยะหน่วยเสียงที่เป็นเสียงพยัญชนะและสระ ตลอดจนตำแหน่งพยัญชนะต้น สระ และพยัญชนะตัวสะกดในคำ ซึ่งเปรียบเหมือนการเก็บประสบการณ์การฝึกถอดรหัส (Decoding Experience) และนำไปสู่ขั้นที่ 3) การประสมคำ และ 4) การสลับคำ ดังภาพประกอบต่อไปนี้

พูน ปณ จิต ชเว

ตาราง 4 วิเคราะห์องค์ประกอบการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

การสอนอ่านและสะกดคำ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	Lewis and Ellis (2006)	Johnston and Watson (2015)	Sue (2007)	National Institution for Literacy (2012)	ความถี่
1. การเตรียมความพร้อม (Warm up)	/			/	2
2. การจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Recognition)	/	/	/	/	4
3. การเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Correspondence)	/	/	/	/	4
4. การประสมคำ (Word Formation or Blending)	/	/	/	/	4
5. การแยกเสียงในคำ (Word Isolation or Segmenting)	/	/	/	/	4
6. สอนความหมายของคำศัพท์ (Definition of Words)			/	/	2
7. ชี้นำไปใช้หรือชั้นแสดงออกทางภาษา (Presentation)	/		/	/	3

จากตารางข้างต้น ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนกระบวนการการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์ทั้ง 6 ขั้นตอนมาสังเคราะห์หรือผนวกรวมกับองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ผนวกเป็นองค์ประกอบดังนี้

ตาราง 5 สัเคราะห์องค์ประกอบที่นำมาผนวกรวมการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์

องค์ประกอบจัดการเรียนรู้ การสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟ นิกส์ 5 องค์ประกอบ	องค์ประกอบที่นำมาผนวกรวม
1. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (Objectives)	การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
2. การเตรียมความพร้อม (Warm-up)	2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการสอน 2.2 การเทรนหู (ear-training)
3. การจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Recognition)	3.1 การตระหนักรู้ทางเสียง (Phonemic Awareness) 3.2 การจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Recognition)
4. การเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Correspondence)	4.1 การประสมคำ (Word Formation or Blending) 4.2 การแยกเสียงในคำ (Word Isolation or Segmenting) 4.3 การฝึกอ่านคำหลายพยางค์ (Multisyllabic Words)
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation)	5.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 5.2 ชี้นำไปใช้หรือขึ้นแสดงออกทางภาษา

องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
 ความหมายของการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
 วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) ได้กล่าวถึงการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ว่า
 จุดประสงค์การเรียนรู้คือเป้าหมายแสดงว่าผู้เรียนต้องรู้อะไร ต้องทำอะไรได้ในรูปของการปฏิบัติหรือ
 พฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นภายหลังการเรียน การสอนเสร็จสมบูรณ์ และใช้จุดประสงค์นี้เป็น
 สื่อกลางสร้างความเข้าใจระหว่างผู้สอนและผู้เรียนให้ เข้าใจตรงกันว่าเป้าหมายของการเรียนการสอน

คืออะไร สุดท้ายผู้เรียนต้องบรรลุผลการเรียนรู้อะไรบ้าง การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสอน พบว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

ทิวต์ธ มณีโชติ (2555) ได้กล่าวถึงการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ว่าเป็นการ กำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนมีหรือบรรลุซึ่งมีทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ จุดประสงค์การเรียนรู้ จะได้มาจากระดับของหลักสูตรตั้งแต่จุดหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของสาขาวิชา มาตรฐาน วิชาชีพสาขาวิชาและสาขางานจนถึงระดับรายวิชา คือ จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชาและ คำอธิบายรายวิชาที่ต้องการจัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ระดับหลักสูตร ทั้งนี้ การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์นั้นจะต้องเขียนให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้าน พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

พนิต เข้มทอง (2541) ได้กล่าวถึงการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ว่าเป็นการ ระบุความรู้และ การปฏิบัติ โดยการระบุความรู้ในรูปของสารสนเทศ (declarative knowledge) และระบุทักษะการปฏิบัติ หรือกระบวนการ (procedural knowledge) จุดหมายการเรียนรู้ไม่ได้ถูก จำกัดด้วยจำนวนของบทเรียน ปริมาณ เนื้อหาสาระหรือความรู้สูงสุด แต่หมายถึงความคาดหวังที่จะ เรียนรู้ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและเจตนาที่จะให้ผู้เรียนแสดงถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้

สรุปได้ว่า การกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน หมายถึง การกำหนดสิ่งที่ ต้องการให้ผู้เรียนมีหรือบรรลุซึ่งมีทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยจุดประสงค์การเรียนรู้ก็คือ ข้อความหรือจุดประสงค์ที่กำหนดเกี่ยวข้องกับลักษณะ/คุณสมบัติด้านการเรียนรู้และความสามารถที่ ครูต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน หลังจากที่ได้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่อง หนึ่งแล้ว

ขั้นตอนการการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

พนิต เข้มทอง (2541) ได้กล่าวถึงการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์ทั่วไปของการเรียนรู้ในหลักสูตร
2. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้โดยทั่วไปที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้

2.1 ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์จุดประสงค์ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

2.2 ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ที่ต้องการ ให้เกิดแก่ผู้เรียน

2.3 ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ที่ ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

3. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย สถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถ

Ching Kang Liu (2012) ได้กล่าวถึงการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่าน และสะกดคำแบบโฟนิกส์ไว้ว่า ก่อนการสอนอ่านและสะกดคำแบบโฟนิกส์นั้นผู้สอนจำเป็นต้อง วิเคราะห์ผู้เรียนและตนเองก่อน โดยใช้ข้อพิจารณาดังนี้

1. ผู้สอนวิเคราะห์ความจำเป็นของโฟนิกส์ต่อผู้เรียน
2. ผู้สอนวิเคราะห์/ประเมินระดับความรู้ด้านโฟนิกส์และความสามารถในการอ่านและสะกดของผู้เรียน
3. ผู้สอนกำหนดกรอบเนื้อหาของโฟนิกส์ที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้
4. ผู้สอนกำหนด/วางแผนรายการหรือขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้โฟนิกส์
5. ผู้สอนกำหนดขอบเขตการแสดงผลออกทางภาษา (Performance/Production) ที่ผู้เรียนต้องสามารถแสดงออกเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้

ตาราง 6 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โฟนิกส์

ตัวบ่งชี้ขั้นตอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	พินิต เติมทอง (2541)	Ching Kang Liu (2012)	ความถี่
1. ผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตรก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	/	/	2
2. ผู้สอนประเมินระดับของผู้เรียนก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	/	/	2
3. ผู้สอนกำหนดขอบเขตเนื้อหาการเรียนการสอนก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	/	/	2
4. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์ด้านสติปัญญาที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถมีได้	/	/	2
5. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์ด้านการรับรู้/เจตคติที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถมีได้	/	/	2
6. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์ด้านทักษะที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถทำได้	/	/	2
7. ผู้สอนระบุสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถในจุดประสงค์การเรียนรู้	/	/	2
8. ผู้สอนกำหนดวางแผน/รายการหรือขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้		/	1

จากตารางสังเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวบ่งชี้การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยนำแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้เสนอไว้และผู้วิจัยได้ยึดความหมาย ความถี่ ความเหมาะสม และการนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่านและ สกศค้ำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ มีดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตรโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่าน และสกศค้ำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
 2. ผู้สอนประเมินระดับความสามารถในการอ่านและสกศค้ำศัพท์ของผู้เรียนก่อนการ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
 3. ผู้สอนประเมินและกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้
 4. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พร้อมกับ สถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
 5. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) พร้อมกับ สถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
 6. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) พร้อมกับ สถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- องค์ประกอบที่ 2 การเตรียมความพร้อม (Warm-up)

ความหมายของการเตรียมความพร้อม

สำนักศึกษานิเทศก์และพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2542) ได้ระบุถึงการเตรียม ความพร้อมไว้ว่า การเตรียมความพร้อมเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียน เนื้อหาใหม่ อาจจะเป็นการทบทวน เนื้อหาที่เรียนผ่านมาแล้วหรืออาจเป็นการนำเข้าสู่เนื้อหาใหม่ที่ กำลังจะเรียนต่อไป กิจกรรมที่ใช้ในขั้นตอนนี้ อาจจะเป็นเพลง เกม นิทาน การสนทนา หรือการแสดง ต่างๆ เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้ระบุถึงการเตรียมความพร้อมไว้ว่า การเตรียม ความพร้อมเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่ง ในขั้นครูผู้สอนจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็น การเริ่มต้นการเรียนรู้ที่มีการนำเสนอ เนื้อหาใหม่โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษา ที่ใช้กันจริงโดยทั่ว ไปรวมทั้งวิธีการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นด้าน การออกเสียง ความหมาย คำศัพท์และ โครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่ ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์

National Institute for Literacy (2011) ได้ระบุถึงการเตรียมความพร้อมไว้ว่า การเตรียมความพร้อมคือการจัดกิจกรรมก่อนการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนการนำเสนอเนื้อหาที่ผู้สอนจะทำการสอน

สรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อม หรือ warm-up คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อเกริ่นนำหรือสร้างความตระรู้ (Awareness) ก่อนนำผู้เรียนเข้าสู่เนื้อหาใหม่ของผู้สอน ต้องการนำเสนอ กิจกรรมที่ใช้ในขั้นตอนนี้อาจจะเป็นเพลง เกม นิทาน การสนทนา หรือการเคลื่อนไหวทางร่างกายต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการเตรียมความพร้อม

Willis (1996) ได้เสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนของขั้นการเตรียมความพร้อมไว้ว่า

1. ผู้สอนจะช่วยผู้เรียนให้เข้าใจประเด็นสำคัญและจุดประสงค์ของงานปฏิบัติ เช่น การระดม ความคิด การใช้รูปภาพ ฯลฯ
2. ผู้สอนอาจเน้นคำหรือวลีที่จำเป็นสำหรับงานปฏิบัติ แต่ยังไม่ควรสอนโครงสร้างไวยากรณ์ใหม่ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติขั้นตอนนี้ ตัวอย่างกิจกรรมเช่น การคัดเลือกคำที่ไม่เข้ากลุ่มออก
3. ผู้สอนมีกิจกรรมเกี่ยวกับเสียงต่าง ๆ รอบตัวผู้เรียน

Lewis and Ellis (2006) ได้เสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนของขั้นการเตรียมความพร้อมของการสอนอ่านและสะกดคำแบบโฟนิกส์ไว้ คือ

1. ตรวจสอบความรู้เดิมหรือระดับประสบการณ์ด้านภาษาของผู้เรียนที่มีอยู่ก่อน
2. กระตุ้นความสนใจด้านภาษาของผู้เรียนก่อนจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม เช่น เพลง เกม เป็นต้น
3. ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียนได้คิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอักษรและเสียง

อินทิรา ศรีประสิทธิ์ (2552) ได้เสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนของขั้นการจัดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง ดังนี้

1. การฝึกให้รู้จักหน่วยเสียงทุกเสียงของภาษาอังกฤษ (phonemic awareness)
2. กระบวนการเทรนหู (ear – training) ให้รู้จักหน่วยเสียงทุกเสียงของภาษาอังกฤษ (phonemic awareness) อย่างถูกต้อง เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนโฟนิกส์ขั้น

ตาราง 7 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ขั้นตอนตัวบ่งชี้การเตรียมความพร้อม (Warm-up)

ตัวบ่งชี้ การเตรียมความพร้อม	อินทิดา ศรีประสิทธิ์ (2552)	Lewis and Ellis (2006)	Willis (1996)	ความถี่
1. ผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมหรือระดับประสบการณ์ด้านภาษาของผู้เรียนที่มีอยู่ก่อน		/		1
2. ผู้สอนใช้สื่อกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอักษร/	/	/	/	3
3. ผู้สอนใช้กระบวนการเทรนหู (ear – training) เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียน	/	/	/	3

จากตารางสังเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวบ่งชี้การเตรียมความพร้อม โดยนำแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้เสนอไว้และผู้วิจัยได้ยึดความหมาย ความถี่ ความเหมาะสม และการนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อมการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ มีดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับอักษร
2. ผู้สอนใช้กระบวนการเทรนหู (ear – training)

องค์ประกอบที่ 3 การจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Recognition)

ความหมายของการจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง

National Institution for Literacy (2012) ได้กล่าวถึงความหมายของการจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ว่าการจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงมีความสำคัญสำหรับผู้อ่านเริ่มต้น (New beginning readers) อย่างมากเพราะเป็นขั้นตอนการวางพื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนการรับรู้ด้านอักษร (Graphemes) และหน่วยเสียงของอักษร (Phonemes) ที่ดี ซึ่งเป็นความเข้าใจขั้นต้นในการถอดรหัสและอ่านคำ

Department of Education (2018) ได้กล่าวถึงความหมายของการจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ว่า เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดที่ขั้นตอนหนึ่งสำหรับการสอนโฟนิกส์ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนจะต้องวางรากฐานความรู้และการจดจำอักษรและหน่วยเสียงของอักษรแต่ละตัวให้ผู้เรียนได้

ทราบ ผู้เรียนไม่สามารถไปยังขั้นตอนอื่นได้เลยหากไม่มีความรู้และความเข้าใจที่ดีใจขึ้นการจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงนี้

University of Texas System (2009) ได้กล่าวถึงความหมายของการจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ว่า การจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ว่า วัตถุประสงค์หลักของการสอนให้ผู้เรียนสามารถจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงก็เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกแต่ละหน่วยเสียงของอักษรแต่ละตัวในคำได้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นขั้นตอนการเตรียมความพร้อมก่อนการประสมหน่วยเสียงในคำหรือขั้นตอนการสะกดคำระยะเริ่มต้นนั่นเอง ซึ่งในกระบวนการจดจำด้านอักษร

สรุปได้ว่า การจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงเป็นขั้นการวางพื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนการรับรู้ด้านอักษร (Graphemes) และหน่วยเสียงของอักษร (Phonemes) ก่อนการสอนถอดรหัสหน่วยเสียงเพื่อสะกดคำและอ่านในขั้นต่อ ๆ ไป

ขั้นตอนการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง

Department of Education (2018) ได้ระบุถึงการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ดังนี้

1. ผู้สอนนำเสนอให้ผู้เรียนทราบว่าแต่ละรูปอักษรที่ผู้เรียนระบุไปก่อนหน้านี้มีหน่วยเสียงเป็นของตัวเอง ผู้สอนใช้สื่อ กิจกรรม หรือเกมช่วยให้ผู้เรียนจดจำหน่วยเสียงของอักษรแต่ละตัว และมีเครื่องมือหรือกิจกรรมตรวจสอบเพื่อความแน่ใจว่าผู้เรียนสามารถจดจำและออกเสียงหน่วยเสียงของแต่ละอักษรได้อย่างถูกต้องก่อนการอ่านขั้นต่อไป

2. ผู้สอนยกตัวอย่างคำที่ผู้เรียนน่าจะมีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนเป็นเครื่องมือหลักในการให้ผู้เรียนฝึกระบุอักษรและหน่วยเสียงแต่ละตัวในคำที่ผู้สอนกำหนดให้ สิ่งสำคัญนอกจากความสามารถในการบอกชื่ออักษรและเสียงได้ถูกต้องแล้ว ผู้สอนควรให้ความสำคัญในการออกเสียงที่ชัดเจนของผู้เรียนด้วย

University of Texas System (2009) ได้ระบุถึงการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ดังนี้

1. ผู้สอนแสดง (Display) รูปอักษรในภาษาอังกฤษทั้งหมด
2. ผู้สอนจัดกิจกรรมหรือใช้สื่อประกอบเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ด้านตัวอักษรเพียงพอ ตัวอย่างเช่น การสุ่มหรือถามผู้เรียนแต่ละคนว่าตัวอักษรที่กำหนดให้ชื่ออะไร ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และตัวอักษรพิมพ์เล็กคือตัวใด
3. ผู้สอนจัดกิจกรรมหรือใช้สื่อประกอบเพื่อนำเสนอ (Present) หน่วยเสียงของแต่ละอักษร

4. ผู้สอนจัดกิจกรรมหรือใช้สื่อประกอบเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนสามารถจดจำหน่วยเสียงของอักษรแต่ละตัวได้ ตัวอย่างเช่น การใช้บัตรคำศัพท์ (Flashcard) ของอักษรเพื่อทายหรือทบทวนหน่วยเสียงของตัวอักษร

5. ผู้สอนแสดง (Display) หรือกำหนด (Create) คำขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนร่วมกันแยกหน่วยเสียงของตัวอักษรแต่ละตัวในคำที่กำหนดให้ ซึ่งคำศัพท์ที่เลือกมาสำหรับผู้อ่านเบื้องต้นจำเป็นต้องคำนึงถึงระดับความสามารถและประสบการณ์ทางภาษา (Language experience) ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

Sue (2007) ได้ระบุถึงการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ดังนี้

1. ผู้สอนนำเสนออักษรในภาษาอังกฤษมี 26 ตัวอักษร
2. ผู้สอนนำเสนอให้ผู้เรียนทราบว่าหน่วยเสียง (Phonemes) ทั้งสิ้น 42 เสียง โดยแบ่งนำเสนอเสียงเป็น 7 กลุ่ม
3. ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทบทวนความจำเกี่ยวกับอักษรและเสียง (Letter Recall)
4. ผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อตรวจสอบความจำเกี่ยวกับอักษรและเสียงของผู้เรียน รวมถึงความชัดเจนในการออกเสียง

ตาราง 8 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Recognition)

ตัวบ่งชี้ การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง	Department of Education (2018)	University of Texas System (2009)	Sue (2007)	ความถี่
1. ผู้สอนแนะนำเสนออักษรทั้งหมด/	/	/	/	3
2. ผู้สอนนำเสนออักษรโดยแบ่งการนำเสนอกลุ่มอักษรเป็นชุด			/	1
3. ผู้สอนเสนอหน่วยเสียงของแต่ละอักษร	/	/	/	3

ตาราง 8 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้ การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง	Department of Education and Training (2009)	University of Texas System (2009)	Sue Lloyd)2009(	ความถี่
4. ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทบทวนความจำเกี่ยวกับอักษรและเสียง	/	/	/	3
5. ผู้สอนเลือกคำที่ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้	/	/	/	3
6. ผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อตรวจสอบความจำเกี่ยวกับอักษรและเสียงของผู้เรียนรวมถึงความชัดเจนในการออกเสียง	/	/		2

จากตารางสังเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวบ่งชี้การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง โดยนำแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้เสนอไว้และผู้วิจัยได้ยึดความหมาย ความถี่ ความเหมาะสม และการนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ มีดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนมีสื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบความรู้ด้านอักษรของผู้เรียน
2. ผู้สอนนำเสนออักษรและหน่วยเสียงโดยจัดเป็นชุดอักษรที่มีหน่วยเสียงใกล้เคียง/เชื่อมโยงกัน
3. ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องและชัดเจนในการออกเสียงของผู้เรียน
4. ผู้สอนใช้สื่อ/จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทบทวนความจำเกี่ยวกับอักษรและเสียง
5. ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนและอยู่ในระดับความสามารถของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 การเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Correspondence)

ความหมายของการเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง

Sue (2007) กล่าวถึงความหมายของการเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรในการผสมหน่วยเสียงเป็นคำศัพท์ พร้อมกันนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ทั้งหมดไปด้วยจากรูปภาพประกอบคำศัพท์ ผู้สอนจะใช้วิธีการสอนแบบ Web-Phonogram เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะของคำศัพท์ที่มีเสียงสระและตัวสะกดเหมือนกันแต่พยัญชนะต้นแตกต่างกัน และคำที่ออกเสียงคล้อยจองกัน ซึ่งสามารถช่วยในการพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับเสียงและสัญลักษณ์ของเสียง นอกจากนี้ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้ร่วมทำกิจกรรมทางภาษาและเรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรมากยิ่งขึ้น เช่น การทำแบบฝึกหัดออกเสียงและฝึกออกเสียงคำต่าง ๆ

National Institute for Literacy (2011) ได้กล่าวถึงความหมายของการเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ว่า การเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะได้ฝึกการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ โดยการออกเสียงนั้นจะเน้นที่การออกเสียงตัวอักษรแต่ละตัวเป็นลำดับแรก ตามด้วยการอธิบายการกำเนิดของเสียงแต่ละเสียง พร้อมทั้งแสดงรูปภาพประกอบและออกเสียงให้ผู้เรียนฟังเป็นตัวอย่าง หลังจากนั้นให้ผู้เรียนออกเสียงตาม และฝึกออกเสียงนั้น ๆ ด้วยตนเองจนสามารถออกเสียงพยัญชนะแต่ละตัวได้อย่างถูกต้อง ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะคอยช่วยเหลือผู้เรียนที่ไม่สามารถออกเสียงได้หรือมีปัญหาในการออกเสียงอย่างใกล้ชิด

University of Texas System (2009) ได้กล่าวถึงความหมายของการเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะเรียนรู้การถอดรหัสและการใส่รหัสเพื่อเชื่อมโยงหน่วยเสียงของอักษร

สรุปได้ว่า การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง คือ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะได้นำเสนอการถอดรหัสหน่วยเสียงของอักษรและเชื่อมความสัมพันธ์ของอักษรและเสียง

ขั้นตอนการเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง

Theodore Clymer (1996) ได้กล่าวถึงการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ว่า

1. ผู้สอนนำเสนอวิธีการประสมเสียง (Blending) หน่วยเสียงของอักษร
2. ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถแยกหน่วยเสียง (Segmenting) ในคำด้วยตนเองได้

3. ผู้สอนมีกิจกรรมการเรียนรู้/สื่อประกอบการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่าน

และสะกด

4. ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องของการสะกดและช่วยเหลือผู้เรียนให้ออกเสียง

ได้ชัดเจน

5. ผู้สอนนำเสนอและสรุปกฎการสะกดคำหรือ “กฎของโฟนิกส์” ให้ผู้เรียนได้ทราบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านและสะกดชัดเจนยิ่งขึ้น

University of Texas System (2009) ได้กล่าวถึงการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ว่า

1. ผู้สอนนำเสนอโครงสร้างของคำในรูปแบบต่าง เช่น VC, CVC, CVCC และ CCVC เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนทราบหลักการแยกเสียงที่ประกอบอยู่ในคำออกมา
2. ผู้สอนช่วยและสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถถอดรหัส (สะกด) และแยกเสียงแต่ละอักษรในคำตามโครงสร้างของคำได้
3. ผู้สอนช่วยและสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถประสมคำตามเสียงที่รับรู้/ได้ยินได้
4. ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษาเป็นฐานในการสอนอ่าน

และสะกด

National Institute for Literacy (2011) ได้กล่าวถึงการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงไว้ว่า

1. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ทราบว่าในรูปคำที่ผู้เรียนรับรู้ นั้น ผู้เรียนจะสามารถอ่านออกได้จำเป็นต้องถอดรหัสหน่วยเสียงของแต่ละอักษร
2. ผู้สอนสาธิตหรือแสดงการถอดรหัสหน่วยเสียงในแต่ละอักษรในคำเป็นตัวอย่างก่อนให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง
3. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อ/เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงด้วยตนเอง
4. ผู้สอนคอยสนับสนุนหรือสร้างเครื่องมือเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษา

พจน ปรณ จิต ชีเว

ตาราง 9 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้การเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (Letter and Sound Correspondence)

ตัวบ่งชี้ การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง	Theodore Clymer (1996)	University of Texas System (2009)	National Institute for Literacy (2011)	ความถี่
1. ผู้สอนนำเสนอวิธีการประสมเสียง (Blending)	/	/	/	3
2. ผู้สอนสาธิตหรือแสดงการถอดรหัส (Decoding) หน่วยเสียงในคำเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียน	/	/	/	3
3. ผู้สอนนำเสนอ/สาธิตการแยกหน่วยเสียงในคำ (Segmenting) เป็นตัวอย่างให้ผู้เรียน		/		1
4. ผู้สอนนำเสนอโครงสร้างของอักษรในคำ		/		1
5. ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนฝึกเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงด้วยตนเอง	/	/	/	3
6. ผู้สอนนำเสนอกฎการอ่านและสะกดคำแบบโฟนิกส์	/	/		2
7. ผู้สอนสนับสนุน/เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษา	/	/	/	3
8. ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคย/มีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนและอยู่ในระดับของผู้เรียน	/	/	/	3

จากตารางสังเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวบ่งชี้การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง โดยนำแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้เสนอไว้และผู้วิจัยได้ยึดความหมาย ความถี่ ความเหมาะสม และการนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ มีดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการถอดหน่วยเสียงอักษรในคำ (Segmenting)
2. ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการประสมเสียง (Blending) ของอักษรและหน่วยเสียงใน

คำ

3. ผู้สอนนำเสนอโครงสร้างของคำ เช่น CVC CCVC เป็นต้น
4. ผู้สอนนำเสนอกฎการอ่านและสะกดคำของโฟนิกส์
5. ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนฝึกถอดหน่วยเสียงและประสมเสียง
6. ผู้สอนสนับสนุน/เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาด้วยตนเอง
7. ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคย/มีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนและอยู่ใน

ระดับของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation)

ความหมายและความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

อำนาจ เลิศขยันดี (2542) ได้ให้ความหมายของวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผลไว้ว่า การวัดผล หมายถึง ขบวนการที่ได้มาตรฐานที่ต้องมีเครื่องมือของการวัดเป็นสิ่งที่กำหนดคุณลักษณะของสิ่งที่วัด (Objects) ผลที่ได้ออกมาเป็นปริมาณ (Quantity) ซึ่งก็คือจำนวนเลข (Number)

ไพศาล สุวรรณน้อย (2545) ได้ให้ความหมายของวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผลไว้ว่า การวัดและประเมินผลทางการศึกษาจะเกี่ยวข้องกับคำ 3 คำ คือ 1) การทดสอบ (Testing) หมายถึง การนำเสนอชุดคำถามที่เรียกว่าข้อสอบหรือแบบทดสอบที่มีมาตรฐานให้ผู้สอบตอบ 2) การวัดผล (Measurement) หมายถึง การวัดคุณลักษณะ (attribute) ของบุคคลจากผลการตอบคำถามในแบบทดสอบตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อแสดงคุณค่าเชิงปริมาณหรือตัวเลขที่วัดได้การวัดผลนอกจากใช้แบบทดสอบแล้วยังรวมถึงการใช้เครื่องมืออื่นเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพด้วย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์การตรวจผลงานต่างๆ ที่กำหนดให้ผู้ประเมินทำ 3) การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการอย่างมีระบบที่นำข้อมูลจากการวัดผลมาตีค่าและตัดสินคุณค่าของผู้เรียน ซึ่งการวัดผลและการประเมินผลเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง เมื่อมีการวัดผลจะทำให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดหลายด้าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้ให้ความหมายของวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้ว่า การวัด (Measurement) หมายถึง การกำหนดตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ หรือ พฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน การจะได้มาซึ่งตัวเลขนั้น อาจต้องใช้เครื่องมือวัด เพื่อให้ได้ตัวเลขที่สามารถแทนคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการวัด

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่จะให้ได้มาซึ่งตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนพฤติกรรมหรือคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์ เมื่อวัดแล้วจึงใช้การประเมินผลมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาค่าหรือระดับของสิ่งที่วัด

ขั้นตอนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

The Partnership for 21st Century Skills (2009) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า

1. ผู้สอนมุ่งวัดและประเมินผลสิ่งที่ผู้เรียนทำได้
2. ผู้สอนใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น วัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และรายบุคคล
3. ผู้สอนเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบภาคปฏิบัติ การเขียนตอบ การสอบปากเปล่า การมอบหมายงานให้ปฏิบัติ การสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น
4. ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยเน้นที่กระบวนการเรียนรู้หรือความรู้ เช่น การเชื่อมโยงกับกระบวนการ ความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงกับความรู้เดิม
5. ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้จากความสามารถด้านกระบวนการ วิธีการคิด การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และการแสดงออก (Performance) ของผู้เรียน
6. ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ว่านักเรียนรู้อะไรและมีวิธีการเข้าใจอย่างไร
7. ผู้สอนวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนวางแผนการสอนเพื่อวินิจฉัยพื้นฐานของผู้เรียน และหลังการสอนเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน
8. ผู้สอนสะท้อนผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบ
9. ผู้สอนค้นหาและตรวจสอบปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น การวัดบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียน การวัดพฤติกรรมการสอนของตัวครูเอง การวัดและประเมินหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

มลิวัล แสงซารี (2561) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์ไว้ ดังนี้

1. ผู้สอนวิเคราะห์จุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
2. ผู้สอนมีกิจกรรม/แบบฝึกเพื่อวัดผลระหว่างการจัดการเรียนรู้
3. ผู้สอนมีกิจกรรม/แบบฝึกเพื่อวัดผลหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น แบบฝึกทักษะการสะกดคำ แบบฝึกอ่านออกเสียง และการเขียนตามคำบอก
4. ผู้สอนมีการใช้การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ เช่น แบบบันทึกการสอน หรือแบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. ผู้สอนมีแบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้ เช่น แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน หรือ แบบทดสอบวัดทักษะการเขียน

6. ผู้สอนทำการสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Manchester Metropolitan University (2015) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผล การสอนอ่านและสะกดคำโดยวิธีการแบบโฟนิกส์โดยใช้ข้อพิจารณา ดังนี้

1. ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รวบรวม/สรุปความเข้าใจเกี่ยวกับโฟนิกส์
2. ผู้สอนประเมินเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้กับระดับความเหมาะสมของผู้เรียน
3. ผู้สอนประเมินความรู้หรือประสบการณ์ของหลักสูตรโฟนิกส์ต่าง ๆ ได้
4. ผู้สอนประเมินความเหมาะสมของโฟนิกส์และบริการจัดการเรียนรู้อย่าง
5. ผู้สอนเลือกคำหรือข้อความโดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนอย่าง
6. ผู้สอนประเมินขั้นตอนประสิทธิภาพของขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของตน
7. ผู้สอนประเมินความสับสนของของแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้
8. ผู้สอนประเมินประสิทธิภาพของโฟนิกส์ต่อการสอนอ่าน
9. ผู้สอนประเมินประสิทธิภาพของโฟนิกส์ต่อการสอนเขียน
10. ผู้สอนประเมินกิจกรรมการเรียนรู้/สื่อต่อการสอนอ่านและเขียน
11. ผู้สอนประเมินประโยชน์ด้านต่าง ๆ ของโฟนิกส์ต่อผู้เรียน
12. ผู้สอนประเมินการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และการแสดงออกทาง
13. ผู้สอนมีเครื่องมือที่ชัดเจนในการวัดและประเมินความรู้/ความเข้าใจด้านโฟนิกส์ของ
14. ผู้สอนมีการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน คัดกรองและให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อลดช่องว่างการเรียนรู้

ประสิทธิภาพ

เหมาะสม

ภาษาของผู้เรียน

ผู้เรียน

ความช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อลดช่องว่างการเรียนรู้

พจนัน ปณ จิต ชีเว

ตาราง 10 วิเคราะห์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation)

ตัวบ่งชี้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	The Partnership for 21st Century Skills (2009)	มลิวัล แสงซาร์ (2561)	Manchester Metropolitan University (2015)	ความถี่
1. ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รวบยอดความรู้เกี่ยวกับพินิกส์ด้วยตัวของผู้เรียนเอง	/		/	2
2. ผู้สอนประเมินเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้กับระดับความเหมาะสมของผู้เรียน	/	/	/	3
3. ผู้สอนประเมินความรู้หรือประสบการณ์ของหลักสูตรพินิกส์รูปแบบต่าง ๆ ได้			/	1
4. ผู้สอนเลือกคำหรือข้อความโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและระดับความสามารถของผู้เรียน			/	1
5. ผู้สอนประเมินความเหมาะสมของพินิกส์ต่อการจัดการเรียนรู้และสะกิดคำ			/	1
6. ผู้สอนประเมินผลกระทบหรือความก้าวหน้าของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตน		/	/	2
7. ผู้สอนประเมินประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้/สื่อต่อการสอนอ่านและเขียน	/		/	2
8. ผู้สอนมี/สร้างเครื่องมือที่ชัดเจนในการวัดและประเมินความรู้และความเข้าใจพินิกส์ของผู้เรียน		/	/	2
9. ผู้สอนประเมินการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียน	/		/	2
10. ผู้สอนสะท้อนผลการเรียนรู้/ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบ	/	/	/	3

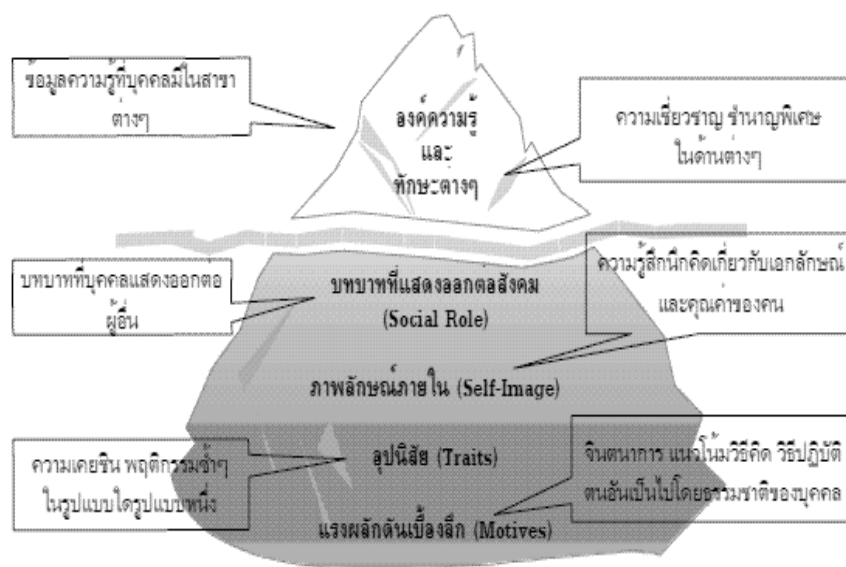
ตารางสังเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ด้วงชี้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยนำแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้เสนอไว้และผู้วิจัยได้ยึดความหมาย ความถี่ ความเหมาะสม และการนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ มีดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนประเมินเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้กับระดับความเหมาะสมของผู้เรียน
2. ผู้สอนออกแบบเครื่องมือเพื่อวัดและประเมินผู้เรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลความก้าวหน้าการอ่านและสะกดคำก่อนและหลังการเรียนรู้โฟนิกส์
4. ผู้สอนประเมินประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้/สื่อต่อการสอนอ่านและเขียน
5. ผู้สอนประเมินการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียน
6. ผู้สอนสะท้อนผลการเรียนรู้/ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบ

การพัฒนาสมรรถนะ

แนวคิดเรื่องสมรรถนะมีการเปรียบเทียบกับภูเขาน้ำแข็งซึ่งเปรียบเทียบกับบุคคลมีองค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่เปรียบเทียบเหมือนกับส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่ลอยอยู่เหนือน้ำคือเป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้นเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนที่อยู่ใต้น้ำและส่วนที่อยู่เหนือน้ำนี้เป็นส่วนที่เห็นได้ชัดเจนสามารถวัดได้ง่ายแต่ส่วนที่อยู่ในภายในจิตใจ (ส่วนใต้น้ำของภูเขาน้ำแข็ง) เชื่อว่าจะส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมในการทำงานที่แตกต่างกันโดยศึกษาและสังเกตจากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกจึงเป็นที่มาของสมรรถนะในความหมายของคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมดังภาพประกอบ

พูน ปณ จิต ชีเว

ภาพประกอบ 7 แสดงโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model)

1. ความหมายของสมรรถนะ

ไดมินักริชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ดังนี้

สุภัฏญา รัศมีธรรมโชติ (2548) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบต่องานหลักของตำแหน่งงานหนึ่ง ๆ โดยกลุ่มความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะดังกล่าว สัมพันธ์กับผลงานของตำแหน่งงานนั้น ๆ และสามารถวัดผลเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ และเป็นสิ่งที่สามารถ เสริมสร้างขึ้นได้ โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา

สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์ (2548) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถภาพ เป็น องค์ของความรู้ ทักษะและเจตคติของบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ของการทำงานของ บุคคลนั้น ๆ เป็นบุพบาทหรือความรับผิดชอบ ซึ่งสัมพันธ์กับความสามารถหรือกับผลงาน สามารถ พัฒนาได้โดยการฝึกอบรม

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2551) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กร

Good (1973) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นในอาชีพอย่างกว้าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์ในการ ประกอบอาชีพบุพบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) ภาพลักษณ์ภายใน (Self-Image) อุปนิสัย

(Traits) แรงผลักดันเบื้องต้น (Motives) บทบาทที่บุคคลแสดงออกต่อผู้อื่นความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับเอกลักษณ์และคุณค่าของคนความเคยชินพฤติกรรมซ้ำ ๆ ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจินตนาการ แนวโน้มวิธีคิดวิธีปฏิบัติตนอันเป็นไปโดยธรรมชาติของบุคคลข้อมูลความรู้ที่บุคคลมีในสาขาต่าง ๆ ความเชี่ยวชาญชำนาญพิเศษในด้านต่าง ๆ องค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ

McLean (1979) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะและความสามารถหรือสภาพที่บุคคลใด บุคคลหนึ่ง พึงมี และสามารถแสดงออกมาให้เห็นเป็น พฤติกรรมทางความรู้ และการกระทำที่ดี

สรุปได้ว่า สมรรถนะ (Competence) หมายถึง คุณลักษณะหรือความสามารถของ บุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง สมรรถนะประกอบด้วย องค์ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน อันจะทำให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานได้ผลงานที่ได้เฉพาะด้าน

3. องค์ประกอบของสมรรถนะ

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานสำคัญได้ระบุดองค์ประกอบของสมรรถนะไว้ ดังนี้

ชูชัย สมิทธิไกร (2552) ได้ระบุดองค์ประกอบของสมรรถนะไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ตัวแบบสมรรถนะ (Competency Model) เป็นกรอบแนวคิดที่จะแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงและเหตุผลของการจัดทำระบบสมรรถนะของหน่วยงาน ซึ่งจะเริ่มจากการ นำเอา วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์กรและปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นตัวตั้ง เพื่อนำไปเป็นหลักในการพิจารณา เพื่อให้ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมาย ดังกล่าว

2. ประเภทของสมรรถนะ (Competency Categories) ประกอบด้วย สมรรถนะ 3 ประเภท ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะตามสายงาน และสมรรถนะตามบทบาท

3. ชื่อและนิยามของสมรรถนะ (Competency Name and Definition) สมรรถนะแต่ละด้านจะต้องมีชื่อเรียกและคำนิยามหรือความหมายที่ชัดเจน เพื่อที่จะสื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนมีความเข้าใจตรงกัน

4. ระดับความเชี่ยวชาญ (Proficiency Scale) คือ ระดับความสามารถหรือ ระดับพฤติกรรมของสมรรถนะในแต่ละด้าน ซึ่งจะนำไปใช้เป็นหลักในการกำหนดว่าบุคลากรในองค์กร จะต้องมีความเชี่ยวชาญในสมรรถนะแต่ละด้านมากน้อยเพียงไร ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดระดับของ พฤติกรรมไว้ 4-6 ระดับ

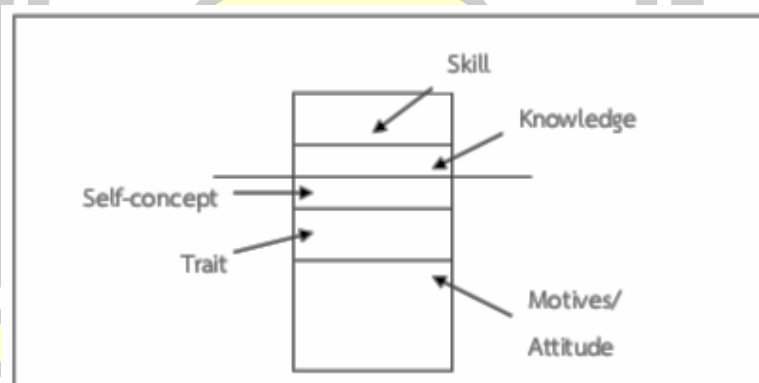
5. ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม (Behavioral Indicators) คือ สิ่งที่จะบ่งบอกว่า บุคลากร แต่ละคนมีระดับของเชี่ยวชาญหรือระดับของพฤติกรรมอยู่ในระดับที่ต้องการหรือไม่ตัวแบบ

สมรรถนะ (Competency Model) ประเภทของสมรรถนะ ชื่อและนิยาม ระดับความเชี่ยวชาญ (Proficiency Scale) ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม (Behavioral Indicators)

ฐิตารีย์ สุขบุตร (2562) ได้ระบุองค์ประกอบของสมรรถนะไว้ 5 ส่วน ประกอบไปด้วย

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น
2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้ และสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนหรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น
4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น
5. แรงจูงใจและเจตคติ (Motives and Attitude) เป็นแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

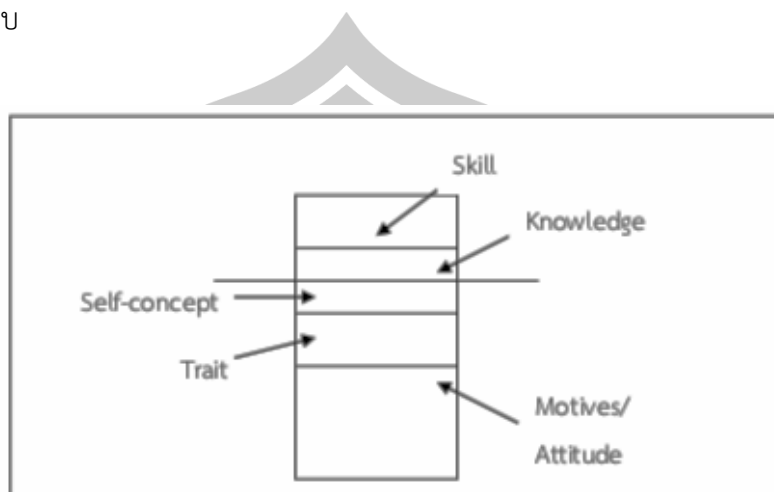
โดยสรุปองค์ประกอบของสมรรถนะตามแนวคิดของ McClelland ไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 8 Iceberg Model ของสมรรถนะ

Skill และ Knowledge อยู่ส่วนบน หมายถึงว่า ทั้ง Skill และ Knowledge สามารถพัฒนาขึ้นได้ไม่ยาก จะโดยวิธีการศึกษาค้นคว้าหรือประสบการณ์ตรงและมีการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญหรือที่เรียกว่า คุณลักษณะ (Attributes) ดังนั้นบางครั้งเมื่อพูดถึงองค์ประกอบของสมรรถนะจึงมีเพียง 3 ส่วน คือ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ซึ่งสมรรถนะเป็นส่วนประกอบขึ้นมา

จากความรู้ ทักษะและเจตคติ/แรงจูงใจ หรือความรู้ ทักษะ และเจตคติ/แรงจูงใจ ก่อให้เกิดสมรรถนะ
ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 9 สมรรถนะเป็นส่วนประกอบที่เกิดขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ เจตคติ

จากภาพประกอบข้างต้นนี้แสดงองค์ประกอบของสมรรถนะตามแนวคิดของ McClelland ไว้ว่า ความรู้ ทักษะ และเจตคติไม่ใช่สมรรถนะแต่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดสมรรถนะ ดังนั้นความรู้เพียงอย่างเดียวจะไม่ใช่สมรรถนะ แต่ถ้าเป็นความรู้ที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดกิจกรรม จนประสบความสำเร็จถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะ สมรรถนะจึงหมายถึง พฤติกรรมที่ก่อให้เกิด ผลงานสูงส่งนั้น ตัวอย่างเช่น ความรู้ในการขับรถถือว่าเป็นความรู้ แต่ถ้านำความรู้มาทำหน้าที่เป็น ผู้สอนขับรถและมีรายได้จากส่วนนี้ถือว่าเป็นสมรรถนะ ในทำนองเดียวกันความสามารถในการ ก่อสร้างบ้านถือว่าเป็นทักษะ แต่ความสามารถในการสร้างบ้านและนำเสนอให้เกิดความแตกต่างจาก คู่แข่งได้ถือว่าเป็นสมรรถนะหรือในกรณีเจตคติ/แรงจูงใจก็เช่นเดียวกันที่ไม่ใช่สมรรถนะ แต่สิ่งจูงใจให้ เกิดพลังทำงานสำเร็จตรงตามเวลาหรือเรียกว่ากำหนดหรือดีกว่ามาตรฐานถือว่าเป็นสมรรถนะ

สรุปได้ว่า สมรรถนะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ สมรรถนะขั้นพื้นฐาน (Threshold Competencies) หมายถึง ความรู้หรือทักษะ พื้นฐานที่จำเป็นของบุคคลที่ต้องมีเพื่อให้สามารถที่จะ ทำงานที่สูงกว่าหรือซับซ้อนกว่าได้ และสมรรถนะที่ทำให้เกิดความแตกต่าง (Differentiating Competencies) หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีผลการทำงานที่ดีกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐานสูงกว่าคน ทั่วไปจึงทำให้เกิดผลสำเร็จที่แตกต่างกัน

4. ประเภทของสมรรถนะ

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานสำคัญได้จำแนกประเภทของสมรรถนะไว้

ดังนี้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2551) ได้จำแนกประเภทของสมรรถนะไว้ 3 ประเภทได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึงบุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ทักษะทัศนคติความเชื่อและอุปนิสัยของคนในองค์กรโดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้
2. สมรรถนะตามสายงาน (Job Competency) หมายถึงบุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ทักษะทัศนคติความเชื่อและอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้คนนั้น ๆ สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้น ๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน
3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึงบุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ทักษะทัศนคติความเชื่อและอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป

ชูชัย สมितिไกร (2552) ได้จำแนกประเภทของสมรรถนะไว้ 3 ประเภทได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือสมรรถนะที่บุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องมีเหมือนกันทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในสายงานใดหรือระดับตำแหน่งใดก็ตาม
2. สมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) คือสมรรถนะที่เป็นความรู้ความสามารถทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามสายงานหนึ่ง ๆ
3. สมรรถนะตามบทบาท (Role Competency) คือสมรรถนะที่บุคคลในระดับบริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่และบทบาทการเป็นผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

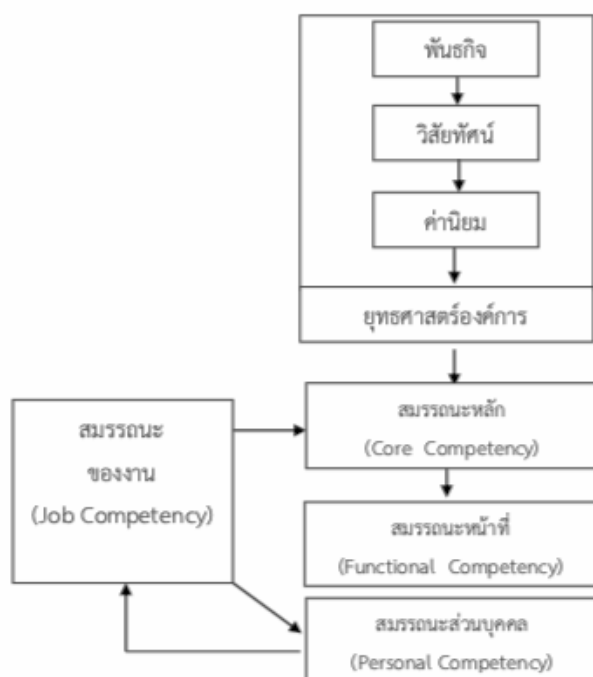
ฐิตารีย์ สุขบุตร (2562) ได้จำแนกประเภทของสมรรถนะไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมีเป็นความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้หรือเป็นไปได้อย่างยาก
2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job Competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่งหรือบทบาทเฉพาะตัว
3. สมรรถนะองค์กร (Organization Competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะองค์กรนั้นเท่านั้น
4. สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมีหรือต้องทาเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
5. สมรรถนะในงานหรือประจำสายงาน (Functional Competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือนแต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน

สรุปได้ว่า ประเภทของสมรรถนะมี 3 ประเภทได้แก่ 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะอย่างกว้างที่บุคคลนั้นจำเป็นต้องมีเพื่อปฏิบัติงาน 2) สมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะด้านที่บุคคลต้องมีในสายงานเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง และ 3) สมรรถนะส่วนบุคคล (Individual Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะด้านของบุคคลนั้น ๆ

5. การกำหนดสมรรถนะ

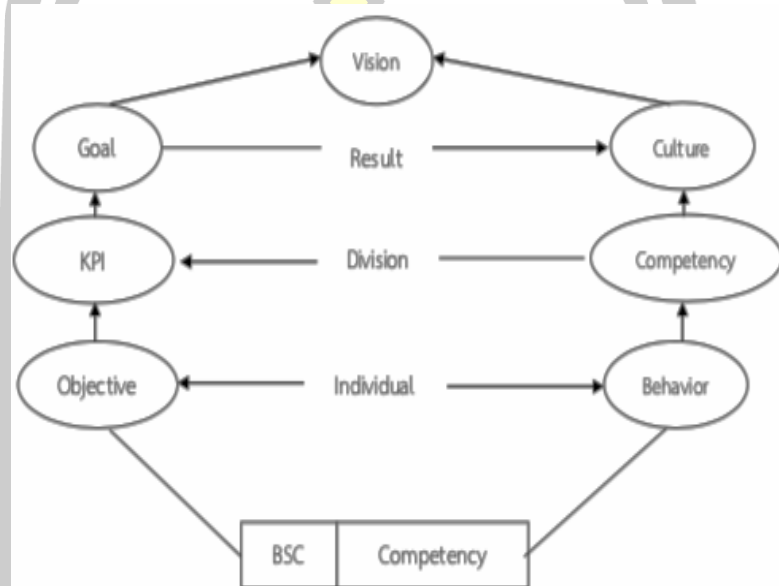
สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ (2548) ได้สรุปการกำหนดสมรรถนะไว้ว่า การกำหนดสมรรถนะหรือการสร้างรูปแบบสมรรถนะ (Competency Model) สามารถกำหนดในการกำหนดสมรรถนะจะเริ่มจากการนาวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) ค่านิยม (Values) ขององค์การมาเป็นแนวทางในการกำหนดสมรรถนะปรากฏดังภาพประกอบนี้

ภาพประกอบ 10 การกำหนดสมรรถนะ

จากภาพจะเห็นความสอดคล้องไปในทิศทางที่ต่อเนื่องกันของสมรรถนะที่จะช่วยให้งานเป็นไปด้วยดี (Alignment) ซึ่งเริ่มจาก วิสัยทัศน์ พันธกิจหรือค่านิยมสู่เป้าหมายขององค์การมา กำหนดเป็นกลยุทธ์ขององค์การ จากนั้นมาพิจารณาถึงสมรรถนะหลักที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรมีอะไรบ้าง จะใช้ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอะไรที่จะผลักดันให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

หลังจากสมรรถนะหลักก็มาพิจารณาสมรรถนะของหน้าที่ของบุคคลในองค์การตามตำแหน่งตาม ๆ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับสมรรถนะของบุคคล สมรรถนะของบุคคลกับสมรรถนะหน้าที่จะไปในทางเดียวกัน งานต่าง ๆ ก็จะไปในทางเดียวกัน ดังนั้นสมรรถนะหลักจะมาจากสมรรถนะของแต่ละคน ดังนั้นถ้าจะให้ ลึกลงในรายละเอียดสู่การปฏิบัติสามารถหลัก Balance Scorecard และหลักของการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPI) มาใช้ในความสัมพันธ์ในระบบบริหาร

ภาพประกอบ 11 Performance Management System

สรุปได้ว่า ในการกำหนดสมรรถนะอาจกำหนดได้ในอีกแนวทางอื่น ๆ อีก เช่น การใช้ผลงานวิจัยมากำหนดเป็นสมรรถนะ เช่น การสำรวจว่าการเป็นบุคคลมาดำรงตำแหน่งหรือทำหน้าที่นั้น ๆ มีสมรรถนะหลักอะไรบ้าง ผลจากการวิจัยก็จะทำให้ได้สมรรถนะที่ เรียกว่า Generic Model หรือรูปแบบทั่วไป นอกจากนี้กำหนดสมรรถนะจากงานที่เรียกว่า Job/Task Analysis หมายถึง การกำหนดสมรรถนะโดยการวิเคราะห์ตำแหน่งต่าง ๆ มาออกแบบสมรรถนะ ซึ่งเหมาะสำหรับการคัดเลือกคนเข้ามาสู่งานหรือการปรับปรุงผลผลิตใหม่ก็กำหนดสมรรถนะของบุคคลที่จะทำงานให้ได้ผลผลิตตามต้องการ

6. การประเมินสมรรถนะ

ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ระบุการวัดและประเมินสมรรถนะไว้ดังนี้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2551) ได้ระบุการวัดและประเมินสมรรถนะไว้ว่า การประเมินโดยการสังเกตนั้นสามารถกระทำได้หลายวิธีซึ่งได้ให้แนวทางไว้ 4 วิธี ดังนี้

1. การใช้ดุลยพินิจของผู้ประเมินหมายถึงการให้ผู้ประเมินใช้ดุลยพินิจของตัวเองในการประเมินว่ามีสมรรถนะอยู่ในระดับใดแต่อาจเกิดอคติจากผู้ประเมินได้และผู้ถูกประเมินไม่มีโอกาสชี้แจง

2. การบันทึกพฤติกรรมประกอบการประเมินหมายถึงการให้ผู้ประเมินทำการประเมินเพียงคนเดียวแต่ผู้ประเมินจะต้องมีหลักฐานทางพฤติกรรมที่เด่น ๆ ทั้งด้านบวกและด้านลบของผู้ถูกประเมินมาแสดงประกอบกับระดับคะแนนที่ให้วิธีนี้มีหลักฐานหรือข้อมูลจริงประกอบผู้ถูกประเมินมีโอกาสชี้แจงได้แต่ยุ่งยากในการบันทึกและไม่เหมาะสมกับงานที่ผู้ประเมินกับผู้ถูกประเมินทำงานคนละสถานที่

3. การประเมินแบบหลายทิศทางหมายถึงการประเมินโดยใช้ผู้ประเมินมากกว่าหนึ่งคนอาจเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงกับผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปหรือผู้บังคับบัญชากับผู้ถูกประเมินหรือผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงานวิธีนี้มีข้อมูลที่วัดเป็นตัวเลขได้สามารถลดอคติของผู้ประเมินแต่มีความยุ่งยากในการคัดเลือกผู้ประเมินและการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การประเมินแบบ 360 องศา หมายถึงการประเมินแบบรอบทิศทางทั้งผู้ถูกประเมินประเมินตัวเองผู้บังคับบัญชาโดยตรงเพื่อนร่วมงานลูกค้และผู้ใต้บังคับบัญชาริธีนี้จะทำให้ได้ข้อมูลรอบด้านและผู้ถูกประเมินยอมรับและลดอคติของผู้ประเมินได้แต่มีค่าใช้จ่ายสูงมีความยุ่งยากในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์และรายงานผลการประเมิน

ฐิตารีย์ สุขบุตร (2562) ได้ระบุการวัดและประเมินสมรรถนะไว้ว่า การวัดสมรรถนะทำได้ค่อนข้างลำบากจึงอาศัยวิธีการหรือใช้เครื่องมือบางชนิดเพื่อวัดสมรรถนะของบุคคล ดังนี้

1. ประวัติการทำงานของบุคคล ว่าทำอะไรบ้างมีความรู้ ทักษะ หรือความสามารถอะไร เคยมีประสบการณ์อะไรมาบ้าง จากประวัติการทำงานทำให้ได้ข้อมูลส่วนบุคคล

2. ผลประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) ซึ่งจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 ผลการปฏิบัติที่เป็นเนื้องาน (Task Performance) เป็นการทำงานที่ได้เนื้องานแท้ ๆ

2.2 ผลงานการปฏิบัติที่ไม่ใช่เนื้องาน แต่เป็นบริบทของเนื้องาน (Contextual Performance) ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมของคนปฏิบัติงาน เช่น การมีน้ำใจเสียสละช่วยเหลือคนอื่น เป็นต้น

2.3 ผลการสัมภาษณ์ (Interview) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ อาจจะเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง คือ กำหนดคำถามสัมภาษณ์ไว้แล้วสัมภาษณ์ตามที่กำหนดประเด็นไว้กับการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง คือ สอบถามตามสถานการณ์คล้ายกับเป็นการ

พูดคุยกัน ธรรมดา ๆ แต่ผู้สัมภาษณ์จะต้องเตรียมคำถามไว้ในใจ โดยใช้กระบวนการสนทนาให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ สบายใจเพื่อให้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพจริงมากที่สุด

2.4 ศูนย์ประเมิน (Assessment Center) จะเป็นศูนย์รวมเทคนิคการวัดทางจิตวิทยาหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน รวมทั้งการสนทนากลุ่มแบบไม่มีหัวหน้ากลุ่มรวมอยู่ด้วยในศูนย์นี้

2.5 360 Degree Feedback หมายถึง การประเมินรอบด้าน ได้แก่ การประเมินจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและลูกค้า เพื่อตรวจสอบความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

สรุปได้ว่า การประเมินสมรรถนะเป็นการดำเนินการการวัดประเมินความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งพิจารณาที่ผลของการปฏิบัติงาน

2.8 วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครู

มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงแนวทางและวิธีพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาหลายวิธี ดังนี้

Sparks and Loucks-Horsley (1989) ได้กล่าวถึงแนวทางและวิธีการพัฒนาครูไว้ 7 รูปแบบดังนี้

1. รูปแบบการฝึกอบรม (Training Model) เป็นรูปแบบที่ใช้กันมาจนถือเป็นปกติที่ทุกคนต่างมีประสบการณ์ซึ่งการฝึกอบรมนี้อาจเป็นการนำเสนอและการอภิปรายผลงานการประชุมเชิงปฏิบัติการการสัมมนา การสาธิต บทบาทสมมุติการ จำลองสถานการณ์หรือการสอนระดับจุลภาค เป็นต้น

2. รูปแบบการสังเกตหรือการประเมิน (Observation/Assessment Model) อาจเป็นการสังเกตคนอื่นหรือคนอื่นสังเกตตัวเราอาจเป็นรายเดี่ยวหรือเป็นกลุ่มเพื่อให้ได้ผลสะท้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตัวอย่างเทคนิคที่ใช้เช่น Peer Coaching หรือ Clinical Supervision เป็นต้น

3. รูปแบบการให้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนาหรือการปรับปรุง (Involvement in a Development/Improvement Process Model) เพราะการพัฒนาหรือปรับปรุงเรื่องใดเรื่องหนึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้ใหม่ ๆ ทักษะใหม่ ๆ จะทำให้ผู้ที่ให้เข้ามามีส่วนร่วม นั้น ต้องมีการศึกษาหาความรู้และพัฒนาทักษะเพิ่มเติมมีโอกาสในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตลอดจนมีการตัดสินใจร่วมและผลจากการมีส่วนร่วมนั้น จะทำให้เกิดความรู้สึกการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและการมีพันธะผูกพันต่อการนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลซึ่งจะก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาหรือปรับปรุงในเรื่องนั้น ๆ ด้วย

4. รูปแบบการศึกษาเป็นกลุ่ม (Study Groups Model) ในกรณีที่โรงเรียนต้องการหาทางแก้ปัญหาลักษณะร่วมกันจากทุกคนทุกฝ่ายโดยหากปัญหาลักษณะนั้นสามารถแยกย่อยเป็น

หลายประเด็นก็จะแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ อาจจะกลุ่มละ 4-6 รายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาใน ส่วนของกลุ่มนั้นในตอนท้ายเมื่อมีการนำเสนอและแลกเปลี่ยนผลการศึกษาวิเคราะห์ของแต่ละกลุ่ม ร่วมกันจะก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความเห็นและข้อมูลก่อให้เกิดการเรียนรู้และก่อให้เกิดเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้ซึ่งก็ถือว่าเป็นการพัฒนาวิชาชีพอีกรูปแบบหนึ่ง

5. รูปแบบการสืบค้นหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Inquiry/Action Research Model) เป็นความพยายามที่จะแก้ปัญหาหรือหาคำตอบในข้อคำถามที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานซึ่ง อาจกระทำได้ในระดับบุคคลระดับกลุ่มหรือระดับโรงเรียนและสามารถกระทำได้หลายวิธีการแต่ โดยทั่วไป จะมีขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดหรือเลือกปัญหาหรือคำถามที่สนใจ 2) รวบรวมจัดกระทำและ แปลความในข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น 3) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4) กำหนดทางเลือกเพื่อการปฏิบัติและ 5) ลงมือปฏิบัติและสรุปเป็นเอกสาร

6. รูปแบบการพัฒนาตนเอง (Individually Guided Activities Model) โดย แต่ละบุคคลจะกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองแล้วเลือกกิจกรรมเพื่อการปฏิบัติที่ เชื่อว่าจะช่วยให้บรรลุผลสำเร็จ เป็นรูปแบบที่มีข้อตกลงเบื้องต้นว่าบุคคลสามารถจะตัดสินใจถึงความ ต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ของตนเองได้ดีที่สุดสามารถที่จะกำหนดทิศทางและริเริ่มการเรียนรู้ด้วย ตนเองได้ และมีแรงจูงใจในตนเองได้มากขึ้นจากการที่ได้มีโอกาสได้ริเริ่มและวางแผนในกิจกรรมการ เรียนรู้ด้วยตัวเขาเองอย่างไรก็ตามรูปแบบนี้อาจมีจุดอ่อนที่อาจจะขาดการมีส่วนร่วมหรือการ แลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่นดังนั้นจึงควรออกแบบให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นด้วย

7. รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring Model) นิยมจับคู่กันระหว่างผู้ที่มี ประสบการณ์และประสบผลสำเร็จแล้วกับบุคคลที่เริ่มงานใหม่หรือที่มีประสบการณ์น้อยกว่าโดยให้มี การอภิปรายกันถึงจุดมุ่งหมายในการพัฒนาวิชาชีพการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกลยุทธ์ที่จะให้ การปฏิบัติที่มีประสิทธิผลการสะท้อนถึงวิธีการที่ใช้กันอยู่การสังเกตการณ์ทำงานและการใช้เทคนิค เพื่อการปรับปรุง

Everard and Morris (1990) ได้กล่าวถึงแนวทางและวิธีการพัฒนาครูไว้ว่า 8 ดังนี้ 1) การแนะแนวการเสนอแนะ (Coaching) และการเป็นที่ปรึกษา 2) การอ่านเอกสาร 3) การพัฒนา ตนเอง (Self-development) 4) การจัดทำโครงการหรือโครงการต่าง ๆ 5) การเปลี่ยนแปลงความ รับผิดชอบ 6) การเข้าร่วมประชุม 7) การทำวิจัย และ 8) การศึกษานอกสถานที่

Lunenburg and Ornstein (1996) ได้กล่าวถึงแนวทางและวิธีการพัฒนาครูไว้ว่า รูปแบบการพัฒนาบุคลากรที่หน่วยงานควรเลือกใช้เพื่อพัฒนาบุคลากรประกอบด้วย 1) การประชุม ปฏิบัติการในฤดูร้อน 2) โครงการฤดูร้อน (Summer Projects) 3) การเข้าร่วมสัมมนาในระดับ ท้องถิ่นระดับรัฐและระดับประเทศ 4) ศูนย์ครู (Teacher center) 5) การประชุมครูในโรงเรียนและ

เขตพื้นที่การศึกษา 6) การให้การอบรมระหว่างประจำการ 7) การประชุมปฏิบัติการหรือการสัมมนา
หลังจากโรงเรียนเล็ก และ 8) การให้บทเรียนเรียนในบางวิชา

สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2550) ได้กล่าวถึงแนวทาง
และวิธีการพัฒนาครูไว้ว่า กระบวนการในการพัฒนาครูมีกระบวนการพัฒนา 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) ให้ครูผู้เข้ารับการ
พัฒนาศึกษาเอกสารสื่อด้วยตนเองเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานตามหลักสูตรตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ตาม
ความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบเข้ม (Sensitivity Workshop) อบรม
เชิงปฏิบัติการแบบเข้มตามหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับ
ครูผู้สอนด้วยวิธีการบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมที่หลากหลายทุกหน่วยการเรียนรู้เข้าด้วยกันรวมทั้ง
ร่วมกันวางแผนปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน (Learning on the Job)

ขั้นตอนที่ 4 การประชุมสัมมนาหลังการพัฒนา (Seminar) การประชุมสัมมนา
เพื่อนำเสนอผลงานในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ

สมชาติ กิจยรรยง และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2551) ได้กล่าวถึงแนวทางและวิธีการ
พัฒนาครูไว้ดังนี้

1. ให้การศึกษาและส่งเสริมให้พัฒนาตนเอง (Self-development) มีวิธีการ
ต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ใช้บทเรียนสำเร็จรูป
- 1.2 การศึกษาทางไกล
- 1.3 การจัดทำวารสารวิชาการในสาขาอาชีพ
- 1.4 ศึกษาจากเอกสารคู่มือการทำงาน
- 1.5 ศึกษาจากสื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ
- 1.6 ให้การศึกษาเพิ่มเติมในระยะสั้นและระยะยาว
- 1.7 ส่งเอกสารให้สรุปรายงานและเสนอ
- 1.8 การมอบหมายให้วิจารณ์หนังสือ

2. ให้การฝึกอบรมและการพัฒนา (Training and Development) มีรูปแบบ
ต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 จัดโครงการฝึกอบรมภายในองค์กร
- 2.2 ส่งเข้าอบรมสถาบันภายนอก
- 2.3 วางแผนโครงการฝึกอบรมประจำปี

- 2.4 วางแผนการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรตามความจำเป็น
- 2.5 พัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับแผนการและเทคโนโลยี
- 2.6 ใช้เทคนิคการฝึกอบรมแบบผสมผสานและการพัฒนาบุคลากรสมัยใหม่
- 2.7 ใช้หลักสูตรอบรมในการประเมินผลงานการเลื่อนขั้นและการโยกย้าย
- 2.8 สร้างแรงจูงใจในการฝึกอบรมและพัฒนาด้วยกิจกรรม / เกมต่าง ๆ
3. การพัฒนาในงาน (In-service Development) มีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้
 - 3.1 การรักษาราชการแทน
 - 3.2 ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการ
 - 3.3 ให้ความร่วมมือคณะกรรมการ
 - 3.4 การจัดตั้งกลุ่มร่วมกิจกรรม
 - 3.5 การให้คำปรึกษาหารือ
 - 3.6 การให้ออกไปสังเกตการณ์
 - 3.7 การมีเพื่อนร่วมงานที่มีประสิทธิภาพ
 - 3.8 การเป็นตัวอย่างที่ดี
 - 3.9 การเสนอแนะให้นำไปประยุกต์ใช้
 - 3.10 การศึกษาดูงาน
 - 3.11 การสลับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน
 - 3.12 การสอนงานแนะนำ
 - 3.13 การฝึกอบรมในงาน
 - 3.14 การมอบหมายงาน

พรวิทย์ จันทรศิริ (2559) ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาครูไว้ว่า วิธีการพัฒนาสมรรถนะหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยสมรรถนะและประเด็นการพัฒนาต่าง ๆ ดังนี้

1. การพัฒนาสมรรถนะมุ่งผลสัมฤทธิ์
 - 1.1 การมีระบบการบริการที่มีประสิทธิภาพ แนวทางการพัฒนา คือ การสัมมนา การบรรยาย และการประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 1.2 การลดความสูญเสียในการปฏิบัติงาน แนวทางการพัฒนา คือ การสัมมนา การระดมสมอง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 1.3 การกำหนดรูปแบบการทำงานที่เหมาะสม แนวทางการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา และการระดมสมอง
2. การพัฒนาสมรรถนะการทำงานเป็นทีม

2.1 การส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แนวทางการพัฒนาคือ การฝึกอบรม การสัมมนา และการระดมสมอง

2.2 การสื่อสารในองค์กรแบบเปิดเผย แนวทางการพัฒนาคือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา และการระดมสมอง

2.3 การยินดีรับฟังความคิดเห็น แนวทางการพัฒนาคือ การสัมมนา การฝึกอบรม และการสอนงาน

2.4 การสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากร แนวทางการพัฒนาคือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม และการสอนงาน

3. การพัฒนาสมรรถนะการบริการที่ดี

3.1 การเข้าใจสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง แนวทางการพัฒนาคือ การประชุมกลุ่มย่อย การจัดกิจกรรมเสริม และการศึกษาดูงาน

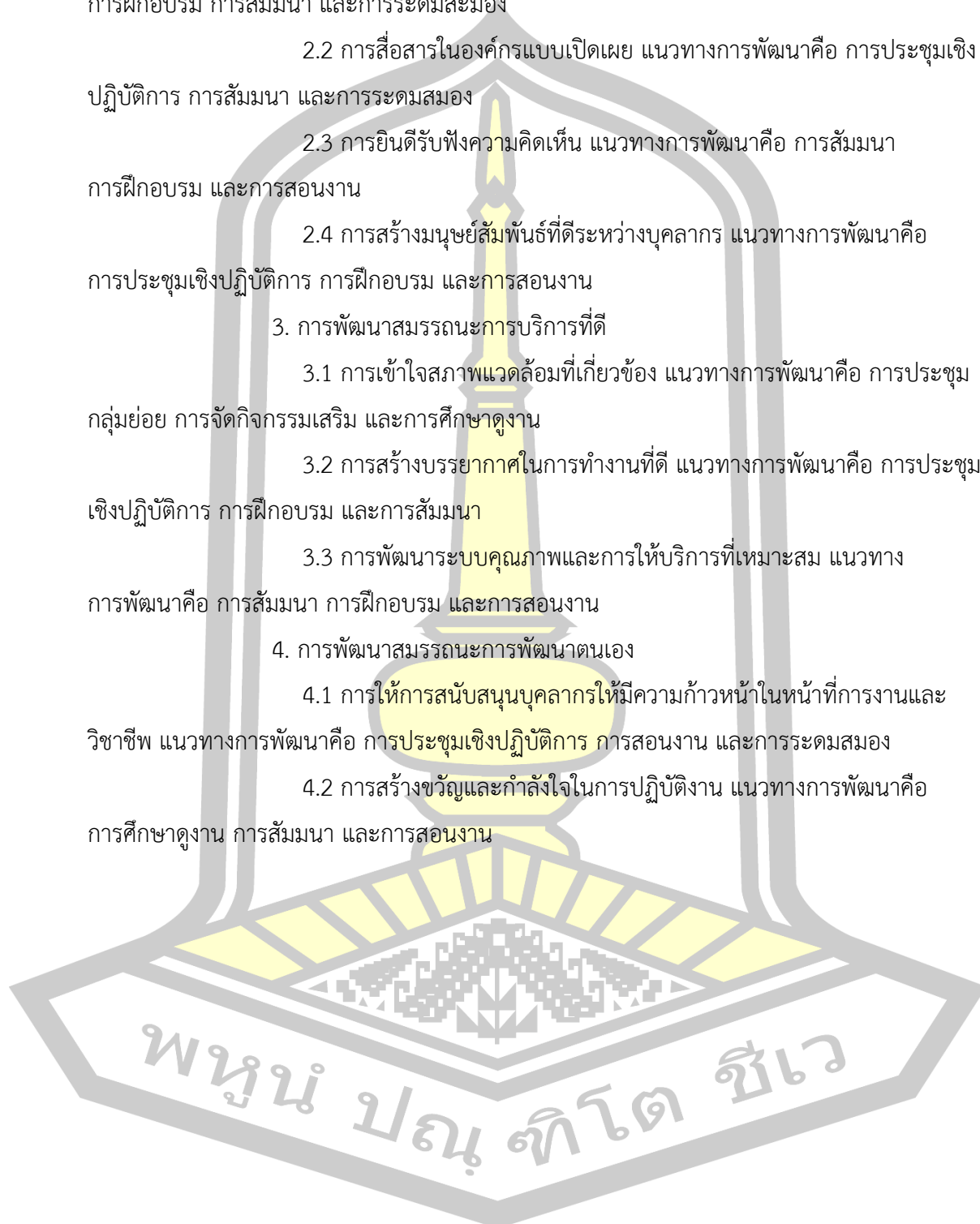
3.2 การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี แนวทางการพัฒนาคือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม และการสัมมนา

3.3 การพัฒนาระบบคุณภาพและการให้บริการที่เหมาะสม แนวทางการพัฒนาคือ การสัมมนา การฝึกอบรม และการสอนงาน

4. การพัฒนาสมรรถนะการพัฒนาตนเอง

4.1 การให้การสนับสนุนบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและวิชาชีพ แนวทางการพัฒนาคือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสอนงาน และการระดมสมอง

4.2 การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน แนวทางการพัฒนาคือ การศึกษาดูงาน การสัมมนา และการสอนงาน

ตาราง 11 วิเคราะห์แนวทางและวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครู

วิธีการพัฒนาครู	(Sparks and Loucks-Horsley (1989))	Everard and Morris (1990)	Lunenburg and Ornstein	สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2550)	สมชาติ กิจยรรยง และอรจริย ณ ตะกั่วทุ่ง (2551)	พชรวิทย์ จันทร์ศิริ (2559)	ความถี่
1. การสืบค้นข้อมูลและการศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง	/	/	/	/	/		5
2. การฝึกปฏิบัติในงาน		/		/	/		3
3. การประชุมสัมมนา		/	/	/		/	4
4. การใช้ระบบพี่เลี้ยง	/	/		/	/		4
5. การทำโครงการ/โครงการงาน		/	/		/		3
6. การศึกษาต่อ					/		1
7. การสอนแนะ	/	/		/	/	/	5
8. การมีส่วนร่วมกับการพัฒนา	/				/		2
9. การสังเกตและประเมินผล	/				/		2
10. การฝึกอบรม	/		/		/	/	4
11. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	/	/	/	/		/	5
12. การศึกษาดูงานนอกสถานที่		/			/	/	3
13. การให้บทเรียน			/		/		2

จากตาราง 11 สรุปได้ว่า วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์สามารถดำเนินการได้ดังนี้ 1) การศึกษาด้วยตนเอง 2) การอบรมเชิง และ 3) กระบวนการพี่เลี้ยง

2.9 หลักการเสริมสร้างสมรรถนะครู

มีนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้หลักการพัฒนา ดังนี้

Lombardo and Eichinger (1996) กล่าวว่า หลักการพัฒนาศักยภาพตามกรอบ 70 : 20 : 10 เป็นสูตรที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยของ Morgan McCall และคณะจากสถาบัน Center for Creative Leadership (CCL) ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งในภายหลัง 2 ในคณะทำงานนั้น คือ Michael M. Lombardo และ Robert W. Eichinger ได้ตีพิมพ์หนังสือที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าว เรื่อง The Career Architect Development Planner จนกลายเป็นสูตรที่โด่งดัง และมักถูกนำมาอ้างถึงว่า การที่คนเราจะพัฒนาศักยภาพได้จริง ๆ นั้น มีสัดส่วนขององค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาได้ดีตามอัตราส่วน 70 : 20 : 10 ซึ่งสูตรนี้มองว่าการที่ปัจเจกบุคคลจะสามารถพัฒนาตนเองได้จากกิจกรรมพื้นฐาน 3 ส่วนด้วยกัน โดยมีสัดส่วนดังนี้

1. ร้อยละ 70 คือ อัตราส่วนของกิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาตนเองจากประสบการณ์ (Experience) ของการเรียนรู้และพัฒนาผ่านการปฏิบัติงานในงานแต่ละวัน การได้ทำงานหรือได้รับมอบหมายงานที่ท้าทาย และการลงมือปฏิบัติ
2. ร้อยละ 20 คือ อัตราส่วนของกิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาตนเองจากการค้นคว้า (Exposure) ของการเรียนรู้และพัฒนาผ่านการสอนแนะ การทำงานร่วมกับเครือข่าย หรือการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้จากบุคคลอื่น ๆ
3. ร้อยละ 10 คือ อัตราส่วนของกิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาตนเองจากการเรียน (Education) ของการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาผ่านการเรียนในสถานศึกษาอย่างเป็นทางการ หรือผ่านหลักสูตร และโปรแกรมต่าง ๆ

Charles and Wagnier (2013) หลักการพัฒนาศักยภาพตามกรอบ 70 : 20 : 10 สามารถใช้ได้ในทุกภาคและองค์กรโดยไม่ต้องคำนึงถึงขนาดเนื่องจากลักษณะแบบองค์รวมและความคล่องตัว

วิทยา วิจิตร (2558) กล่าวว่า 70 : 20 : 10 Framework เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาต่างจากเดิมที่จะมองว่าการจัดการเรียนคือการจัดการชั้นเรียน วิชาเรียน และหลักสูตร โดยแนวคิดนี้วางวิธีเรียนรู้เป็น 3 ส่วน คือ 1) เรียนจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 2) เรียนจากการแลกเปลี่ยนกับคนอื่น ๆ และ 3) เรียนจากหลักสูตรที่เป็นระบบ แล้วนำทั้ง 3 ส่วนมาผสมผสานกันโดยให้นำหนักเป็น 70 : 20 : 10 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามสิ่งที่ 70:20:10 Framework ที่นำเสนอนี้เป็นแค่แนวทาง การปรับสัดส่วนต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องเป็น 70 : 20 : 10 เสมอไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น 1) เนื้อหาในการเรียนรู้ แต่ละเนื้อหาต้องการสัดส่วนที่ไม่เหมือนกัน เช่น การเรียนวิชาคณิตศาสตร์อาจจะต้องให้นำหนักกับการเรียนหลักสูตรเป็นระบบมากขึ้น แต่การเรียนซึ่งจรรยาบรรณก็ต้องให้นำหนักการลงมือปฏิบัติมากขึ้น 2) ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน พวกมือใหม่ ๆ จะต้องการเรียนจากหลักสูตร ขณะที่ผู้ชำนาญแล้วอาจจะต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากกว่า

สรุปได้ว่า การเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกด คำแบบโฟนิกส์มีส่วนการพัฒนา โดยยึดกรอบการพัฒนาบุคลากรตามกรอบ 70 : 20 : 10 โดย 70% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านประสบการณ์ ส่วน 20% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคลอื่น ๆ และอีก 10% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านหลักสูตรและโปรแกรม

การพัฒนาโปรแกรม

1. ความหมายของโปรแกรม

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และสถาบันทางการศึกษาได้ให้ความหมายของโปรแกรมไว้ ดังนี้

สุตาเรศ แจ่มเดชะศักดิ์ (2543) ได้ให้ความหมายของโปรแกรมไว้ว่า โปรแกรมมีความหมายใกล้เคียงกับหลักสูตรซึ่งทั้งสองอย่างนี้คือรายละเอียดของแนวทางการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาการเรียนรู้โดยทั่วไป ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะพิเศษ หรือเฉพาะกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนนั้นได้รับการพัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายตามลักษณะของโปรแกรมที่วางไว้ เช่น โปรแกรมจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โปรแกรมการสอนอ่าน โปรแกรมการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพ โปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ เป็นต้น

อุ้นตา นพคุณ (2546) ได้ให้ความแตกต่างระหว่างโปรแกรมกับโครงการไว้ว่า โปรแกรมคืองานประจำที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่วนโครงการจะมีลักษณะที่เป็นงานเฉพาะกิจตามความจำเป็นในสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ถ้าหากโครงการมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาที่ยาวนานในกรณีเช่นนี้โครงการก็จะกลายเป็นโปรแกรม ดังนั้นระยะเวลาจึงจำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและมีการพัฒนาประสิทธิผล เพื่อการคงอยู่ของกิจกรรมเป็นปัจจัยที่สำคัญของโปรแกรมและได้ชี้แจงโดยอ้างความเห็นของ Boyle และ Boone ว่าในการให้ความหมายของโปรแกรมหรือการวางแผนโปรแกรมในสถานศึกษาจะให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับครูในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของการจัดการศึกษาในโรงเรียนเรื่อง การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) หรือการใช้ผู้เรียนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม (People's Participation)

ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) ได้ให้ความหมายของโปรแกรมไว้ว่า โปรแกรมคือแผนหรือกิจกรรมอันเป็นมวลประสบการณ์ที่วางไว้อย่างเป็นระบบระเบียบมีขั้นตอนในการพัฒนาที่สร้าง ขึ้นโดยการประยุกต์จากองค์ประกอบที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันของหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เป็น

พื้นฐาน ของการพัฒนาโปรแกรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายภายใต้บริบทของการ พัฒนาในแต่ละองค์กร

ณัฐอร โคตรพงษ์ (2559) ได้ให้ความหมายของโปรแกรมไว้ว่า ความหมายของโปรแกรมสามารถตีความได้หลากหลายขึ้นอยู่กับความเห็นแต่ละบุคคล ซึ่งโดยทั่วไปคำว่าโปรแกรมใช้ใน 3 ความหมาย คือ

1. โปรแกรม หมายถึง หน่วยหรือบทเรียน (Units) ที่จัดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมพิเศษหรือให้บริการตามความต้องการของสถาบันหรือบุคคล
2. โปรแกรม หมายถึง ลำดับการปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ (Series of Planned Intervention) เพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะ
3. โปรแกรม หมายถึง กิจกรรมที่วางแผนไว้ (Planned Activity) เพื่อเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งโดยเฉพาะ

สรุปได้ว่า โปรแกรม Program (ภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ) หรือ Program (ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน) มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “หลักสูตร” เนื่องจากทั้งสองสิ่งนี้ถือเป็นแนวทาง รูปแบบ หรือแผนของการดำเนินการที่องค์กรกำหนดไว้อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้องค์กรนั้น ๆ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหรือพัฒนาสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร

2. องค์ประกอบของโปรแกรม

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาได้ระบุองค์ประกอบของโปรแกรม ดังนี้

Kanaya and McMillan (2005) ได้ระบุองค์ประกอบของโปรแกรมการไว้ว่า โปรแกรมประกอบด้วยส่วนประกอบของโปรแกรมและองค์ประกอบของบุคคล องค์ประกอบของโปรแกรมประกอบด้วย 1) รูปแบบ 2) ระยะเวลา 3) การเป็นกลุ่มผู้เข้าอบรมที่อยู่ในบริบทเดียวกัน 4) การเรียนรู้เชิงรุก 5) การเน้นที่เนื้อหาความรู้ 6) มีความต่อเนื่องเชื่อมโยง องค์ประกอบของบุคคลประกอบด้วย 1) การได้รับการยอมรับ และ 2) การมีแรงจูงใจ

หรรษา สุขกาล (2543) ได้ระบุองค์ประกอบของโปรแกรมไว้ องค์ประกอบของโปรแกรมจะต้องมีความพอเหมาะและมีความพอดีเพื่อให้สามารถเกิดความสำเร็จในการพัฒนาได้ องค์ประกอบของโปรแกรมมี 3 ส่วน คือ 1) บริบท (Context) 2) เป้าหมาย (Goal) 3) แผนหรือวิธีปฏิบัติ (Plan or Method)

ไท คำล้าน (2551) ได้ระบุองค์ประกอบของโปรแกรมไว้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ จุดมุ่งหมายกิจกรรม วิธีการอบรม เนื้อหาสาระ รวมทั้งวิธีการประเมินผล ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดที่เกิดจากสภาพปัญหาและความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและปรับปรุงเนื้อหา และกิจกรรมให้

สอดคล้องกับสภาพการณ์และนโยบายเร่งด่วนของหน่วยงานต้นสังกัด และสอดคล้องกับแนวทางในการประเมินคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554) ได้ระบุองค์ประกอบของโปรแกรมไว้ว่า องค์ประกอบของโปรแกรมมีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษาและมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพประกอบด้วย 1) จุดมุ่งหมายของโปรแกรม 2) เนื้อหาสาระ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผล

พิมพ์ิกา จันทไทย (2558) ได้ระบุองค์ประกอบของโปรแกรมไว้ว่ามี 6 องค์ประกอบ คือ 1) ความสำคัญของโปรแกรม 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) วิธีการพัฒนา 4) โครงสร้างของโปรแกรม 5) เนื้อหาและสาระสำคัญของโปรแกรม 6) การประเมินผล

จากการศึกษาจากที่หน่วยงาน นักวิชาการ นักวิจัย ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของโปรแกรมซึ่งมี หลากหลายวิธี ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดต่าง ๆ แล้วนำมาทำการสังเคราะห์ให้ได้องค์ประกอบของโปรแกรม

ตาราง 12 การวิเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม

องค์ประกอบของโปรแกรม	Kanaya and McMillan (2005)	हररषा सुकल (2543)	ไท ค้ำลำน (2551)	สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554)	พิมพ์ิกา จันทไทย (2558)	ความถี่
1. หลักการและความสำคัญ					/	1
2. เป้าหมาย		/	/	/	/	4
3. วัตถุประสงค์			/	/	/	3
4. เนื้อหา	/		/	/	/	4
5. วิธีดำเนินงาน	/	/	/	/	/	5
6. สื่อและกิจกรรม	/	/	/			3
7. ระยะเวลา	/					1
8. คุณสมบัติผู้เข้าร่วมโปรแกรม	/	/				2
9. การประเมินผลโปรแกรม			/	/	/	3

จากตารางข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอน ภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย 1) หลักการและความสำคัญ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินงาน 5) สื่อและกิจกรรม และ 6) การประเมินผล โปรแกรม

3. การพัฒนาโปรแกรม

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาได้ระบุขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรม ดังนี้

วิโรจน์ สารรัตนะ (2551) ได้ระบุขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรมไว้ว่า การวินิจฉัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและตรวจสอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม การตรวจสอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรมที่พัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเอกสารประกอบ

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 4 สร้างเครื่องมือประเมินโปรแกรมในภาคสนาม

ขั้นตอนที่ 5 ทดลองโปรแกรมในภาคสนามการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม

จริง

ธนันต์ ดิยัง (2556) ได้ระบุขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรมไว้ 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ (Diagnosis of Needs)

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Formulation of Objectives)

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of Content)

ขั้นที่ 4 การจัดเนื้อหาสาระ (Organization of Content)

ขั้นที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection of Learning Experiences)

ขั้นที่ 6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Organization of Learning Experiences)

ขั้นที่ 7 การกำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมินผล (Determination of What to Evaluate and of the Ways and Means of Doing It)

เรมิกา กุลาตี (2558) ได้ระบุแนวทางการพัฒนาโปรแกรมไว้ 5 ขั้นตอนเพื่อการพัฒนาโปรแกรม (Five-Step Model for Programme Development) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน (Assessment) ประกอบด้วย

1. ประเมินความต้องการของผู้เข้าร่วมโปรแกรม
2. ประเมินสิ่งแวดล้อม
3. ประเมินทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ และทรัพยากรทาง

กายภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย

1. การพัฒนาที่วางแผน
2. การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และการประเมินผล
3. การเลือกวิธีปฏิบัติ
4. การจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
5. การจัดหางบประมาณที่ต้องใช้
6. การกำหนดเวลาที่ใช้จนสิ้นสุดโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 3 การลงมือปฏิบัติ (Implementation) ประกอบด้วย

1. การกำหนดผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับทักษะความสามารถและงานที่
2. การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
3. การประเมินผลกระบวนการ (Process) และประเมินผลผลิต (Product)

ต้องทำ

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินหลังจบโปรแกรม (Post-assessment) ใช้ข้อมูลที่ได้จาก

การประเมินกระบวนการและผลผลิตเพื่อการตัดสินใจอนาคตของโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 5 การตัดสินใจเชิงบริหาร (Administrative Decision) เป็นการตัดสินใจว่าจะดำเนินโปรแกรมต่อไปหรือยุติโปรแกรมหรือจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

ชัยนาท พลอยบุตร (2559) ได้ระบุแนวทางการพัฒนาโปรแกรมไว้ว่าประกอบไป

ด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและระบุกิจกรรมที่เป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 2 การตัดสินใจทางด้านกระบวนการที่จะนำมาใช้

ขั้นตอนที่ 3 การระบุวัตถุประสงค์และการปรับให้เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบรูปแบบที่เหมาะสมทางด้านทรัพยากร ผู้นำ วิธีการ ตารางกำหนดการลำดับเรื่อง การเสริมแรงทางสังคม การทำให้อยู่ในรูปปัจเจกบุคคล บทบาท และความสัมพันธ์ เกณฑ์ทางด้านประเมินผล และความชัดเจนของการออกแบบ

ขั้นตอนที่ 5 รูปแบบที่ใช้มีความเหมาะสมกับแบบแผนของชีวิตที่ใหญ่กว่าทั้งด้านการแนะนำผู้เรียน รูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้เรียน งบประมาณ การเงินที่สนับสนุน และการตีความหมาย

ขั้นตอนที่ 6 นำแผนไปสู่ผลกระทบเชิงบวกที่จะเกิดขึ้นในองค์กร ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่มบุคคล และระดับองค์กร

ขั้นตอนที่ 7 การวัดผลลัพธ์และการประเมินประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาตามกระบวนการของโปรแกรม

ไพรวรรณ ดอนกระสินธ์ (2561) ได้ระบุขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรมไว้ในหนังสือ The Modern Practice of Adult Education: From Pedagogy to Andragogy ซึ่งประกอบไปด้วย 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดบรรยากาศสำหรับการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 การจัดตั้งโครงสร้างองค์การสำหรับการวางแผน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย

1. การพัฒนาที่วางแผน
2. การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการประเมินผล
3. การเลือกวิธีปฏิบัติ
4. การจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
5. การจัดหางบประมาณที่ต้องใช้
6. การกำหนดเวลาที่ใช้จนสิ้นสุดโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 3 การวินิจฉัยความต้องการสำหรับการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 การจัดสร้างทิศทางเป้าหมายสำหรับการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 การปฏิบัติตามโปรแกรม (การสรรหาและการฝึกอบรมการจัดการเกี่ยวกับผู้สนับสนุนการเรียนรู้และกระบวนการ การปรึกษาทางด้านการศึกษาหรืองบประมาณ)

ขั้นตอนที่ 6 ประเมินหลังจบโปรแกรม (Post-assessment) ใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการและผลผลิตเพื่อการตัดสินใจอนาคตของโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 7 การตัดสินใจเชิงบริหาร (Administrative Decision) เป็นการตัดสินใจว่าจะดำเนินโปรแกรมต่อไปหรือยุติโปรแกรมหรือจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 8 การออกแบบด้านประสบการณ์ในการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 9 การประเมินผลและการวินิจฉัยซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

Caffarella (2002) ได้ระบุขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรมไว้ดังนี้ การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ Planning Programs for Adult Learners ซึ่งประกอบไปด้วย 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อมูลพื้นฐานสำหรับกระบวนการวางแผนและความต้องการทางด้านเจ้าหน้าที่

ขั้นตอนที่ 2 การระบุแนวคิดของโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 3 การจัดลำดับแนวคิดของโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาวัตถุประสงค์ของโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 5 การเตรียมการสำหรับถ่ายโอนการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 6 การสร้างแผนการประเมินผล การกำหนดรูปแบบ ตารางเวลา

ขั้นตอนที่ 7 การออกแบบแผนการสอน

ขั้นตอนที่ 8 การประสานงานผู้สนับสนุน

ขั้นตอนที่ 9 การสื่อสารคุณค่าของโปรแกรม

B. Carolyn and others (2017) ได้ระบุขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรมไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดอบรม (Analyze the Training Need) เมื่อมีการพัฒนาโปรแกรมการอบรมเพื่อพัฒนางานต้องคำนึงถึง อะไรคือความรู้ อะไรคือทักษะ และทัศนคติของผู้ที่รับการอบรมที่จะทำให้โปรแกรมการอบรมมีความสมบูรณ์และให้สามารถเชื่อมโยง ช่องว่างระหว่างผู้เข้ารับการอบรม นอกจากนี้ยังต้องมีการพิจารณาระยะเวลาของการฝึกอบรม พร้อมทั้ง วิธีการ แนวโน้มที่ดีที่สุดที่ผู้เข้ารับการอบรมจะได้เรียนรู้และเครื่องมือหรือทรัพยากรที่มีให้คุณ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบโปรแกรมการอบรม (Design the Training Program) โดยจะต้องออกแบบให้อยู่บนพื้นฐานซึ่งเป็นผลจากขั้นตอนการวิเคราะห์ ขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งอธิบายในลักษณะที่สามารถวัดผู้เข้าฝึกอบรมได้ตาม จุดประสงค์เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม นอกจากนี้ยังต้องกำหนดวิธีการอบรมแสดงเป็นวิธีการฝึกอบรมให้ผู้เข้าอบรมได้อย่างชัดเจน อาจนำเสนอได้หลายวิธี เช่น โดยการสอนในห้องเรียนทางออนไลน์หรือใช้วิธีการผสมผสานทั้งสองแบบก็ได้โดยการออกแบบในขั้นตอนนี้อาจสร้างเค้าร่างหรือเค้าโครงเนื้อเรื่องที่จะช่วยในการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม (Develop the Training Program) ในขั้นตอนการพัฒนาเป็นการใช้วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและวัสดุอื่น ๆ ที่สร้างขึ้นในระหว่างขั้นตอนการออกแบบเพื่อพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม วัสดุนี้อาจรวมถึงส่วนประกอบของการฝึกอบรมออนไลน์และวัสดุสำหรับการฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรมในช่วงนี้ยังอาจจะพัฒนาวิธีการทดสอบการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ทักษะหรือทัศนคติขึ้นอยู่กับการ ฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 การใช้โปรแกรมการฝึกอบรม (Implement the Training Program) ขั้นตอนการนำโปรแกรมไปใช้นั้นบางครั้งเรียกว่าขั้นตอนการจัดส่งหรือขั้นตอนการส่งมอบ ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่จะต้องทำการการฝึกอบรมให้กับผู้เข้าร่วมฝึกอบรมไม่ว่าจะเป็นคำสั่ง

หรือการฝึกที่ใช้ทางออนไลน์ในห้องเรียนหรือผ่านวิธีอื่น ๆ ครั้งแรกของการวิธีการฝึกอบรมหรือวิธีการสอนบางครั้งจะถูกเรียกว่าการนำร่อง

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลโปรแกรมการฝึกอบรม (Evaluate the Training Program) ขั้นตอนการประเมินผลเป็นขั้นตอนที่จะสามารถตรวจสอบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ทักษะหรือทัศนคติ ตามที่ระบุเป้าหมายไว้ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับในระหว่างขั้นตอนการประเมินผลซึ่งสามารถทำการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมในการออกแบบการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมในครั้งต่อไปที่นำเสนอให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตาราง 13 การวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาโปรแกรม

กระบวนการพัฒนาโปรแกรม	ชานันต์ ดิยัง (2556)	ไพรวรรณ ดอนกระสินธุ์	เรมิกา กุลาคี (2558)	ชัชวาท พลอยบุตร (2559)	Caffarella (2002)	วิโรจน์ สารรัตน์ (2551)	B. Carolyn and others (2017)	ความถี่
1. การวางแผนดำเนินงาน		/	/		/			3
2. การกำหนดหลักการ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์สำหรับการ เรียนรู้	/	/	/	/	/	/		6
3. การวิเคราะห์ความต้องการและเนื้อหาสาระ	/	/	/	/	/	/	/	7
4. การเลือกเนื้อหาสาระและกิจกรรม	/				/			2
5. การร่างและออกแบบการเรียนรู้	/			/	/		/	4
6. การทดลองใช้โปรแกรม						/		1
7. การจัดการเรียนรู้	/	/	/	/			/	5
8. การประเมินผลการใช้โปรแกรม	/	/	/	/		/	/	6
9. การประเมินคุณค่าของโปรแกรม			/		/			2
10. การปรับปรุงแก้ไขโปรแกรม						/	/	2

สรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาโปรแกรมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอน ภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีขั้นตอนการดำเนินการเริ่มด้วยการ วางแผนดำเนินงานโดยการกำหนดหลักการ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์การพัฒนา แล้วจึงการ วิเคราะห์ความต้องการของการพัฒนา ตามที่ได้ระบุในวัตถุประสงค์ของการพัฒนาและเนื้อหาสาระ

4. การประเมินผลโปรแกรม

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาให้แนวทางการการหา ประสิทธิภาพของโปรแกรมไว้ดังนี้

Boyle (1981) ได้ให้แนวทางการประเมินโปรแกรมไว้ว่า การประเมินโปรแกรมเป็น กระบวนการในการตัดสินคุณค่าหรือความเป็นประโยชน์ของโปรแกรม โดยการตัดสินจากการ เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ว่าโปรแกรมที่สร้างขึ้นนั้นควรเกิดคุณค่าหรือให้ประโยชน์อย่างไร ดังนั้นในการประเมินโปรแกรมควรประเมินคุณลักษณะที่สำคัญ 5 ประการคือ

1. คุณภาพ โดยประเมินคุณภาพของเนื้อหา กิจกรรม สื่อ การปฏิบัติของผู้สอน ว่าช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่

2. ความเหมาะสม โดยประเมินว่าโปรแกรมที่สร้างขึ้นนั้นมีความยากง่าย เหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ เหมาะสมกับบริบทของชุมชนหรือไม่

3. ประสิทธิภาพ โดยประเมินว่าโปรแกรมที่สร้างขึ้นนั้นบรรลุเป้าหมายหรือตอบ โจทย์วัตถุประสงค์หรือไม่

4. ประสิทธิภาพ โดยประเมินว่าสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าหรือไม่

5. ความสำคัญ โดยประเมินว่าโปรแกรมมีความสำคัญต่อชุมชนเพียงพอกหรือไม่
เรวดี ทรงเพ็ญ (2548) ได้ให้แนวทางการประเมินโปรแกรมไว้ว่า การประเมิน โปรแกรมออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การประเมินคุณค่าของโปรแกรม โดยพิจารณาจาก

1.1 คุณภาพของโปรแกรม (Quality) ว่ามีคุณภาพหรือไม่ เนื้อหาสาระ กิจกรรมหรือการปฏิบัติงานของผู้สอนเป็น อย่างไรความรู้สึกหรือปฏิกิริยาของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเป็น อย่างไร

1.2 ประเมินความเหมาะสม (Suitability) คือ โปรแกรมสามารถตอบสนอง ความต้องการและความคาดหวังของผู้เข้าร่วมและขององค์กรหรือไม่ และมีระดับความยากง่าย อย่างไร

1.3 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) คือ โปรแกรมประสบความสำเร็จในเรื่อง อะไรและบรรลุวัตถุประสงค์อย่างไร

1.4 ประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ ผลของโปรแกรมนั้นเหมาะสมกับทรัพยากรที่องค์กรและผู้เข้าร่วมโครงการลงทุนให้หรือไม่

1.5 ความสำคัญ (Importance) คือโปรแกรมมีคุณค่าสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการและองค์กรหรือไม่

2. ประเมินผลการใช้โปรแกรม โดยที่จะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโปรแกรมเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าโปรแกรมนี้สามารถส่งเสริมแรงจูงใจภายในเพื่อสร้างสัมพันธภาพในการทำงานให้เพิ่มขึ้นหรือไม่ โดยจะประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมและการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนา

ไท คำลั่น (2551) ได้ให้แนวทางการประเมินโปรแกรมไว้ว่า การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม
2. การวัดและเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการอบรม
3. การวัดเจตคติต่อภาวะผู้นำ
4. การศึกษาและเปรียบเทียบผลปฏิบัติงาน
5. การวัดพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนา

ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) ได้ให้แนวทางการประเมินโปรแกรมไว้ว่า การพัฒนาพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานควรดำเนินการ ดังนี้

1. การวัดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา โดยที่ดำเนินการทั้งก่อนและหลังการใช้โปรแกรมโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เข้าร่วมการพัฒนา

2. การวัดเจตคติต่อการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ดำเนินการทั้งก่อนและหลังการพัฒนาตามโปรแกรม

3. การวัดทักษะการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ดำเนินการพัฒนาตามโปรแกรมระหว่างการพัฒนาตามโปรแกรมและหลังการพัฒนาตามโปรแกรม โดยใช้แบบประเมินทักษะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการพัฒนาและแบบประเมินตนเองในการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

สรุปได้ว่า การประเมินโปรแกรมประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ 1. การประเมินรูปแบบของโปรแกรมซึ่งเป็นการประเมินเกี่ยวกับปัจจัยและองค์ประกอบของโปรแกรม ดำเนินการประเมินระหว่างการจัดโปรแกรม ตัวอย่างประเด็นการประเมินเช่น คุณภาพของโปรแกรม ความเหมาะสมของโปรแกรม และประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโปรแกรม และ 2. การประเมินผลการใช้โปรแกรมซึ่งเป็นการประเมินผลที่เกิดจากการใช้โปรแกรม ตัวอย่างประเด็นการประเมิน เช่น

ความสำคัญของโปรแกรม แรงจูงใจในภายใน หรือเจตคติของผู้ฝึกอบรม สิ่งเหล่านี้ควรนำมาทำการประเมินโปรแกรมเนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเช่นกัน

การประเมินความต้องการจำเป็น

ความต้องการจำเป็น หรือ Needs เป็นสภาพด้านปัญหาที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลหรือหน่วยงาน ความต้องการจำเป็นแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง แต่ในส่วนการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) นั้นเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อศึกษาความแตกต่าง (Discrepancy) หรือการศึกษาช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น แล้วนำมาจัดเรียงลำดับความสำคัญในแต่ละรายการ จึงเลือกช่องว่างหรือความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่สุดในการดำเนินการแก้ปัญหาต่อไป (คมศร วงษ์รักษา, 2540)

1. ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2548) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อย่างเป็นระบบเพื่อแสดงความแตกต่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา การจัดเรียงลำดับความสำคัญและการเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข

ราชบัณฑิตยสถาน (2555) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น (need assessment) หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดข้อมูลสารสนเทศเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะใดและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเป็นอย่างไร เพื่อนำไปสู่การประมวลสังเคราะห์และประเมินว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางบวกและสร้างสรรค์

จิตาธิปไตย สุขบุตร (2562) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่มุ่งหวัง โดยเน้นความแตกต่างของผลลัพธ์ (Outcome Gaps) และนำมาจัดเรียงลำดับและเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการเพื่อวิเคราะห์และจัดเรียงลำดับความสำคัญของช่องว่างหรือความแตกต่างของสภาพที่

เป็นอยู่ในปัจจุบันของสิ่งที่ต้องการศึกษาและสภาพที่ต้องการให้สิ่งนั้นเป็น หรือเรียกว่า สภาพที่พึงประสงค์ เพื่อนำผลการเคราะห์นั้นมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนดำเนินการพัฒนาในขั้นต่อไป

2. ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาระบุขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นไว้ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้ระบุขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นของสภาพในปัจจุบันและผลลัพธ์ที่พึงปรารถนาซึ่งมีกระบวนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
2. การกำหนดคำถามและขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น
3. กำหนดการประเมินความต้องการจำเป็น
 - 3.1 การกำหนดกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง
 - 3.2 การกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล
 - 3.3 การกำหนดเครื่องมือการเก็บข้อมูล
 - 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.5 การจัดทารายงาน
 - 3.6 การใช้ผลประเมิน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2546) ได้ระบุขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนการประเมิน (Pre-Assessment) ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของ การสำรวจ (Exploration) โดยมีรายละเอียดคือ

- 1.1 วางแผนสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
- 1.2 นิยามหรือกำหนดจุดประสงค์ทั่วไปสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
- 1.3 กำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็นหลักและ/หรือประเด็นที่ต้องการประเมิน
- 1.4 กำหนดรายละเอียดและข้อมูลความต้องการตามขอบเขตที่จะประเมิน ซึ่งรวมถึงกลุ่มเป้าหมายในการประเมิน
- 1.5 ตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ แผนเบื้องต้นสำหรับการประเมินความต้องการ จำเป็นและการนำไปใช้ในขั้นที่ 2 และ 3

2. ขั้นการประเมิน (Assessment) หลังจากการสำรวจความต้องการจำเป็นต่าง ๆ แล้วในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Gathering) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

2.1 สรุปตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับบริบท ขอบเขต และสิ่งที่เกี่ยวข้องในการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลของความต้องการ ซึ่งในขั้นตอนนี้ย่อมทำให้ทราบความต้องการของผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมาย

2.3 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในเบื้องต้นระยะแรก

2.4 วิเคราะห์หาสาเหตุของความต้องการหรือประเด็นปัญหา 2.5 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ ความต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่ต้องการ การแก้ไขตามลำดับความสำคัญในระยะแรก

3. ขั้นหลังการประเมิน (Post Assessment) เมื่อได้ผลการประเมินความต้องการจำเป็นแล้วในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือ การนำผลการประเมินไปใช้ (Utilization) ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

3.1 จัดเรียงลำดับ (Set Priority) ความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้เทคนิคจัดเรียงลำดับโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Mean Difference Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลหลายมิติ (Multi Component Data Analysis) การกำหนดดัชนี ความต้องการจำเป็นที่มีการถ่วงน้ำหนัก (Weighted Needs Index)

3.2 พิจารณาหาทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา จากข้อที่ 1 การจัดเรียงลำดับทำให้ทราบปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนที่สุด ถ้าหากไม่นำมาแก้ปัญหา ก็จะสูญเสียไปในการทำการประเมิน ดังนั้นจึงต้องช่วยกันพิจารณาหาทางเลือกในการแก้ปัญหา

3.3 พัฒนาแผนการปฏิบัติ เพื่อใช้ในการดำเนินการต่อไปได้ดังนี้

3.4 ประเมินผลของการประเมินความต้องการจำเป็น

3.5 รายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นประกอบด้วยขั้นตอนหลัก ๆ อยู่ 3 ขั้นตอนคือ 1. การระบุความต้องการจำเป็นของสิ่งที่ต้องการศึกษา (Needs Identification) 2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสิ่งที่ต้องการศึกษา (Needs Analysis) และ 3. การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาความต้องการจำเป็น (Needs Solution)

3. ประเภทของวิธีการใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น

สุมิต ว่องวานิช (2548) ได้แบ่งประเภทประเมินความต้องการจำเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรก เป็นการวิจัยประเภทความต้องการจำเป็นที่ใช้การวิเคราะห์ ได้แก่ การวิจัยสำรวจ การวิจัยอนาคต การวิจัยบรรยาย กลุ่มที่สอง เป็นการวิจัยหัตถิยะ เป็นการวิจัยประเภท ความต้องการจำเป็นที่ได้จากการวิเคราะห์หัตถิยะ กลุ่มที่สาม เป็นการวิจัยเพื่อประเมินงานวิจัย เพื่อต้องการประเมินความต้องการจำเป็น (Meta Evaluation of Needs Assessment Research) ที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นของแต่ละวิธี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การสำรวจ การระบุความต้องการจำเป็นที่ดำเนินการกันส่วนใหญ่ใช้วิธีการสำรวจ เรียกว่า การสำรวจความต้องการจำเป็น (Needs Survey) วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต เมื่อกำหนดประเด็นวิจัยว่าจะประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อจุดมุ่งหมายใด และระบุประเภทของความต้องการจำเป็นได้แล้วจึงทำการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บข้อมูล การสร้างเครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ขั้นตอนสำคัญสำหรับการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นสำหรับการวิจัยสำรวจ คือ การนิยามความต้องการจำเป็นว่าจะใช้นิยามความแตกต่างหรือนิยามการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลนอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วย (Needs Prioritization)

2. การใช้แบบสอบถามวิธีการที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นโดยใช้แบบสอบถามสามารถทำได้ทางไปรษณีย์ การสอบถามทางโทรศัพท์ การเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามถือว่าเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นที่เน้นการศึกษาจากกลุ่มเป้าหมาย ขนาดใหญ่และกว้างและลักษณะของข้อมูลที่ได้เป็นการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นตามการรับรู้ของผู้ตอบความต้องการจำเป็นที่กำหนดด้วยวิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถามเป็นความต้องการจำเป็นของบุคคลหรือระดับองค์กร

3. การใช้วิธีการสัมภาษณ์ คือ การคุยอย่างมีจุดมุ่งหมายซึ่งนิยมใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้สึกเป็นส่วนใหญ่ เช่น เกี่ยวกับบุคลิกภาพ การปรับตัว เจตคติ ความสนใจ รวมทั้งคุณลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติในด้านวิธีการปฏิบัติ การใช้การสัมภาษณ์เพื่อวัดความสามารถในด้านความรู้ความคิดทางสติปัญญาที่สามารถใช้ได้ แต่ต้องระมัดระวังในกรณีที่ผู้ถูกสัมภาษณ์มีหลายคนและใช้คำถามคนละชนิดคนละเรื่อง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในเรื่อง การเปรียบเทียบคะแนน

การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice)

1. ความหมายของการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้ความหมายของแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice) ไว้ดังนี้

ธนศ ขำเกิด (2550) ได้ให้ความหมายของแนวปฏิบัติที่ดีเลิศไว้ว่า Best Practice หมายความว่า คือการปฏิบัติทั้งหลายที่สามารถ ก่อให้เกิดผลที่เป็นเลิศ หรือวิธีปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือสู่ความเป็นเลิศ

ไพบุลย์ เทวรักษ์ (2537) ได้กล่าวถึงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุด ใน เรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นระบบบริหาร เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายระดับสูงสุด แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจะไม่ใช่เป็นแค่เพียงวิธีการทำงานที่ดี แต่เป็นการทำงานที่ดีกว่าหรือดีที่สุด ซึ่งมีทั้ง การทำงานในเชิงระบบบริหาร และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ทำให้ผลงานนั้นบรรลุเป้าหมายสูงสุด มีอีกคำหนึ่งคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศคือ Good Practice เป็นคำที่มีความหมายค่อนข้างกว้าง ใช้ในความหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ แต่อาจจะยังไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัดหรือแสดงความถูกต้องอย่างชัดเจน อาจจะเป็นเพียงคาบอกล่าปากต่อปาก ซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูล เชิงประจักษ์มายืนยันผลงาน แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นคาบเฉพาะหรือศัพท์ที่ใช้ในวงการวิชาชีพที่แสดงถึง ผลงานที่มีมาตรฐาน มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีหลักฐานสนับสนุนหรือแสดงผลงานหรือความสำเร็จของงานอีกคำก็คือ Innovative Practice หมายถึง จุดเน้นและแนวทางการทำงานที่น่าสนใจ แต่ยังไม่มีความชัดเจนใดบอกความสำเร็จได้

สรุปได้ว่า แนวปฏิบัติที่ดีเลิศ คือ แนวทางการดำเนินการหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์การนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จนทำให้เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือสาขานั้น ๆ และมีร่องรอยหรือหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน

2. การพิจารณาการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ Best Practice

สถาบันบริหารสารสนเทศและการจัดการความรู้ (2558) ได้ระบุเกณฑ์การพิจารณาองค์กรที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศไว้ดังนี้

1. มีกระบวนการและผลลัพธ์ที่มีความโดดเด่น (Outstanding process and results)
2. ได้รับการชื่นชมและการยกย่อง (Praises and recognitions)
3. ผู้รับบริการชื่นชมและแนะนำ (Customer Recommendation)
4. เคยได้รับการรับรองหรือได้รับรางวัล (Certificate or Award)
5. มีผลลัพธ์ที่มีความโดดเด่น และยั่งยืน (Long-standing Performances)

3. องค์ประกอบการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ

สถาบันบริหารสารสนเทศและการจัดการความรู้ (2558) ได้ระบุองค์ประกอบการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีเลิศไว้ดังนี้

3.1 องค์ประกอบด้านบริบท

- 3.1.1. วิสัยทัศน์
- 3.1.2. กรอบการดำเนินการ
- 3.1.3. ความท้าทายและการแข่งขัน
- 3.1.4. จุดเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่เป็นที่มาและความสำคัญของการดำเนินการ

3.2 องค์ประกอบด้านการดำเนินการ

- 3.2.1. กระบวนการที่เป็นเลิศ
- 3.2.2. ปัจจัยเกื้อหนุน
- 3.2.3. ผลลัพธ์ที่ประจักษ์

4. แนวทางการเก็บข้อมูลแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ (Best Practice)

สถาบันบริหารสารสนเทศและการจัดการความรู้ (2558) ได้สรุปแนวทางการเก็บข้อมูลแนวปฏิบัติที่ดีเลิศไว้ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documented results and procedures)
2. การสัมภาษณ์ (Interview) โดยเทคนิคและแนวในการสัมภาษณ์มีดังนี้
 - 2.1 ผสมผสานระหว่างคำถามเปิดและคำถามปิด
 - 2.2 เลือกใช้เทคนิคของ active listening
 - 2.3 อย่าด่วนสรุปแทนผู้พูด
 - 2.4 จับความในสิ่งที่ไม่ได้เอ่ยถึง
 - 2.5 คิดและวิเคราะห์ตลอดเวลาและทำการจดบันทึกทุกอย่างที่ได้ฟัง
 - 2.6 จดข้อความสำคัญที่จะนำไปสู่การค้นหาคำปัจจัยแห่งความสำเร็จต่อไป
 - 2.7 หากผู้พูดเอ่ยถึงสิ่งที่เป็นผลการดำเนินการให้ขอข้อมูลสนับสนุน
 - 2.8 มุ่งประเด็นที่การเตรียมการและการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการ
 - 2.9 มุ่งประเด็นที่การออกแบบการดำเนินการและกระบวนการการพัฒนา
 - 2.10 มุ่งประเด็นที่ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินการ
 - 2.11 มุ่งประเด็นที่ปัญหาระหว่างการดำเนินการและวิธีการแก้ปัญหา
3. การสังเกต (Observations)

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. ความหมายของการสนทนากลุ่ม

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาให้ความหมายของการสนทนากลุ่ม ไว้ดังนี้

เพ็ญพักตร์ อุทิศ (2547) ได้ให้ความหมายของการสนทนากลุ่มไว้ว่า การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพวิธีหนึ่ง ซึ่งใช้การสนทนากลุ่มสมาชิกที่มีลักษณะเหมือนกัน ประมาณ 6 – 12 คน โดยมีผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้สร้างให้เกิดบรรยากาศของความเป็นกันเองในกลุ่ม จุดประเด็นคำถาม (ซึ่งนักวิจัยอยากหาคำตอบจากกลุ่ม) และคอยกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มผู้ร่วมสนทนาได้มีการพูดคุย ชักถาม และโต้ตอบกันอย่างกว้างขวางและเป็นธรรมชาติโดยทั่วไปอาจใช้เวลาสนทนนานประมาณ 45 นาที ถึง ชั่วโมงครึ่งวิธีการสนทนากลุ่ม การสนทนากลุ่มที่รู้จักกันแพร่หลายแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

1. การสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะจง (Focus Group Interviews) มีลักษณะคล้ายการสัมภาษณ์ เชิงลึก ที่ต้องมีการชักถามเจาะจงเฉพาะเรื่อง

2. การสนทนากลุ่มตามธรรมชาติ (Group Discussion) เป็นการสนทนากลุ่มที่เกิดขึ้นได้โดยทั่ว ๆ ไปในการทำงานภาคสนาม เช่น สนทนาได้ต้นไม้ หรือ สภาาแพ เป็นการสนทนาที่ไม่มีโครงสร้างทั้งในแง่ประเด็นการสนทนาและผู้เข้าร่วมสนทนา

รัตนะ บัวสนธ์ (2551) ได้ให้ความหมายของสนทนากลุ่มไว้ว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การให้บุคคลกลุ่มหนึ่งที่นักวิจัยคัดเลือกมา สนทนาโต้ตอบ แสดงความรู้สึกนึกคิดซึ่งกันและกันในเรื่องต่าง ๆ ที่นักวิจัยกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสนทนากลุ่มจัดเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เป็นการผสมเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการสัมภาษณ์รายบุคคล (Individual Interview) กล่าวคือ นักวิจัยสามารถที่จะทำการสังเกตพฤติกรรมอาทิปฏิกิริยาของบุคคลในกลุ่มสนทนาได้ และในขณะเดียวกันนักวิจัยก็อาจจะทำการซักถามบุคคลใดบุคคลหนึ่งในประเด็นใด ๆ ที่สงสัยก็ได้

อรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2551) ได้ให้ความหมายของสนทนากลุ่มไว้ว่าการสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การร่วมพูดคุยกันอย่างสนิสนมระหว่างผู้นำการสนทนาและผู้ร่วมสนทนาหรือระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือผู้รู้ (Key Informants) การสนทนากลุ่มควรมีสมาชิกในวงสนทนา 7 - 8 คน เพื่อให้มีการโต้แย้งได้พอเหมาะ ผู้นำการสนทนาต้องกำหนดประเด็นคำถามล่วงหน้า โดยมีคำถามหลักหรือคำถามประเด็นหลักของการศึกษา การเตรียมประเด็นคำถาม คำถามทุกข้อต้องประกอบด้วยตัวแปร นำตัวแปรมาสร้างคำถามที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน คำถามแต่ละข้อต้องตั้งสมมุติฐานย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผล

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) คือ กระบวนการนั้นมุ่งให้ผู้ให้สัมภาษณ์พูดตอบคำถามผู้วิจัย หรือโต้ตอบกับนักวิจัยเป็นหลัก โดยคำตอบก็จะถูกตรวจสอบโดยสมาชิกในกลุ่มที่ให้สัมภาษณ์ไปในตัว ส่วนการสนทนากลุ่ม(Focus Group) เป็นการให้ผู้ร่วมสนทนาได้พูดแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ความแตกต่างก็คือการสนทนากลุ่มผู้ร่วมสนทนาจะมีการอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ตามความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนา ส่วนการสัมภาษณ์กลุ่มนั้น ไม่ได้เน้นให้มีการอภิปรายแต่เป็นการตอบคำถามเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบกับผู้วิจัย ไม่ได้ให้แสดงความคิดเห็นอภิปรายคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์คนอื่นในกลุ่ม ดังนั้น การสัมภาษณ์กลุ่มจึงเหมาะที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ต้องการข้อมูลจากคนหลายคนที่ให้สัมภาษณ์พร้อมกัน ส่วนการอภิปรายกลุ่มนั้นเหมาะที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลที่เป็นเรื่องที่ต้องมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้ได้คำตอบในประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา จึงเหมาะกับการวิจัยที่ต้องการหารูปแบบโครงสร้าง หรือ แนวคิดใหม่ ๆ

2. องค์ประกอบที่สำคัญของการสนทนากลุ่ม

วรุณี โรมรัตน์พันธ์ (2557) ได้แบ่งองค์ประกอบที่สำคัญของการสนทนากลุ่มไว้ ดังนี้

1. ประเด็นที่ต้องการสนทนา ซึ่งจะทำให้สามารถรับทราบความคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ
2. แนวคำถาม ที่จะต้องกำหนดไว้ก่อนล่วงหน้า และจะต้องมีการจัดเป็นหมวดหมู่และลำดับก่อนหลัง เพื่อป้องกันความสับสนในการสนทนา
3. การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยจะคัดเลือกผู้ที่มีประสบการณ์ตรง และมีภูมิหลังคล้าย ๆ กันหรือใกล้เคียงกัน เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกในกลุ่ม
4. บุคลากรที่จะดำเนินการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย
 - 4.1 พิธีกรหรือบุคคลที่สามที่จะทำหน้าที่ถามคำถาม และนำการพูดคุย รวบรวมข้อมูลการสนทนาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ กระตุ้นให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน
 - 4.2 ผู้จัดบันทึกการสนทนาซึ่งจะจดทั้งคำพูด อากัปกริยาท่าทาง อารมณ์ รวมทั้งการบันทึกฝั่งการนั่งของสมาชิกผู้เข้าร่วมสนทนาด้วย
 - 4.3 ผู้ช่วยดำเนินรายการ เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มผู้สนทนาทุกด้าน อาทิ การบริการน้ำ อาหารว่าง รวมทั้งคอยควบคุมไม่ให้กลุ่มผู้สนทนาได้รับการรบกวนจากภายนอก
5. อุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

5.1 เครื่องบันทึกเสียง โดยจะต้องเตรียมสำรองแบตเตอรี่ให้เพียงพอ

5.2 สถานที่สำหรับการสนทนา ซึ่งจะต้องเป็นสถานที่ที่สมาชิกรู้จักมีความ สะดวกสบาย เงียบสงบไม่พลุกพล่าน หรือมีเสียงรบกวน

5.3 ของที่ระลึก เพื่อตอบแทนสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มสนทนา ซึ่งจะแจกให้หลัง เสร็จการสนทนาแล้ว

5.4 อาหารว่าง น้ำดื่ม ระหว่างการสนทนา รวมทั้งอุปกรณ์เสริมการพูดคุย อาทิ รูปภาพ เอกสาร หนังสือ เป็นต้น

3. การจัดการสนทนากลุ่ม

การจัดสนทนากลุ่มเป็นการนำการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะจง และการสนทนากลุ่มตาม ธรรมชาติมาใช้ร่วมกัน เป็นการสนทนาเป็นกลุ่ม ซึ่งต้องมีประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจงในการ สนทนาแต่ละครั้ง มีการใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Dynamics) เข้ามาช่วยในการกระตุ้นให้ม การเคลื่อนไหวในกลุ่มผู้สนทนา เพื่อให้หันมาสนใจเรื่องเดียวกันและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ผู้วิจัยจะสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม (บันทึกเทป/จดบันทึก) เพื่อการวิเคราะห์ต่อไป

การสนทนากลุ่มมักใช้เพื่อตอบสนองจุดมุ่งหมาย ต่อไปนี้

1. เพื่อใช้หาข้อมูลเพื่อการสร้างสมมติฐานใหม่ๆ
2. เพื่อใช้สำรวจความคิดเห็น ทศนคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย
3. เพื่อทดสอบแนวความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ หรือบริการที่เกิดขึ้นใหม่ในชุมชน
4. เพื่อเป็นการประเมินผลโครงการ หรือบริการด้านธุรกิจ
5. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดคำถามในการสร้างแบบสอบถาม
6. เพื่อค้นหาคำตอบที่ยังคลุมเครือ/ไม่แน่ชัด
7. เพื่อช่วยทำให้งานวิจัยเชิงสำรวจมีความสมบูรณ์ขึ้น

องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดสนทนากลุ่ม

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (Personnel)
 - 1.1 ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator / Facilitator)
 - 1.2 ผู้จดบันทึกการสนทนา (Note Taker/ Recorder)
 - 1.3 ผู้ช่วยทั่วไป (Assistant/ Caretaker)
2. แนวทางในการสนทนากลุ่ม (Group Discussion Guide)
3. อุปกรณ์สนาม (Field Instrument)
4. แบบฟอร์มคัดเลือกร่วมสนทนา (Screening Form)
5. สิ่งเสริมสร้างบรรยากาศ (Refreshment & Snack)
6. ของสมนาคุณแก่ผู้เข้าร่วมสนทนา (Remuneration)

7. สถานที่และระยะเวลา (Location and Time)

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (Personnel) คุณลักษณะและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.1 คุณลักษณะของผู้ดำเนินการสนทนา (Characteristics of Moderator / Facilitator) ผู้ดำเนินการสนทนา ถือเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้การสนทนาบรรลุเป้าหมาย จึงต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1.1.1 รู้ถึงความต้องการ หรือเป้าหมายของโครงการเป็นอย่างดี

1.1.2 มีบุคลิกภาพดี

1.1.3 มีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพ อ่อนโยน มีอารมณ์ขัน

1.1.4 สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้

1.1.5 สามารถพูดหรือใช้ภาษาท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารได้ดี

1.2 บทบาทหน้าที่ของผู้ดำเนินการสนทนา

1.2.1. สร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเอง

1.2.2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม

1.2.3. ขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและยินยอมให้มีการบันทึก

ข้อมูล

1.2.4. ควบคุมประเด็นและจังหวะของการสนทนาและเวลา

1.2.5. ทำตัวเหมือนผู้เรียนรู้ (เป็นผู้ฟังที่ดี ไม่แสดงความคิดเห็น)

1.2.6. ให้ผู้สนทนาได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ยืดหยุ่น เปิดใจ อดทน การ

รบกวน/ไม่ร่วมมือ

1.2.7. ระมัดระวังน้ำเสียงและท่าที

1.2.8. สังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมสนทนา

1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้จัดบันทึกการสนทนา

วาดแผนผังการนั่งของผู้ร่วมสนทนาทุกคน พร้อมมีหมายเลขและชื่อกำกับไว้ เพื่อประโยชน์ในการจดบันทึก และการสังเกตพฤติกรรม จดบันทึกการสนทนา โดยการสังเกตและตั้งใจฟัง พร้อมบันทึกตามความเป็นจริง (ถ้อยคำ ปฏิกริยา) ถอดเทปการสนทนาด้วยตนเอง ข้อควรระวัง ต้องไม่ร่วมสนทนาด้วย

1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยทั่วไป

จัดเตรียมอุปกรณ์สนามให้พร้อม จัดสถานที่และความพร้อมในการสนทนากลุ่ม คอยควบคุมเครื่องบันทึกเสียงและเปลี่ยนเทปขณะที่ทำการสนทนา อำนวยความสะดวกแก่

ผู้ดำเนินการสนทนาและผู้จัดบันทึก ดูแลบริการเครื่องดื่มและของขบเคี้ยวแก่ผู้ร่วมสนทนา อำนวยความสะดวกต่างๆ ไป

2. แนวทางในการสนทนากลุ่ม (group discussion guide)

เป็นแนวคำถามที่ใช้ในการดำเนินการสนทนากลุ่ม ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การวิจัย ควรมีประมาณ 6 – 10 คำถาม เป็นคำถามปลายเปิด เช่น “คุณคิดอย่างไรเกี่ยวกับ เรื่องของจิตวิญญาณ” “คุณรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับ...” “คุณได้ข้อมูลเกี่ยวกับ...มาอย่างไร”

3. อุปกรณ์สนาม (field instruments)

เครื่องบันทึกเสียงและอุปกรณ์ควมมีสำรองเพื่อป้องกันการผิดพลาด สมุดบันทึก และดินสอ

4. แบบฟอร์มคัดเลือกกลุ่มผู้ร่วมสนทนา

ต้องคัดเลือกให้ได้ผู้เข้าร่วมสนทนาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน (Homogeneous) หรืออยู่ในกลุ่มเดียวกัน เช่น เพศ อายุ อาชีพ เชื้อชาติ สถานภาพสมรส

การเตรียมตัวการจัดสนทนากลุ่ม

1. คัดเลือกกลุ่มผู้ร่วมสนทนา
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาแก่กลุ่ม
3. นัดหมายวัน เวลา สถานที่
4. แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของทีมวิจัย
 - 4.1 กำหนดวัตถุประสงค์และแนวคำถามร่วมกัน
 - 4.2 แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและเตรียมตัวให้พร้อม
5. เลือกและจัดเตรียมสถานที่สำหรับการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม

1. การเริ่มดำเนินการสนทนาเริ่มจาก
 - 1.1 ผู้ดำเนินการแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์
 - 1.2 ให้สมาชิกกลุ่มแนะนำตัว
 - 1.3 อธิบายให้เห็นความสำคัญของกลุ่ม กฎ กติกา มารยาท
 - 1.4 เริ่มการสนทนาโดยพูดคุยเรื่องทั่วไปเพื่อสร้างสัมพันธภาพและ

บรรยากาศที่ดี

2. ดำเนินการสนทนา
3. สิ้นสุดการสนทนา

บริบทและสภาพปัจจุบันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2

1. บริบททั่วไป

1.1 โครงสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- 1) กลุ่มอำนวยการ
- 2) กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 3) กลุ่มนโยบายและแผน
- 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 5) กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- 6) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
- 7) กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 8) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 9) หน่วยตรวจสอบภายใน
- 10) กลุ่มกฎหมายและคดี

1.2 อำนาจหน้าที่

- 1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
- 2) วิเคราะห์จัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบและกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
- 3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
- 5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัด และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 7) จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10) ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

1.3 ข้อมูลโรงเรียนและพื้นที่ให้บริการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ครอบคลุมพื้นที่บริการจำนวน 5 อำเภอ ดังนี้

ตาราง 14 ข้อมูลพื้นที่ให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

อำเภอ	ตำบล (จำนวน)	โรงเรียน (จำนวน)	สาขา (จำนวน)
เลิงนกทา	10	60	-
กุดชุม	9	48	1
ป่าติ้ว	5	30	-
ทรายมูล	5	24	-
ไทยเจริญ	5	23	1
รวม	34	185	2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 แบ่งการบริหารจัดการแบบเครือข่าย ประกอบด้วย 17 เครือข่าย ดังนี้

1. กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขตอำเภอเลิงนกทา

- กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กุดเชียงหมี – สามัคคี
- กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กุดแห่ – สามแยก
- กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างมิ่ง – โคกสำราญ

- กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา บุ่งคำ – นากอก
 - กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สวาท – ศรีแก้ว
 - กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ห้องแขง
2. กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขตอำเภอภูซุ่ม
- กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำแมด – โนนเปือย
 - กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภูซุ่ม - คำน้ำสร้าง
 - กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา หนองแหน – โพนงาม
 - กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา นาโสี – ห้วยแก้ง – หนองหมี่
3. กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขตอำเภอป่าติ้ว
- กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระจาย – ศรีฐาน
 - กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา โคกนาโก
 - กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา โพธิ์ไทร – เชียงเพ็ง
4. กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขตอำเภอทรายมูล
- กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตู่ลาด – ดงมะไฟ – นาเวียง
 - กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำแมด – โนนเปือย
5. กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขตอำเภอไทยเจริญ
- กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา น้ำคำ – คำไผ่
 - กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไทยเจริญ – คำเตย – สัมผ่อ
2. ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ฯ	จำนวน 1	คน
- รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ฯ	จำนวน 5	คน
- ศึกษาธิการ	จำนวน 11	คน
- บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค (2)	จำนวน 27	คน
- ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 161	คน
- ข้าราชการครู	จำนวน 1,234	คน
- พี่เลี้ยงเด็กพิการ	จำนวน 70	คน
- พนักงานราชการ	จำนวน 88	คน
- ครูชั้นวิฤต	จำนวน 10	คน
- ครูผู้ทรงคุณค่า	จำนวน 16	คน
- ครูธุรการ	จำนวน 68	คน
- ครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	จำนวน 20	คน

- ลูกจ้างประจำ
รวมทั้งสิ้น

จำนวน 68 คน
1,877 คน

3. วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 ประกาศวิสัยทัศน์ไว้ว่า
“สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จัดการศึกษามี
คุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับวิถีอีสาน บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

4. พันธกิจ

พันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 มีดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานการศึกษาในสังกัดทุกระดับเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคน มีความรู้ คู่คุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาและบูรณาการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ วิถีอีสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ค่านิยม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 ได้กำหนดค่านิยม (The Office of Yasothon Primary Education Service Area Model : YTS2 Model) 3 เสาหลัก 2 เงื่อนไข โดยมีรายละเอียด คือ 3 เสาหลัก ได้แก่

Y : Yourself หลักการพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานความสมดุล และความพอดี

S : Strategic Management หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดยเริ่มจาก

1. การศึกษานโยบาย จุดเน้น กลยุทธ์ของสพฐ. เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan)
2. การปฏิบัติตามแผน (Take Action)
3. การประเมินผล(Evaluation)

T : Team Work หลักการทำงานเป็นทีม คือ การกระจายอำนาจให้โรงเรียนหรือกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างทีมงานให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมีคุณภาพและสมรรถนะสูง ซึ่งหลักการทำงานร่วมกันประกอบไปด้วยความร่วมมือ 5 ร่วม ได้แก่

1. ร่วมคิด
2. ร่วมวางแผน
3. ร่วมปฏิบัติ
4. ร่วมประเมิน
5. ร่วมรับผิดชอบ

ในส่วนของ 2 เจ็อนไข ประกอบไปด้วย การกำกับติดตามมีการนิเทศ กำกับติดตามงานเป็นระยะอย่างต่อเนื่องและจริงจังและความรับผิดชอบแบบทีมงานทุกระดับทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสโรษเขตและระดับสถานศึกษาแต่ละแห่ง ต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และรับผิดชอบต่อผลลัพธ์

6. เป้าหมาย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกระดับ พัฒนาสื่อเทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)
3. ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
4. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค
5. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงานมีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติงานตรงตามมาตรฐาน จรรยาบรรณ วิชาชีพ และมีวัฒนธรรม การทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
6. ผู้เรียน มีความรู้ คู่คุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและตามหลักธรรมาภิบาล
8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีกลไกขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีประสิทธิภาพ
9. ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์วิถีอีสาน และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

8. แนวทางการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา

1. การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรวัยเรียน

1.1 พัฒนาฐานข้อมูลการรับนักเรียน และการติดตามเด็กเข้าเรียน ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาอื่น กรมการปกครอง และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 สร้างความตระหนักและให้ความรู้กับผู้ปกครอง พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545

1.3 จัดสรรงบประมาณสนับสนุนผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545

1.4 จัดทำเขตบริการของโรงเรียนร่วมกันทั้งเขตพื้นที่การศึกษาเขตอื่นที่มีเขตบริการต่อกันและหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาภาคบังคับ

1.5 จัดทำบันทึกข้อตกลงกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีปัญหาในการศึกษาในระบบ

1.7 เสริมสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็ง

2. การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน NT และ O-NET ให้สูงขึ้น

2.2 เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.3 ส่งเสริมและร่วมจัดระบบประกันภายในของทุกโรงเรียนให้เข้มแข็ง

2.4 จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนด้านวิชาการ

2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผลิตนวัตกรรมทางการศึกษา 1 คน / 1 นวัตกรรม / 1 ปีการศึกษา

2.6 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ

3. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

3.1 นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการ

ศึกษา

3.2 พัฒนาผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

3.3 พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะ ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 เสริมสร้างทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการแสวงหาความรู้แก่บุคลากรในสังกัด

3.5 ส่งเสริม สนับสนุน ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3.6 สร้างขวัญและกำลังใจ ความก้าวหน้า และความมั่นคงในวิชาชีพ

4. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและการจัดการศึกษา

4.1 เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์คณะบุคคล ในการบริหารงานของเขตพื้นที่การศึกษา และเน้นการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ

4.2 ส่งเสริมให้สถานศึกษา เป็นผู้ดำเนินการพัฒนาชุมชน และศูนย์วิชาการชุมชน

4.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น จัดการศึกษาได้ตามที่กฎหมายกำหนด

5. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารการจัดการศึกษา

5.1 สร้างกระบวนการทำงานให้มีความโปร่งใสเป็นธรรม คำนึงและตรวจสอบได้ และเป็นไปตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 พัฒนาระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.3 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ครอบคลุมทุกด้านที่ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

5.4 สร้างวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องต่อการปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

9. ทิศทางการพัฒนาการศึกษาด้านภาษาอังกฤษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาโยธธ เขต 2

1. คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต

2. กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ
3. มุ่งมั่นความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
4. คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

10. โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ยโสธร เขต 2

1 วัดดูประสงค์

1.1. เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา และทักษะการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส

1.2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลศักยภาพในการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านกิจกรรมค่าย กิจกรรมการประกวด แข่งขัน ทักษะวิชาการต่างๆที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

1.3. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เครือข่ายครูมืออาชีพในศูนย์พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา (PEER Center) ได้มีการพัฒนาและประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยี และใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษ(CEFR) ในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ ในระดับพื้นที่ทุกอำเภอ

1.4. เพื่อการนิเทศเชิงลึกในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การสร้างเครือข่ายการนิเทศและการประเมินผลการจัดการศึกษา

2 เป้าหมาย

2.1 เชิงปริมาณ

1) ครูผู้สอนจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 ในทุกโรงเรียน มีการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษา

2) มีหลักสูตรระดับชั้นเรียน (แผนการจัดการเรียนรู้)

3) มีข้อมูลนักเรียนตามระดับความสามารถ (กลุ่มอ่อน กลุ่มปานกลาง และกลุ่มเก่ง) ในความรับผิดชอบของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา (PEER Center) ทั้ง 5 อำเภอ

4) ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีความเข้มแข็ง สามารถจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยี และใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษ (CEFR) ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

5) เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และกรอบ
อ้างอิงความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา (PEER Center)

2.2 เชิงคุณภาพ

1) ร้อยละ 80 ของ สถานศึกษาในสังกัด สพ.ย.โสธร เขต 2 มีการจัดการเรียน
การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ภาษาอังกฤษ) ตามแนวทางและนโยบายที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

2) ร้อยละ 80 ของ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 3 จำนวน โรงเรียน มีผลการสอบระดับชาติ O - NET สูงขึ้น

3) ผู้เรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรมค่าย กิจกรรมการประกวด แข่งขัน ทักษะวิชาการ
ต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร มีความพึงพอใจ และได้พัฒนาศักยภาพในการใช้
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

4) ศูนย์พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และเครือข่าย มีความ
เข้มแข็ง สามารถจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกิจกรรมสำหรับผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

11. ผลการทดสอบระดับชาติ

4.1 ผลการทดสอบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.1.1. คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับเขตพื้นที่การศึกษากับระดับสังกัดและ
ระดับประเทศ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2558 - 2561 โรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2

ตาราง 15 แสดงคะแนนผลการทดสอบระดับชาติระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา
2558 - 2561 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2

กลุ่มสาระวิชา	ปีการศึกษา			
	2558	2559	2560	2561
ภาษาไทย	45.55	49.65	42.42	51.65
คณิตศาสตร์	36.47	34.64	32.87	32.46
วิทยาศาสตร์	39.27	37.71	36.38	32.35
ภาษาอังกฤษ	33.08	27.90	30.39	37.58
สังคมศึกษา	43.30	41.79		
ค่าเฉลี่ย	39.534	38.338	35.515	38.513

4.2.2 คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับเขตพื้นที่การศึกษากับระดับสังกัดและระดับประเทศ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2558 - 2561 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ตาราง 16 แสดงคะแนนผลการทดสอบระดับชาติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2558 - 2561 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

กลุ่มสาระวิชา	ปีการศึกษา			
	2558	2559	2560	2561
ภาษาไทย	40.42	42.21	45.60	47.76
คณิตศาสตร์	26.75	23.89	23.05	26.58
วิทยาศาสตร์	33.79	32.53	30.87	24.27
ภาษาอังกฤษ	25.99	26.99	28.22	33.56
สังคมศึกษา	42.27	45.19		
เฉลี่ย	33.844	34.162	31.935	33.0425

12. สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

1. ปัญหาด้านครูผู้สอน มีครูผู้สอนจำนวนไม่น้อยที่มีคุณวุฒิไม่ตรงกับวิชาเอกที่สอน ทำให้ความเข้าใจต้องแท้นในศาสตร์วิชานั้น ๆ ไม่ได้รับถ่ายทอดลงสู่ผู้เรียนอย่างี่ควรจะเป็น และครูผู้สอนจำนวนมากเน้นที่การปฏิบัติตามนโยบายคือมุ่งไปที่ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นหลัก

2. ปัญหาด้านผู้เรียน เนื่องจากสภาพแวดล้อมรอบตัวผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นสภาพแวดล้อมเชิงชนบทเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งครอบครัวของนักเรียนจำนวนไม่น้อยก็ใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาในการสื่อสาร ทำให้แม้แต่เรียนภาษาไทยแม่บทเองนั้นก็ยังเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากสำหรับผู้เรียนที่จะสามารถเขียนสะกดและอ่านให้ถูกต้องตามมาตราตัวสะกด นอกจากนี้ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนที่ขาดแคลนโอกาสทางการศึกษาสอนเพิ่มเติม (เรียนพิเศษ) ดังนั้นความรู้ทั้งหมดที่ผู้เรียนได้รับจะมาจากห้องเรียนและขึ้นต่อครูผู้สอนโดยตรง

3. ปัญหาด้านสถานศึกษา ด้วยข้อจำกัดทางงบประมาณไม่สามารถสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาห้องเรียนทางภาษาที่ส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางภาษาในโรงเรียนได้ อีกทั้งอัตราค่าจ้างครูก็เป็นเรื่องสำคัญ จำนวนผู้เรียนที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องทำให้

สถานศึกษาเป็นปัญหาสำหรับสถานศึกษาในการขออัตราครูกำลัง รวมถึงการระบุคุณสมบัติของครูผู้สอนด้วย และการขออัตราครูก็จำเป็นต้องเรียงลำดับความสำคัญตามเอกที่กำลังเป็นนโยบายเป็นหลักเสียก่อน

4. ปัญหาด้านสำนักงานเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สำนักงานเขตพื้นที่ฯ มีศึกษานิเทศก์ที่มีคุณสมบัติเชี่ยวชาญโดยตรงกับภาษาอังกฤษเพียงคนเดียวเท่านั้น จึงเป็นเรื่องยากที่ศึกษานิเทศก์คนเดียวจะสามารถติดตาม นิเทศ ช่วยเหลือ และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนในสังกัด 185 โรงเรียนได้ทั้งหมด

5. ปัญหาด้านนโยบาย ทิศทางนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังคงมุ่งเป้าไปที่การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารเป็นหลัก เป็นเหมือนโซ่ห่วงแรกที่ทำให้เกิดผลต่าง ๆ ที่ตามมาคือ ผู้เรียนเน้นการท่องจำประโยคสำเร็จรูปแต่ไม่เน้นไปที่ความสามารถในการอ่านและสะกด ทำให้แม้บางครั้งผู้เรียนจะทราบประโยคและความหมาย แต่หากเจอประโยคดังกล่าวในแบบทดสอบต่าง ๆ ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนจะสามารถทำแบบทดสอบได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีนักวิชาการได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์และการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) ไว้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

อินทิรา ศรีประสิทธิ์ (2552) ได้ศึกษาบทบาทของคลินิกหมอภาษาอังกฤษในการแก้ อาการภาษาอังกฤษบกพร่อง (Dyslexia) ของคนไทยตามทฤษฎีใหม่ในการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการฝึกทักษะถอดรหัสเสียงภาษาอังกฤษ (Phonemic awareness & Phonics) เพื่อวางพื้นฐานในการอ่าน โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์งานวิจัยขององค์กรต่าง ๆ ในสหรัฐฯ ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาคนไม่รู้ภาษาอังกฤษ (literacy research) งานวิจัยเกี่ยวกับการแก้ปัญหาภาษาบกพร่อง (dyslexia research) การเรียนรู้ภาษาของสมอง (brain-based research) การสอนให้เด็กและเยาวชนอ่านภาษาอังกฤษ (reading research) และขั้นตอนที่ 2 วิจัยในห้องเรียน (classroom research) เพื่อทดสอบว่าทฤษฎีใหม่ที่พัฒนาจากงานวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ว่าได้ผลเพียงใดในการแก้ปัญหาภาษาอังกฤษบกพร่อง มีการทดลองใช้โปรแกรมไอซีที ผลการศึกษาพบว่า การสอนอ่านเป็นคำ (Whole Word Method) สอนให้เด็กจำคำศัพท์ด้วยการดูรูปร่างตัวอักษรหรือจำรูปภาพด้วยสายตา (Sight Reading) เป็นการสอนแบบ Look & Say

Method โดยมีรูปภาพเป็นตัวช่วย ไม่เน้นการอ่านออกเสียงแต่เน้นการจำคำศัพท์และความหมาย และข้ามคำ (skip) ที่ไม่รู้จักและให้หาคำอื่นมาแทนที่ (substitute) トラブใดที่ความหมายไม่เปลี่ยน สอนให้รู้จักทำนาย (predict) หรือ เดา (guess) ความหมายของคำจากบริบทของประโยค (context clues) อีกทั้งเน้นการอ่านที่หลากหลาย แต่ไม่เน้นการอ่านออกเสียงดังๆ (oral reading/reading aloud) ผู้ที่เก่งภาษาอังกฤษในระบบนี้เก่งเพราะความจำดี เช่น จำศัพท์และ กฎไวยากรณ์ แต่เมื่อถึงจุดหนึ่งการพัฒนาจะหยุดชะงักเพราะสมองไม่สามารถจำคำและวิธีอ่านที่ครู สอนมากกว่า 4,000 - 5,000 คำและเมื่อพบคำใหม่ที่ครูไม่ได้สอนมักจะมีปัญหาในการอ่านเพราะ ผู้เรียนไม่ได้รับการสอนให้อ่านภาษาอังกฤษ (learn to read) อย่างถูกวิธี แต่ถูกพยายามผลักดันให้ เข้ากระบวนการอ่านเพื่อเรียนรู้ (read to learn) ก่อนกระบวนการสอนแบบโฟนิคส์กับการสอน อ่านเป็นคำเข้าด้วยกันซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้ 1) การเทรนหู (ear – training) ให้รู้จักหน่วย เสียงทุกเสียงของภาษาอังกฤษ (phonemic awareness) 2) การฝึกออกเสียง (speech training) ด้วยวิธีการถอดรหัส (decoding) ตามองค์ความรู้ของโฟนิคส์ (phonics) 3) การใช้วิธีการสอนอ่าน เป็นคำศัพท์ (whole word method) และการสอนอ่านที่เน้นความหมาย (meaning-based) ของ whole language

อัจฉนพร หิรัญอมรกุล (2532) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอน ภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาระบบการสอน ภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษา 2) การสร้างและพัฒนาครูด้านการสอน ภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนประถมศึกษา และ 3) ประเมินรูปแบบการพัฒนาบุคลากรครูด้านการสอน ภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ครูภาษาอังกฤษของ โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนท้าย จำนวน 382 คน ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพการก่อการร้ายการศึกษา ภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนท้าย ระยะที่ 2 สร้างและ พัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือภาคเหนือตอนล่างเป็นการร่างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมและความ เป็นไปได้ของรูปแบบ และระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการสอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และลงประชามติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาลักษณะ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1. สภาพการณ์ปัจจุบันและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างพบว่าสภาพปัจจุบันการ

พัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์รูปแบบการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนท้ายโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การพัฒนาสมรรถนะครูด้านความรู้ ด้านทักษะและคุณลักษณะ มี 3 องค์ประกอบ 1) การอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และ 3) การเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อนำไปใช้จริง มีผลการประเมินการใช้รูปแบบอยู่ในระดับที่มากที่สุด

3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

นฤมล สุปินโน (2557) ได้ศึกษาผลการใช้สอนแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการอ่านแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาป่าแปกจังหวัดแม่ฮ่องสอนก่อนและหลังได้รับการสอนอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ และ 2) ศึกษาเจตคติที่มีต่อการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาป่าแปก จังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาป่าแปก ปีการศึกษา 2557 จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ จำนวน 16 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และ 3) แบบวัดเจตคติต่อการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์มีความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์มีเจตคติในระดับดีต่อการสอนการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยมีรายละเอียดผลการศึกษาดังนี้

1. คะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการที่นักเรียนได้เรียนโดยใช้การจัดการสอนแบบโฟนิกส์มีความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนอ่อนทำการทดลองอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เนื่องจากนักเรียนไม่มีพื้นฐานความรู้เดิมเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงที่ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ นักเรียนใช้วิธีในการอ่านโดยการจดจำคำศัพท์ ซึ่งมีส่วนน้อยที่จะอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง และครูผู้สอนขาดเทคนิคการสอนที่เหมาะสมที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การอ่านออกเสียงได้ดีขึ้นจนนักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการออกเสียงอ่าน การในการเรียนภาษาอังกฤษและรู้สึกว่าภาษาอังกฤษนั้นยากเกินไปจึงทำให้ไม่กล้าพูดหรือออกเสียงคำนั้น ส่งผลให้ขาดความมั่นใจในการเปล่งเสียงออกมา แต่หลังจากที่นักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์นักเรียน นักเรียนได้เรียนรู้การเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้และแผนการเชื่อมโยงตัวอักษรกับเสียงมากขึ้นด้วยสื่อการเรียนการสอนที่เน้นการแก่นักเรียนได้ออกเสียง จึงสร้างความสนใจในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเกมและเพลงที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

2. การศึกษาเจตคติของนักเรียนที่เรียนการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ พบว่ามีเจตคติในระดับดี เหตุผลที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าการสอนอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายและอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง เพราะนักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม เกิดความสนุกสนานและสนใจในสิ่งที่จะเรียนรู้จึงก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน

รุจาพร สุนทรปาน (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมครูในการออกเสียงภาษาอังกฤษตามหลักโฟนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 2) พัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมครูชั้นประถมศึกษาในการออกเสียงภาษาอังกฤษตามหลักโฟนิกส์ และ 3) ประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 300 คน ผู้ปกครองจำนวน 300 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 70 คน รวมทั้งสิ้น 670 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็น ออกแบบการวิจัยเชิงสำรวจสหสัมพันธ์ ประกอบด้วยแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการออกเสียงภาษาอังกฤษ เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการอบรม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดย SPSS เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการอบรมครูโดยภาพรวมคือครูรู้วิธีการ และสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องมั่นใจ และมีพัฒนาการในด้านความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโฟนิกส์เพิ่มขึ้นชัดเจน ครูได้ปรับเปลี่ยนวิธีการ

สอนจากครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง จึงเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบด้านตัวครูในการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ มโนทัศน์ และการนำไปใช้ประโยชน์ มีผลนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียน
 2. องค์ประกอบด้านตัวนักเรียนในการพัฒนาตนเองแสวงหาความรู้ความสามารถในการเรียน และการฝึกฝนด้านการฟังและการออกเสียงพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งเป็นทักษะเบื้องต้นอันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านการอ่านและการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป มีผลนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีบทบาทสำคัญต่อความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษของตนเอง
 3. องค์ประกอบด้านโรงเรียนในบทบาทการจัดการศึกษาสร้างแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน มีผลนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียน
 4. องค์ประกอบด้านครอบครัวในบทบาทด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน มีผลนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียน
 5. องค์ประกอบด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในบทบาทสำคัญที่จะการสร้างหรือกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และการจัดกระบวนการสู่สัมฤทธิ์ผล มีผลนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียน
- เรมิกา กุลาตี (2558) ได้ศึกษาการใช้การสอนแบบโพนิกส์เพื่อพัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษและความรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษของ นักเรียนหลังการใช้การสอนแบบโพนิกส์ 2) ศึกษาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลัง การใช้การสอนแบบโพนิกส์ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนนานาชาติอเมริกันแบชีฟิวก (ประถมศึกษา) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการสอนโดยการใช้การสอนแบบโพนิกส์ จำนวน 20 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 30 นาที เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษและแบบวัดความรู้คำศัพท์หลังจากเสร็จสิ้นการสอน ซึ่งในทุก ๆ 2 แผนการสอนจะทำการการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และค่าร้อยละในการวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษและในการวัดความรู้คำศัพท์ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเป้าหมายผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดคือร้อยละ 60 ซึ่งระดับคุณภาพส่วนใหญ่แล้วอยู่ในระดับ ดี และ ดีเยี่ยม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. นักเรียนสามารถออกเสียงได้ชัดเจนและถูกต้องมากขึ้นหลังการใช้การสอนแบบโฟนิกส์ อันเนื่องมาจาก

1.1 การสอนแบบโฟนิกส์ทำให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ที่ตนคุ้นเคยจากการฟังได้ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น เพราะฉะนั้นการสอนแบบโฟนิกส์จึงสามารถแก้ไขการออกเสียงของนักเรียนได้

1.2 นักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่ตนไม่เคยได้พบเห็นหรือไม่เคยได้ยินมาก่อนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน จำนวนคำศัพท์ที่หลากหลายมากขึ้นเนื่องจากนักเรียนรู้จักเสียงของแต่ละพยัญชนะและสระ จึงทำให้การออกเสียงคำศัพท์ในสิ่งที่ตนไม่คุ้นเคยมาก่อนเป็นเรื่องที่ง่ายขึ้น

1.3 การสอนโฟนิกส์แบบสร้างคำส่งผลให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมีความมั่นใจในตนเองและอยากเรียนรู้มากขึ้น นักเรียนรู้สึกมั่นใจและกล้าที่จะออกเสียงคำศัพท์มากขึ้นเนื่องจากการได้เรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร และหากเป็นคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคยนักเรียนก็จะพยายามสะกดและผสมเสียงให้เป็นคำออกมาซึ่งอาจมีผิดพลาด แต่พอได้ออกเสียงครั้งต่อไป ก็สามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้อง การที่นักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้นั้น ส่งผลให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจ มั่นใจ และอยากที่จะเรียนรู้มากขึ้น

2. นักเรียนมีความรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้นหลังการใช้การสอนแบบโฟนิกส์ อันเนื่องมาจาก

2.1 เมื่อนักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และหากคำศัพท์นั้น ๆ เป็นคำศัพท์ที่คุ้นเคยอยู่แล้ว นักเรียนอาจทราบความหมายทันทีหลังการอ่านออกเสียง ซึ่งสิ่งนี้อาจเพราะการสอนแบบโฟนิกส์ทำให้นักเรียนสามารถแยกเสียงของพยัญชนะและสระนั้น ๆ และนำมาผสมกันเป็นคำศัพท์ได้เพราะการสอนแบบโฟนิกส์ทำให้นักเรียนสามารถแยกเสียงของพยัญชนะและสระนั้น ๆ แล้วนำมาผสมกันเป็นคำศัพท์ได้

2.2 นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์โดยปราศจากการผสมเสียงให้เป็นคำ ก่อนการเริ่มต้นการสอนเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และคำศัพท์ใหม่ให้นักเรียน เพราะผู้เรียนเริ่มจะคุ้นเคยกับคำศัพท์นั้น ๆ และหากพบเจอบ่อย ๆ หรือพบเจออย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนจึงสามารถจดจำคำศัพท์นั้นได้โดยไม่ต้องออกเสียง

2.3 กิจกรรมที่ใช้ในการสอน เช่น การเล่นเกมจับคู่รูปภาพและคำศัพท์ (Matching Game) ยังส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานไปกับเกมที่เล่น เสมือนเป็นการทบทวนคำศัพท์มากกว่าการเรียนรู้

2.4 สื่อการสอนไม่ว่าจะเป็นตัวหนังสือของบัตรคำศัพท์และรูปภาพในการจับคู่คำศัพท์มีขนาดเหมาะสมและชัดเจน และเน้นการใช้สีสันทเพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างความตื่นตัวให้แก่ผู้เรียน

เยาวลักษณ์ มุลสระคู (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยวิธีตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษกับข้อมูลเชิงประจักษ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ครูสอนภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 280 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ และฉบับที่ 2 แบบสอบถามสมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ ขั้นตอนการดำเนินการประกอบด้วย ระยะที่ 1 กำหนดองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ และระยะที่ 2 จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับครูผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อคัดเลือกตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษและนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลซึ่งวัดจากตัวบ่งชี้ที่ได้จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 13 ตัว และหลังจากการสนทนากลุ่มของครูผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษได้ตัวบ่งชี้เพิ่มเป็น 14 ตัว สามารถเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ แรงจูงใจรักการเรียนรู้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษ บุคลิกลักษณะ ทักษะการพัฒนาตนเอง ทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เรียน ทักษะการฟังพูดอ่านและเขียน ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการวัด และประเมินผล ทักษะการสื่อสาร ทักษะการจัดการเรียนรู้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การสอนภาษาอังกฤษ และความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของภาษา

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันว่าสมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษสามารถวัดได้จากองค์ประกอบย่อยทั้ง 3 องค์ประกอบ

รัฐศาสตร์ พาณิษย์พงศ์ศักดิ์ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน 2) ศึกษาสภาพที่ปรากฏสภาพที่พึงประสงค์และวิธีการพัฒนาสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน 3) พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนและ 4) ศึกษาผลการนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่

ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบไปด้วย ผู้บริหาร จำนวน 295 คนและครูผู้สอน จำนวน 590 คน ซึ่ง
 วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัด
 สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ระยะที่ 2
 การศึกษาสภาพที่ปรากฏสภาพที่พึงประสงค์และวิธีการพัฒนาสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและ
 การจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ระยะที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้าง
 สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนและ
 ประเมินโปรแกรม และระยะที่ 4 การนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการ
 จัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนโดยมีกลุ่มตัวอย่าง คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
 ข้อมูล ได้แก่ 1) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแบบสอบถามสภาพที่
 ปรากฏ สภาพที่พึงประสงค์ และวิธีการพัฒนาสมรรถนะ 2) แบบประเมินความเหมาะสมและความ
 เป็นไปได้ของโปรแกรม และ 3) แบบประเมินสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
 ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนและแบบทดสอบ โดยผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1. องค์ประกอบสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย
 5 องค์ประกอบ 35 ตัวชี้วัด คือ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตรมี 8 ตัวชี้วัด
 2) การออกแบบการจัดการเรียนรู้มี 7 ตัวชี้วัด 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 มี 7 ตัวชี้วัด 4) การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้มี 6 ตัวชี้วัดและ
 5) การวัดและประเมินผลมี 7 ตัวชี้วัด

2. สภาพที่ปรากฏสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู
 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าทุกองค์ประกอบมีสมรรถนะ
 ระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู
 โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่าทุก
 องค์ประกอบมีระดับสมรรถนะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุดและวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะ
 5 ลำดับแรกได้แก่การประชุมปฏิบัติการ (Workshop) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Learning) การ
 สอนงาน (Coaching) กระบวนการพี่เลี้ยง (Mentoring) และการนิเทศ (Supervision)

3. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู
 โรงเรียนประถมศึกษาเอกชนมีองค์ประกอบโปรแกรมได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) รูปแบบ
 และวิธีการพัฒนา 4) เนื้อหาและสาระสำคัญประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ การสร้างและ
 พัฒนาหลักสูตร การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อ
 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ส่วนวิธีการ
 พัฒนาประกอบด้วย การประชุมปฏิบัติการ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การสอนงาน กระบวนการพี่เลี้ยง
 และการนิเทศ และ 5) การประเมินผล

4. ผลการนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ไปใช้พบว่าผลการทดสอบความรู้ก่อนและหลังพัฒนาพบว่าครูที่เข้ารับการพัฒนามีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการประเมินสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ก่อนการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง หลังการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนาต่อโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนอยู่ในระดับมากที่สุด

ธัญญลักษณ์ เวชกามา (2556) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษา 2) สร้างและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษา และ 3) ประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 382 คน และโรงเรียนศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และลงประชามติ ขั้นตอนการดำเนินการ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอน ภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่าสภาพปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การสร้างและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของ โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การ

พัฒนา สมรรถนะครูด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) การอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และ 3) การเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อนำไปใช้จริงมีผลการประเมินการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คมกริช ภูคงกิ่ง (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 และ 3) เพื่อสร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 จำนวน 570 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และวิธีเสริมสร้างสมรรถนะ และ 3) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็คมกริช ภูคงกิ่ง (2562)นไปได้ของโปรแกรม โดยผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 30ตัวชี้วัดคือ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตรมี 5 ตัวชี้วัด 2) การออกแบบการเรียนรู้มี 6 ตัวชี้วัด 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 7 ตัวชี้วัด 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้มี 6 ตัวชี้วัด และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มี 6 ตัวชี้วัด

2. สภาพที่ปัจจุบันของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากและวิธีเสริมสร้างสมรรถนะมี5วิธีคือการประชุมปฏิบัติการการเรียนรู้ด้วยตนเองการสอนงานการนิเทศและกระบวนการพี่เลี้ยง

3.โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบของโปรแกรมองค์ประกอบคือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 4) เนื้อหาและสาระสำคัญประกอบด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ได้แก่การออกแบบการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และ 5) การวัดและประเมินผลโปรแกรมส่วน

รูปแบบและวิธีการพัฒนามี 4 ขั้นตอน 1) เตรียมการ 2) พัฒนา 3) บูรณาการระหว่างปฏิบัติงาน และ 4) ประเมินผลหลังการพัฒนา

ศาสตราจารย์ ดร. สายสุนันท์ ธรรมย์ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ 2) พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ 3) แบบประเมินโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 โดยผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 พบว่ามี 3 องค์ประกอบ 16 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 8 ตัวชี้วัด 2) ด้านทักษะ 4 ตัวชี้วัด 3) ด้านคุณลักษณะ 4 ตัวชี้วัด ซึ่งทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมในระดับดีมาก

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะ สำหรับสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับที่มากที่สุด

3. โปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะดังนี้

3.1 โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 มีองค์ประกอบ 9 ส่วน ได้แก่ 1) ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) เป้าหมาย 4) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 5) โครงสร้างของโปรแกรม 6) เนื้อหา 7) แนวทางการจัดกิจกรรม 8) เทคนิคและวิธีการ และ 9) การประเมินผล

3.2 ขอบข่ายเนื้อหาของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 แบ่งออกเป็น 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 ความรู้ด้านการวัดและประเมินตามสภาพจริง ชุดที่ 2 ทักษะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ ชุดที่ 3 คุณลักษณะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรม คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การระดมสมอง การศึกษาดูงาน และการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สำหรับเทคนิคและเครื่องมือ ได้แก่ เอกสารประกอบโปรแกรม ประกอบด้วย การประเมินตนเองก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนาสมรรถนะฯ การประเมินการทำกิจกรรมตามกำหนด การประเมินความสนใจ และตั้งใจศึกษาด้วยตนเอง การประเมินการซักถาม และการให้ข้อคิดเห็น การประเมินการรายงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

4. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ผลการประเมินมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้อยู่มาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Nahed Mohammed and Heba Elsayed (2015) ได้ศึกษาผลการใช้โฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์ในการพัฒนาครูผู้สอนระดับอนุบาลที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองด้านการอ่านและการรับรู้เสียง (The effect of a suggested multisensory phonics program on developing kindergarten pre-service teachers' EFL reading accuracy and phonemic awareness) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูผู้สอนระดับอนุบาลให้สามารถอ่านได้ถูกต้องและรับรู้เสียงต่าง ๆ โดยการใช้โปรแกรมโฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลจำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วยหลักสูตรการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่ 2 จำนวน 3 หลักสูตรที่เน้นการอ่านอย่างถูกต้องและทักษะการรับรู้เสียง คือ แบบทดสอบทักษะการรับรู้เสียง แบบทดสอบการอ่าน ผลการศึกษาพบว่าโปรแกรมการพัฒนาโฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์สามารถพัฒนาครูผู้สอนระดับอนุบาลด้านการอ่านได้ถูกต้องและการรับรู้เสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการสอนโฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถอ่านคำโดยใช้ทักษะการถอดรหัสเสียงตัวอักษร ชี้ให้เห็นว่าวิธีการแบบพหุสัมพันธ์มีประสิทธิภาพอย่างมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ธรรมชาติของโปรแกรมโฟนิกส์พหุสัมพันธ์ ประกอบด้วย กิจกรรมการสร้างคำที่มุ่งเน้นการสร้างกลุ่มคำคล้องเสียง องค์ประกอบคำ และคำประสม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ช่วยครูผู้สอนให้มีทักษะการรับรู้เสียง

2. โปรแกรมนี้ทำให้ครูได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆที่เชื่อมโยงจากคำที่รู้ก่อนแล้ว
3. โปรแกรมโฟนิกส์นี้ยังช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้แก่ครูผู้สอนโดยการรวมเสียงและรูปแบบการผสมคำและการแยกคำ
4. ความรู้เกี่ยวกับการออกเสียงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของโปรแกรมโฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์ ซึ่งเอื้อต่อการจัดการแต่ละเสียงและตัวอักษรของแต่ละคำ
5. ความรับรู้ของหน่วยเสียงของแต่ละบุคคลและวิธีการสร้างรูปแบบคำด้วยหน่วยเสียงชี้ให้เห็นว่าครูผู้สอนมีความตระหนักในการใช้เสียงสร้างคำมากขึ้น
6. ตัวโปรแกรมมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของครูในระดับชั้นอนุบาลให้สามารถแยกองค์ประกอบของเสียงแต่ละตัวในคำต่างที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้
7. กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรมครั้งนี้มีความน่าสนใจและสามารถสร้างแรงผลักดันให้ครูพัฒนาได้
8. งานและกิจกรรมออกแบบโดยเน้นกระบวนการร่วมมือซึ่งทำให้ผู้อบรมตื่นตัวและช่วยเหลือกันได้

Marima, Kamau-Kang, Rachael, and Mary (2016) ได้ศึกษาแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนอ่านที่ใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในเมือง Dagoretti และ Nairobi ประเทศเคนยา (A Survey of Approaches Used in Teaching Reading in Early Childhood Classes in Dagoretti and Westlands Divisions, Nairobi County, Kenya) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางด้านหลักการสอนอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแก่ครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาจากเมือง Dagoretti จำนวน 10 โรงเรียน และเมือง Nairobi จำนวน 10 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็นที่เน้นข้อความถามด้านมุมมองของผู้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาและนักการศึกษา โดยผลการศึกษาพบว่า

1. วิธีการสอนที่ครูผู้สอนเลือกในการสอนอ่าน
ผลการศึกษาพบว่าครูผู้สอนร้อยละ 90 นิยมเลือกใช้วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ในการสอนอ่าน และอีกร้อยละ 10 เลือกวิธีการสอนแบบให้ผู้เรียนจำเป็นคำ ๆ
2. วิธีการสอนที่ครูผู้สอนเห็นว่าดีที่สุดในการสอนอ่าน
ผลจากการศึกษาพบว่าวิธีการสอนที่ครูผู้สอนลงความเห็นว่า เป็นวิธีการสอนที่ดีที่สุดที่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนได้คือวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยมีคะแนนร้อยละ 70 และวิธีการสอนแบบอ่านตามและการจำเป็นคำ ๆ อย่างละร้อยละ 10
3. วิธีการสอนที่ครูผู้สอนแนะนำเพื่อการสอนอ่าน

ผลการศึกษาพบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60) แนะนำการสอนอ่านโดยใช้วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ครูผู้สอนร้อยละ 20 แนะนำวิธีการสอนการอ่านโดยการจำคำศัพท์จากภาพ และครูผู้สอนอีกร้อยละ 20 แนะนำวิธีการสอนอ่านโดยการพูดตาม

4. เหตุผลที่ครูผู้สอนนิยมใช้วิธีการสอนแบบโฟนิกส์

ผลจากการศึกษาพบว่าครูผู้สอนร้อยละ 60 ลงความเห็นว่าวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกและเข้าใจคำศัพท์ได้มากขึ้น และครูผู้สอนอีกร้อยละ 30 มีความเห็นว่าวิธีการแบบโฟนิกส์ทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้เร็วกว่าเดิม และครูผู้สอนอีกร้อยละ 10 เห็นว่าวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้

Yeqin Kang (2017) ได้ศึกษาผลการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (ในฐานะภาษาต่างประเทศ) แถบชายเมืองของจีนทางภาคตะวันตก โดยหลักสูตรการพัฒนาครูสอนโฟนิกส์ (The effect of EFL teachers' training in rural west china: evidence from phonics-oriented program) โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนภาษาอังกฤษและนักเรียนระดับประถม โดยนักเรียนถูกที่เลือกมาประกอบไปด้วย นักเรียนที่กลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม จำนวน 104 คนและนักเรียนทั่วไปที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม จำนวน 125 คนจากโรงเรียนประถมในเมือง Ningxia เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการฝึกอบรมครูผู้สอนเป้าหมาย (prospective trainers) จำนวน 505 คน เก็บข้อมูลโดยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และผลการทดสอบของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนคือ

1. ขั้นสังเกต ผู้วิจัยเข้าร่วมการสอน โดยมีบทบาททั้งเป็นผู้นิเทศและผู้ร่วมในกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อสังเกตทักษะที่ได้จากการอบรม (โดยเฉพาะเจตคติและทักษะของครูผู้สอน) และเพื่อสังเกตการนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาการสอนโฟนิกส์ไปใช้ในการฝึกสอน
2. ขั้นทดสอบ แบบทดสอบถูกใช้เพื่อประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนจากปรับใช้ความรู้ทางโฟนิกส์ โดยข้อคำถามปรับปรุงมาจาก Cambridge Young Learners English designed by Cambridge University ซึ่งเป็นแบบทดสอบสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
3. ขั้นสัมภาษณ์ ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างซึ่งออกแบบข้อคำถามหลังจากการอบรมเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึก กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์คือครูผู้สอนจำนวน 15 คน คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์คือ 1. คุณคิดว่าการอบรมโฟนิกส์นี้ต่างจากการอบรมที่ผ่านมาอย่างไรในแง่ของประสิทธิภาพ 2. เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใดบ้างหลังจากการอบรม 3. อะไรคืออุปสรรคของประยุกต์ใช้การสอนโฟนิกส์ที่ได้จากการอบรมนี้ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโปรแกรมการอบรมการสอนโฟนิกส์แก่ครูผู้สอนมีระดับประสิทธิภาพที่ดี เนื่องจากโปรแกรมนี้นส่งผลอย่างมากต่อคะแนนผลการทดสอบที่ดีขึ้นของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งให้เห็นว่าโปรแกรมการพัฒนาครูผู้สอนในการสอนโฟนิกส์อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. โฟนิคส์คือกุญแจสู่ความสำเร็จ ในประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดามีการใช้โฟนิคส์เพื่อพัฒนาความสามารถในการการอ่านออกเขียนได้ของผู้อพยพที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก แต่ในประเทศจีนไม่มีการดำเนินการในลักษณะนี้ ดังนั้นโฟนิคส์ก็เปรียบเหมือนนวัตกรรมหนึ่งสำหรับชาวจีนแถบชนบทที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และวิธีการแบบโฟนิคส์สำเร็จได้ด้วยปัจจัย คือ

1.1 โฟนิคส์ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างรูปอักษร เสียง และโครงสร้าง การสร้างคำซึ่งตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางที่ผู้เรียนจะต้องสามารถระบุ คำศัพท์ แบบคำง่าย ๆ โดยใช้หลักการสะกดคำ

1.2 โฟนิคส์มีบทบาทอย่างมากในการสะกดคำศัพท์โดยวิธีการถอดรหัสช่วย พัฒนาการฝึกการพูดและการออกเสียงภาษาอังกฤษ

1.3 แผนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเทคนิคการสอนที่ดีของครูผู้สอนในการติดตามและให้ความช่วยเหลือในการอ่าน รวมถึงการออกแบบแบบเรียนและคู่มือครู

2. รูปแบบ Cascade Training Model ช่วยให้การอบรมครั้งนี้มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

Carson and Bayetto (2018) ได้ศึกษาการประเมินการรับรู้ทางเสียงโดยการปฏิบัติ การประเมินองค์ความรู้ และองค์ความรู้โดยแท้จริง (Teachers' phonological awareness assessment practices, self-reported knowledge and actual knowledge: the challenge of assessing what you may know less about) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและนำเสนอ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนสามารถพัฒนาการรับรู้ทางเสียง (Phonological Awareness) ของครูผู้สอนโดยการพิจารณาจากการปฏิบัติ การประเมินตนเอง และองค์ความรู้ของวิธีการสอนแบบโฟนิคส์ที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้และความสามารถในการอ่านออกและเขียนได้ของผู้เรียนออสเตรเลีย โดยเนื้อหาของ การประเมินครอบคลุมในหัวข้อความถี่ในการประเมิน รูปแบบการประเมิน และเป้าหมายการประเมิน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือครูประจำการระดับก่อนปฐมวัยและระดับปฐมวัยที่สอนในเขตเมืองหลวงจำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วยแบบสอบถามที่มีข้อความถามเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติ แบบประเมินระดับความรู้ด้านโฟนิคส์ และความรู้ที่มีอย่างแท้จริงด้านโฟนิคส์ ผลการศึกษาพบว่า

1. มากกว่าร้อยละ 80 ของครูผู้สอนกลุ่มตัวอย่างมีการใช้การประเมินการรับรู้ทางเสียง (Phonological Awareness) โดยครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีการประเมินบ่อยกว่าส่วนครูระดับประถมศึกษามีการประเมินไม่บ่อยนัก

2. การประเมินตนเองด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการรับรู้ทางเสียงอยู่ในระดับค่อนข้างค่อนข้างสูงกว่าเกณฑ์

3. องค์ความรู้โดยแท้จริงด้านโฟนิกส์ของครูผู้สอนอยู่ในระดับที่ต่ำ

4. มีการสังเกตและประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ และในส่วนของ การพัฒนาและส่งเสริมความรู้โดยแท้จริงด้านโฟนิกส์ รวมทั้งการเพิ่มพูนทักษะการประเมินตนเองให้แก่ครูผู้สอนทั้งระดับปฐมวัยและประถมศึกษา นั้นคือเกณฑ์ที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการประเมินการปฏิบัติ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการฝึกอบรมและพัฒนาให้ครูผู้สอนทั้งครูประจำการและครูอัตราจ้าง มีความเข้มแข็งในด้านการสอนทักษะพื้นฐานในการอ่านออกและเขียนได้ต่อไป

Linnea and Bert (2018) ได้ศึกษาการให้คำปรึกษาแก่ครูด้านการสอนโฟนิกส์ที่เน้นประสิทธิผลของโปรแกรมระยะยาวแบบเร่งรัดสำหรับเด็กอนุบาลโดยครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (Mentoring teachers in systematic phonics instruction: effectiveness of an intensive year-long program for kindergarten through 3rd grade teachers and their students) โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และประสิทธิภาพในการสอนโฟนิกส์อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ 2. เพื่อติดตามและรายงานผลของการฝึกอบรมระยะยาวของโปรแกรมการพัฒนาครูระดับชั้นอนุบาล 3 เรื่องการสอนโฟนิกส์ทั้งวิธีการแบบแบบ explicit และ systematic รวมทั้งขั้นตอนวิธีการนำไปปรับใช้สอนผู้เรียน รูปแบบการอบรมและพัฒนาอย่างเข้มนี้มีระยะเวลาทั้งสิ้น 135 ชั่วโมง กลุ่มตัวอย่างของการศึกษา คือ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการสอนโฟนิกส์จำนวน 29 คน และครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล 3 ในช่วงปีการศึกษา 2010 และ 2011 จำนวน 69 คน ดำเนินการช่วงภาคฤดูร้อนและติดตามผลในรูปแบบผลระยะยาว อาจารย์ที่ให้การอบรมครูกลุ่มตัวอย่างนี้ไม่เพียงเป็นครูผู้ฝึกเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่ควบคุมดูแลอีกด้วย เนื่องจากครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่ได้มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้มาโดยเฉพาะ ครูผู้สอนกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการฝึกและควบคุมแบบตัวต่อตัวกับอาจารย์อาจารย์ 1 ท่านต่อครูผู้สอน 2 คน จะมีการติดตามผลการสอนในทุก ๆ 2 สัปดาห์รวมทั้งสิ้นปีละ 60 ครั้ง ในแต่ละครั้งที่ติดตามผลจะใช้เวลา 45 นาทีสำหรับการเตรียมการสอนของครูผู้สอนและอีก 45 นาที ระหว่างที่ครูจัดการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูผู้สอนที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักนั้นใช้เวลาเรียนรู้และจดจำระบบเสียงภาษาอังกฤษนานกว่าครูผู้สอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักเล็กน้อย สาเหตุหลักเนื่องจากครูกลุ่มเป้าหมายขาดความรู้และความคุ้นชินเรื่องระบบเสียงของตัวอักษรในภาษาอังกฤษมาก่อน

2. ครูผู้สอนกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นตรงกันว่า การสอนโฟนิกส์สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงและสะกดคำภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ ซึ่งเป็นผลมาจากการฝึกและควบคุมอย่างเข้มจากอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งทำให้ครูผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ในชั้นเรียนได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการในลักษณะ Mixed-research Method โดยมีขั้นตอนและวิธีการวิจัย 2 ระยะ (Phases) ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

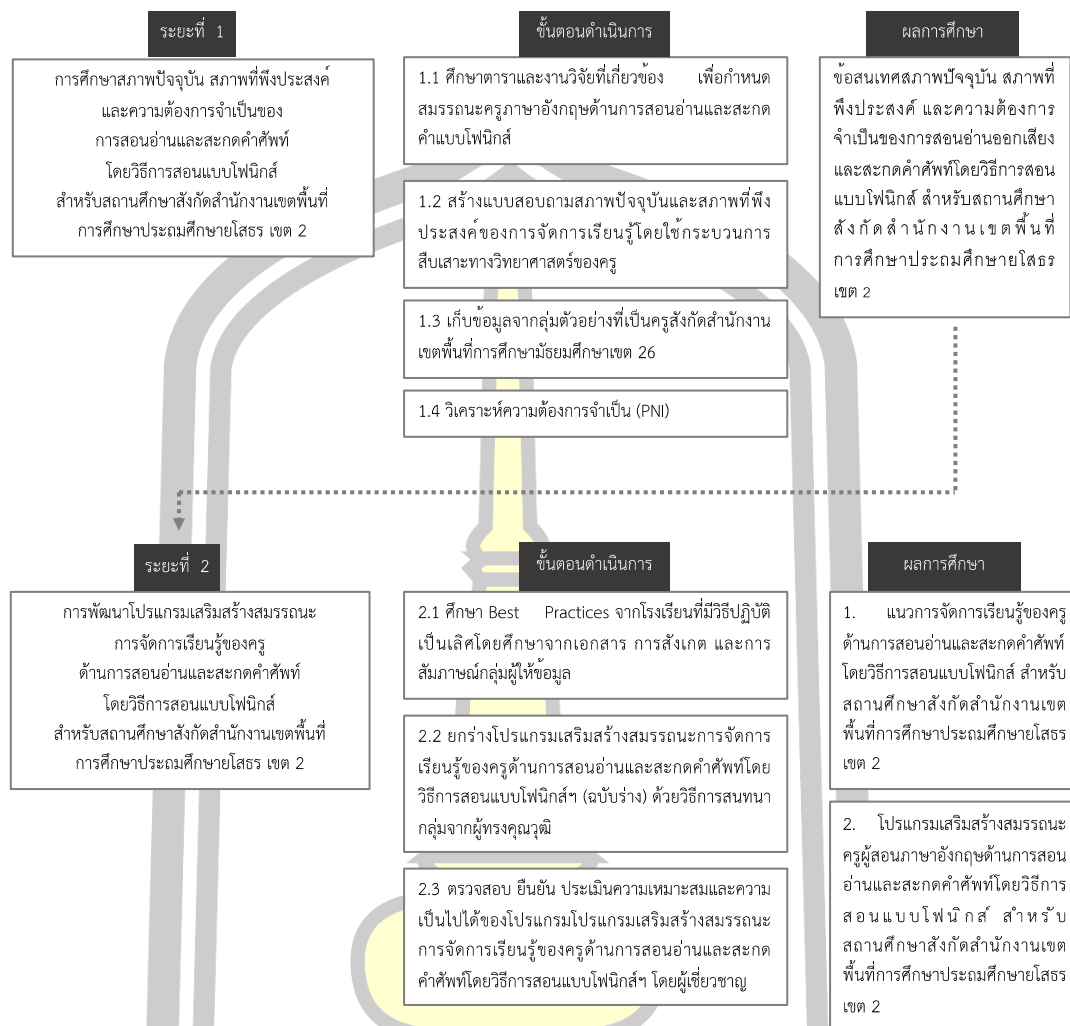
ตอนที่ 2 หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ตอนที่ 1 ศึกษา Best Practices เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ โดยการเลือกแบบเจาะจง

ตอนที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยัน/ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ภาพประกอบ 12 ระยะของการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวังโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

การดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลการเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ วิธีการ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 การศึกษาตารางและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

1.2 การสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.1 เพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

1.3 สร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2

1.4 จัดส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

1.5 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ประจำปีการศึกษา 2562 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 รวมทั้งสิ้นจำนวน 227 คน จากสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 187 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษประจำปีการศึกษา 2562 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 รวมทั้งสิ้นจำนวน 192 คน โดยใช้วิธีกำหนดกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

2.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้จากตารางสำเร็จรูป Krejcie และ Morgan โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ร้อยละ 0.05

2.2.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัยได้แบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดเล็ก และขนาดกลางและขนาดใหญ่ ดังต่อไปนี้

2.2.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนในทุกระดับชั้นที่เปิดทำการสอนรวมทั้งสิ้นไม่เกิน 119 คน มีจำนวน 127 โรงเรียน

2.2.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนในทุกระดับชั้นที่เปิดทำการสอนรวมทั้งสิ้นตั้งแต่ 120 คนขึ้นไป มีจำนวน 58 โรงเรียน

2.2.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนในทุกระดับชั้นที่เปิดทำการสอนรวมทั้งสิ้นตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป มีจำนวน 2 โรงเรียน

2.2.3 หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการจับสลากเลือกครูผู้สอนภาษาอังกฤษตามขนาดของโรงเรียนที่แยกไว้ในข้อ 2.2.2 ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 17 ข้อมูลจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	127	137	111
ขนาดกลาง	58	82	73
ขนาดใหญ่	2	8	8
รวม	187	227	192

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

3.1.1 แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

3.1.2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

3.1.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะ เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check List) เรื่องเกี่ยวกับเพศสถานภาพ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน

3.1.2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธา เขต 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert Type) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.1.2.3 ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (Open-ended Form)

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 นำองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์มาสร้างเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธา เขต

3.2.2 สร้างแบบสอบถามโดยยึดความมุ่งหมายและจากนิยามศัพท์เป็นหลัก

3.2.3 นำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยการตรวจสอบนี้ใช้วิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objectives Congruent : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา มีเกณฑ์ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง

ในการตรวจสอบความถูกต้องครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอนซึ่งมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอนซึ่งมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอน ซึ่งมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
- 3) ครูผู้สอนซึ่งมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
- 4) ครูผู้สอนซึ่งมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาการสอนภาษาอังกฤษและมีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

- 1) ดร.ธาริณี บุญทวี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองตะแหและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2
- 2) นายบุญป้อง สิงห์คู่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกสะอาดเกษตรพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2
- 3) นางบุษราภรณ์ กิ่งวิจิต ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหวาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2
- 4) นางสาวณัฐชา วงศ์เวียน ครู โรงเรียนบ้านน้อมเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2
- 5) นางสาวบุษกร สิงห์คู่ ครู โรงเรียนยโสธรพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28

3.2.4 คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objectives Congruent : IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงและหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.2.5 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป บุญชม ศรีสะอาด (2545)

3.2.6 นำแบบสอบถามจัดพิมพ์เป็นฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อขออนุญาตและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

4.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจัดส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และนัดหมายเพื่อขอรับคืนด้วยตนเองภายในเวลา 2 สัปดาห์

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุกฉบับ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5.1.2 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน นำข้อมูลทั้งหมดมาแจกแจงหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.1.3 แบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น นำแบบสอบถามมา ที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาให้คะแนนตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.1.4 วิเคราะห์หาสถิติพื้นฐาน (Percentage) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : (S.D) และสถิติที่ใช้ในการหา

คุณภาพของเครื่องมือ แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

4.51–5.00	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.51–4.50	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมาก
2.51–3.50	หมายถึง	เหมาะสมในระดับปานกลาง
1.51–2.50	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อย
1.00–1.50	หมายถึง	เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

5.2 ความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

5.2.1 การวิเคราะห์ความต้องการความจำเป็น (Need Assessment) ได้นำข้อมูลผล การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในตอนต้นที่ 1 มาหาดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการความจำเป็น โดยการคำนวณสูตรดังต่อไปนี้

$$PNI_{Modified} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ PNI แทน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น

D แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

5.2.2 จัดลำดับความต้องการ (PNI) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการเก็บข้อมูลในระยะที่ 2

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.1.1 ค่าความเที่ยงของเนื้อหา (Validity) ของจุดมุ่งหมายโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สมนึก ภาทิตยธนี. 2544)

6.1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ตามวิธี Item Total Correlation (บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

6.1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach

6.1.4 ดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index)

6.2 สถิติพื้นฐาน

6.2.1 ร้อยละ (Percentage)

6.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาโยธธร เขต 2

ตอนที่ 1 ศึกษา Best Practices เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 ศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

1.2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาโยธธร เขต 2

1.3 ประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธร เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices)

การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ จำนวน 3 โรงเรียน โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยมในข้อต่อไปนี้จำนวนโรงเรียนละ 2 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.1.1 เป็นโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยมีครูผู้สอนผ่านหลักสูตรการอบรมด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์มาก่อน

2.1.2 เป็นโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ที่เป็นที่ยอมรับโดยการรับรองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

2.1.3 เป็นโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ และมีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) มากกว่าร้อยละ 40 ขึ้นไป ที่มีการใช้การสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์มาช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) เพื่อศึกษาแนวทางการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลดังนี้

- 1) โรงเรียนบ้านหนองไก่อขาว ตำบลทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร
- 2) โรงเรียนบ้านโคกกกลาง ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร
- 3) โรงเรียนอนุบาลเลิงนกทา ตำบลสามแยก อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ กำหนดกรอบประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์

4.2 กำหนดกรอบประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์และสังเกตผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ การ

4.3 สร้างข้อคำถามสำหรับแบบสอบถามในการสัมภาษณ์และสังเกตเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

4.4 นำข้อคำถามในข้อ 4.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษาและความครอบคลุมเนื้อหาตามนิยามศัพท์ และปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์จากทางคณะ
ศึกษาศาสตร์

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีหนังสือราชการจากคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูล

5.3 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อและขอสัมภาษณ์กำหนดนัดหมายวันและเวลา
ผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง

5.4 ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยทำการจดบันทึกไว้ทุกครั้ง

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการ
สรุปประเด็นและนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและ
สะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร
เขต 2

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและหลักการในการร่างโปรแกรมเสริมสร้าง
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอน
แบบโฟนิกส์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เพื่อกำหนดแนวคิดและ
หลักการการร่างโปรแกรมฯ และได้สังเคราะห์ประเด็นหลักของแนวคิดหลักการและนโยบายที่
เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึง
ประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดย
วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จากการศึกษา
ครูผู้สอนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้าน
การสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 (ฉบับที่ร่าง)

ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยัน/ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1 การตรวจสอบยืนยันโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

3.1.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

นำร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 (ฉบับร่าง) มาตรวจสอบยืนยันโดยการอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คนโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบยืนยันโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีคุณสมบัติดังนี้

1) ผู้บริหารการศึกษามีวุฒิการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา

จำนวน 2 คน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และมีประสบการณ์ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์มาก่อน จำนวน

2 คน

2) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษวิทยฐานะชำนาญการพิเศษที่จัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ จำนวน 2 คน

3) นักวิชาการด้านการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 1 คน

1) นางสาวจรรยา กรุณา ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

2) นางสาวบุษกร ศรีชนะ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

3) นางปาริชาติ ศรีวิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสำราญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

4) นางรังสิยา ญวงษ์ศรี ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้าแผนกภาษาต่างประเทศ วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

5) นางจิราภรณ์ เชื้อชา ครูชำนาญการพิเศษ แผนกภาษาต่างประเทศ วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.3.1 ร่างโปรแกรม (ฉบับแก้ไข)

3.1.3.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) การอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

2) สร้างแบบบันทึกจากการสนทนากลุ่มการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

3) นำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญในระยะที่ 1

4) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5) จัดพิมพ์แบบบันทึกฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ในการขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3.1.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

3.1.4.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3.1.5 การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

3.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

3.2.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

นำส่งโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 (ฉบับปรับปรุง) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (ในระยะที่ 1) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมฯ

3.2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในระยะที่ 1

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

- 1) ศึกษากรอบแนวคิดในการสร้างแบบประเมินรูปแบบฯ
- 2) สร้างแบบประเมินฯ
- 3) นำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ(ชุดเดิม)เพื่อตรวจสอบ
- 4) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ
- 5) ได้แบบประเมินฉบับสมบูรณ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 (ฉบับแก้ไขหลังจากการสนทนากลุ่ม) และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมฯ ทางไปรษณีย์

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

มากที่สุด	4.51–5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ
มาก	3.51–4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ
ปานกลาง	2.51–3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ
น้อย	1.51–2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ
น้อยที่สุด	1.00–1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ

3.2.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.5.2.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) ค่าความเที่ยงของเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถามกับ

จุดมุ่งหมายโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย

R แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) การคำนวณจะใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน
(บุญชม ศรีสะอาด. 2554)

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{XY} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม

$\sum X$ แทน คะแนนรวมที่หาค่าอำนาจจำแนก

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนรวมของแบบสอบถาม

N แทน จำนวนทั้งหมดของแบบสอบถาม

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณคะแนนที่หาค่าอำนาจจำแนก

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของแบบสอบถามกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของแบบสอบถามกำลังสองของคะแนนรวม

3) หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum s_t^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum s_t^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ

s^2 แทน ความแปรปรวนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3.2.5.2.2 สถิติพื้นฐาน

1) ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละกลุ่มตัวอย่าง

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ X แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3.2.5.2.3. สถิติที่ใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการหาความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ซึ่งเป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นแล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ มีสูตรในการคำนวณดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2548 ; อ้างอิงมาจาก Witkin, 1984)

$$PNI_{Modified} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ PNI แทน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
 I แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
 D แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน	ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสภาพผู้ตอบแบบสอบถามการนำเสนอทั่วไปและสภาพผู้ตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำเสนอด้วยความถี่และร้อยละ

ตาราง 18 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน		กลุ่มตัวอย่าง n=192	
		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	49	25.52
	หญิง	143	74.48
วุฒิการศึกษาสูงสุด	ต่ำกว่าหรือปริญญาตรี	123	64.06
	ปริญญาโท	69	35.94
	ปริญญาเอก	0	0
มีวุฒิการศึกษาภาษาอังกฤษ	ใช่	92	47.82
	ไม่ใช่	100	52.08
ประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	ปี 5 – 0	52	27.08
	ปี 10 – 6	65	33.85
	ปีขึ้นไป 11	75	39.06
ขนาดโรงเรียน	ขนาดเล็ก	111	57.81
	ขนาดกลาง	73	38.02
	ขนาดใหญ่	8	4.17

จากตาราง 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 192 คนจากทั้งหมด 187 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 111 คน (ร้อยละ 57.81) โรงเรียนขนาดกลาง 73 คน (ร้อยละ 38.02) และโรงเรียนขนาดใหญ่ 8 คน (ร้อยละ 4.17) โดยทั้งหมดแบ่งเป็นเพศชาย 49 คน (ร้อยละ 25.52) และเพศหญิง 143 คน (ร้อยละ 74.48) ซึ่งมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับต่ำกว่าหรือปริญญาตรี 123 คน (ร้อยละ 64.06) และปริญญาโท 69 คน (ร้อยละ 35.94) มีวุฒิการศึกษาภาษาอังกฤษ 92 คน (ร้อยละ 47.82) และไม่มีวุฒิการศึกษาภาษาอังกฤษ 100 คน (ร้อยละ 52.08) ระยะเวลาประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ 5 ปีหรือต่ำกว่า 52 คน (ร้อยละ 27.08) ระยะเวลา 6-10 ปี 65 คน (ร้อยละ 33.85) และระยะเวลา 11 ปีขึ้นไป 75 คน (ร้อยละ 39.06)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จากการสอบถามความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษ โดยแยกเป็นรายด้านและรายข้อ ปรากฏดังตาราง 19-24

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 องค์ประกอบ

องค์ประกอบ การสอนอ่านออกเสียงและสะกด คำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.58	0.72	มาก	4.64	0.46	มากที่สุด
2. การเตรียมความพร้อม	3.33	0.95	ปานกลาง	4.07	0.66	มาก
3. การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง	3.47	0.89	ปานกลาง	4.64	0.53	มากที่สุด
4. การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง	3.40	0.80	ปานกลาง	4.65	0.49	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.56	0.70	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	3.47	0.81	ปานกลาง	4.51	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 19 พบว่า โดยรวมสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง (เฉลี่ย 3.47) โดยพิจารณาจากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (เฉลี่ย 3.58) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (เฉลี่ย 3.56) การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (เฉลี่ย 3.47) การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (เฉลี่ย 3.40) และการเตรียมความพร้อม (เฉลี่ย

3.33) และโดยรวมสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด (เฉลี่ย 4.51) โดยพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (เฉลี่ย 4.65) การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (เฉลี่ย 4.64) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (เฉลี่ย 4.64) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (เฉลี่ย 4.55) และการเตรียมความพร้อม (เฉลี่ย 4.07)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยส่วเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้						
1. ผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตรโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	3.43	0.71	ปานกลาง	4.82	0.40	มากที่สุด
2. ผู้สอนประเมินระดับความสามารถในการอ่านและสะกดคำของผู้เรียนก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.68	0.63	มาก	4.63	0.50	มากที่สุด
3. ผู้สอนประเมินและกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.41	0.90	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด
4. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พร้อมกับสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.67	มาก	4.57	0.50	มาก
5. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) พร้อมกับสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง	3.60	0.72	มาก	4.45	0.50	มาก

องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และเกณฑ์ระดับความสามารถในการ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้						
6. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านทักษะพิสัย) Psychomotor Domain) พร้อมกับสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับ ความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้	3.69	0.66	มาก	4.57	0.50	มาก
โดยรวม	3.58	0.72	มาก	4.64	0.46	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า โดยรวมของสภาพปัจจุบันของการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.58) และสภาพที่พึงประสงค์ของการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการเตรียมความพร้อม

องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการเตรียมความพร้อม						
7. ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้องกับอักษร	3.80	0.78	มาก	4.52	0.55	มากที่สุด
8. ผู้สอนใช้กระบวนการเทรนนิ่ง) Ear – training)	2.86	1.12	ปานกลาง	3.61	0.77	มาก
โดยรวม	3.33	0.95	ปานกลาง	4.07	0.66	มาก

จากตาราง 21 พบว่า โดยรวมของสภาพปัจจุบันของการเตรียมความพร้อมการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง (เฉลี่ย 3.33) และสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 อยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.07)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยส่วเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง

องค์ประกอบ ด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9. ผู้สอนมีสื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบความรู้ด้านอักษรของผู้เรียน	3.41	0.81	ปานกลาง	4.83	0.38	มากที่สุด
10. ผู้สอนนำเสนออักษรและหน่วยเสียงโดยจัดเป็นชุดอักษรที่มีหน่วยเสียงใกล้เคียง/เชื่อมโยงกัน	3.51	1.10	ปานกลาง	4.77	0.46	มากที่สุด
11. ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องและชัดเจนในการออกเสียงของผู้เรียน	3.26	0.87	ปานกลาง	4.58	0.52	มากที่สุด
12. ผู้สอนใช้สื่อ/จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทบทวนความจำเกี่ยวกับอักษรและเสียง	3.44	0.92	ปานกลาง	4.61	0.58	มากที่สุด
13. ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนและอยู่ในระดับความสามารถของผู้เรียน	3.76	0.73	ปานกลาง	4.41	0.73	มากที่สุด
โดยรวม	3.47	0.89	ปานกลาง	4.64	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า โดยรวมของสภาพปัจจุบันของการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) และสภาพ ที่พึงประสงค์ของการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดย วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$)

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออก เสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ด้านการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและ หน่วยเสียง

องค์ประกอบการสอนเชื่อมโยงระหว่าง ตัวอักษรและหน่วยเสียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
14. ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการถอด หน่วยเสียงอักษรในคำ) Segmenting)	3.40	0.92	ปานกลาง	4.84	0.41	มากที่สุด
15. ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการประสม เสียง) Blending) ของอักษรและหน่วย เสียงในคำ	3.72	0.81	มาก	4.89	0.37	มากที่สุด
16. ผู้สอนนำเสนอโครงสร้างของคำ เช่น CVC CCVC เป็นต้น	3.52	0.92	มาก	4.72	0.51	มากที่สุด
17. ผู้สอนนำเสนอกฎการอ่านและสะกด คำของโฟนิกส์	2.62	1.00	ปานกลาง	4.15	0.75	มาก
18. ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนฝึกถอดหน่วยเสียงและ ประสมเสียง	3.32	0.60	ปานกลาง	4.77	0.46	มากที่สุด
19. ผู้สอนสนับสนุน/เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงออกทางภาษาด้วยตนเอง	3.40	0.77	ปานกลาง	4.52	0.50	มากที่สุด

20. ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคย/มีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนและอยู่ในระดับของผู้เรียน	3.83	0.58	มาก	4.69	0.46	มากที่สุด
โดยรวม	3.40	0.80	ปานกลาง	4.65	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า โดยรวมของสภาพปัจจุบันของการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงการอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง (เฉลี่ย 3.40) และสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงการอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
21. ผู้สอนประเมินเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้กับระดับความเหมาะสมของผู้เรียน	3.56	0.70	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด
22. ผู้สอนออกแบบเครื่องมือเพื่อวัดและประเมินผู้เรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.82	0.69	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด
23. ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลความก้าวหน้าการอ่านและสะกดคำก่อนและหลังการเรียนรู้โฟนิกส์	4.20	0.61	มาก	4.78	0.41	มากที่สุด
24. ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลหลังการจัดการเรียนรู้โฟนิกส์	3.20	0.76	ปานกลาง	4.61	0.49	มากที่สุด

องค์ประกอบ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
25. ผู้สอนประเมินประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้/สื่อต่อการสอนอ่านและเขียน	3.30	0.70	ปานกลาง	4.61	0.58	มากที่สุด
26. ผู้สอนประเมินการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียน	3.43	0.79	ปานกลาง	4.24	0.43	มาก
27. ผู้สอนสะท้อนผลการเรียนรู้/ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบ	3.69	0.63	มาก	4.31	0.63	มาก
โดยรวม	3.56	0.70	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 24 พบว่า โดยรวมของสภาพปัจจุบันของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) และสภาพที่พึงประสงค์ของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างเสริมสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โฟนิกส์

- 1) คู่มือหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โฟนิกส์แต่ละระดับชั้น
- 2) เน้นจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย

ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการสอนโฟนิกส์

- 1) สื่อที่ออกเสียงโดย Native speaker

ด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง

- 1) เทปบันทึกการออกเสียง

2) โปรแกรมเทียบความถูกต้องของการออกเสียง
ด้านการสอนเชื่อมตัวอักษรและหน่วยเสียง

- 1) สื่อการเรียนการเรียนรู้ Authentic Material
- 2) สื่อสำเร็จรูปการสอนประสมและถอดหน่วยเสียง
- 2) คู่มือชุดคำศัพท์สำหรับการจัดการเรียนรู้โฟนิกส์
ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โฟนิกส์
- 1) คู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โฟนิกส์
- 2) เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โฟนิกส์สำเร็จรูป

2. การประเมินความต้องการจำเป็นของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์
โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ยโสธร เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อนำไปจัดลำดับความสำคัญและเพนช
อมูล แล้ววางแผนในการกำหนดโปรแกรมหรือกิจกรรมในการพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ผล
การวิเคราะห์การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอน
อ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ การจัดการเรียนรู้ตามวิธี Modified
Priority Needs Index (PNI_{modified})

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกด
คำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง
(PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวม 5 องค์ประกอบ

การสอนอ่านออกเสียงและสะกด คำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สพป.ยส .2	D		I		PNI _{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การกำหนดจุดประสงค์การ เรียนรู้	3.58	0.72	4.64	0.46	0.30	3.58
2. การเตรียมความพร้อม	3.33	0.95	4.07	0.66	0.22	3.33
3. การสอนจดจำตัวอักษรและ หน่วยเสียง	3.47	0.89	4.64	0.53	0.34	3.47

การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สพป.ยส .2	D		I		PNI _{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง	3.40	0.80	4.65	0.49	0.37	3.40
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.56	0.70	4.55	0.50	0.28	3.56

จากตาราง 25 พบว่าองค์ประกอบการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (PNI = 0.37) การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (PNI = 0.34) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (PNI = 0.30) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (PNI = 0.28) และการเตรียมความพร้อม (PNI = 0.22)

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	D		I		PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตรโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	3.43	0.71	4.82	0.40	0.40	2
2. ผู้สอนประเมินระดับความสามารถในการอ่านและสะกดคำของผู้เรียนก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.68	0.63	4.63	0.50	0.26	3

ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	D		I		PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
3. ผู้สอนประเมินและกำหนดขอบเขต ด้านเนื้อหาโฟนิกส์ก่อนการกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้	3.41	0.90	4.80	0.40	0.41	1
4. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านพุทธิพิสัย) Cognitive Domain) พร้อมกับสถานการณ์ พฤติกรรมที่ คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถ ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.67	4.57	0.50	0.25	4
5. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านจิตพิสัย) Affective Domain) พร้อม กับสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถในการ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3.60	0.72	4.45	0.50	0.24	6
6. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านทักษะพิสัย) Psychomotor Domain) พร้อมกับสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับ ความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้	3.69	0.66	4.57	0.50	0.24	5

จากตาราง 26 พบว่าองค์ประกอบการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 4 อันดับแรก ได้แก่ ผู้สอนประเมินและกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (PNI = 0.41) ผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตรโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (PNI = 0.40) ผู้สอนประเมินระดับความสามารถในการอ่านและสะกดคำของผู้เรียนก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (PNI = 0.26) และผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พร้อมกับสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (PNI = 0.25)

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการเตรียมความพร้อม

ด้านการเตรียมความพร้อม	D		I		$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
7. ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับอักษร	3.80	0.78	4.52	0.55	0.19	2
8. ผู้สอนใช้กระบวนการเทรนหู (Ear – training)	2.86	1.12	3.61	0.77	0.26	1

จากตาราง 27 พบว่าองค์ประกอบการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้านการเตรียมความพร้อมจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้สอนใช้กระบวนการเทรนหู (Ear – training) ($PNI = 0.26$) และผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับอักษร ($PNI = 0.19$)

พจนัน ปณฺ ทิโต ชีเว

ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง

ด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง	D		I		$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
9. ผู้สอนมีสื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบความรู้ด้านอักษรของผู้เรียน	3.41	0.81	4.83	0.38	0.42	1
10. ผู้สอนนำเสนออักษรและหน่วยเสียงโดยจัดเป็นชุดอักษรที่มีหน่วยเสียงใกล้เคียง/เชื่อมโยงกัน	3.51	1.10	4.77	0.46	0.36	3
11. ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องและชัดเจนในการออกเสียงของผู้เรียน	3.26	0.87	4.58	0.52	0.41	2
12. ผู้สอนใช้สื่อ/จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทบทวนความจำเกี่ยวกับอักษรและเสียง	3.44	0.92	4.61	0.58	0.34	4
13. ผู้สอนเลือกใช้คำที่ ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนและอยู่ในระดับความสามารถของผู้เรียน	3.76	0.73	4.41	0.73	0.17	5

จากตาราง 28 พบว่าองค์ประกอบการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 4 อันดับ ได้แก่ ผู้สอนมีสื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบความรู้ด้านอักษรของผู้เรียน ($PNI = 0.42$) ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องและชัดเจนในการออกเสียงของผู้เรียน ($PNI = 0.41$) ผู้สอนนำเสนออักษรและหน่วยเสียงโดยจัดเป็นชุดอักษรที่มีหน่วยเสียงใกล้เคียง/เชื่อมโยงกัน ($PNI = 0.36$) และผู้สอนใช้สื่อ/จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทบทวนความจำเกี่ยวกับอักษรและเสียง ($PNI = 0.34$)

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง

ด้านการสอนเชื่อมโยงระหว่าง ตัวอักษร และหน่วยเสียง	D		I		$PNI_{modified}$	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
14. ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการถอดหน่วยเสียงอักษรในคำ (Segmenting)	3.40	0.92	4.84	0.41	0.42	3
15. ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการประสมเสียง) Blending) ของอักษรและหน่วยเสียงในคำ	3.72	0.81	4.89	0.37	0.31	6
16. ผู้สอนนำเสนอโครงสร้างของคำ เช่น CVC CCVC เป็นต้น	3.52	0.92	4.72	0.51	0.34	4
17. ผู้สอนนำเสนอกฎการอ่านและสะกดคำของโฟนิกส์	2.62	1.00	4.15	0.75	0.58	1
18. ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนฝึกถอดหน่วยเสียงและประสมเสียง	3.32	0.60	4.77	0.46	0.44	2
19. ผู้สอนสนับสนุน/เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาด้วยตนเอง	3.40	0.77	4.52	0.50	0.33	5
20. ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคย/มีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนและอยู่ในระดับของผู้เรียน	3.83	0.58	4.69	0.46	0.23	7

จากตาราง 29 พบว่าองค์ประกอบการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้านการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 4 อันดับ ได้แก่ ผู้สอนนำเสนอกฎการอ่านและสะกดคำของโฟนิกส์ ($PNI = 0.58$) ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนฝึกถอดหน่วยเสียงและประสมเสียง ($PNI = 0.44$) ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการถอดหน่วยเสียงอักษรในคำ (Segmenting) ($PNI = 0.42$) และผู้สอนนำเสนอโครงสร้างของคำ เช่น CVC CCVC เป็นต้น ($PNI = 0.31$)

ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	D		I		$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
21. ผู้สอนประเมินเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้กับระดับความเหมาะสมของผู้เรียน	3.82	0.69	4.65	0.48	0.22	5
22. ผู้สอนออกแบบเครื่องมือเพื่อวัดและประเมินผู้เรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.20	0.61	4.78	0.41	0.14	7
23. ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลความก้าวหน้าการอ่านและสะกดคำก่อนและหลังการเรียนรู้โฟนิกส์	3.20	0.76	4.61	0.49	0.44	1
24. ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลหลังการจัดการเรียนรู้โฟนิกส์	3.30	0.70	4.61	0.58	0.40	2

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	D		I		PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
25. ผู้สอนประเมินประสิทธิภาพ กิจกรรมการเรียนรู้/สื่อการสอนอ่าน และเขียน	3.43	0.79	4.24	0.43	0.24	4
26. ผู้สอนประเมินการมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้และการแสดงออกทาง ภาษาของผู้เรียน	3.69	0.63	4.31	0.63	0.17	6
27. ผู้สอนสะท้อนผลการเรียนรู้/ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ ทราบ	3.31	0.75	4.61	0.49	0.40	3

จากตาราง 30 พบว่าองค์ประกอบการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 4 อันดับ ได้แก่ ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลความก้าวหน้าการอ่านและสะกดคำก่อนและหลังการเรียนรู้โฟนิกส์ (PNI = 0.44) ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลหลังการจัดการเรียนรู้โฟนิกส์ (PNI = 0.40) ผู้สอนสะท้อนผลการเรียนรู้/ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบ (PNI = 0.40) และผู้สอนประเมินประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้/สื่อการสอนอ่านและเขียน (PNI = 0.24)

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

1. การสัมภาษณ์ครูผู้สอนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

ผู้วิจัยได้ไปเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติดีเยี่ยม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 1 คน และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 1 คน จำนวน 3 โรงเรียน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมเป็นผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ผลการสัมภาษณ์มีดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

“...ส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การศึกษาหาความรู้จากสื่อออนไลน์ และศึกษาแนวทางการทำงานจากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลงานดีเด่น...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 26 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ศึกษาหลักการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง ตามด้วยวิเคราะห์สภาพบริบทของนักเรียน แล้วจึงกำหนดจุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์ปลายทางในขอบเขตเนื้อหาที่วิเคราะห์ออกมา นักเรียนแต่ละช่วงชั้นมีความสามารถในการอ่านและสะกดไม่เท่ากัน แม้นักเรียนชั้นในชั้นเดียวกันเองก็มีระดับความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ครูควรกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ไม่แคบและเจาะจงเกินไปและต้องพิจารณาว่าสัมพันธ์กับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียนเป้าหมายหรือไม่...”

(ครู, วันที่ 26 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“....สนับสนุนให้ครูมีกระบวนการ PLC ภายในโรงเรียน การศึกษาหาความรู้จากสื่อออนไลน์และตามหนังสือต่าง ๆ มีการนิเทศเพื่อรับทราบปัญหาระหว่างการดำเนินการและร่วมกันแก้ไขปัญหา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ศึกษาจากอินเทอร์เน็ตหรือหนังสือตามร้านหนังสือเกี่ยวกับโฟนิกส์จะมีระบุว่าครูต้องทำอะไรบ้างและนักเรียนต้องทำอะไรบ้าง การประเมินระดับความสามารถในการอ่านและสะกดคำก่อนที่ครูจะสอนโฟนิกส์ที่ดีที่สุดก็คือสังเกตนักเรียนว่าสามารถสะกดคำง่าย ๆ ในภาษาไทยได้หรือไม่ หรืออาจจะสอบถามจากครูประจำชั้นว่านักเรียนคนไทยที่มีปัญหาด้านการสะกดคำอยู่แต่เดิมหรือไม่ แล้วจึงค่อยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และแจ้งจุดประสงค์ให้ครูเรียนให้ทราบก่อนการเรียนรู้ด้วยว่าต้องทำอะไรได้บ้างและจะมีการวัดผลอย่างไร...”

(ครู, วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมให้ครูประสานเนื้อหาให้เข้ากับบริบทของนักเรียน มีกระบวนการ PLC ภายในโรงเรียน มีการนิเทศโดยกระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง...”

(ครู, วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...หลักสูตรโฟนิกส์ที่ได้รับความนิยมมากคือ Jolly Phonics ครูสามารถค้นหาได้จากอินเทอร์เน็ต ซึ่งในหลักสูตรจะระบุจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของตัวเองได้ และควรมีการ PLC กับครูครูภาษาไทยจะช่วยทำให้ประเมินระดับความสามารถในการอ่านและสะกดคำได้อย่างคร่าว ๆ ของนักเรียนได้ เมื่อวิเคราะห์ขอบเขตเนื้อหาที่ต้องการสอนแล้วจึงจัดทำกำหนดการสอน และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้...”

(ครู, วันที่ 30 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

สรุป จากการสัมภาษณ์ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้

ข้อเสนอแนะดังนี้

1) สถานศึกษาสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูเข้าถึงอินเทอร์เน็ต
สื่อออนไลน์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

2) สถานศึกษาจัดกระบวนการ PLC เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนข้อมูล

นักเรียนซึ่งกันและกัน

3) ครูศึกษาเนื้อหาหลักสูตรโฟนิกส์ร่วมกับศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดของ
หลักสูตรแกนกลาง

4) ครูวิเคราะห์ความเหมาะสมของขอบเขตเนื้อหาให้บริบทและ
ความสามารถตามระดับของนักเรียน

5) ครูจัดทำกำหนดการสอน และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
1.2 ด้านการเตรียมความพร้อม

“...ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการที่หลากหลายในการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 26 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูจำเป็นต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่านักเรียนจดจำรูปอักษรได้ เพราะเมื่อไม่สามารถจดจำอักษรและชื่อได้ก็ไปไม่ถึงการอ่านและสะกดคำ ควรจัดเป็นกิจกรรมหรือใบงานแบบรายบุคคล...”

(ครู, วันที่ 26 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำสื่อและกิจกรรมที่น่าสนใจที่เหมาะสมกับวัย มากระตุ้นความสนใจของผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...การเทรนช่วยให้แก่นักเรียนคุ้นชินกับการออกเสียง กระบวนการนี้นักเรียนจะ ทราบว่านอกจะชื่อแล้วแต่ละอักษรยังมีเสียงเป็นของตัวเองด้วย ครูสามารถเปิด YouTube เป็นสื่อ การเรียนรู้ช่วยสอนในการออกเสียงได้ และควรมีการทบทวนชื่ออักษรไปด้วย...”

(ครู, วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...มีการนิเทศ สอบถาม และให้ความช่วยเหลือการจัดกิจกรรมก่อนการ จัดการเรียนรู้สอนของครู...”

(ครู, วันที่ 30 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...การจดจำอักษร A ถึง Z ทั้งตัวพิมพ์เล็กและตัวพิมพ์ใหญ่ของนักเรียนเรียน สำคัญมาก มีนักเรียนหลายคนยังจำสลับหรือจำผิดบ้างถูกบ้าง ครูควรมีกิจกรรมเพื่อตรวจสอบความรู้ เดิม อาจจะเป็นกิจกรรมง่าย ๆ เช่นการจับคู่อักษร เป็นต้น นอกจากนี้การเทรนช่วยให้แก่นักเรียน สามารถเลียนแบบเสียงที่ถูกต้องได้ง่ายและชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นครูต้องฝึกออกเสียงของแต่ละ อักษรให้ชัดเจน สามารถดูวิดีโอการออกเสียงได้ทั้งจากใน หนังสือ YouTube และ Facebook Page ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโฟนิกส์...”

(ครู, วันที่ 30 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

สรุป จากการสัมภาษณ์การเตรียมความพร้อม ได้ข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) สถานศึกษาสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูเข้าถึงอินเทอร์เน็ต
- 2) สถานศึกษาส่งเสริมการนำสื่อและกิจกรรมที่น่าสนใจที่เหมาะสมกับวัย มากระตุ้นความสนใจของผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้

- 3) ครูจดจำหน่วยเสียงของอักษรและฝึกออกเสียงได้อย่างชัดเจน
- 4) ครูใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อแสดงการออกเสียงมาร่วมจัดการเรียนรู้
- 5) ครูจัดกิจกรรมเพื่อตรวจสอบความรู้ด้านการจดจำเดิมของนักเรียน

1.3 ด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง

“...ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน

...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 26 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูแสดงอักษรทีละตัว ทบทวนชื่ออักษร และอักษรพิมพ์ใหญ่และพิมพ์เล็ก แล้วจึงนำเสนอเสียงของอักษร กิจกรรมเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนระบุได้ก็การสัมผัสอักษร หรือการเขียนตามคำบอก อาจจะสอนควบรวมกับขั้นเตรียมความพร้อมเลยก็ได้...”

(ครู, วันที่ 26 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำสื่อการสอนและดูแลความเรียบร้อยการจัดการเรียนรู้...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูเขียนอักษรบนกระดานหรือใช้บัตรคำ Flashcard แสดงอักษร ชื่ออักษร และเสียงของอักษร พร้อมเปรียบเทียบกับเสียงในภาษาไทยให้ทราบ ใช้กิจกรรมหรือเกมทั้งเดี่ยวและกลุ่มช่วยในการตรวจสอบการจดจำ เช่น การเขียนอักษรตามคำบอกชื่อหรือเสียง (Dictation) หรือเกมตบการ์ดอักษร (Slap the Letters)...”

(ครู, วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ให้แนวทางให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและนิเทศกำกับติดตาม...”

(ครู, วันที่ 30 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูแสดงอักษรและเสียงของอักษร เปรียบเทียบกับภาษาไทย เอกสารประกอบบนอินเตอร์เน็ตมีเยอะมาก แต่ที่สำคัญคือการออกเสียง ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนกล้าออกเสียง สนับสนุนการแสดงออกทางภาษาด้วยการชมเชยให้มา แล้วจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบ Active Learning ร่วมกับกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ลักษณะ Multisensory เน้นให้นักเรียนได้ประสานความรู้ระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มีอยู่....”

(ครู, วันที่ 30 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

สรุป จากการสัมภาษณ์การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง ได้

ข้อเสนอแนะดังนี้

1) สถานศึกษาอำนวยความสะดวกด้านวัสดุและอุปกรณ์และบรรยากาศ
โดยรอบในการจัดการเรียนรู้

2) ครูแสดงอักษรและนำเสนอรูปอักษรพิมพ์เล็กและพิมพ์ใหญ่ ชื่อ เสียง
อักษร

3) ครูส่งเสริมทักษะการคิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงองค์ความรู้การเทียบ
เสียงอักษรในภาษาอังกฤษกับภาษาไทยได้

4) ครูใช้กิจกรรม/สื่อการเรียนรู้ลักษณะ Multisensory

5) ครูใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นและสนับสนุนการแสดงออกทาง

ภาษา
1.4 ด้านการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง

“...ให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมและพัฒนาด้านการ
จัดการเรียนการสอน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 26 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูนำเสนอโครงสร้างการสะกดคำโดยมี พยัญชนะต้น สระ และตัวสะกด
แล้วยกตัวอย่างคำขึ้นมา สาธิตการถอดหน่วยเสียง/ประสมเสียงในคำนั้น กระตุ้นให้นักเรียน
เปรียบเทียบกับโครงสร้างการสะกดคำในภาษาไทย และใช้แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้
ฝึกอ่านและสะกดคำด้วยตัวเอง...”

(ครู, วันที่ 26 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนชั้นเรียนเชิงบวกและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึก
ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาด้านตนเองอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูแสดงโครงสร้างการสะกดคำ ยกตัวอย่างคำตามโครงสร้างที่สอนขึ้นมา
สาธิตการถอดหน่วยเสียง/ประสมเสียงในคำ แล้วค่อยเพิ่มระดับโครงสร้างที่ยากขึ้น เช่น Digraph
Trigraph Diphthong ตามลำดับตามคำพื้นฐานที่นักเรียนต้องรู้ จึงตามด้วยกฎการสะกดคำที่สำคัญ
ครูทำแบบฝึกอ่านตามโครงสร้างคำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองแล้วมาอ่านให้ฟังเป็นรายบุคคล
เพื่อตรวจสอบการสะกดคำและการออกเสียงที่ถูกต้อง...”

(ครู, วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมนิเทศให้ครูปรับเปลี่ยนการสอนแบบ Teacher Taking Time เป็นการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปลุกฝังให้มีการพัฒนาทักษะการคิด โดยการโค้ชชิ่ง มีการนิเทศ กำกับติดตามช่วยเหลือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู”

(ครู, วันที่ 30 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูยกตัวอย่างคำขึ้นมาแล้วถามว่าอ่านอย่างไร ทำไมนักเรียนถึงทราบคำอ่านได้ กระตุ้นให้นักเรียนคิดย้อนกลับไปถึงการสะกดคำและเชื่อมต่อกับภาษาไทย จากนั้นนำเสนอโครงสร้างของคำ และนำเสนอการเรียนรู้การถอดหน่วยเสียงอักษรในคำและการประสมเสียงจากแอปพลิเคชัน Spelling หลายตัวที่สามารถดาวน์โหลดมาใช้เป็นได้ทั้งเกมและกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน เน้นการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและแสดงทางภาษาด้วยตนเอง...”

(ครู, วันที่ 30 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

สรุป จากการสัมภาษณ์การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง ได้ข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2) สถานศึกษาให้การสนับสนุนครูเข้ารับการอบรมและพัฒนา ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด
- 3) สถานศึกษามีการโค้ชชิ่ง นิเทศ กำกับ ติดตามและช่วยเหลือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู
- 4) ครูใช้การสาธิตและยกตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงตัวอักษรและหน่วยเสียง
- 5) ครูนำเสนอโครงสร้างการสะกดคำและเพิ่มระดับความซับซ้อนของโครงสร้างตามลำดับ
- 6) ครูสอดแทรกกฎการอ่านและสะกดคำตามความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน
- 7) ครูมี/ใช้แบบฝึกอ่านหรือกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง หรือเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติในลักษณะ Active Learning

1.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

“...ให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมและพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 26 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูประเมินเนื้อหาโฟนิกส์ที่นำมาจัดการเรียนรู้ ประเมินประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ และความก้าวหน้าของการอ่านและสะกดของนักเรียน...”

(ครู, วันที่ 26 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลโดยเน้นสภาพจริงบนพื้นฐานความสามารถของผู้เรียนที่หลากหลาย ให้คำแนะนำการใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลาย”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูประเมินสื่อ/กิจกรรมที่นำมาประกอบและประเมินขอบเขตของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ว่าพัฒนาการการอ่านและสะกดคำศัพท์ก่อนเรียนและหลังเรียน รวมทั้งการแสดงออกทางภาษาของนักเรียนด้วย และสะท้อนจุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงย้อนกลับให้นักเรียนได้ทราบ...”

(ครู, วันที่ 27 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...แลกเปลี่ยน ให้คำปรึกษา และจัดการ PLC ในกลุ่มสาระการเรียนรู้”

(ครู, วันที่ วันที่ 30 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูประเมินผลการสอนว่าเหมาะสมกับขอบเขตที่ตั้งไว้ในกำหนดการสอนหรือไม่ (Reflection) แบบฝึกอ่าน เกม กิจกรรม สื่อที่นำมาใช้ช่วยให้นักเรียนอ่านและสะกดคำได้หรือไม่ เมื่อวัดและประเมินผลจุดประสงค์การเรียนรู้แล้วนักเรียนมีพัฒนาการอย่างไรก็แจ้งให้นักเรียนได้ทราบ...”

(ครู, วันที่ 30 เมษายน 2562 : การสัมภาษณ์)

สรุป จากการสัมภาษณ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้ข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมและพัฒนา
ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

- 2) สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู PLC เพื่อปรึกษาและแลกเปลี่ยนการวัดและประเมินผลโดยเน้นสภาพจริงบนพื้นฐานความสามารถของผู้เรียนที่หลากหลาย
- 3) ครูประเมินผลการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการด้านการอ่านและสะกดและความสอดคล้องเหมาะสมกับขอบเขตตามที่ตั้งไว้
- 4) ครูมี/ใช้แบบฝึกอ่าน เกม กิจกรรม สื่อ และเครื่องมือที่หลากหลายมาวัดและประเมินผล
- 5) วิเคราะห์ความก้าวหน้าในการอ่านและสะกดคำโดยเปรียบเทียบก่อนและหลังของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสะท้อนผลการประเมินให้ผู้เรียนได้ทราบ

จากผลการศึกษาครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีวิธีปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practice) ในการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ได้ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการดำเนินงานการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยสรุปตาม 5 องค์ประกอบ ดังนี้

ตาราง 31 แสดงการสังเคราะห์ความถี่แนวทางการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) 5 องค์ประกอบ

ตัวชี้การอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	การศึกษาการดำเนินงาน Best Practice	ผลการสังเคราะห์
องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้		
1. ผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตรโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	1. สถานศึกษาสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูเข้าถึงอินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	1. การศึกษาหลักสูตรโฟนิกส์และหลักสูตรแกนกลาง
2. ผู้สอนประเมินระดับความสามารถในการอ่านและสะกดคำของผู้เรียนก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	2. สถานศึกษาจัดกระบวนการ PLC เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนข้อมูลนักเรียนซึ่งกันและกัน	2. การใช้กระบวนการ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครูด้วยกันและนำข้อมูลมากำหนดขอบเขตการเรียนรู้
3. ผู้สอนประเมินและกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3. ครูศึกษาเนื้อหาหลักสูตรโฟนิกส์ร่วมกับศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง	

ตัวบ่งชี้การอ่านออกเสียงและ สะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟ นิกส์	การศึกษาการดำเนินงาน Best Practice	ผลการสังเคราะห์
4. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านพุทธิพิสัย) Cognitive Domain) พร้อมกับสถานการณ์ พฤติกรรมที่ คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถ ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 5. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านจิตพิสัย) Affective Domain) พร้อมกับสถานการณ์ พฤติกรรมที่ คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถ ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 6. ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านทักษะพิสัย) Psychomotor Domain) พร้อมกับสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับ ความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้	4. ครูวิเคราะห์ความเหมาะสม ของขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับบริบทและ ความสามารถตามระดับของ นักเรียน 5. ครูจัดทำกำหนดการสอนและ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	3. การกำหนดขอบเขตของ เนื้อหาโฟนิกส์และการ ประเมินสถานะของผู้เรียน เพื่อกำหนดเป้าหมายการ เรียนรู้และการประเมินความ ต้องการของผู้เรียน 4. การออกแบบกำหนดการ เรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และ การกำหนดจุดประสงค์การ เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
องค์ประกอบที่ 2 การเตรียมความพร้อม		
1. ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้องกับอักษร 2. ผู้สอนใช้กระบวนการเทรนนิ่ง) Ear – training)	1. สถานศึกษาสนับสนุนและ อำนวยความสะดวกให้ครูเข้าถึง อินเทอร์เน็ต 2. สถานศึกษาส่งเสริมการนำเสนอ และกิจกรรมที่น่าสนใจที่ เหมาะสมกับวัยมากระตุ้นความ สนใจของผู้เรียนก่อนการจัดการ เรียนรู้ 3. ครูจัดจำหน่วยเสียงของอักษร และฝีกออกเสียงได้อย่างชัดเจน 4. ครูใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อแสดง การออกเสียงมาร่วมจัดการ เรียนรู้	1. การใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์และการเข้าถึง อินเทอร์เน็ตในการผลิตใช้สื่อ/ นวัตกรรมในการจัดการ เรียนรู้ 2. การจัดจำหน่วยเสียงของ อักษรและฝีกออกเสียงได้ อย่างชัดเจน 3. การตรวจสอบระดับความรู้ เดิมด้านการจดจำตัวอักษร ของนักเรียน

ตัวบ่งชี้การสอนอ่านออกเสียงและ สะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟ นิิกส์	การศึกษาการดำเนินงาน Best Practice	ผลการสังเคราะห์
	5. ครูจัดกิจกรรมเพื่อตรวจสอบ ความรู้ด้านการจดจำเดิมของ นักเรียน	
องค์ประกอบที่ 3 การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง		
1. ผู้สอนมีสื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ ตรวจสอบความรู้ด้านอักษรของผู้เรียน 2. ผู้สอนนำเสนออักษรและหน่วยเสียง โดยจัดเป็นชุดอักษรที่มีหน่วยเสียง ใกล้เคียง/เชื่อมโยงกัน 3. ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องและ ชัดเจนในการออกเสียงของผู้เรียน 4. ผู้สอนใช้สื่อ/จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ ทบทวนความจำเกี่ยวกับอักษรและเสียง 5. ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมี ประสบการณ์ทางภาษามาก่อนและอยู่ ในระดับความสามารถของผู้เรียน	1. สถานศึกษาอำนวยความสะดวกและ บรรยากาศโดยรอบในการจัดการ เรียนรู้ 2. ครูแสดงอักษรและนำเสนอ รูปอักษรพิมพ์เล็กและพิมพ์ใหญ่ ชื่อ เสียงอักษร 3. ครูส่งเสริมทักษะการคิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงองค์ ความรู้การเทียบเสียงอักษรใน ภาษาอังกฤษกับภาษาไทยได้ 4. ครูใช้กิจกรรม/สื่อการเรียนรู้ ลักษณะ Multisensory 5. ครูใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อ กระตุ้นและสนับสนุนการ แสดงออกทางภาษา	1. การจัดการเรียนรู้ที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยง ความรู้ระหว่างภาษา 2. การจัดการเรียนรู้ที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติ ด้วยตนเอง 3. การจัดการเรียนรู้ที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก ทางภาษา 4. การออกแบบกิจกรรมการ เรียนรู้ที่สนับสนุนการ แสดงออกทางภาษาของ ผู้เรียน 5. การใช้เทคโนโลยีและ อินเทอร์เน็ตในการจัดการ เรียนรู้
องค์ประกอบที่ 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง		
1. ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการถอด หน่วยเสียงอักษรในคำ (Segmenting) 2. ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการประสม เสียง (Blending) ของอักษรและหน่วย เสียงในคำ 3. ผู้สอนนำเสนอโครงสร้างของคำ 4. ผู้สอนนำเสนอกฎการอ่านและสะกด คำของโฟนิกส์	1. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู ปรับเปลี่ยนการสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. สถานศึกษาให้การสนับสนุนครู เข้ารับการอบรมและพัฒนา ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนา ทักษะการคิด 3. สถานศึกษามีการโค้ชชิ่ง นิเทศ กำกับ ติดตามและ	1. การจัดการเรียนรู้ที่ให้ ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดด้วย การตั้งคำถาม 2. การนำเสนอโครงสร้างการ สะกดคำ 3. การสาธิตยกตัวอย่างการ/ ประสมและการถอดหน่วย เสียงในคำ 4. การนำเสนอกฎการสะกด และอ่านคำแบบโฟนิกส์

ตัวบ่งชี้การสอนอ่านออกเสียงและ สะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟ นิิกส์	การศึกษาการดำเนินงาน Best Practice	ผลการสังเคราะห์
5. ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนฝึกถอดหน่วยเสียงและ ประสมเสียง 6. ผู้สอนสนับสนุน/เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงออกทางภาษาด้วยตนเอง 7. ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมี ความคุ้นเคย/มีประสบการณ์ทางภาษา มาก่อนและอยู่ในระดับของผู้เรียน	ช่วยเหลือการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนของครู 4. ครูใช้การสาธิตและยกตัวอย่าง เพื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงตัวอักษร และหน่วยเสียง 5. ครูนำเสนอโครงสร้างการ สะกดคำและเพิ่มระดับความ ซับซ้อนของโครงสร้างตามลำดับ 6. ครูสอดแทรกกฎการอ่านและ สะกดคำตามความเหมาะสมกับ ระดับผู้เรียน 7. ครูมี/ใช้แบบฝึกอ่านหรือ กิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ด้วยตนเอง หรือเน้นให้ผู้เรียนได้ ปฏิบัติในลักษณะ Active Learning	5. การจัดการเรียนรู้ที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยง ความรู้ระหว่างภาษา .6การจัดการเรียนรู้ที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติ ด้วยตนเอง .7การจัดการเรียนรู้ที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก ทางภาษา .8การออกแบบกิจกรรมการ เรียนรู้และใช้สื่อนวัตกรรมที่/ สนับสนุนการแสดงออกทาง ภาษาของผู้เรียน .9การใช้เทคโนโลยีและ อินเทอร์เน็ตในการจัดการ เรียนรู้

องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ผู้สอนประเมินเนื้อหาที่ใช้จัดการ เรียนรู้กับระดับความเหมาะสมของ ผู้เรียน 2. ผู้สอนออกแบบเครื่องมือเพื่อวัดและ ประเมินผู้เรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ 3. ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผล ความก้าวหน้าการอ่านและสะกดคำ ก่อนและหลังการเรียนรู้โฟนิิกส์ 4. ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผล หลังการจัดการเรียนรู้โฟนิิกส์ 5. ผู้สอนประเมินประสิทธิภาพกิจกรรม การเรียนรู้/สื่อต่อการสอนอ่านและ เขียน	1. สถานศึกษาส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม และพัฒนาด้านการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ 2. สถานศึกษาส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครู PLC เพื่อปรึกษา และแลกเปลี่ยนการวัดและ ประเมินผลโดยเน้นสภาพจริงบน พื้นฐานความสามารถของผู้เรียน ที่หลากหลาย 3. ครูประเมินผลการจัดการ เรียนรู้และพัฒนาการด้านการ อ่านและสะกดและความ	1. การออกแบบการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ที่ หลากหลายบนพื้นฐานความ แตกต่างของผู้เรียน 2. การออกแบบวิธีการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับจุดประสงค์การ เรียนรู้ เนื้อหาหลักสูตร และ กิจกรรมการเรียนรู้ 3. ความรู้ความเข้าใจหลักการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามสภาพจริง 4. การสร้างและหาคุณภาพ เครื่องมือวัดและประเมินผล
--	---	--

ตัวบ่งชี้การสอนอ่านออกเสียงและ สะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟ นิกส์	การศึกษาการดำเนินงาน Best Practice	ผลการสังเคราะห์
6. ผู้สอนประเมินการมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้และการแสดงออกทาง ภาษาของผู้เรียน 7. ผู้สอนสะท้อนผลการเรียนรู้/ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ ทราบ	สอดคล้องเหมาะสมกับขอบเขต ตามที่ตั้งไว้ 4. ครูมี/ใช้แบบฝึกอ่าน เกม กิจกรรม สื่อ และเครื่องมือที่ที่ หลากหลายมาวัดและ ประเมินผล 5. วิเคราะห์ความก้าวหน้าในการ อ่านและสะกดคำโดย เปรียบเทียบก่อนและหลังของ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และ สะท้อนผลการประเมินให้ผู้เรียน ได้ทราบ	และนำเครื่องมือวัดและ ประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสมสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ 5. การสะท้อนผลการประเมิน ให้ผู้เรียนได้ทราบ

จากตาราง 31 ผลการสังเคราะห์ความถี่แนวทางการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์
โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ยโสธร เขต 2 พบว่า

1. ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - 1.1 การศึกษาหลักสูตรโฟนิกส์และหลักสูตรแกนกลาง โครงสร้างรายวิชา
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
 - 1.2 การใช้กระบวนการ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครูด้วยกันและนำ
ข้อมูลมากำหนดขอบเขตการเรียนรู้
 - 1.3 การกำหนดขอบเขตของเนื้อหาโฟนิกส์และการประเมินสถานะของผู้เรียนเพื่อ
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และการประเมินความต้องการของผู้เรียน
 - 1.4 การออกแบบกำหนดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้
 - 1.5 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
2. ด้านการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย
 - 2.1 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในการผลิต/ใช้สื่อ
นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 การจดจำหน่วยเสียงของอักษรและฝีกออกเสียงได้อย่างชัดเจน

2.3 การตรวจสอบระดับความรู้เดิมด้านการจดจำตัวอักษรของนักเรียน

3. ด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง ประกอบด้วย

3.1 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้

ระหว่างภาษา

3.2 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

3.3 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษา

3.4 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียน

3.5 การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนรู้

4. ด้านการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง

4.1 การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดด้วยการตั้งคำถาม

4.2 การนำเสนอโครงสร้างการสะกดคำ

4.3 การสาธิต/ยกตัวอย่างการประสมและการถอดหน่วยเสียงในคำ

4.4 การนำเสนอกฎการสะกดและอ่านคำแบบโฟนิกส์

4.5 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้

ระหว่างภาษา

4.6 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

4.7 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษา

4.8 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และใช้สื่อ/นวัตกรรมที่สนับสนุนการแสดงออก

ทางภาษาของผู้เรียน

4.9 การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนรู้

5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5.1 การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายบนพื้นฐานความแตกต่างของผู้เรียน

5.2 การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนรู้

5.3 ความรู้ความเข้าใจหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

5.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผล และนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

5.5 การสะท้อนผลการประเมินให้ผู้เรียนได้ทราบ

2. ยกร่างโปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2

2.1 ยกร่างโปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกด คำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 2 จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย Kanaya and McMillan (2005) ; หรรษา สุขกาล (2543); ไท คำล้าน (2551); สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554) ; พิมพ์กา จันทไทย (2558)ได้องค์ประกอบของ โปรแกรมดังนี้ 1) หลักการและความสำคัญ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินงาน 5) สื่อและ กิจกรรม และ 6) การประเมินผลโปรแกรม และผู้วิจัยนำผลจากการวิจัยในระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการ สอนแบบโฟนิกส์ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 การ วิเคราะห์การประเมินความต้องการจำเป็นของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการ สอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 และการศึกษาครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีวิปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practices) ในการสอนอ่านออกเสียง และสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 2 มาเป็นข้อมูลประกอบการยกร่างโปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้าน การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 โดยมีรายละเอียดของโปรแกรมดังนี้

1. หลักการและความสำคัญ

โปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้ส่งเสริมสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 ให้สามารถสอนอ่านออก เสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูสามารถนำ ความรู้และความเข้าใจที่ได้จากการพัฒนา ไปดำเนินการจัดการเรียนรู้การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อ พัฒนาการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ของนักเรียน และพัฒนาศักยภาพครูให้มีสมรรถนะ ด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

2. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการสอนอ่าน ออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ การกำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้ การเตรียมความพร้อม การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอน
เชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. เนื้อหา

เนื้อหาของโปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและ
สะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชายโสธร เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 5 Module ได้แก่

Module 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 การศึกษาหลักสูตรโฟนิกส์และหลักสูตรแกนกลาง โครงสร้างรายวิชา
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

- 1) การศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาโฟนิกส์
- 2) การศึกษาหลักสูตรแกนกลาง
- 3) การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการ

อ่านและสะกดคำกลุ่มสระภาษาต่างประเทศในหลักสูตรแกนกลาง

1.2 การใช้กระบวนการ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครู
ด้วยกันและนำข้อมูลมากำหนดขอบเขตการเรียนรู้

- 1) การรวมกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
- 2) การกำหนดร่างขอบเขตโฟนิกส์ที่ต้องการจัดการเรียนรู้
- 3) การวิพากษ์/แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้คนอื่นเกี่ยวกับ

ความสามารถ/ทักษะทางภาษาของนักเรียนเป้าหมายและปรับปรุงแก้ไข

1.3 การกำหนดขอบเขตของเนื้อหาโฟนิกส์และการประเมินสถานะของ
ผู้เรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และการประเมินความต้องการของผู้เรียน

1) การวิเคราะห์/ประเมินระดับความรู้ด้านโฟนิกส์และความสามารถในการอ่านและสะกดของนักเรียนเป้าหมาย

- 2) การกำหนดกรอบเนื้อหาของโฟนิกส์ที่ต้องการให้นักเรียนรู้

1.4 การออกแบบกำหนดการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้

- 1) การวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์ทั่วไปของการเรียนรู้ใน

หลักสูตร

- 2) การกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้โดยทั่วไปที่ต้องการให้เกิดแก่

ผู้เรียน เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้

1.5 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะ

พิสัย

1) การพิจารณาความรู้เกี่ยวกับการอ่านและสะกดคำที่ผู้เรียนต้องทราบ แล้วกำหนดจุดประสงค์จุดประสงค์ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พร้อมสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถ

2) การพิจารณาเจตคติเกี่ยวกับการอ่านและสะกดคำที่ผู้เรียนต้องมี แล้วกำหนดจุดประสงค์ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) พร้อมสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถ

3) การพิจารณาการปฏิบัติหรือทักษะเกี่ยวกับการอ่านและสะกดคำที่ผู้เรียนต้องทำได้ แล้วกำหนดจุดประสงค์ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พร้อมสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถ

Module 2 การเตรียมความพร้อม

2.1 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในการผลิต/ใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

1) การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในการค้นหา/ผลิตกิจกรรมการเตรียมความพร้อม

2) การใช้สื่อเทคโนโลยีและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อม

2.2 การจดจำหน่วยเสียงของอักษรและฝีกออกเสียงได้อย่างชัดเจน

2) ครูใช้การเทรนหู (ear – training) เพื่อรู้จักหน่วยเสียงทุกเสียงของภาษาอังกฤษ (phonemic awareness) และฝีกออกเสียงตาม

3) การนำเสนอเสียงในภาษาอังกฤษทั้ง 42 เสียง แล้วให้ผู้เรียนฝีกออกเสียงตามให้ถูกต้อง

2.3 การตรวจสอบระดับความรู้เดิมด้านการจดจำตัวอักษรของนักเรียน

1) การจัดกิจกรรมเพื่อตรวจสอบระดับความรู้เดิมด้านการจดจำตัวอักษรของนักเรียน

2) การใช้สื่อหรือนวัตกรรมเสมือนจริง (Authentic Material)

Module 3 การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง

3.1 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้ระหว่างภาษา

1) การตั้งคำถามและเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการถอดรหัสแบบนิรนัย (Deductive Method) และการถอดรหัสแบบอุปนัย (Inductive Method)

2) การนำเสนอพยัญชนะเดี่ยว (Consonant หรือ Graph) พยัญชนะ
ประสม 2 ตัว (Blend และ Digraph) พยัญชนะประสม 3 ตัว (Trigraph)

3) การนำเสนอสระเดี่ยว (Short vowel) สระเดี่ยวเสียงยาว (Magic
'e' หรือ Long vowel) และสระประสมอื่น ๆ (Vowel Team)

3.2 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

- 1) การใช้แบบฝึกหัดรายบุคคล
- 2) การใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
- 3) การลดบทบาทของผู้สอน

3.3 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษา

- 1) การเสริมแรงทางบวก
- 2) การใช้ระบบการให้รางวัล (Reward System)

3.4 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการแสดงออกทางภาษา

ของผู้เรียน

- 1) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการแสดงออกทาง

ภาษาของผู้เรียน

- 2) การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนรู้

Module 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง

4.1 การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดด้วยการตั้งคำถาม

- 1) การตั้งคำถามเพื่อเชื่อมโยงกระบวนการถอดรหัสทางภาษา

(Decode) ระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีความเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไร

- 2) การตั้งคำถามการอ่านคำในภาษาไทยโดยมุ่งที่กระบวนการประสม

เสียง แล้วเชื่อมโยงให้ผู้เรียนทราบถึงความใกล้เคียงของกระบวนการถอดรหัสทางภาษา (Decode)
ระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4.2 การนำเสนอโครงสร้างการสะกดคำ

1) โครงสร้างพยัญชนะและสระโดยพิจารณาตามความเหมาะสมและ
ขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด

- 2) โครงสร้างคำประสม (Compound Words) โดยพิจารณาตาม

ความเหมาะสมและขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด

4.3 การสาธิต/ยกตัวอย่างการประสมและการถอดหน่วยเสียงในคำ

- 1) การสาธิตการประสมและการถอดหน่วยเสียงในคำ

2) การยกตัวอย่างคำให้นักเรียนได้ลองประสมและการถอดหน่วยเสียง
ในคำ

4.4 การนำเสนอกฎการสะกดและอ่านคำแบบโฟนิกส์

1) กฎการแบ่งพยางค์ในภาษาอังกฤษตามความเหมาะสมและขอบเขต
เนื้อหาที่กำหนด

2) กฎการอ่านและสะกดคำในภาษาอังกฤษตามความเหมาะสมและ
ขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด

4.5 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และ
เชื่อมโยงความรู้ระหว่างภาษา

1) การใช้กระบวนการ RCA

2) การใช้กระบวนการ Compare and Contrast

3) การใช้กระบวนการแผนผังความคิด (Mind Mapping)

4.6 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

1) การใช้แบบฝึกหัดรายบุคคล

2) การใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

3) การลดบทบาทของผู้สอน (ตามหลัก TTT : Teacher Taking

Time)

4.7 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษา

1) การเสริมแรงทางบวก

2) การใช้ระบบการให้รางวัล (Reward System)

4.8 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และใช้สื่อ/นวัตกรรมที่สนับสนุนการ
แสดงออกทางภาษาของผู้เรียน

1) การใช้สื่อหรือนวัตกรรมเสมือนจริง (Authentic Material)

2) การใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนรู้

3) การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนรู้อการสอน

จดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง

Module 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5.1 การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายบน
พื้นฐานความแตกต่างของผู้เรียน

1) การประเมินรายบุคคล

2) การใช้วิธีหรือเครื่องมือการวัดและประเมินที่หลากหลาย

3) การใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริง

5.2 การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนรู้

1) การประเมินสถานการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถที่จะใช้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (Module 1)

2) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

5.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผล และนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

1) การหาคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับและการวิเคราะห์ข้อสอบทั้งฉบับ

2) การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

5.4 การสะท้อนผลการประเมินให้ผู้เรียนได้ทราบ

4. วิธีดำเนินงาน

วิธีการพัฒนา ใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนามาสามารถนำไปเป็นหลักการในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง (Continuous Self Development) วิธีการที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการพัฒนาตามโปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 ได้แก่ 1) การศึกษาด้วยตนเอง 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ และ 3) กระบวนการพี่เลี้ยง

5. สื่อและกิจกรรม

5.1 สื่อ ได้แก่ เอกสารประกอบการสอนการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2

5.2 กิจกรรม ได้แก่ 1) การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครู 2) การแบ่งกลุ่มกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติเสมือนจริงในชั้นเรียน 3) การใช้กระบวนการพี่เลี้ยง (Mentor) ให้ข้อเสนอแนะระหว่างการอบรมเชิงปฏิบัติการ 4) การศึกษาด้วยตัวเองและบูรณาการการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ 5) การใช้กระบวนการพี่เลี้ยง (Mentor) ให้ข้อเสนอแนะระหว่างการศึกษด้วยตัวเองและบูรณาการ

6. การประเมินผลโปรแกรม

6.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจก่อน - หลังการพัฒนา

6.2 การประเมินความสามารถในการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดย

วิธีการสอนแบบโฟนิกส์

6.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา

3. การตรวจสอบยืนยันประเมินรางวัลโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ตาราง 32 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผลการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ร่างโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

รายการประเมิน องค์ประกอบของโปรแกรม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักการและความสำคัญ						
1.1 ชื่อโปรแกรม	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มาก
1.2 เหตุผลและที่มาของโปรแกรม	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 กลุ่มเป้าหมาย	5.00	0.00	มาก	4.20	0.84	มาก
รวม	4.60	0.46	มากที่สุด	4.80	0.33	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์						
2.1 ความชัดเจนของวัตถุประสงค์	3.80	0.45	มาก	4.00	0.00	มาก
2.2 ความครอบคลุมของ วัตถุประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.30	0.45	มาก	4.30	0.27	มาก
3. เนื้อหา						
3.1 Module 1 การกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2 Module 2 การเตรียมความพร้อม	4.00	0.71	มาก	4.20	0.45	มาก

รายการประเมิน องค์ประกอบของโปรแกรม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.3 Module 3 การสอนจดจำ ตัวอักษรและหน่วยเสียง	4.00	0.71	มาก	4.20	0.45	มาก
3.4 Module 4 การสอน เชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและ หน่วยเสียง	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 Module 5 การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
รวม	4.32	0.61	มากที่สุด	4.40	0.51	มาก
4. สื่อและกิจกรรม						
4.1 ความชัดเจนของรายละเอียด กิจกรรมและสื่อ	4.00	0.71	มาก	4.00	0.71	มาก
4.2 ความครอบคลุมของ 2 รายละเอียดกิจกรรมและสื่อ	4.20	0.45	มาก	4.20	0.45	มาก
รวม	4.10	0.58	มาก	4.10	0.58	มาก
5. วิธีการพัฒนา						
5.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 การศึกษด้วยตนเอง	3.60	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
5.3 กระบวนการพี่เลี้ยง	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.27	0.51	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
6. การประเมินผลโปรแกรม						
6.1 การประเมินความรู้ ความ เข้าใจก่อน - หลังการพัฒนา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
6.2 การประเมินความสามารถใน การสอนอ่านออกเสียงและสะกด คำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
6.3 การประเมินความพึงพอใจ ของผู้เข้าร่วมพัฒนา	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน องค์ประกอบของโปรแกรม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รวม	4.80	0.33	มากที่สุด	4.73	0.33	มากที่สุด
โดยรวม	4.39	0.53	มาก	4.49	0.43	มาก

จากตาราง 32 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม เสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา โสธรเขต 2 สามารถสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงของการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา โสธร เขต 2
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โสธร เขต 2

สรุปผล

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา โสธรเขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์การเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โสธรเขต 2 มีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ เรียงลำดับความต้องการ

จำเป็น ได้ดังนี้ การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการเตรียมความพร้อม

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่าน และสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาโยธธาเขต 2 องค์ประกอบของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 หลักการและความสำคัญ รายละเอียดได้แก่ ชื่อโปรแกรม เหตุผลและที่มาของโปรแกรม และกลุ่มเป้าหมาย

2.2 วัตถุประสงค์ รายละเอียดได้แก่ การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การเตรียมความพร้อม การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.3 เนื้อหา รายละเอียดได้แก่ องค์ความรู้ที่ต้องการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยแบ่งออกเป็น 5 Module ได้แก่ 1) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 2) การเตรียมความพร้อม 3) การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง 4) การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.4 วิธีดำเนินงาน รายละเอียดได้แก่ วิธีการที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการพัฒนาตามโปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ได้แก่ 1) การศึกษาด้วยตนเอง 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ และ 3) กระบวนการพี่เลี้ยง

2.5 สื่อและกิจกรรม รายละเอียดได้แก่ เอกสารประกอบการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 โดยดำเนินการร่วมกับการจัดกิจกรรม คือ 1) ฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครู 2) แบ่งกลุ่มกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติเสมือนจริงในชั้นเรียน 3) ครูพี่เลี้ยง (Mentor) ให้ข้อเสนอแนะ

2.6 การประเมินผลโปรแกรม รายละเอียดได้แก่ เป็นวิธีการตรวจสอบผลการพัฒนาครูโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ประกอบด้วย 1) การประเมินความรู้ความเข้าใจก่อน – หลังการพัฒนา 2)

การประเมินความสามารถในการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ และ 3) การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธรเขต 2 มีระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 135 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและ สะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธรเขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$)

อภิปรายผล

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกด คำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธรเขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์การเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอน ภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 พบว่ามีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ Linnea and Bert (2018) ได้ศึกษาเรื่อง Mentoring teachers in systematic phonics instruction: effectiveness of an intensive year-long program for kindergarten through 3rd grade teachers and their students ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนจำนวน 69 คนเห็นด้วยว่าการ พัฒนาครูด้านสอนโฟนิกส์มีความจำเป็นต่อการอ่านออกเสียงและสะกดคำภาษาอังกฤษ

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น 3 องค์ประกอบลำดับแรกของการเสริมสร้างสมรรถนะ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 ได้แก่ การสอนเชื่อมโยง ระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง และการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เยาวลักษณ์ มูลสระคู (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า สิ่งทีครูภาษาอังกฤษต้องการพัฒนามากที่สุดคือ 1) สมรรถนะด้านความรู้และความ

เขาใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษและ 2) สมรรถนะความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ
หลักสูตร

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่าน
และสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2

องค์ประกอบของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอน
อ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและความสำคัญ
2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินงาน 5) สื่อและกิจกรรม และ 6) การประเมินผลโปรแกรม ผล
การพัฒนาโปรแกรมมีความสอดคล้องกับ คมกริช ภูคงกิ่ง (2562) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา
โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 24 ผลการพัฒนาพบว่า องค์ประกอบโปรแกรมประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ รูปแบบและ
วิธีการพัฒนา และเนื้อหาและสาระสำคัญ

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกด
คำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2 มีขั้นตอนการพัฒนา 4 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการพัฒนา ระยะเวลา 2
ชั่วโมง ขั้นที่ 2 ขั้นการพัฒนา ประกอบด้วย Module การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 6
ชั่วโมง Module 2 การเตรียมความพร้อม จำนวน 2 ชั่วโมง Module 3 การสอนจดจำตัวอักษรและ
หน่วยเสียง จำนวน 6 ชั่วโมง Module 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง จำนวน
8 ชั่วโมง และ Module 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 4 ชั่วโมง ขั้นที่ 3 การบูรณาการ
ระหว่างปฏิบัติงาน จำนวน 104 ชั่วโมง และขั้นที่ 4 ขั้นหลังการพัฒนา จำนวน 3 ชั่วโมง รวม
ระยะเวลาการสร้างเสริมสมรรถนะทั้งหมด 135 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์
โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยโสธรเขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน โดยรวม มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
ที่สุด ซึ่งผลการประเมินโปรแกรมสอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉณพร ทิรัญอมรกุล (2532) ได้ศึกษา
เรื่องการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่าผลการประเมินมีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ไปใช้ ควรมีการศึกษาเนื้อหาของโปรแกรมและศึกษาเนื้อหาที่ต้องการเพิ่มเติมการอบรมแต่ละหัวข้อ โดยสามารถเพิ่มเติมเอกสารและชั่วโมงของกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

1.2 การประเมินผลโปรแกรม ในกิจกรรมการประเมินความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการพัฒนามีความจำเป็นอย่างมาก เพื่อจะได้สามารถประเมินความก้าวหน้าของผู้รับการอบรม ดังนั้นควรใช้แบบทดสอบที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จัดอบรม โดยหากมีการเพิ่มเนื้อหา ก็ควรเพิ่มแบบทดสอบให้สอดคล้องกัน

1.3 วิธีดำเนินงานโดยกระบวนการพี่เลี้ยง จำเป็นต้องเลือกจากครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และใช้หลักสูตรโฟนิกส์ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษจริง ไม่จำเป็นจะต้องเป็นครูหรือนักวิชาการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันก็ได้

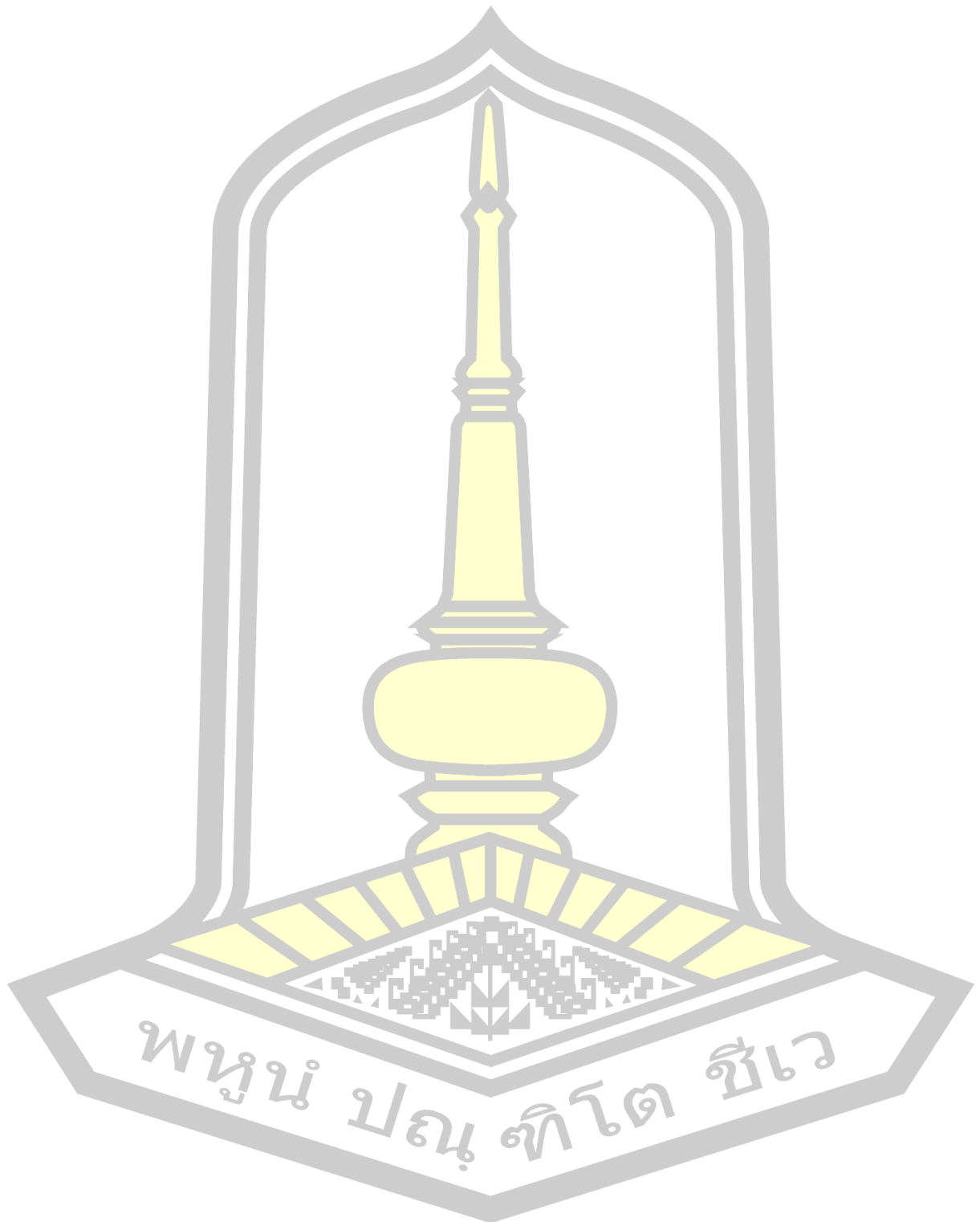
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือการประเมินผลสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ที่ได้มาตรฐาน และมีกระบวนการสร้างเครื่องมือตามหลักการวัดผลการศึกษา

2.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเสมือนจริงหรือแนวทางการจัดการเรียนรู้วิธีอื่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ:

กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). การประเมินผลสืบค้นจากสภาพจริง. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กุลธิดา กุ้เกียรติกาญจน์. (2561). ผลของการสอนโฟนิกส์ในการรับรู้คำและอ่านออกเสียงของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.), มหาวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติหัวเฉียว, สมุทรปราการ.

คณิรรัตน์ งามเกียรติขจร. (2560). บทเรียนโฟนิกส์เพื่อเสริมสร้างทักษะการรู้หนังสือภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.), มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

คมกริช ภูคัง. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

คมศร วงษ์รักษา. (2540). การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้อง ของเทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญ ที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลลดา กั้วหา. (2558). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบโฟนิกส์กับการสอนอ่านเป็นคำ. (วิทยานิพนธ์ ค.ม.), มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.

ชัยนาท พลอยบุตร. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

ชูชัย สมितिไกร. (2552). การสรรหาคัดเลือกและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.

ฐิตารีย์ สุขบุตร. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.),

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2551). การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ณัฐอร โคตรพงษ์. (2559). การพัฒนาโมเดลกรอบรมผสมผสานแบบอิงประสบการณ์ เพื่อพัฒนาสมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ ปรัช.ด), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- ทิวต์ มณีโชติ. (2555). การพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัด และเครื่องมือวัดด้านการวัดและประเมินผล การศึกษาของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ไท คำลั่น. (2551). การพัฒนาโปรแกรมการอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำทางสิ่งแวดล้อมศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. (วิทยานิพนธ์ กศ.ด.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ธนานันต์ ดียิ่ง. (2556). โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการวัดและ ประเมินผลในชั้นเรียน. (วิทยานิพนธ์ ปร.ด.), มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ธเนศ ขำเกิด. (2550). ผู้นำการเปลี่ยนแปลง. Retrieved from <http://gotoknow.org/blog/teachingdevelopment/195965>.
- ธัญญาลักษณ์ เวชกามา. (2556). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของ นักเรียนโรงเรียนบ้านท่าเหี่ยมวิทยายล จังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.), มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- นฤมล สุปินโน. (2557). ผลการใช้วิธีสอนแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการอ่านแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาป่า แปก จังหวัดแม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุริยสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พชรวิทย์ จันทรศิริสร. (2559). การพัฒนาสมรรถนะหลักและประสิทธิภาพในการทำงาน ของ ข้าราชการครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารสุทธิปริทัศน์.
- พนิต เข้มทอง. (2541). วัตถุประสงค์ทางการศึกษา : การเขียนและการจำแนก กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิมพ์ิกา จันทไทย. (2558). การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาทีมงานครูที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียน เทศบาล. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ กศ.ด.)
- เพ็ญพักตร์ อุทิศ. (2547). แนวคิดและเทคนิคการสนทนากลุ่ม. Retrieved from www.krirk.ac.th/faculty/Communication/research04.html.
- ไพบุลย์ เทวรักษ์. (2537). จิตวิทยา : ศึกษาพฤติกรรมภายนอกภายใน. กรุงเทพฯ: เอส.ดี.เพรส.
- ไพวรรณ ดอนกระสินธ์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการ เรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ไพศาล สุวรรณน้อย. (2545). คู่มือการพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: ฝ่ายวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- มลิวัล แสงซารี. (2561). การใช้การสอนแบบโฟนิกส์ในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง “Let’s Learn English” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.), มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ขอนแก่น.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2546). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 9-12 (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์. (2553). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ ค.ด.), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- เยาวลักษณ์ มุลสระคู. (2561). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ กศ.ม.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- รัฐศาสตร์ พาณิษย์พงศ์ภัก. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน. (วิทยานิพนธ์ กศ.ด.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2551). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. Retrieved from <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุจาพร สุนทรปาน. (2557). การพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมครูในการออกเสียงภาษาอังกฤษตามหลักโฟนิกส์. วารสารคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ปีที่ 37 (2).
- เรมิกา กุลาคี. (2558). การใช้การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษและความรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- เรวดี ทรงเที่ยง. (2548). การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมแรงจูงใจภายในเพื่อสร้างสัมพันธภาพในการทำงานของหัวหน้าช่างในศูนย์บริการรถยนต์. (วิทยานิพนธ์ วท.ด.), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รวุฒิ โรมรัตนพันธ์. (2557). การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion). Retrieved from http://www.rlc.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=1329
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: ลิฟแอนด์เลิฟเพรส.

วิทยา วิจิตร. (2558). 70 : 20 : 10 Framework. Retrieved from

<http://indochinahub.blogspot.com>.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2551). การประยุกต์ใช้ Log Frame เพื่อออกแบบโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่กรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยและพัฒนา. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น, ปีที่ 4 (1).

ศาสตรา สายสุนันทรารมย์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์. (2552). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 3 ที่มีภาวะการอ่านบกพร่อง. (วิทยานิพนธ์ กศ.ด.), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สถาบันบริหารสารสนเทศและการจัดการความรู้. (2558). การจัดการความรู้ (Knowledge Management). Retrieved from

<http://www.km.moc.go.th/download/doc/20Management.pdf>

สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. (2550). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพัฒนา ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับครูและศึกษานิเทศก์. นครปฐม: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

สมชาติ กิจยรรยง และอรจรีญ์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (2551). เทคนิคการจัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 3.). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

สาเกต ทองเที่ยง. (2557). การใช้วิธีสอนโฟนิกส์ร่วมกับหนังสือเล่มใหญ่ เพื่อส่งเสริมการออกเสียงและความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติ. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

สำลี รักสุทธี. (2550). เทคนิควิธีการจัดการเรียนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: พัฒนาการศึกษา.

สุกัญญา รัชมีธรรมโชติ. (2548). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.

สุดาเรศ แจ่มเดชะศักดิ์. (2543). การพัฒนาโปรแกรมสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยใช้แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

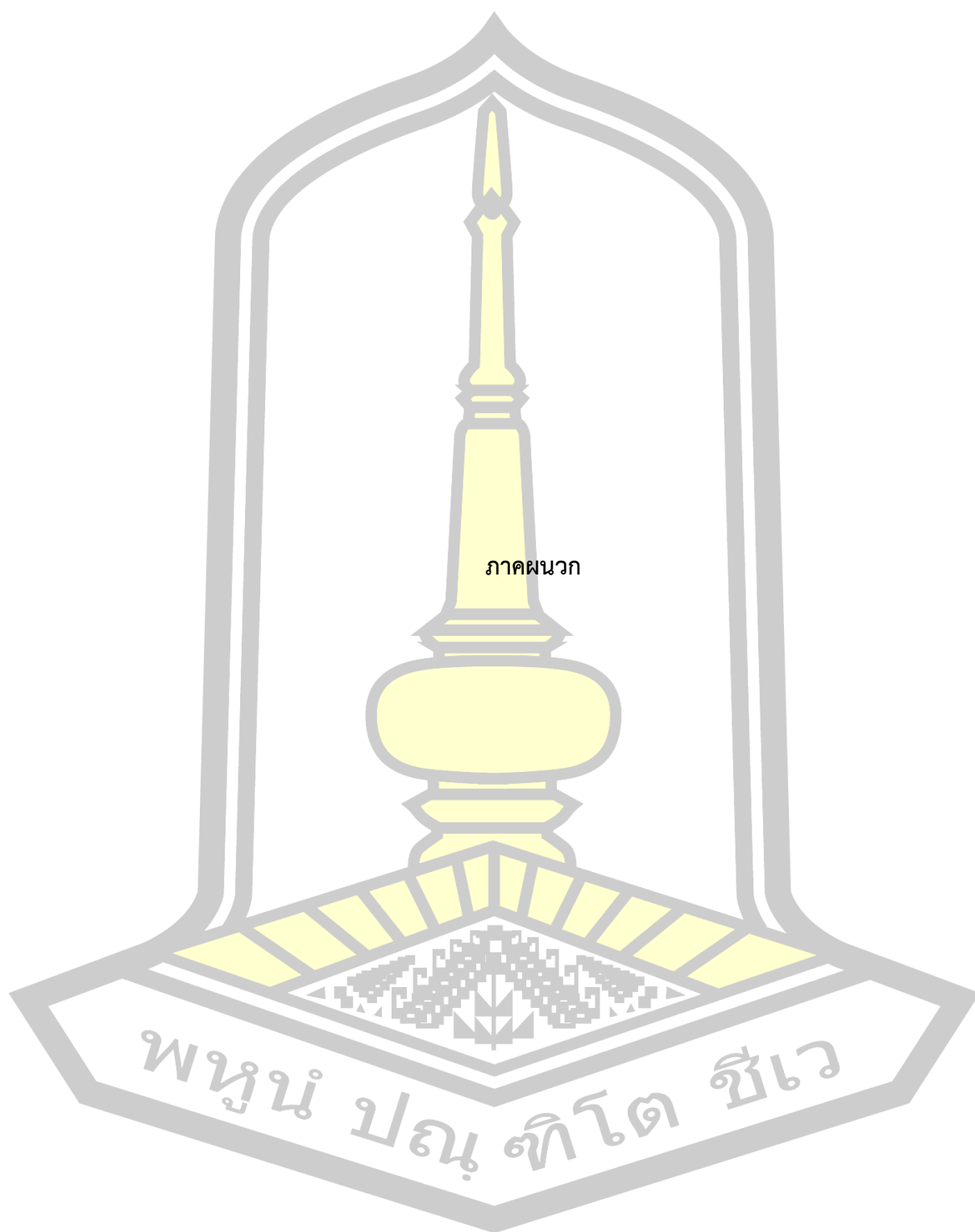
สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์. (2548). การจัดการขีดความสามารถ (Competency) ของบุคลากร : หัวใจสำคัญของการพัฒนาอุดมศึกษาไทย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ปีที่ 2(6).

- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2554). การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสายสนับสนุน
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. (วิทยานิพนธ์ กศ.ด.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- หรรษา สุขกาล. (2543). การพัฒนารูปแบบโปรแกรมการทำงานระหว่างเรียนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมใน
การทำงานของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาสังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ ปร.ด.), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัจฉนพร หิรัญอมรกุล. (2532). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพทยา 9 (วัด
โพธิ์สัมพันธ์) สังกัดเมืองพทยาจังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.), มหาวิทยาลัยบูรพา,
ชลบุรี.
- อำนวย เลิศชัยนติ. (2542). การประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศิลปะสนองการพิมพ์.
- อินทรา ศรีประสิทธิ์. (2552). บทบาทของคลินิกหม่อภาษาอังกฤษในการแก้การภาษาอังกฤษ
บกพร่อง (dyslexia) ของคนไทยตามทฤษฎีใหม่ในการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการฝึกทักษะ
ถอดรหัสเสียงภาษาอังกฤษ (Phonemic awareness & Phonics) เพื่อวางพื้นฐานในการ
อ่าน. Retrieved from
<http://backoffice.thaiedresearch.org/uploads/paper/c647f7050e7a3c5627d3028fd4df432d.pdf>.
- อุ้นตา นพคุณ. (2546). กรอบแนวความคิดการพัฒนาโปรแกรมอย่างมีส่วนร่วมทางการศึกษานอก
ระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- อุไร ปูมะณี. (2551). ปัญหาและแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
โรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ กศ.ม.),
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- Bar, M. J., & Keating, L. A. (1990). *Introduction : Elements of Program Development*.
San Francisco JosseyBass.
- Boyle. (1981). *Applied Discrete Choice Modeling* : New York. Brittingham: Kenneth
Vernon.
- Caffarella. (2002). *Model Building in Planning Programs: Blending Theory and Practice*
1. Canada: Kansas State University Libraries.

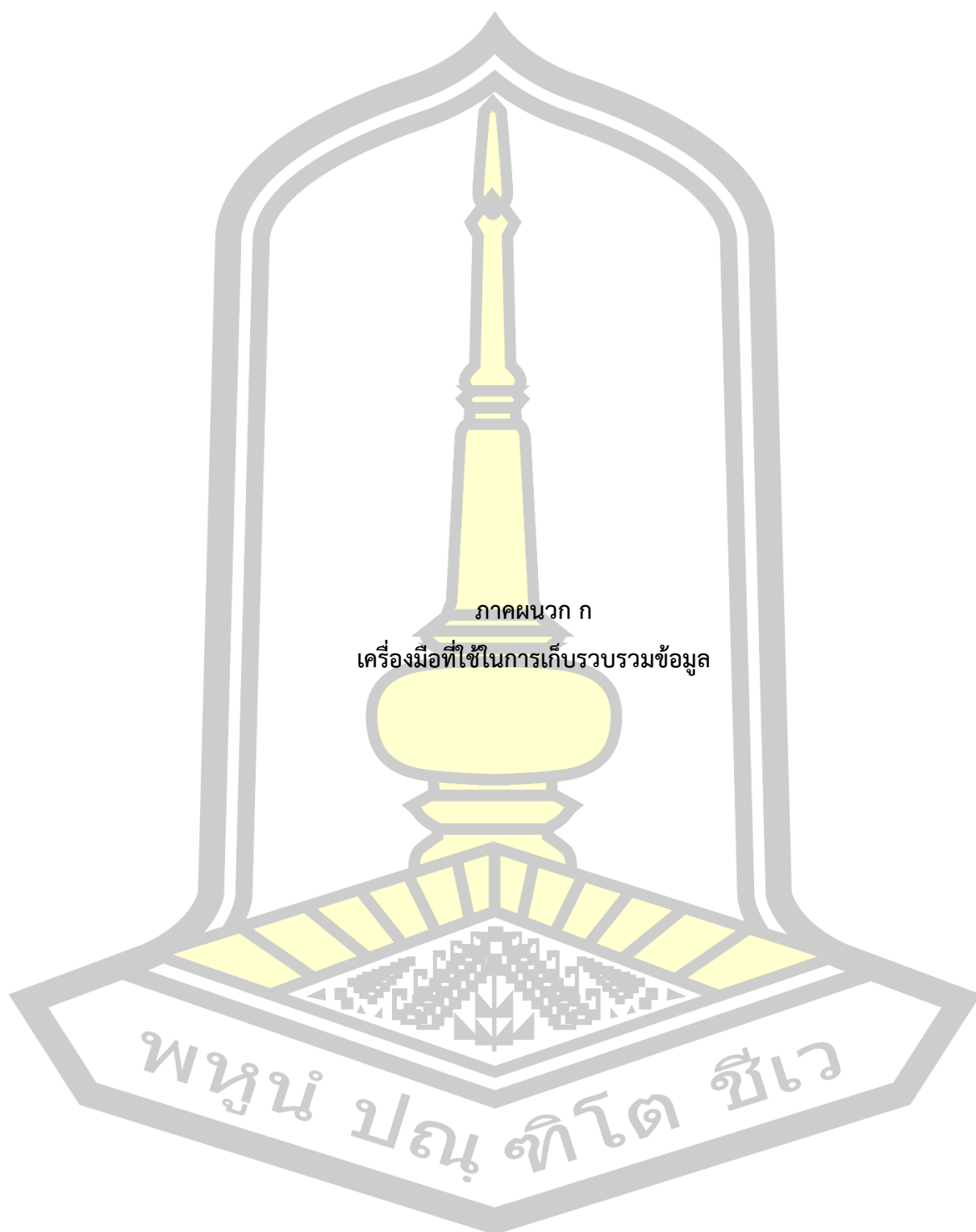
- Carolyn, Barratt, & et. al. (2009). How to Develop a Training Program on the Job. Retrieved 13 July 2019 <http://www.wikihow.com/Develop-a-Training-Program-on-theJob>.
- Carolyn, B., & others. (2017). How to Develop a Training Program on the Job. Retrieved from <http://www.wikihow.com/Develop-a-Training-Program-on-the-Job>
- Carson, K., & Bayetto, A. (2018). Teachers' Phonological Awareness Assessment Practices, Self-Reported Knowledge and Actual Knowledge: The Challenge of Assessing What You May Know Less About Australian *Journal of Teacher Education*, 43 (6).
- Charles, & Wargnier. (2013). Blended learning and sense of community: a comparative analysis with traditional and fully online graduate course. Retrieved from <http://www.irrodl.org/content/v5.2/rovai-jordan.html>
- Ching Kang Liu. (2012). Phonics Theory and Practice Retrieved from <http://web.ntpu.edu.tw/~language/workshop/phonics.pdf>
- Department of Education. (2018).). Subject content functional skills: English. Retrieved from http://thatreadingthing.com/wp-content/uploads/2018/10/Functional_Skills_Subject_Content_English.pdf
- EF Education First. (2018). สำรจการใ้ภาษาอังกฤขเป็นภาษาที่ 2 ทั่วโลก. Retrieved from <https://www.prachachat.net/education/news-250827>
- Everard, & Morris. (1990). *Effective School Management*. London: Paul Chapman.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York McGraw-Hill.
- Houle, C. (1996). *The Design of Education*. Sanfrancisco: Jossey-Bass Publishers.
- Jennifer, B. (2018). The Fight for Phonics in Early Years Reading. Retrieved from <https://researched.org.uk/the-fight-for-phonics-in-early-years-reading/>
- Johnston, R. S., & Watson, J. E. (2015). *A seven year study of the effects of synthetic phonics teaching on reading and spelling attainment*. Edinburgh: Scottish Executive Education Department.
- Kanaya, T. L., & McMillan, C. K. (2005). Factors Influencing Outcomes from a Technology-focused Professional Development. *Journal of Research on Technology in Education*, 37(3).

- Lewis, M., & Ellis, S. (2006). *Phonics Practice, research and policy* Paul Chapman Publishing: A SAGE Publications Company
- Linnea, E., & Bert, F. (2018). Teachers in systematic phonics instruction: effectiveness of an intensive year-long program for kindergarten through 3rd grade teachers and their students. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1166258>
- Lombardo, M. M., & Eichinger, R. W. (1996). *The Career Architect Development Planner* (1st ed.). Minneapolis: Lominger.
- Lunenburg, & Ornstein. (1996). Chapter 2 Organizational Structure and Design. *Journal of Educational Leadership and Policy Studies : Southern Connecticut State University*.
- Macnair. (2006). Chapter 4: Inside the Classroom: Three Approaches to Phonics Teaching. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.4135/9781446214428.n5>
- Manchester Metropolitan University. (2015). Multisensory Teaching System for Reading. Retrieved from <https://www.mmu.ac.uk/hlss/about-us/learning-and-teaching>
- Marima, E. W., Kamau-Kang, e., Rachael, W. R., & Mary, N. (2016). Instructional Constraints in Teaching of Reading in Early Childhood Classes in Nairobi County. *Journal of Education and Practice*, 7(30).
- Martin, C. (2014). This History of Phonics. Retrieved from <https://www.memoriapress.com/articles/history-phonics/>
- McGraw-Hill. (2010). Instructional Routine Handbook with Research Alignment and Bibliography. Retrieved from <http://treasures.macmillanmh.com/assets/extras/0001/>
- Mclean, A. (1979). *The motivated school*. London: Paul Chapman.
- Nahed Mohammed, M. G., & Heba Elsayed, A. E. (2015). The Effect of a Suggested Multisensory Phonics Program on Developing Kindergarten Pre-service Teachers' EFL Reading Accuracy and Phonemic Awareness. Retrieved from <http://www.ccsenet.org/journal/index.php/elt/article/view/55083>
- National Institute for Literacy. (2011). The Research Building Blocks for Teaching Children to Read ; Put Reading First.

- National Institution for Literacy. (2012). The Research Building Blocks for Teaching Children to Read ; Put Reading First. Retrieved from <https://lincs.ed.gov/publications/pdf/PRFbooklet.pdf>
- National Reading Panel. (2000). *Report of the National Reading Panel: Teaching children to read: an evidence-based assessment of the scientific research literature on reading and its implications for reading instruction : reports of the subgroups*. Washington, D.C.: National Institute of Child Health and Human Development.
- Rose, J. (2007). Independent Review of the teaching of Early. Retrieved from <http://dera.ioe.ac.uk/5551/2/report.pdf>
- Sally, A. J., & David, D. (2007). *Phonics and Bginning Reading : A Practical Guild for Teachers in Southeast Asia* (1st ed.): McGraw-Hill Education (Asia).
- Schumm, J. S. (2006). *Reading Assessment and Instruction for all Learners*. New York: The Guilford Press.
- Sparks, D., & Loucks-Horsley, S. (1989). Five models of staff development for teachers. *Journal of Staff Development*, 10 (4).
- Sue, L. (2007). *The Phonics Handbook: A Handbook for Teaching Reading, Writing and Spelling*: Jolly Learning.
- The Partnership for 21st Century Skills. (2009). 21st Century Student Outcomes. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED519462.pdf>
- Theodore Clymer. (1996). The Utility Of Phonic Generations In The Primary Grade. *The Reading Teacher*, 50(3).
- University of Texas System. (2009). Alphabetic Understanding, Phonics, and Spelling. Retrieved from <https://www.yumpu.com/en/document/view/17187678/alphabetic-understanding-phonics-and-spelling-response>.
- Willis, J. (1996). *A Framework for Task-Based Learning*: Harlow Longman.
- Yeqin Kang. (2017). The Effect of EFL Teachers' Training in Rural West China: Evidence from Phonics-oriented Program English Language Teaching. *Canadian Center of Science and Education*, 11(3).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

พูน ปณ จิตโต ชีวะ

รหัสแบบสอบถาม

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในหัวข้อเรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) ในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่สอนภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2
3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
4. การตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาตอบแบบถามตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ไม่มีผลกระทบต่อนานและการปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่านแต่อย่างใด เพราะคำตอบจากแบบสอบถามนี้ใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยเท่านั้น โดยท่านสามารถเลือกวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(แอปพลิเคชัน/รูปภาพการตอบแบบสอบถาม)

(แบบสอบถามบน Google Form)

5. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ แบบสอบถามนี้จะถือว่าสมบูรณ์ และสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้

ขอบพระคุณอย่างสูง

นางสาวฉัตรพิมล เนติวัชรเวช

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.31

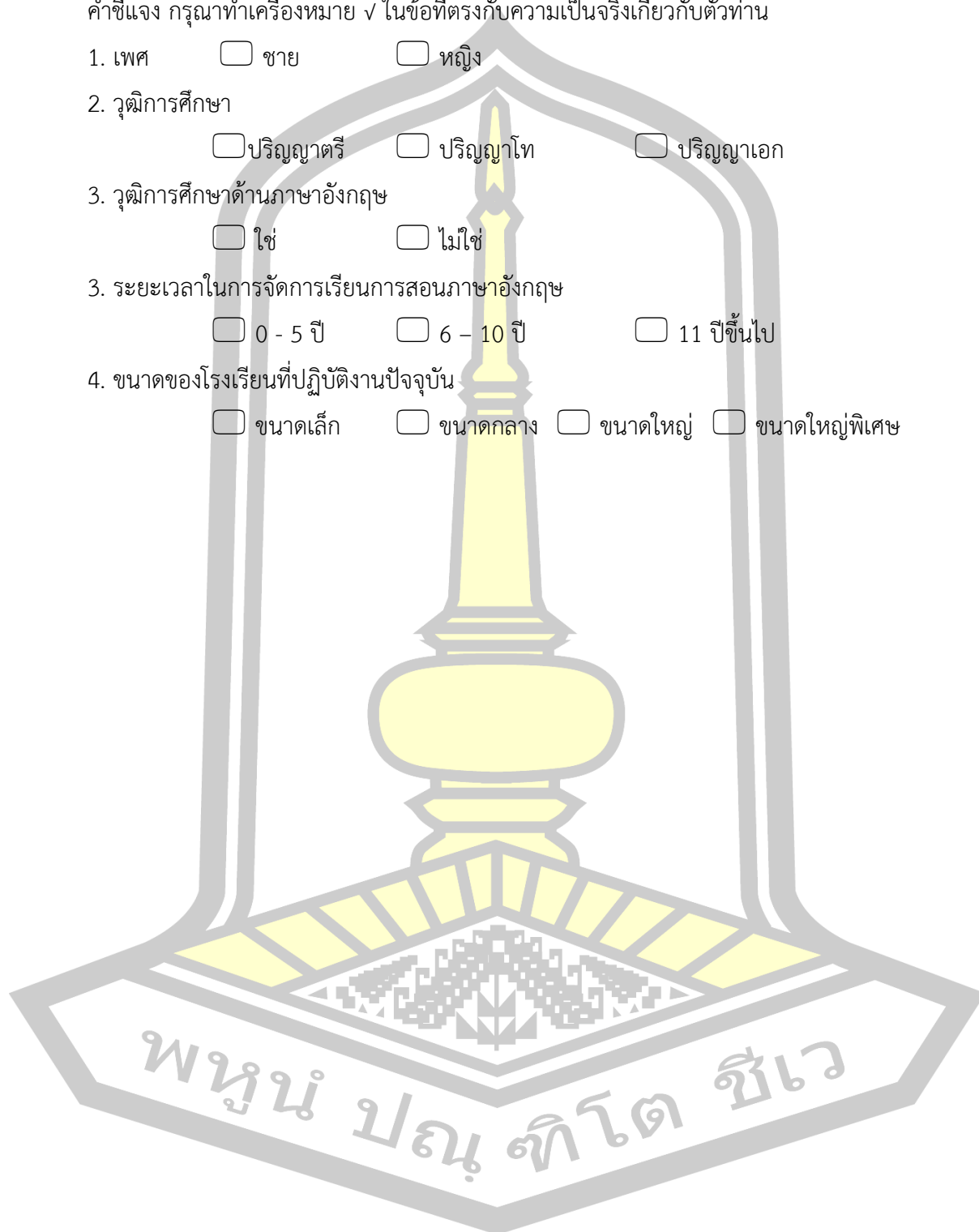
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ จิต ชีเว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในข้อที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. วุฒิการศึกษา ☐ปริญญาตรี ☐ปริญญาโท ☐ปริญญาเอก
3. วุฒิการศึกษาด้านภาษาอังกฤษ ☐ใช่ ☐ไม่ใช่
3. ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ☐0 - 5 ปี ☐6 - 10 ปี ☐11 ปีขึ้นไป
4. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานปัจจุบัน ☐ขนาดเล็ก ☐ขนาดกลาง ☐ขนาดใหญ่ ☐ขนาดใหญ่พิเศษ

รายการ	ระดับความคิดเห็น									
	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
23. ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลความก้าวหน้าการอ่านและสะกดคำก่อนและหลังการเรียนรู้โฟนิกส์										
24. ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลหลังการจัดการเรียนรู้โฟนิกส์										
25. ผู้สอนประเมินประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้/สื่อต่อการสอนอ่านและเขียน										
26. ผู้สอนประเมินการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียน										
27. ผู้สอนสะท้อนผลการเรียนรู้/ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบ										
รวม										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

3.2 การเตรียมความพร้อม

3.3 การสอนจดจำอักษรและหน่วยเสียง

3.4 การสอนเชื่อมโยงหน่วยเสียง

3.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านในครั้งนี้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะนำไปสังเคราะห์เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2
2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่องานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางสาวฉัตรพิมล เนติวัชรเวช

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษา

มหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.31

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ จิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้สัมภาษณ์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ –นามสกุล
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด
สาขาวิชา
3. ตำแหน่งปัจจุบัน
4. สถานที่ทำงาน
5. เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวทางการดำเนินงานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก
6. ผู้สัมภาษณ์ นางสาวฉัตรพิมล เนติวัชรเวช
7. สถานที่สัมภาษณ์
8. วันสัมภาษณ์ วันที่ เดือน พ.ศ. เริ่มเวลา น. ถึง น.

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

(Phonics) ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ทางด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) โดยเรียงลำดับความถี่ความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นขอความกรุณาท่านให้ข้อมูลในประเด็นต่อไปนี้

1. องค์ประกอบด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตรโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

.....
.....
.....

1.2 ผู้สอนประเมินระดับความสามารถในการอ่านและสะกดคำของผู้เรียนก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

.....
.....
.....

1.3 ผู้สอนประเมินและกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโฟนิกส์ก่อนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

1.4 ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พร้อมกับการสังเกตการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

1.5 ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) พร้อมกับการสังเกตการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

1.6 ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พร้อมกับการสังเกตการณ์ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ระดับความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

2. องค์ประกอบด้านการเตรียมความพร้อม

2.1 ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับอักษร

2.2 ผู้สอนใช้กระบวนการเทรนหู (Ear – training)

3. องค์ประกอบด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง

3.1 ผู้สอนมีสื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบความรู้ด้านอักษรของผู้เรียน

3.2 ผู้สอนนำเสนออักษรและหน่วยเสียงโดยจัดเป็นชุดอักษรที่มีหน่วยเสียงใกล้เคียง
เชื่อมโยงกัน

3.3 ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องและชัดเจนในการออกเสียงของผู้เรียน

3.4 ผู้สอนใช้สื่อ/จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทบทวนความจำเกี่ยวกับอักษรและเสียง

3.5 ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนและอยู่ในระดับ
ความสามารถของผู้เรียน

4. องค์ประกอบด้านการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง

4.1 ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการถอดหน่วยเสียงอักษรในคำ (Segmenting)

4.2 ผู้สอนนำเสนอและสาธิตการประสมเสียง (Blending) ของอักษรและหน่วยเสียงในคำ

4.3 ผู้สอนนำเสนอโครงสร้างของคำ เช่น CVC CCVC เป็นต้น

4.4 ผู้สอนนำเสนอกฎการอ่านและสะกดคำของโฟนิกส์

4.5 ผู้สอนใช้สื่อ/กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนฝึกถอดหน่วยเสียงและประสมเสียง

4.6 ผู้สอนสนับสนุน/เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาด้วยตนเอง

4.7 ผู้สอนเลือกใช้คำที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคย/มีประสบการณ์ทางภาษามาก่อนและอยู่ในระดับของผู้เรียน

5. องค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5.1 ผู้สอนประเมินเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้กับระดับความเหมาะสมของผู้เรียน

5.2 ผู้สอนออกแบบเครื่องมือเพื่อวัดและประเมินผู้เรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

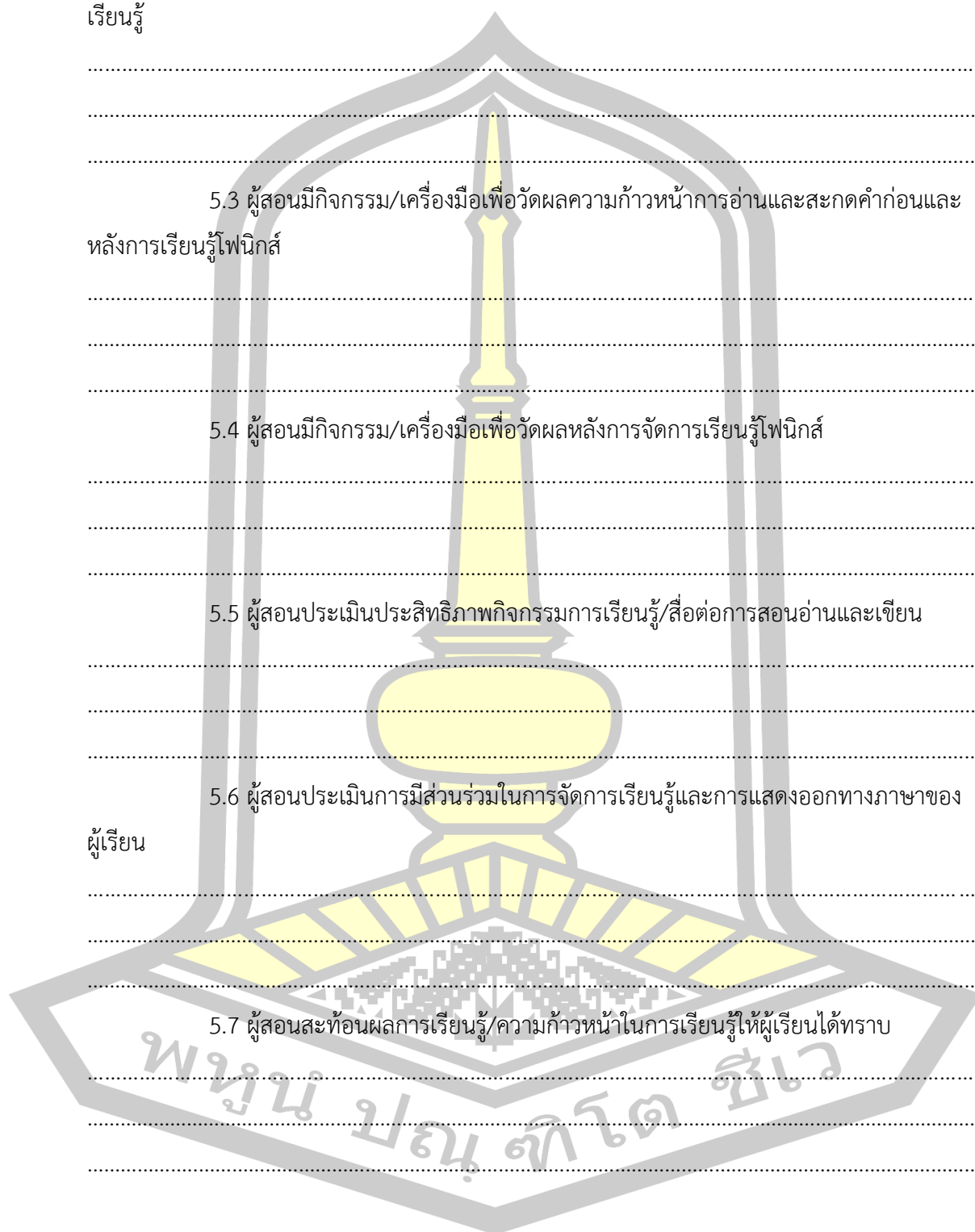
5.3 ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลความก้าวหน้าการอ่านและสะกดคำก่อนและหลังการเรียนรู้พินิกส์

5.4 ผู้สอนมีกิจกรรม/เครื่องมือเพื่อวัดผลหลังการจัดการเรียนรู้พินิกส์

5.5 ผู้สอนประเมินประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้/สื่อต่อการสอนอ่านและเขียน

5.6 ผู้สอนประเมินการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียน

5.7 ผู้สอนสะท้อนผลการเรียนรู้/ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบ

แบบประเมินโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครู
ด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics)
สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษาโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยแนบมาพร้อมกันนี้

2. โปรดพิจารณาโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ใ้ครบทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 2) ด้านการเตรียมความพร้อม 3) ด้านการสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง 4) ด้านการสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณอย่างสูง

นางสาวฉัตรพิมล เนติวัชรเวช

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษา

มหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.31

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รายการประเมิน องค์ประกอบของโปรแกรม	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. การประเมินผลโปรแกรม										
6.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจก่อน - หลังการพัฒนา										
6.2 การประเมินความสามารถในการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์										
6.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา										

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

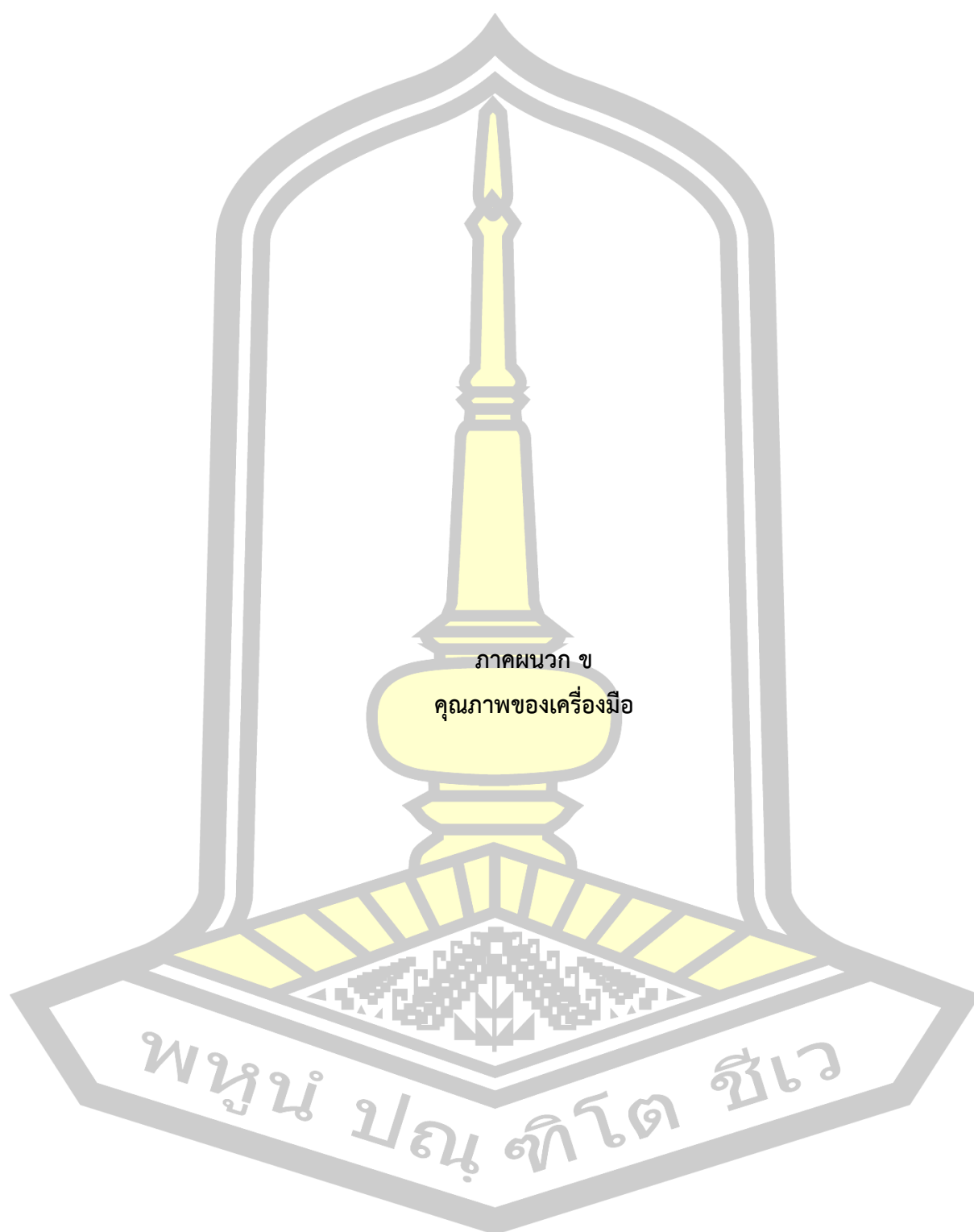
(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

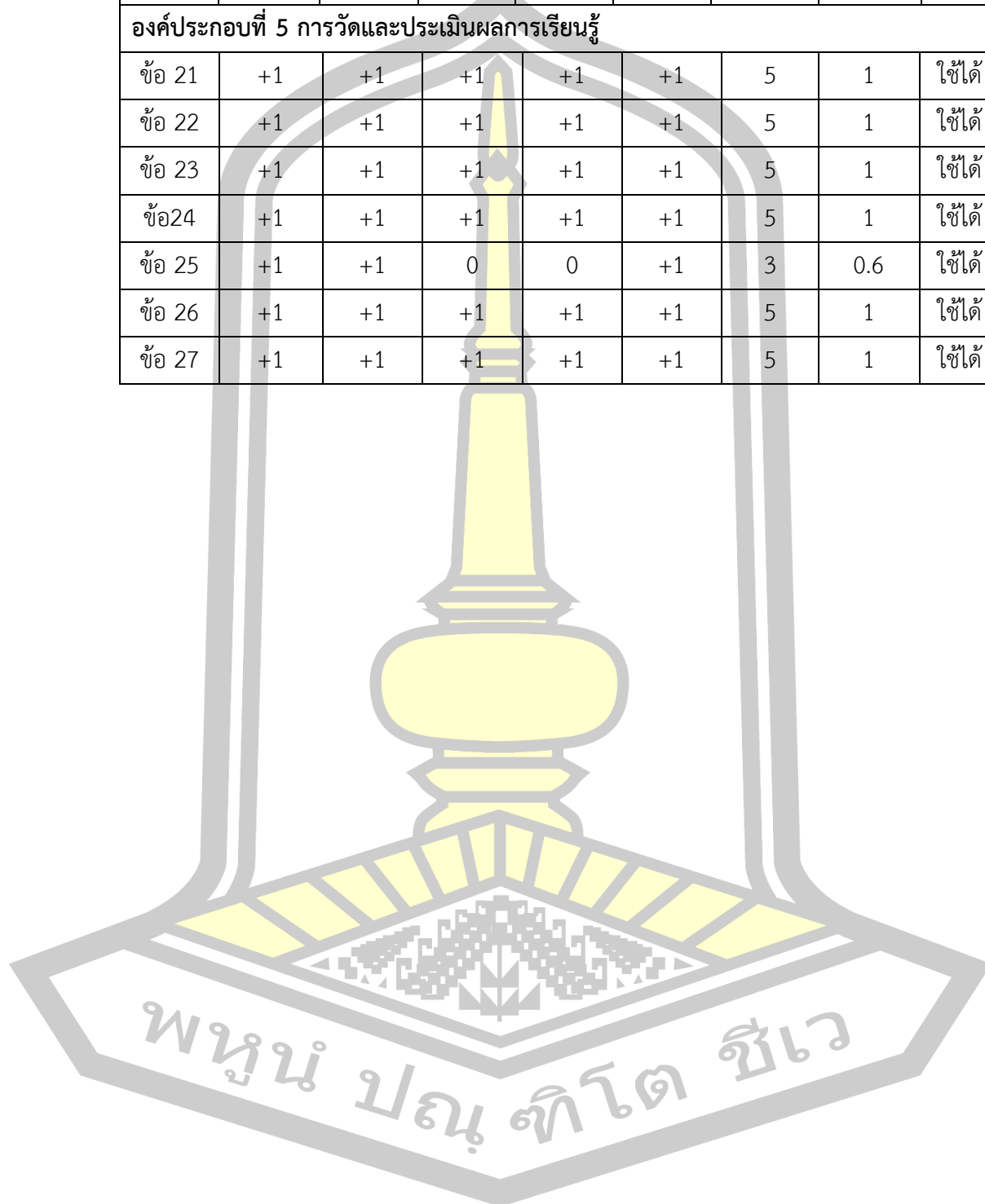
พูน ปณ จิตโต ชูเว

ตาราง 33 คุณภาพเครื่องมือการประเมินเพื่อตรวจสอบองค์ประกอบและตัวบ่งชี้โดยผู้เชี่ยวชาญ

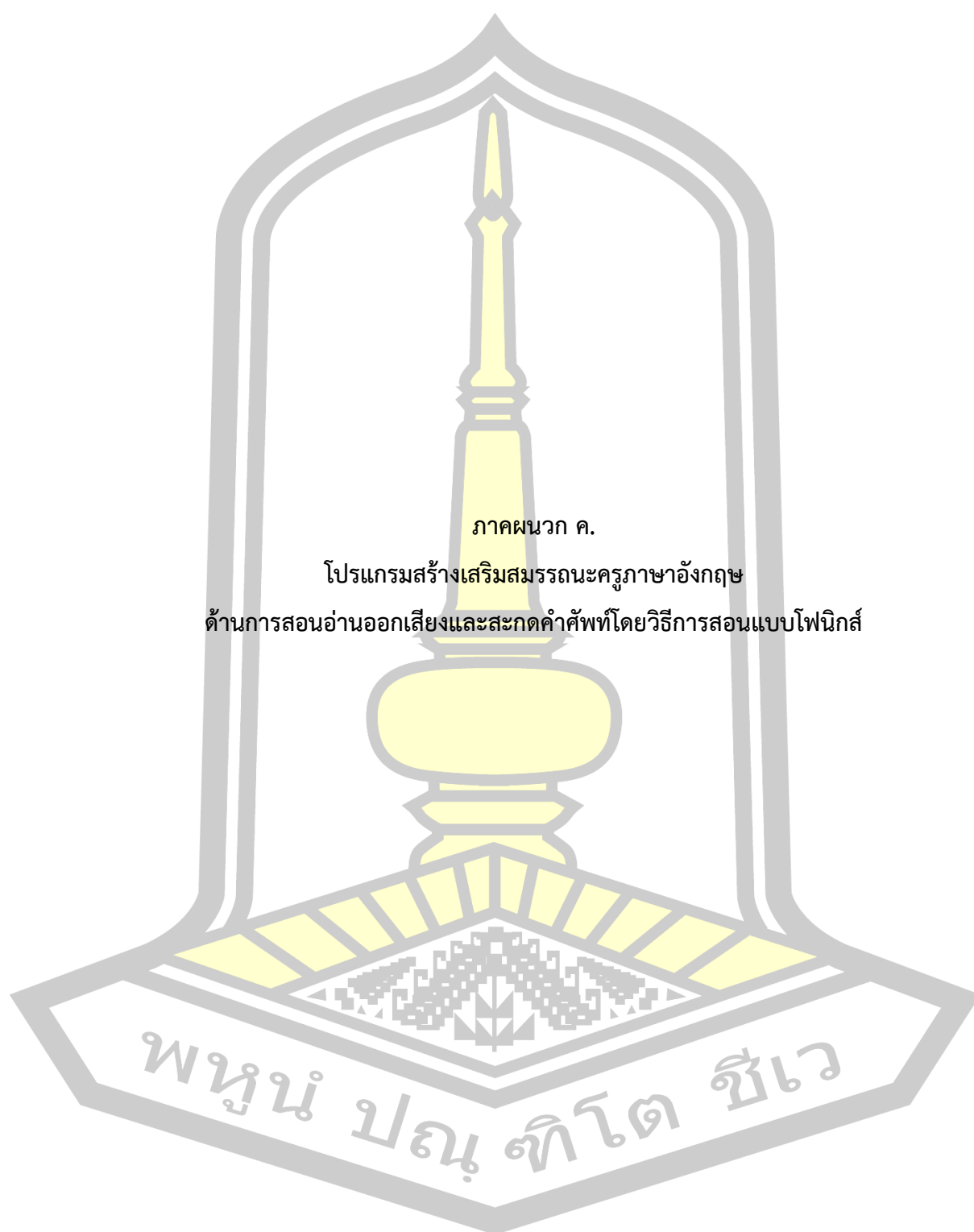
ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม (ΣR)	เฉลี่ย IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่4	คนที่ 5			
องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้								
ข้อ 1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 2 การเตรียมความพร้อม								
ข้อ 7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 3 การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง								
ข้อ9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 10	0	0	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
ข้อ 11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 12	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
ข้อ 13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง								
ข้อ 14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม (ΣR)	เฉลี่ย IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่4	คนที่ 5			
องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
ข้อ 21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 25	+1	+1	0	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
ข้อ 26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ข้อ 27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง 34 คุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1	0.599	0.436	0.855	0.662
2	0.608	-0.078	0.856	0.701
3	0.673	-0.052	0.852	0.691
4	0.542	0.256	0.856	0.675
5	0.486	0.287	0.857	0.672
6	0.542	-0.24	0.856	0.713
7	0.477	-0.677	0.857	0.638
8	0.559	-0.063	0.854	0.703
9	0.511	-0.300	0.857	0.701
10	0.794	0.177	0.844	0.681
11	0.559	0.508	0.855	0.653
12	0.613	0.448	0.852	0.663
13	-0.08	-0.121	0.872	0.731
14	0.435	0.488	0.859	0.655
15	0.717	0.432	0.851	0.671
16	0.307	0.218	0.862	0.678
17	0.751	-0.208	0.846	0.731
18	0.325	-0.063	0.861	0.693
19	-0.095	0.015	0.875	0.695
20	-0.087	0.163	0.868	0.682
21	0.279	0.759	0.862	0.63
22	0.015	0.375	0.867	0.667
23	0.226	0.740	0.863	0.632
24	0.01	0.526	0.869	0.649
25	0.601	0.51	0.853	0.656
26	0.631	0.722	0.855	0.63
27	0.089	0.080	0.869	0.689

โปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษ
ด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

1. หลักการและความสำคัญ

โปรแกรมสร้างเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้ส่งเสริมสมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ให้สามารถสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูสามารถนำความรู้และความเข้าใจที่ได้จากการพัฒนา ไปดำเนินการจัดการเรียนรู้การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ของนักเรียน และพัฒนาศักยภาพครูให้มีสมรรถนะด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

2. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การเตรียมความพร้อม การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. เนื้อหา

เนื้อหาของโปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 5 Module จำนวนระยะเวลา 130 ชั่วโมง ดังนี้

Module	เนื้อหา	ระยะเวลา
Module 1 การกำหนด จุดประสงค์ การเรียนรู้	เป็นการให้ความรู้เรื่อง การกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนมีหรือบรรลุซึ่งมีทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยจุดประสงค์การเรียนรู้ก็คือข้อความหรือจุดประสงค์ที่กำหนดเกี่ยวข้องกับลักษณะ/คุณสมบัติด้านการเรียนรู้และความสามารถที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน หลังจากที่ได้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว	30 ชั่วโมง

Module	เนื้อหา	ระยะเวลา
	1.1 การศึกษาหลักสูตรโฟนิกส์และหลักสูตรแกนกลาง โครงสร้างรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 1.2 การใช้กระบวนการ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างเพื่อนครูด้วยกันและนำข้อมูลมากำหนดขอบเขตการเรียนรู้ 1.3 การกำหนดขอบเขตของเนื้อหาโฟนิกส์และการ ประเมินสถานะของผู้เรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และการ ประเมินความต้องการของผู้เรียน 1.4 การออกแบบกำหนดการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้ 1.5 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิต พิสัย และทักษะพิสัย	
Module 2 การเตรียม ความพร้อม	เป็นการให้ความรู้เรื่อง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อเกริ่น นำหรือสร้างความตระรู้ (Awareness) ก่อนนำผู้เรียนเข้าสู่เนื้อหา ใหม่ที่ผู้สอนต้องการนำเสนอ กิจกรรมที่ใช้ในขั้นตอนนี้อาจจะเป็น เพลง เกม นิทาน การสนทนา หรือการเคลื่อนไหวทางร่างกาย ต่าง ๆ 2.1 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการเข้าถึง อินเทอร์เน็ตในการผลิต/ใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ 2.2 การจดจำหน่วยเสียงของอักษรและฝึกออกเสียงได้ อย่างชัดเจน 2.3 การตรวจสอบระดับความรู้เดิมด้านการจดจำ ตัวอักษรของนักเรียน	10 ชั่วโมง
Module 3 การสอนจดจำ ตัวอักษร และหน่วยเสียง	เป็นการให้ความรู้เรื่องการวางพื้นฐานการรับรู้ด้านอักษร (Graphemes) และหน่วยเสียงของอักษร (Phonemes) และจัด กิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มให้ผู้เรียนสามารถจดจำตัวอักษรและหน่วย เสียงเฉพาะของตัวอักษรต่าง ๆ 3.1 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้ระหว่างภาษา 3.2 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติ ด้วยตนเอง 3.3 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก ทางภาษา	30 ชั่วโมง

Module	เนื้อหา	ระยะเวลา
	3.4 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการ แสดงออกทางภาษาของผู้เรียน 3.5 การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการจัดการ เรียนรู้	
Module 4 การสอน เชื่อมโยงระหว่าง ตัวอักษร และหน่วยเสียง	เป็นการให้ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะได้นำเสนอการ ถอดรหัสหน่วยเสียงของอักษร ประสาน และเชื่อมความสัมพันธ์การ ทำงานร่วมกันของอักษรและหน่วยเสียงในคำ 4.1 การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดด้วย การตั้งคำถาม 4.2 การนำเสนอโครงสร้างการสะกดคำ 4.3 การสาธิต/ยกตัวอย่างการประสมและการถอดหน่วย เสียงในคำ 4.4 การนำเสนอกฎการสะกดและอ่านคำแบบโฟนิกส์ 4.5 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้ระหว่างภาษา 4.6 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติ ด้วยตนเอง 4.7 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก ทางภาษา 4.8 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้สื่อ/ นวัตกรรมที่สนับสนุนการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียน 4.9 การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการจัดการ เรียนรู้	40 ชั่วโมง
Module 5 การวัดและ ประเมินผล การเรียนรู้	เป็นการให้ความรู้เรื่องกระบวนการที่จะให้ได้มาซึ่งตัวเลขหรือ สัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนพฤติกรรมหรือคุณลักษณะอย่างใด อย่างหนึ่งที่ต้องการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์ เมื่อวัดแล้วจึงใช้การ ประเมินผลมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาค่าหรือระดับของสิ่งที่วัด 5.1 การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ หลากหลายบนพื้นฐานความแตกต่างของผู้เรียน	20 ชั่วโมง

Module	เนื้อหา	ระยะเวลา
	5.2 การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนรู้ 5.3 ความรู้ความเข้าใจหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง 5.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผล และนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 5.5 การสะท้อนผลการประเมินให้ผู้เรียนได้ทราบ	

4. วิธีดำเนินงาน

วิธีการพัฒนา ใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนามาเป็นหลักการในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง (Continuous Self Development) วิธีการที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการพัฒนาตามโปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้แก่ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) กระบวนการพี่เลี้ยง และ 3) การศึกษาดูงานตนเอง ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ รวมทั้งสิ้น 135 ชั่วโมง

วิธีพัฒนา	เนื้อหา	การดำเนินการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
ขั้นที่ 1 การเตรียมการ (2 ชั่วโมง)	1. การปฐมนิเทศและชี้แจงหลักการและความสำคัญของการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ 2. แบบทดสอบความรู้ก่อนการพัฒนา	1. ลงทะเบียน พิธีเปิด ปฐมนิเทศ และชี้แจงหลักการและความสำคัญของการโปรแกรมฯ 2. แบบทดสอบความรู้ก่อนการพัฒนา	1. ความเข้าใจหลักการและความสำคัญของการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

วิธีพัฒนา	เนื้อหา	การดำเนินการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
			2. ทราบระดับความรู้ด้านจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ของผู้เข้ารับการพัฒนา
ขั้นที่ 2 การพัฒนา (26 ชั่วโมง)	การอบรมเชิงปฏิบัติการและการใช้กระบวนการพี่เลี้ยง จำนวน 5 Module คือ - Module 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ - Module 2 การเตรียมความพร้อม - Module 3 การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง - Module 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง - Module 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	1. อบรมเชิงปฏิบัติการ โดยให้ความรู้เนื้อหาในแต่ละ Module ร่วมกับการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยมีสื่อและใบงานประกอบการเรียนรู้ 2. แบ่งกลุ่มกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติจำลองสถานการณ์โดยมีครูพี่เลี้ยง (Mentor) ให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำ 3. ประเมินผลใบกิจกรรมและการแสดงบทบาทสมมติ	ผู้เข้ารับการพัฒนามีความรู้ ความเข้าใจ และมีสมรรถนะในการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
ขั้นที่ 3 การบูรณาการ ระหว่าง ปฏิบัติงาน (104 ชั่วโมง)	การใช้กระบวนการศึกษด้วยตนเองจากการบูรณาการระหว่างปฏิบัติงานและการใช้กระบวนการพี่เลี้ยง	1. การบูรณาการการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	

วิธีพัฒนา	เนื้อหา	การดำเนินการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
		2. สะท้อนการศึกษาด้วยตนเองจากการบูรณาการความรู้ให้ครูพี่เลี้ยง (Mentor) ทราบและรับข้อเสนอแนะและคำแนะนำ	
ขั้นที่ 4 การประเมินผล หลังการพัฒนา (3 ชั่วโมง)	สรุปและประเมินการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	1. อภิปรายผล สรุปบทเรียนและสะท้อนผลการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ 2. แบบทดสอบความรู้หลังการพัฒนา 3. ประเมินผลการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ 4. ประเมินความพึงพอใจต่อโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์	

Module	ขั้นการพัฒนา		ขั้นการบูรณาการ		ระยะเวลา ทั้งหมด
	การอบรม เชิง ปฏิบัติการ	กระบวนการ พี่เลี้ยง	ศึกษาด้วย ตัวเอง	กระบวนการ พี่เลี้ยง	
การกำหนด จุดประสงค์ การเรียนรู้	3 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	21 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	30 ชั่วโมง
การเตรียม ความพร้อม	1 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง	7 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง	10 ชั่วโมง
การสอน จดจำ ตัวอักษร และหน่วย เสียง	3 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	21 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	30 ชั่วโมง
การสอน เชื่อมโยง ระหว่าง ตัวอักษร และหน่วย เสียง	4 ชั่วโมง	4 ชั่วโมง	28 ชั่วโมง	4 ชั่วโมง	40 ชั่วโมง
การวัดและ ประเมินผล การเรียนรู้	2 ชั่วโมง	2 ชั่วโมง	14 ชั่วโมง	2 ชั่วโมง	20 ชั่วโมง

5. สื่อและกิจกรรม

5.1 สื่อ ได้แก่ คู่มือการสอนการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโพนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

5.2 กิจกรรม ได้แก่ 1) การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครู 2) การแบ่งกลุ่มกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติเสมือนจริงในชั้นเรียน 3) การใช้กระบวนการพี่เลี้ยง (Mentor) ให้ข้อเสนอแนะระหว่างการอบรมเชิงปฏิบัติการ 4) การศึกษาด้วยตัวเองและบูรณาการการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกด

คำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ 5) การใช้กระบวนการพี่เลี้ยง (Mentor) ให้ข้อเสนอแนะระหว่าง การศึกษาด้วยตัวเองและบูรณาการฯ

6. การประเมินผลโปรแกรม

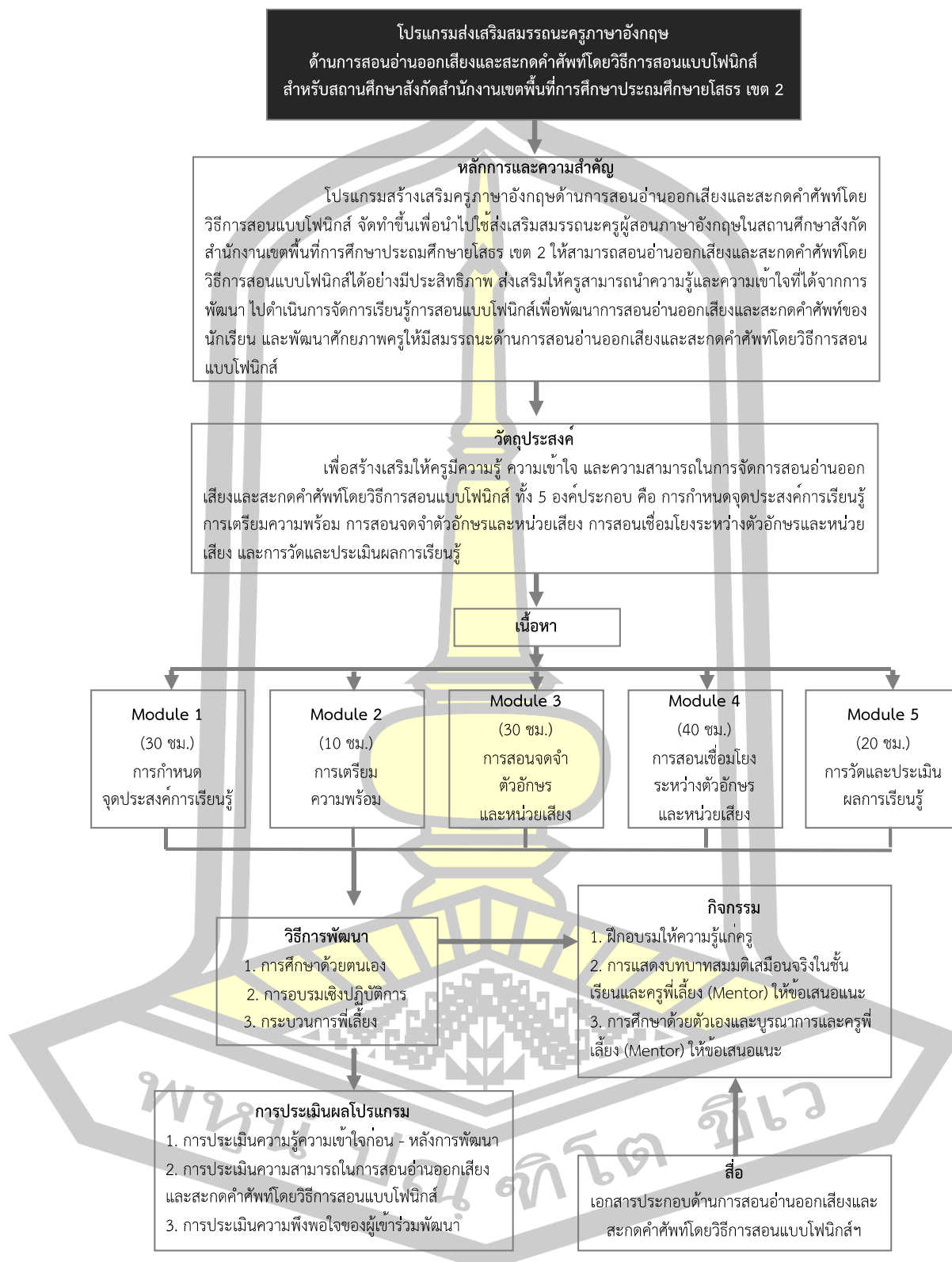
- 6.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจก่อน - หลังการพัฒนา
- 6.2 การประเมินความสามารถในการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
- 6.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา

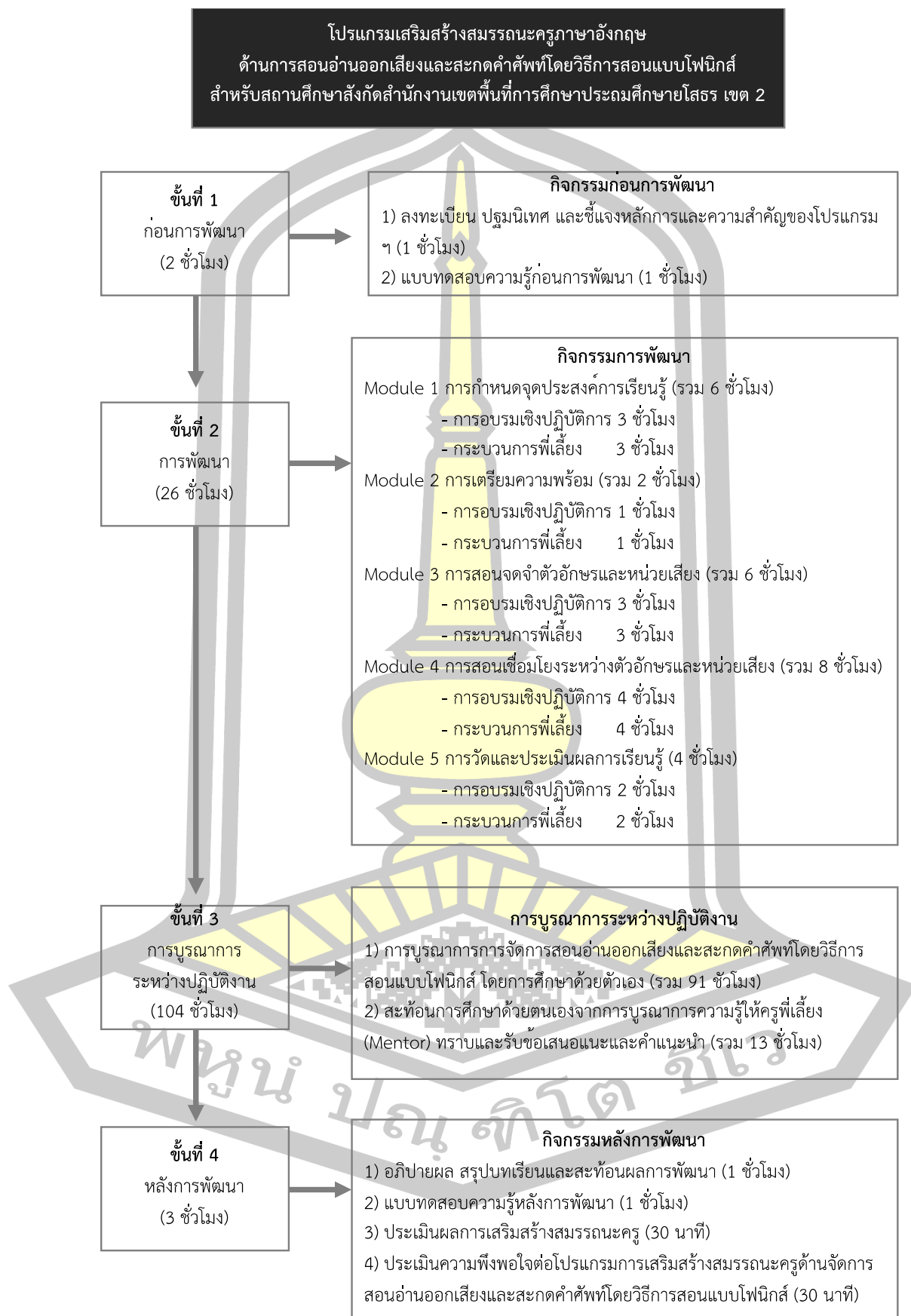
7. คำแนะนำการใช้โปรแกรม

การดำเนินการตามโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยผู้พัฒนา โปรแกรมและผู้ดำเนินการ ควรดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ได้แก่ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การเตรียมความพร้อม การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
2. จัดเตรียมประสานวิทยากร และร่วมวางแผนเพื่อกำหนดเวลาการพัฒนา
3. จัดเตรียมประสานการพัฒนาตาม Module 1 - 5 ที่กำหนดไว้ในโปรแกรม
4. ดำเนินการตามแผนการพัฒนา
5. ประเมินผลการพัฒนา

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษ การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2

A Guideline of Phonics Instruction toward Teaching Basic Reading and Spelling
for Schools under the Yasothon Primary Educational Service Area Office 2

นางสาวฉัตรพิมล เนติวัชรเวช (ผู้วิจัย)

ผศ.ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี (ที่ปรึกษางานวิจัย)

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต

สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2562

คำนำ

โปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ซึ่งได้อธิบายถึงขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรม สร้างเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ กระบวนการพัฒนาโปรแกรม และบทบาทของผู้บริหารและครูผู้สอนในการดำเนินการตามขั้นตอนไว้อย่างละเอียด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโปรแกรมนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความประสงค์จะพัฒนาสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อให้ครูได้มีโอกาสดำเนินการไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายที่มีคุณภาพของการจัดการศึกษาทุกระดับต่อไป ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 ให้ประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดีมา ณ โอกาสนี้

นางสาวฉัตรพิมล เนติวัชรเวช

พฤษภาคม 2563

พูน ปณ จิตโต ชีเว

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1 บทนำ

ที่มาและความสำคัญ..... 1

จุดมุ่งหมาย..... 3

นิยามศัพท์..... 4

ส่วนที่ 2 การสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

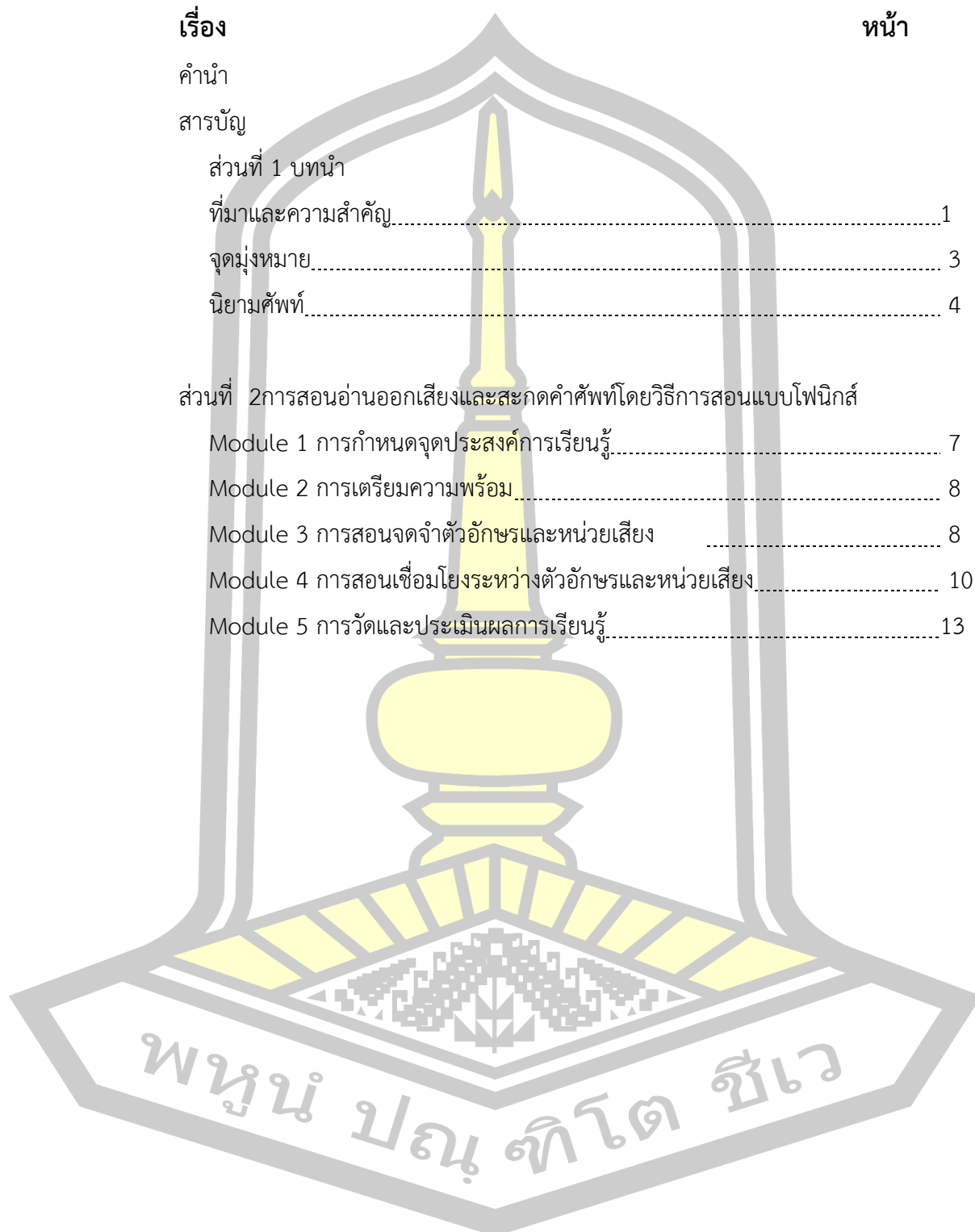
Module 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้..... 7

Module 2 การเตรียมความพร้อม..... 8

Module 3 การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง..... 8

Module 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง..... 10

Module 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้..... 13

ส่วนที่ 1

บทนำ

จากรายงานสภากรรมการการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2559/2560 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาซึ่งชี้ให้เห็นว่านอกจากการเร่งพัฒนาด้านขีดความสามารถในการแข่งขันแล้ว ประเทศไทยยังต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย ซึ่งความรู้และทักษะที่สำคัญของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ก็ภาษาอังกฤษ) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา .2560) ถึงแม้จะมีแนวทางการพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยอย่างมากมายและใช้เวลามากมายยาวนาน แต่อย่างไรความสามารถทางภาษาอังกฤษ) English Proficiency) ของผู้เรียนไทยยังอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง ตามที่ได้ปรากฏจากผลการจัดอันดับความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษประจำปี 2559 ไทยอยู่ในอันดับที่ 53 และปีพ.ศ. 2560 อยู่ในลำดับที่ 64 ของโลกจากคนจำนวน 1.3 ล้านคนหรือจาก 88 ประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก) Non-native Speaking Country) (EF Education First. 2018) และแม้ว่าจะมีการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาอย่างหลายครั้ง แต่ระดับทักษะทางภาษาอังกฤษของคนไทยก็ยังไม่ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ หากจะมองย้อนกลับไปในปี พ.ศ. 2549 กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มแนวคิดและนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งระบบอย่างเข้มข้นและจริงจัง โดยมุ่งเน้นที่พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร) Communicative Language) โดยเสนอให้ใช้แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยมุ่งที่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ) พ.ศ. 2549 - 2553) (สำนักงานรัฐมนตรี .2557) แต่อย่างไรก็ตามวิจัยด้านการเรียนรู้ทางภาษาทั้งในประเทศและนอกประเทศหลายเรื่องก็แสดงผลของการศึกษาให้แสดงให้เห็นว่าการมุ่งเน้นสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยขาดกระบวนการและทักษะการเรียนรู้พื้นฐานทางภาษาเป็นเหตุให้การศึกษาภาษาอังกฤษในประเทศไทยต้องประสบกับอุปสรรคปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหาด้านการฟัง เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถรับรู้คำศัพท์) Awareness) อย่างชัดเจน ปัญหาด้านการพูด เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจน เช่นคำศัพท์พื้นฐานอย่างคำว่า Lady และ Ready ซึ่งไปสู่การสื่อสารที่สับสนได้ ปัญหาด้านการอ่าน เมื่อผู้เรียนไม่สามารถสะกดคำได้และไม่สามารถท่องจำรูปคำศัพท์ได้ จึงไม่สามารถอ่านคำศัพท์ได้ และเมื่อขาดทักษะที่สำคัญด้านการอ่านก็ส่งผลต่อปัญหาด้านการเขียนเช่นกัน ทำให้ต้องยอมรับว่าความพยายามในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาไม่สำเร็จดังที่คาดหวัง ส่วนหนึ่งก็ “การหลงทาง” ในการวางทิศทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ) อินทิรา ศรีประสิทธิ์ .2552)

กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจากล่างขึ้นบน) Bottom-Up Approach (คือเริ่มจากวางพื้นฐานให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะสะกดและอ่านคำก่อนผ่านการวางพื้นฐานการถอดรหัสเสียง) Jennifer Buckingham .2018 (ตามมาด้วยการต่อยอดการสอนคำศัพท์และไวยากรณ์ และสอนเน้นความหมายและความเข้าใจ ไม่ว่าจะเป็นบทสนทนาหรือบทอ่าน) National Institution for Literacy .2012 (ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยก็ใช้หลักการเช่นเดียวกัน โดยเครื่องมือที่ช่วยในการอ่านและสะกดคำนี้ก็คือ “แบบฝึกอ่าน-เขียนแจกลูกสะกดคำ” แล้วจึงตามด้วยการสอนหลักภาษา แต่ทิศทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกลับ “สวนทาง” กัน เนื่องจากการมุ่งการสื่อสารเป็นหลักส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนจำคำศัพท์ทั้งคำโดยไม่ใช้กระบวนการสะกดหรือเน้นให้ผู้เรียนจำประโยคสำเร็จรูปเพื่อจะได้ทำไปสื่อสารได้ทันที ซึ่งเป็นลักษณะการสอนจากบนลงล่าง) Bottom-Down Approach (หากเปรียบเทียบกับ การสร้างบ้าน การให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ทั้งคำโดยไม่ผ่านวิธีการสะกดคำเปรียบเสมือนการสร้างบ้านโดยเริ่มด้วยการมุงหลังคาบนโครงที่ไม่แข็งแรงก่อน แต่ตัวบ้านกลับไม่มีฐานราก ตอม่อ คาน และเสาเข็มที่เป็นรากฐานที่พอจะทำให้บ้านแข็งแรง) อินทิรา ศรีประสิทธิ์ .2552 (ปรากฏหลักฐานก็คือยังมีผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่ยังติดอยู่ในกับดักขั้นแรกของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นั่นก็คือยังไม่สามารถสะกดและอ่านคำศัพท์ออกมาได้ และพบได้อย่างทั่วไปในโรงเรียนเขตนอกเมือง ซึ่งเมื่อผู้เรียนไม่สามารถอ่านและสะกดคำศัพท์ได้ก็ไม่สามารถจำคำศัพท์ได้ ก็เริ่มเบื่อหน่ายกับการเรียนและไม่สามารถพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ขั้นต่อไปได้ จึงเป็นเหตุผลสำคัญให้วิธีการแบบโฟนิกส์) Phonics (ได้ถูกบรรจุไว้ในหลักการสอนให้ผู้เรียนสามารถในการรู้หนังสือ) Literacy) ทั้งในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาหลัก) English as a mother language country) เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศแคนาดา ประเทศสิงคโปร์ รัฐอิสระฮ่องกง เป็นต้น หรือแม้แต่ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ อย่างเช่น ประเทศนอร์เวย์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ ก็ได้บรรจุวิธีการแบบโฟนิกส์ หลักสูตรแกนกลางการสอนภาษาอังกฤษของแต่ละประเทศ) คะนิงรัตน์ งามเกียรติขจร .2560 (เนื่องจากหากผู้เรียนสามารถอ่านได้ก็จะนำไปสู่การอ่านคล่อง และการอ่านเข้าใจในที่สุด ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้รัฐบาลของแต่ละประเทศที่กล่าวมาเห็นว่าวิธีโฟนิกส์จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะถูกนำมาเป็นแนวทางในการสอนอ่านขั้นเริ่มต้นสำหรับนักเรียนโดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นวัยเริ่มเรียนรู้ที่ควรได้รับการปลูกฝังและการสอนออกเสียงที่ถูกวิธีและลำดับตามหลักสัทศาสตร์) McGraw-Hill. 2010)

ที่ผ่านมา มีผลการศึกษาในประเทศจำนวนไม่น้อยที่พิสูจน์ให้เห็นถึงความสำคัญของการวางพื้นฐานฐานการอ่านและสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการแบบโฟนิกส์ (Phonics) ให้แก่ผู้เรียน ตั้งแต่ช่วงเริ่มเรียนภาษา ดังเช่นผลการศึกษาของอินทิรา ศรีประสิทธิ์) 2552 (ที่ระบุว่าระบบวิธีสอน

ภาษาอังกฤษขั้นเริ่มต้นที่มีประสิทธิภาพและได้ผลมากที่สุดจะต้องประกอบด้วยการปูพื้นฐานทางภาษา 3 ประการ คือ 1 . การฝึกให้รู้จักหน่วยเสียงทุกเสียงของภาษาอังกฤษ) Phonemic Awareness) หรือการฟัง .2 การฝึกโฟนิคส์) Phonics) เพื่อเชื่อมโยงตัวอักษรกับหน่วยเสียงหรือการฝึกอ่านออกเสียงอย่างเป็นระบบ 3 . การฝึกทักษะภาษาอังกฤษด้วยวิธีการของการสอนอ่านเป็นคำ) Whole Word Method) หรือแบบองค์รวม) Whole Language) และหากจะเชื่อมโยงกับงานวิจัยทางด้านประสาทวิทยา) Neuroscience research) หลักสูตรถอดรหัสเสียงภาษาอังกฤษ) PA & Phonics) เส้นใยสมองจะได้รับการกระตุ้นและถูกจัดระเบียบใหม่) Rewiring) และจะสามารถพูดหรืออ่านเก่งอย่างชด้อยชัดคำ สอดคล้องกับ นฤมล สุบินโน) 2557 (สาเกต ทองเที่ยง) 2557(และเรมิกา คุณาติ) 2558(ซึ่งพบว่าความสามารถในการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้น ความสามารถในการจดจำคำศัพท์ ซึ่งเป็นผลมาจากการนำวิธีการสอนอ่านและสะกดคำแบบโฟนิคส์มาใช้ อีกทั้งระดับเจตคติต่อการอ่านคำศัพท์ของนักเรียนก็เพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้สาเกต ทองเที่ยง) 2557 (เรมิกา คุณาติ) 2558 (ชลลดา กั้วหา) 2558 (และ กุลธิดา กู้เกียรติกาญจน์) 2561 (ได้นำวิธีการโฟนิคส์ไปพัฒนานักเรียนด้านการออกเสียง ผลการศึกษาก็พบว่านักเรียนสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้ชัดเจนและถูกต้องมากขึ้นทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองต่อการอ่านและออกเสียงภาษาอังกฤษมากและอยากเรียนรู้มากขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิคส์ ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การเตรียมความพร้อม การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เนื้อหา

เนื้อหาของโปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิคส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 5 Module ได้แก่

Module 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เรื่อง การกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนมีหรือบรรลุซึ่งมีทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยจุดประสงค์การเรียนรู้ก็คือข้อความหรือจุดประสงค์ที่

กำหนดเกี่ยวข้องกับลักษณะ/คุณสมบัติด้านการเรียนรู้และความสามารถที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน หลังจากที่ได้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว

- 1.1 การศึกษาหลักสูตรโฟนิกส์และหลักสูตรแกนกลาง โครงสร้างรายวิชา
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
- 1.2 การใช้กระบวนการ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครูด้วยกันและ
นำข้อมูลมากำหนดขอบเขตการเรียนรู้
- 1.3 การกำหนดขอบเขตของเนื้อหาโฟนิกส์และการประเมินสถานะของผู้เรียน
เพื่อกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และการประเมินความต้องการของผู้เรียน
- 1.4 การออกแบบกำหนดการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้
- 1.5 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

Module 2 การเตรียมความพร้อม

เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เรื่อง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อเกริ่นนำหรือสร้างความตระรู้ (Awareness) ก่อนนำผู้เรียนเข้าสู่เนื้อหาใหม่ที่ผู้สอนต้องการนำเสนอ กิจกรรมที่ใช้ในขั้นตอนนี้อาจจะเป็นเพลง เกม นิทาน การสนทนา หรือการเคลื่อนไหวทางร่างกายต่าง ๆ

- 2.1 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในการผลิต/ใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้
- 2.2 การจดจำหน่วยเสียงของอักษรและฝึกออกเสียงได้อย่างชัดเจน
- 2.3 การตรวจสอบระดับความรู้เดิมด้านการจดจำตัวอักษรของนักเรียน

Module 3 การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง

เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เรื่องการวางพื้นฐานการรับรู้ด้านอักษร (Graphemes) และหน่วยเสียงของอักษร (Phonemes) และจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มให้ผู้เรียนสามารถจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียงเฉพาะของตัวอักษรต่าง ๆ

- 3.1 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยง
ความรู้ระหว่างภาษา
- 3.2 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง
- 3.3 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษา
- 3.4 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการแสดงออกทางภาษาของ
ผู้เรียน
- 3.5 การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนรู้

Module 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง

เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะได้นำเสนอการ
ถอดรหัสหน่วยเสียงของอักษร ประสาน และเชื่อมความสัมพันธ์การทำงานร่วมกันของอักษรและ
หน่วยเสียงในคำ

- 4.1 การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดด้วยการตั้งคำถาม
- 4.2 การนำเสนอโครงสร้างการสะกดคำ
- 4.3 การสาธิต/ยกตัวอย่างการประสมและการถอดหน่วยเสียงในคำ
- 4.4 การนำเสนอกฎการสะกดและอ่านคำแบบโฟนิกส์
- 4.5 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยง

ความรู้ระหว่างภาษา

- 4.6 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง
- 4.7 การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษา
- 4.8 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และใช้สื่อ/นวัตกรรมที่สนับสนุนการ

แสดงออกทางภาษาของผู้เรียน

- 4.9 การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนรู้

Module 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เนื้อหาในโมดูลนี้เป็นการให้ความรู้เรื่องกระบวนการที่จะให้ได้มาซึ่งตัวเลขหรือ
สัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนพฤติกรรมหรือคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องการวัดอย่างมี
กฎเกณฑ์ เมื่อวัดแล้วจึงใช้การประเมินผลมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาค่าหรือระดับของสิ่งที่วัด

- 5.1 การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายบนพื้นฐานความ

แตกต่างของผู้เรียน

- 5.2 การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์

การเรียนรู้ เนื้อหาหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนรู้

- 5.3 ความรู้ความเข้าใจหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

5.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผล และนาเครื่องมือวัด
และประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

- 5.5 การสะท้อนผลการประเมินให้ผู้เรียนได้ทราบ

วิธีดำเนินงาน

วิธีการพัฒนา ใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และ
ความสามารถในการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ให้เกิด

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนามาเป็นหลักการในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง (Continuous Self Development) วิธีการที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการพัฒนาตามโปรแกรมส่งเสริมครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ได้แก่ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) กระบวนการพี่เลี้ยง และ 3) การศึกษาด้วยตนเอง

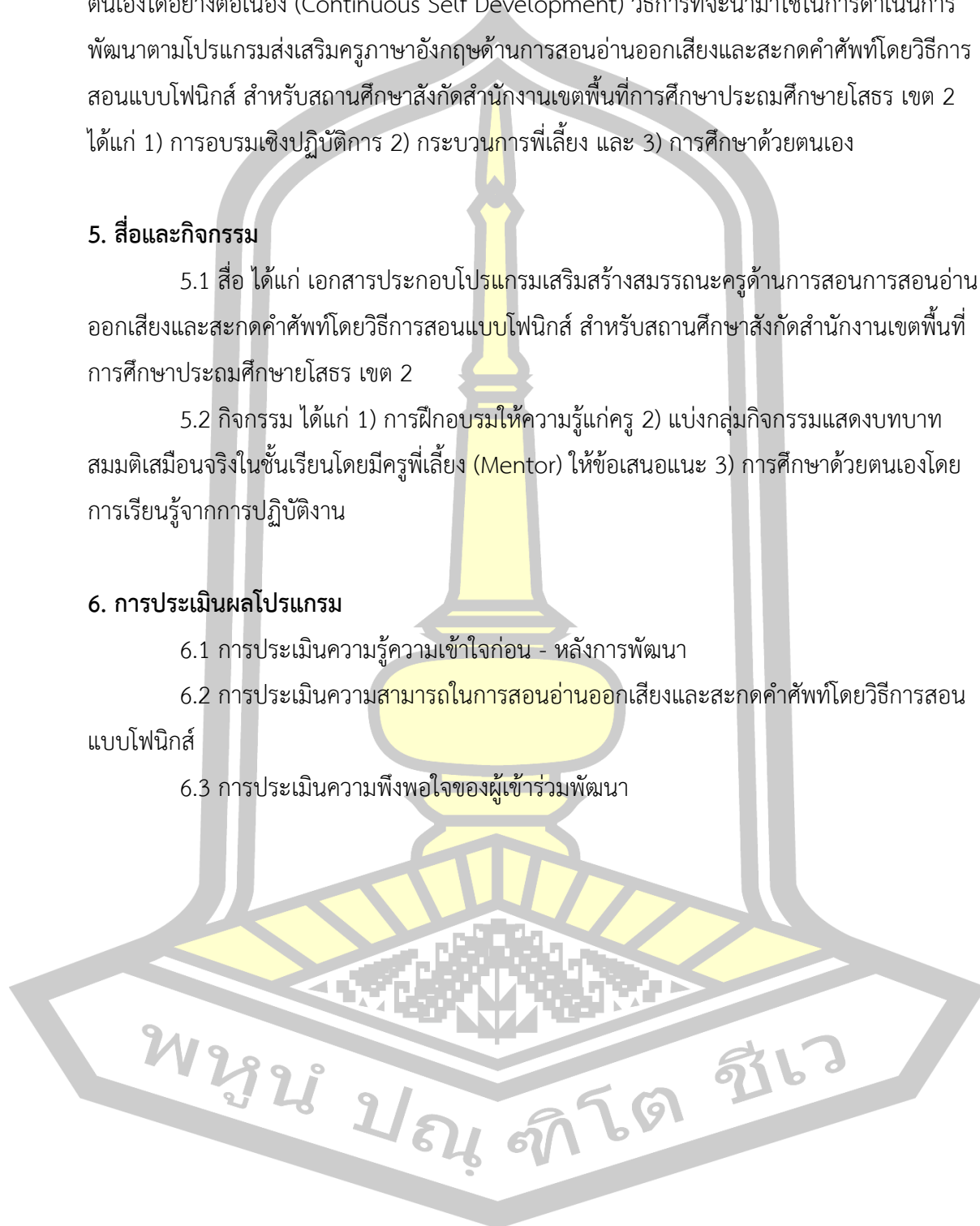
5. สื่อและกิจกรรม

5.1 สื่อ ได้แก่ เอกสารประกอบโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการสอนการอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

5.2 กิจกรรม ได้แก่ 1) การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครู 2) แบ่งกลุ่มกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติเสมือนจริงในชั้นเรียนโดยมีครูพี่เลี้ยง (Mentor) ให้ข้อเสนอแนะ 3) การศึกษาด้วยตนเองโดยการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

6. การประเมินผลโปรแกรม

- 6.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจก่อน - หลังการพัฒนา
- 6.2 การประเมินความสามารถในการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
- 6.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา

ขั้นที่ 1
ขั้นก่อนการพัฒนา
(2 ชั่วโมง)

เป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาครูการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยดำเนินการดังนี้

1. การลงทะเบียน ปฐมนิเทศครูภาษาอังกฤษที่เข้าร่วมการพัฒนาด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อชี้แจง วัตถุประสงค์ รายละเอียด ขั้นตอนการพัฒนา และความสำคัญจำเป็นในการพัฒนา ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

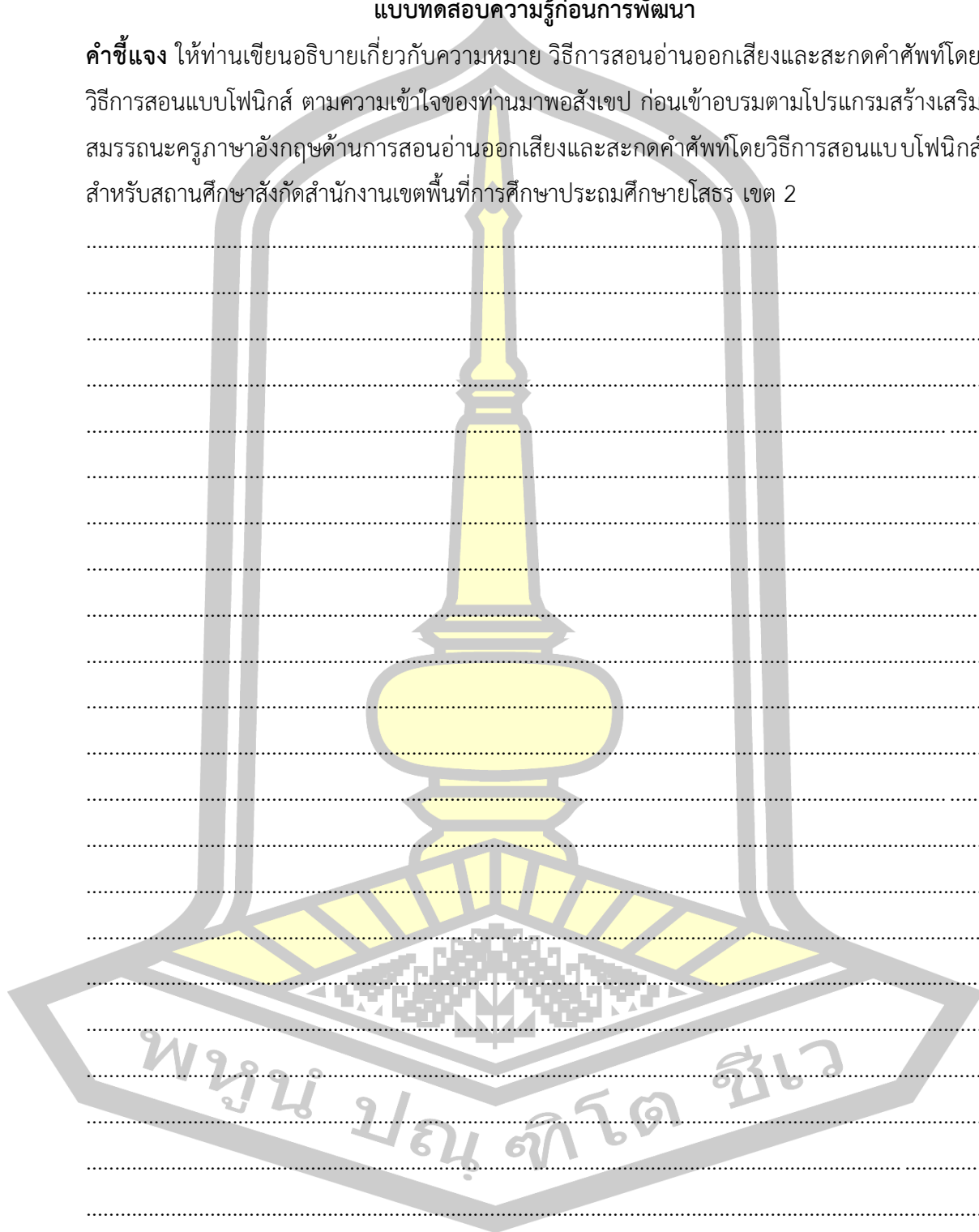
2. การประเมินวิธีการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ในขั้นก่อนการพัฒนา ประกอบด้วย ใบกิจกรรมที่ 1 แบบทดสอบความรู้ก่อนการพัฒนา เพื่อประเมินและเก็บเป็นสารสนเทศก่อนการพัฒนาการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

ใบกิจกรรมที่ 1

แบบทดสอบความรู้ก่อนการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ท่านเขียนอธิบายเกี่ยวกับความหมาย วิธีการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ตามความเข้าใจของท่านมาพอสังเขป ก่อนเข้าอบรมตามโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ขั้นที่ 2
 ขั้นการพัฒนา
 (48 ชั่วโมง)

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการและการใช้กระบวนการพี่เลี้ยง จำนวน 5 Module คือ

Module 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (รวม 6 ชั่วโมง)

- การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3 ชั่วโมง
- กระบวนการพี่เลี้ยง 3 ชั่วโมง

Module 2 การเตรียมความพร้อม (รวม 2 ชั่วโมง)

- การอบรมเชิงปฏิบัติการ 1 ชั่วโมง
- กระบวนการพี่เลี้ยง 1 ชั่วโมง

Module 3 การสอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง (รวม 6 ชั่วโมง)

- การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3 ชั่วโมง
- กระบวนการพี่เลี้ยง 3 ชั่วโมง

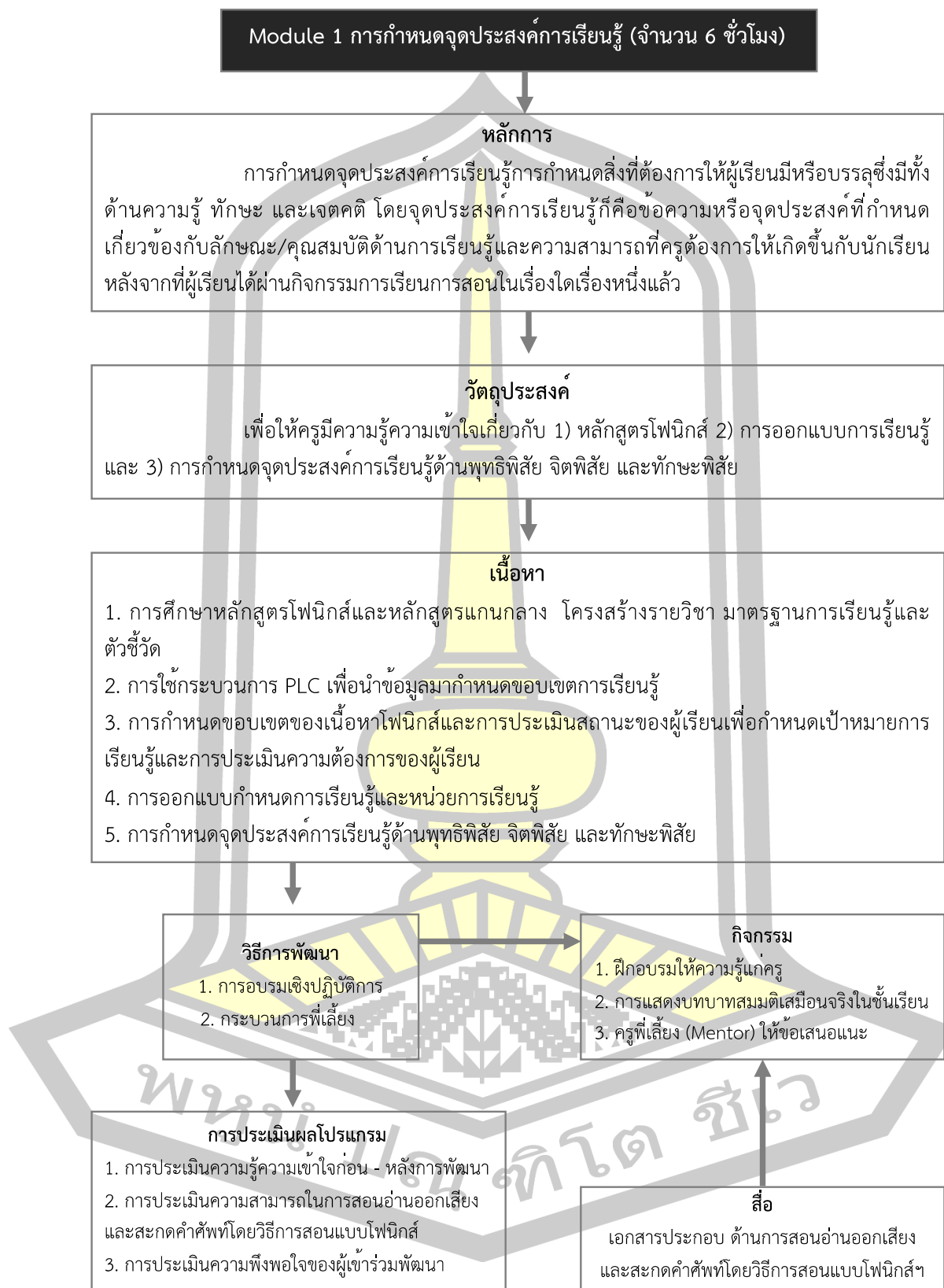
Module 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (รวม 8 ชั่วโมง)

- การอบรมเชิงปฏิบัติการ 4 ชั่วโมง
- กระบวนการพี่เลี้ยง 4 ชั่วโมง

Module 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (4 ชั่วโมง)

- การอบรมเชิงปฏิบัติการ 2 ชั่วโมง
- กระบวนการพี่เลี้ยง 2 ชั่วโมง

ใบกิจกรรมที่ 2

Module 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

1) ให้ท่านบอกวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ตามความเข้าใจ

A yellow bell with a grey outline, centered on a white background with horizontal dotted lines. The bell is shown from a slightly elevated perspective, with its clapper visible at the top. The background consists of a series of horizontal dotted lines, creating a grid-like pattern. The bell is positioned in the center of the frame, and its outline is clearly defined against the white background. The clapper is a small, yellow, teardrop-shaped object hanging from the top of the bell. The overall image is simple and clean, with a focus on the bell and the background lines.

2) ให้ท่านบอกวิธีการ/ขั้นตอนได้มาซึ่งหลักสูตรโฟนิกส์ที่เหมาะสมกับบริบทของท่าน

3. ให้ท่านออกแบบออกแบบการจัดการเรียนรู้ พร้อมกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

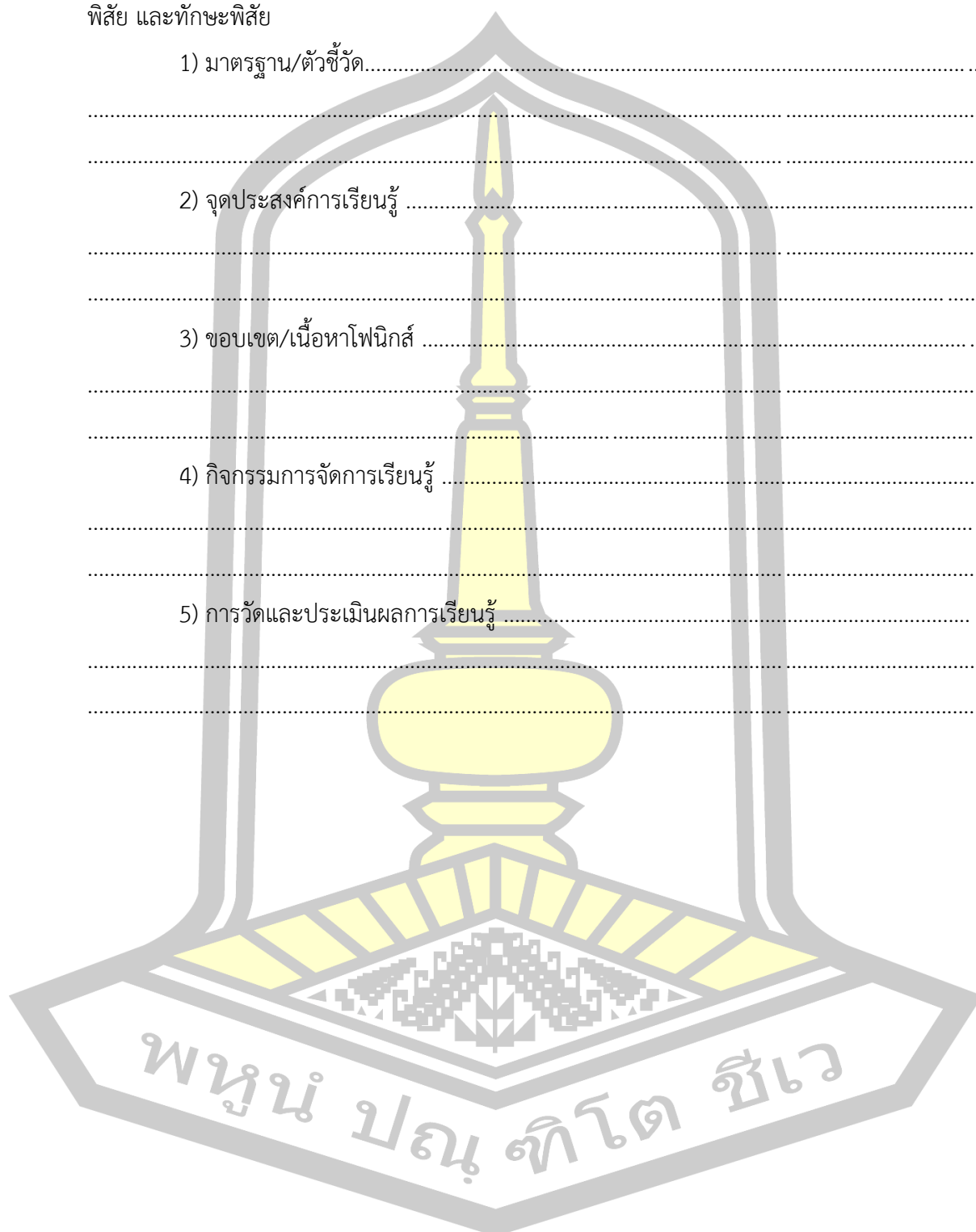
1) มาตรฐาน/ตัวชี้วัด.....

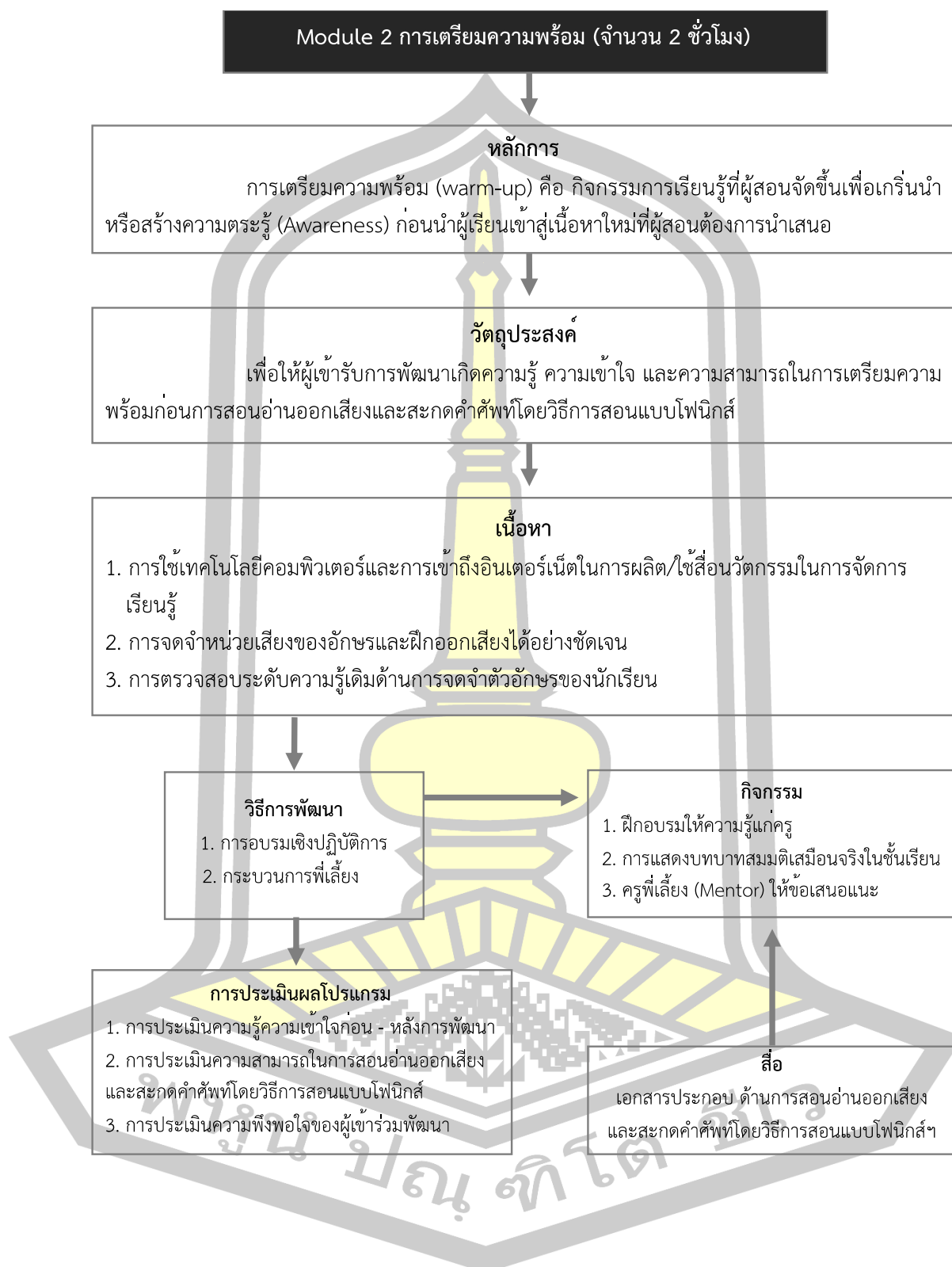
2) จุดประสงค์การเรียนรู้

3) ขอบเขต/เนื้อหาโฟนิกส์

4) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

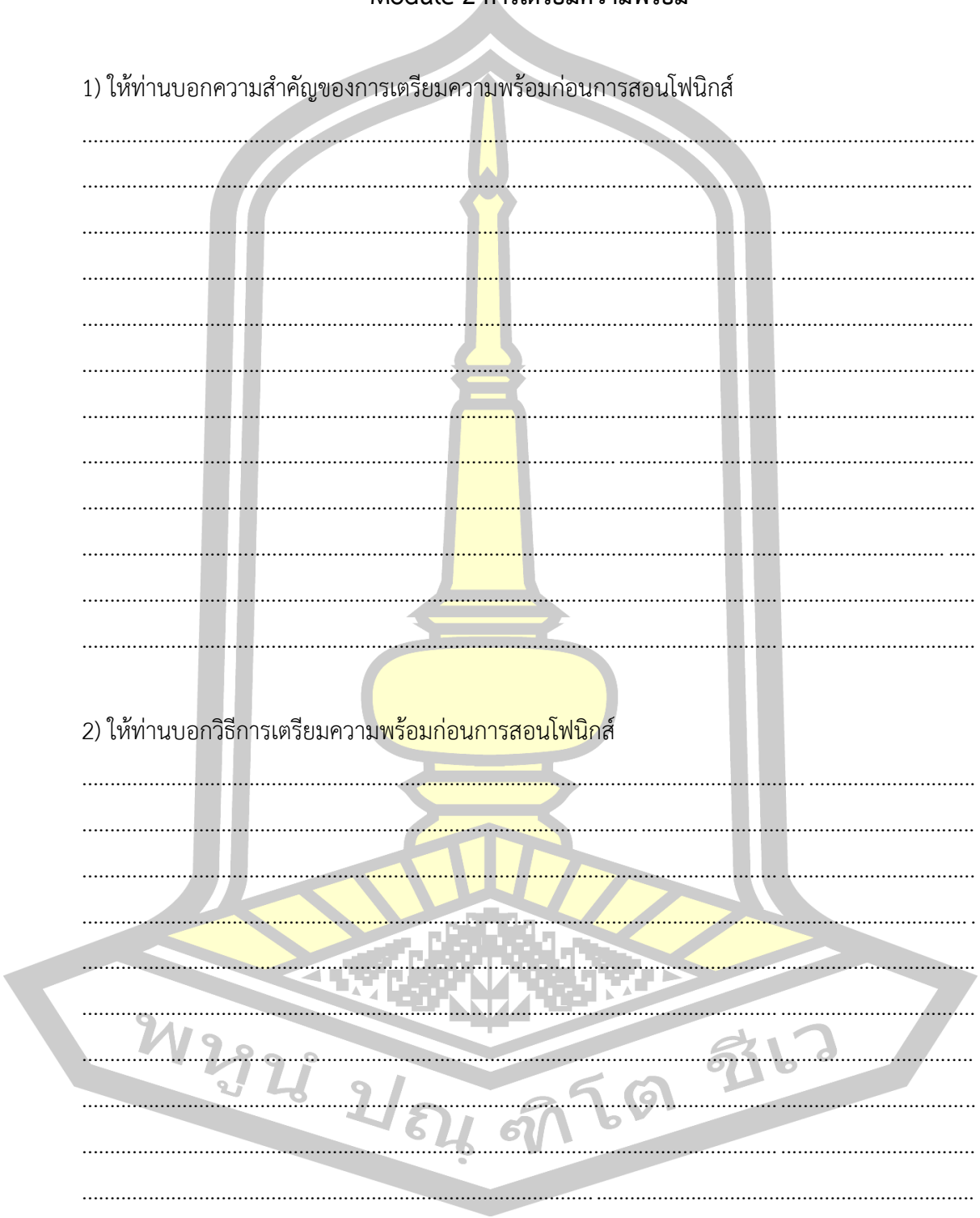

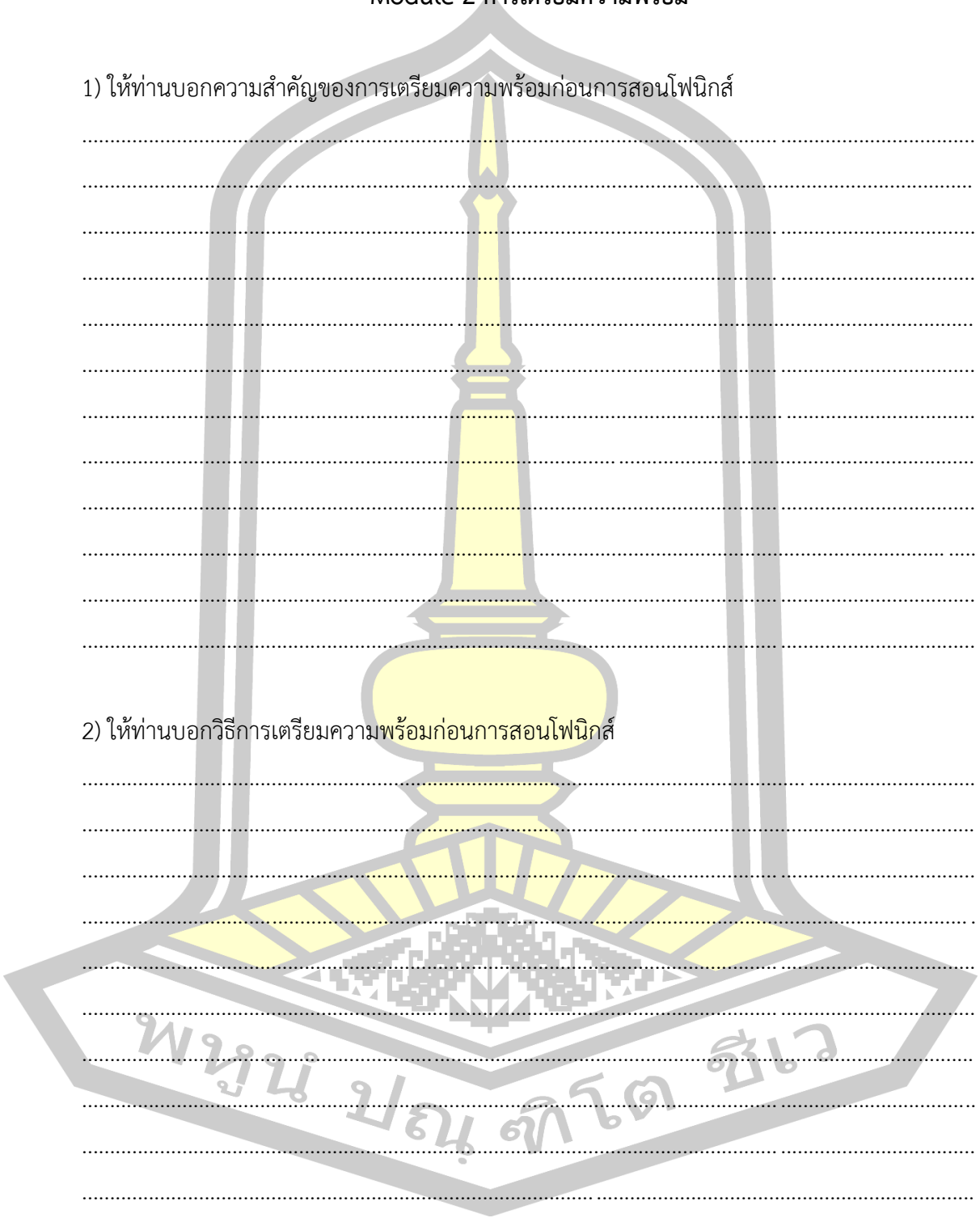
ใบกิจกรรมที่ 3

Module 2 การเตรียมความพร้อม

1) ให้ท่านบอกความสำคัญของการเตรียมความพร้อมก่อนการสอนโฟนิกส์

2) ให้ท่านบอกวิธีการเตรียมความพร้อมก่อนการสอนโฟนิกส์

3. ให้อ่านแบบออกแบบออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการสอนโพนิกส์

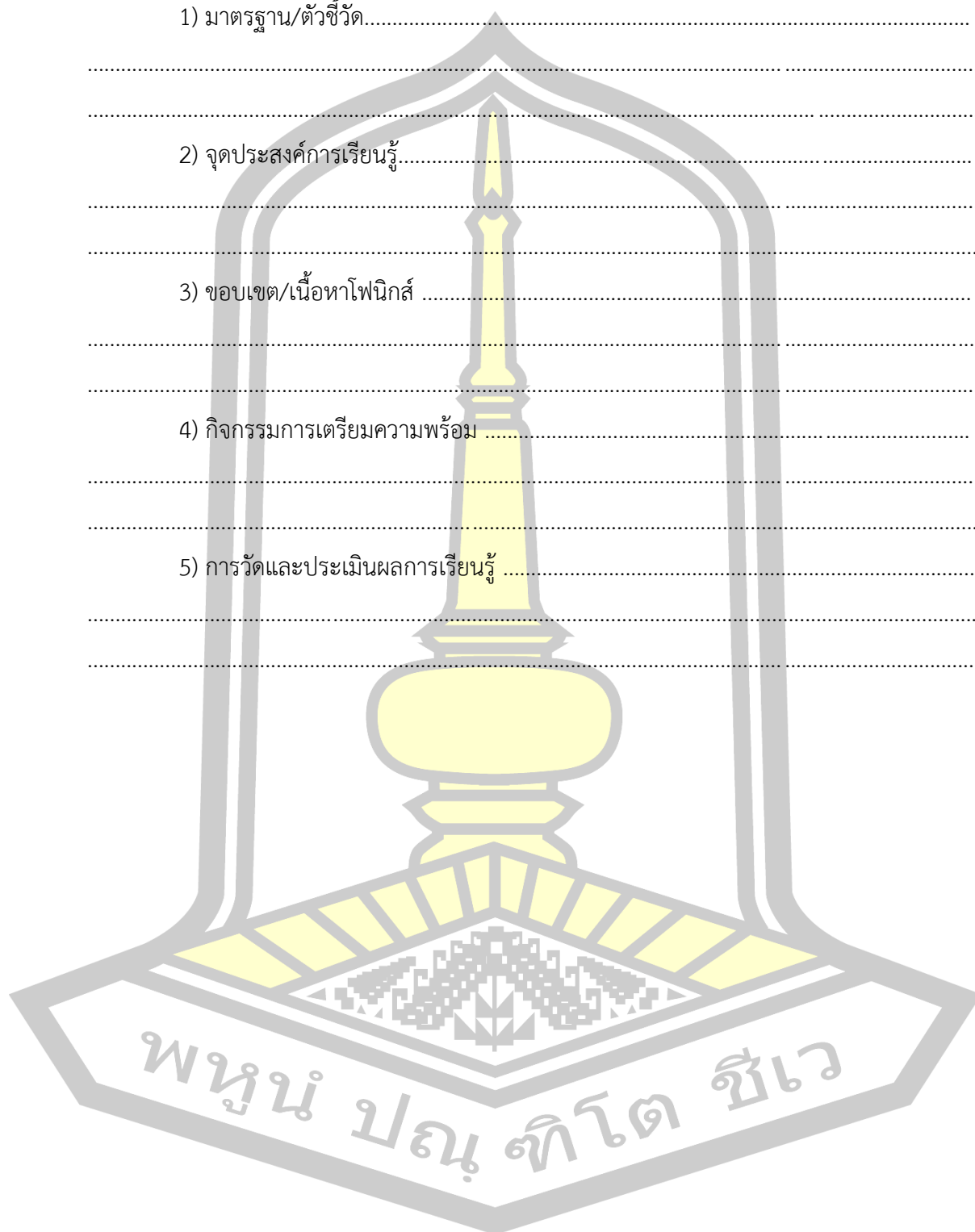
1) มาตรฐาน/ตัวชี้วัด.....

2) จุดประสงค์การเรียนรู้.....

3) ขอบเขต/เนื้อหาโพนิกส์

4) กิจกรรมการเตรียมความพร้อม

5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. ให้ท่านออกแบบออกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอนจดจำตัวอักษรและหน่วยเสียง พร้อมแสดง
บทบาทสมมติ

1) มาตรฐาน/ตัวชี้วัดการเรียนรู้

2) จุดประสงค์การเรียนรู้

3) ขอบเขตการเรียนรู้

4) กิจกรรมชั้นนำเสนอ

5) กิจกรรมขั้นฝึกปฏิบัติ

6) กิจกรรมขั้นแสดงออกทางภาษา

7) สื่อ / อุปกรณ์

8) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

พจน ภาณุ จิโรต ชีเว

Module 4 การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง (จำนวน 8 ชั่วโมง)

หลักการ

การจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะได้นำเสนอการถอดรหัสหน่วยเสียงของอักษร ประสาน และเชื่อมความสัมพันธ์การทำงานร่วมกันของอักษรและหน่วยเสียงในคำ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง ในประเด็น 1) การนำเสนอโครงสร้างการสะกดคำ 2) การสาธิต/ยกตัวอย่างการประสมและการถอดหน่วยเสียงในคำ 3) การนำเสนอกฎการสะกดและอ่านคำแบบโฟนิกส์ และ 4) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ในประเด็น 1) ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดด้วยการตั้งคำถาม 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้ระหว่าง ภาษา และ 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาและได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

เนื้อหา

1. การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดด้วยการตั้งคำถาม
2. การนำเสนอโครงสร้างการสะกดคำ
3. การสาธิต/ยกตัวอย่างการประสมและการถอดหน่วยเสียงในคำ
4. การนำเสนอกฎการสะกดและอ่านคำแบบโฟนิกส์
5. การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้ระหว่าง ภาษา
6. การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง
7. การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษา
8. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และใช้สื่อ/นวัตกรรมที่สนับสนุนการแสดงออกทางภาษาของผู้เรียน
9. การใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนรู้

วิธีการพัฒนา

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ
2. กระบวนการพี่เลี้ยง

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครู
2. การแสดงบทบาทสมมติเสมือนจริงในชั้นเรียน
3. ครูพี่เลี้ยง (Mentor) ให้ข้อเสนอแนะ

การประเมินผลโปรแกรม

1. การประเมินความรู้ความเข้าใจก่อน - หลังการพัฒนา
2. การประเมินความสามารถในการสอนอ่านออกเสียง และสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมพัฒนา

สื่อ

เอกสารประกอบ ด้านการสอนอ่านออกเสียง และสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

3. ให้ท่านออกแบบออกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรและหน่วยเสียง พร้อมแสดงบทบาทสมมติ

1) มาตรฐาน/ตัวชี้วัดการเรียนรู้

2) จุดประสงค์การเรียนรู้

3) ขอบเขตการเรียนรู้

4) กิจกรรมชั้นนำเสนอ

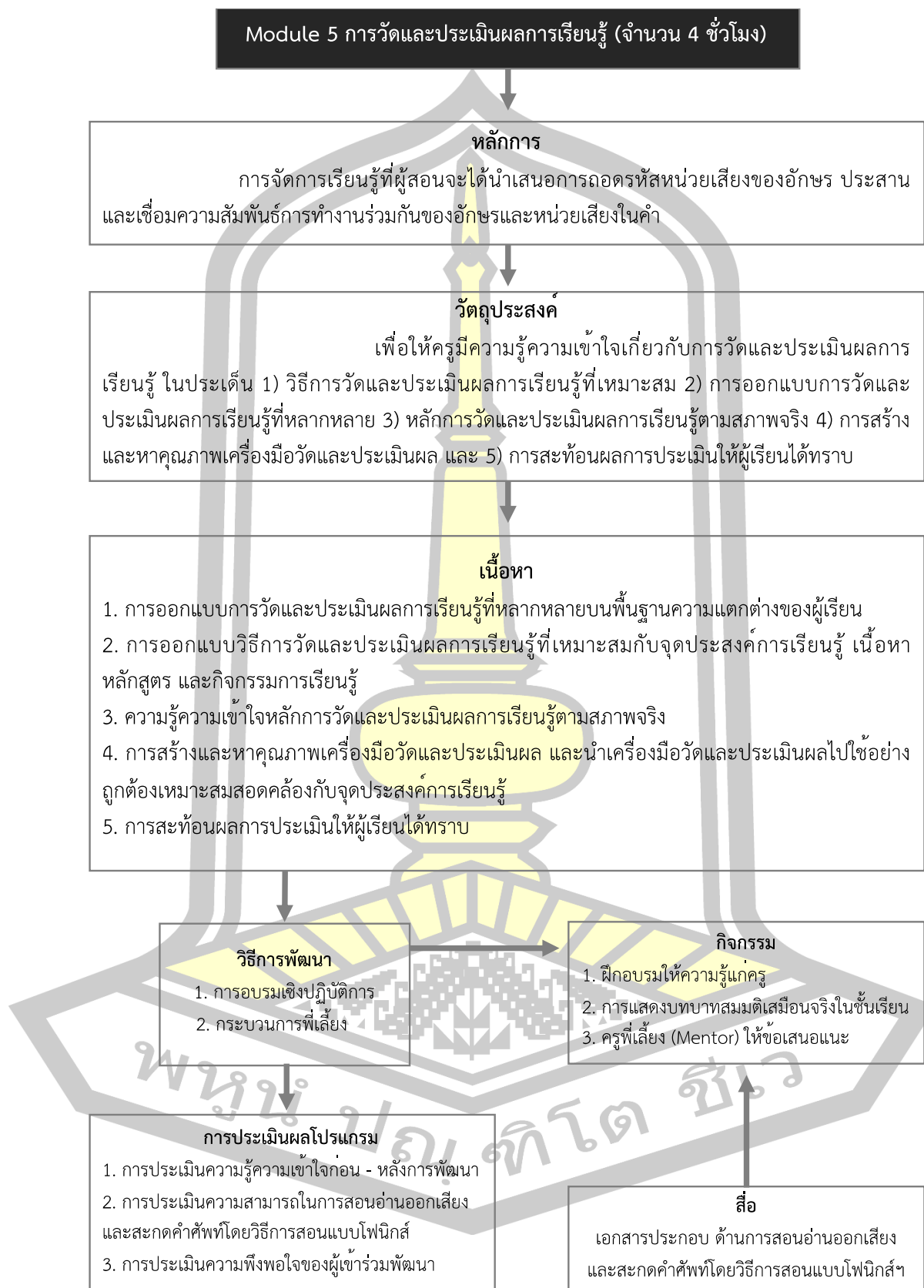
5) กิจกรรมขั้นฝึกปฏิบัติ

6) กิจกรรมขั้นแสดงออกทางภาษา

7) สื่อ / อุปกรณ์

8) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

พจน ภาณุ จิโรต ชีวะ

5) วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

.....

6) เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล

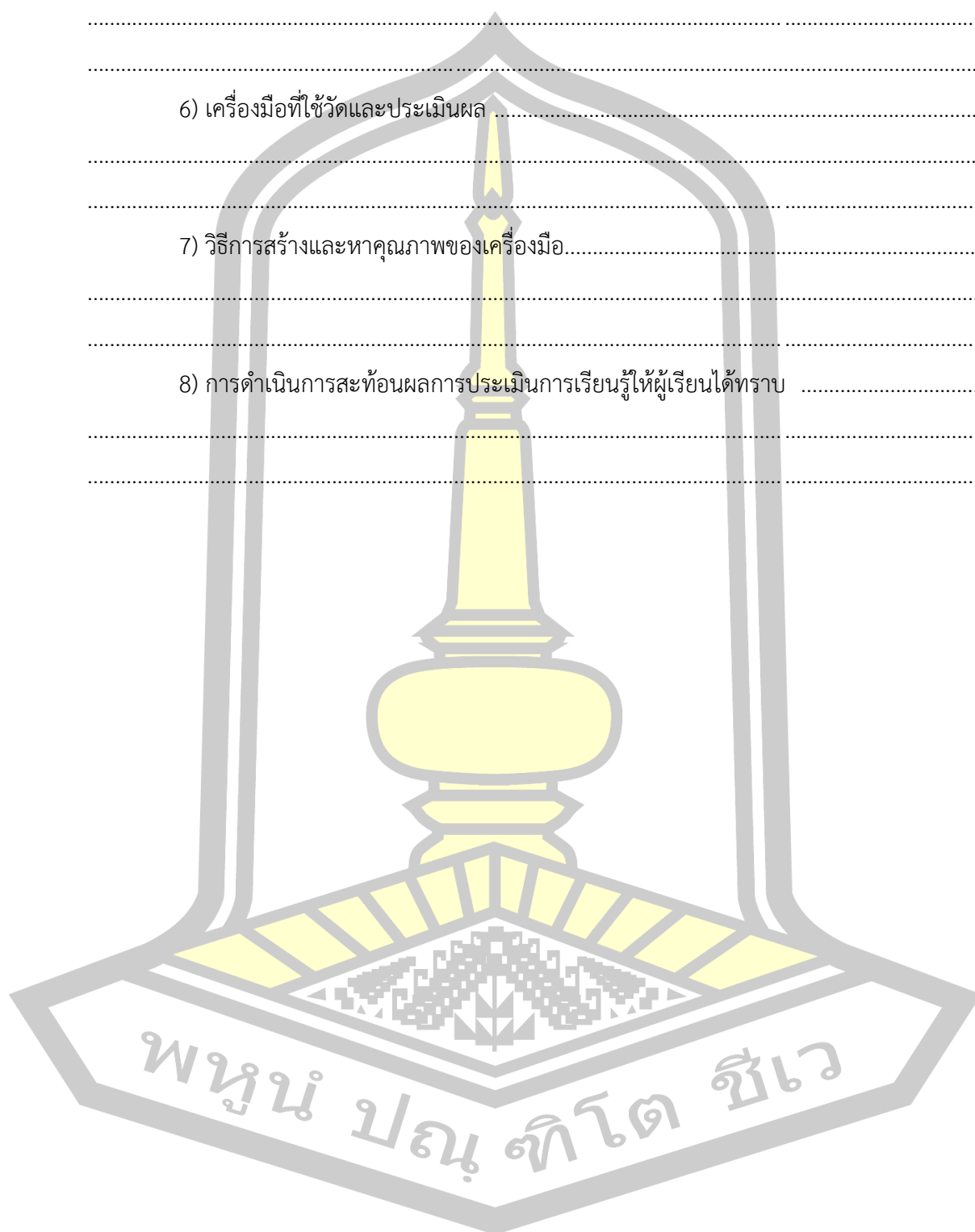
.....

7) วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....

.....

8) การดำเนินการสะท้อนผลการประเมินการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบ

.....

ส่วนที่ 3

การบูรณาการระหว่างปฏิบัติงาน

(จำนวน 104 ชั่วโมง)

การเสริมสร้างสมรรถนะครูครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 โดยดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1) การศึกษาด้วยตัวเองบูรณาการการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (จำนวน 91 ชั่วโมง)

2) กระบวนการพี่เลี้ยง โดยการสะท้อนการศึกษาด้วยตนเองจากการบูรณาการให้ครูพี่เลี้ยง (Mentor) ทราบและรับข้อเสนอแนะและคำแนะนำ (จำนวน 13 ชั่วโมง)

1. การศึกษาด้วยตัวเองบูรณาการการจัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดย
วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ในสถานศึกษาตนเอง จำนวน 91 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ให้ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้จัดการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดย
วิธีการสอนแบบโฟนิกส์
- 2) ให้ครูสอนบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงานกิจกรรมด้านการจัดการสอนอ่านออกเสียง
และสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ใน
- 3) บันทึกการบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงานกิจกรรม

2. กระบวนการพี่เลี้ยง โดยการสะท้อนการศึกษาด้วยตนเองจากการบูรณาการให้ครูพี่
เลี้ยง (Mentor) ทราบและรับข้อเสนอแนะและคำแนะนำ จำนวน 13 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียด
ดังนี้

- 1) สะท้อนบันทึกการบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงานกิจกรรม
- 2) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูพี่เลี้ยงและผู้เข้ารับการพัฒนา
- 3) บันทึกข้อเสนอแนะและคำแนะนำพร้อมนำไปปรับใช้

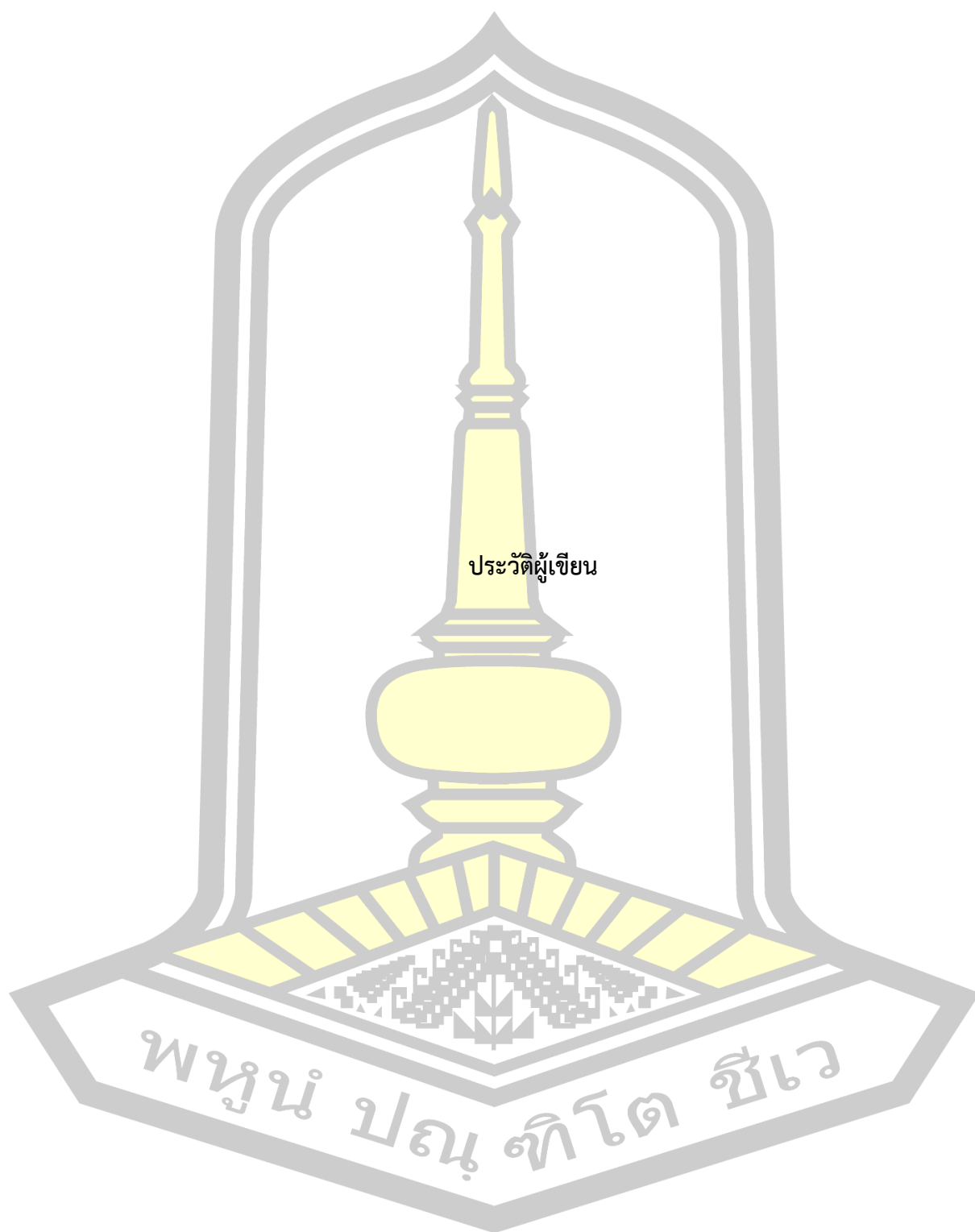

ขั้นที่ 4
ขั้นหลังการพัฒนา
(จำนวน 3 ชั่วโมง)

การสรุปผลโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านออกเสียงและ
สะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จำนวน 3 ชั่วโมง ประกอบด้วย

- 1) อภิปรายผล สรุปบทเรียนและสะท้อนผลการพัฒนา (1 ชั่วโมง)
- 2) แบบทดสอบความรู้หลังการพัฒนา (1 ชั่วโมง)
- 3) ประเมินผลการเสริมสร้างสมรรถนะครู (30 นาที)
- 4) ประเมินความพึงพอใจต่อโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการสอนอ่าน
ออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (30 นาที)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวฉัตรพิมล เนติวัชรเวช
วันเกิด	วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2537
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 227 ถ.อุทัยรามฤทธิ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร รหัสไปรษณีย์ 35000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู ค.ศ. 1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านโคกสะอาดเกษตรพัฒนา ตำบลสามัคคี อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร รหัสไปรษณีย์ 35120
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2552 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) พ.ศ. 2555 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนานาชาติ (หลักสูตรนานาชาติ) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2563 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ จิตโต ชีเว